

Proiect
Strategie comună de dezvoltare teritorială
durabilă a zonei transfrontaliere
România Bulgaria

Cuprins

Cuprins	- 2 -
CAPITOLUL 1 :	- 3 -
INTRODUCERE ÎN PROBLEMATICA STUDIULUI	- 3 -
1.1. Analiza temei program	- 3 -
1.2. Temele analizate	- 7 -
1.3. Date privind zona studiului: Localizare și prezentare geografică.....	- 10 -
1.4. Relații cu documentațiile de amenajarea teritoriului și urbanism și strategii de dezvoltare economico-socială	- 12 -
CAPITOLUL 2 :	- 27 -
DIAGNOSTIC TERITORIAL SI PRIORITATI	- 27 -
a. Diagnostic pe domenii	- 27 -
b. Diagnostic prospectiv	- 92 -
c. Diagnostic general	- 96 -
CAPITOLUL 3 :	- 99 -
STRATEGIA COMUNĂ DE DEZVOLTARE TERITORIALA DURABILA A ZONEI TRANSFRONTALIERE ..	- 99 -
3.1. Viziunea	- 99 -
3.2. Obiective și direcții de acțiune	104
3.2.1. Obiective strategice.....	104
3.2.2. Obiective specifice.....	114
3.3. Politici, măsuri și proiecte	116
3.3.1. Politici de dezvoltare	116
3.3.2. Programe și proiecte	126
3.5. Mecanismul de guvernare.....	178
3.5.1 Matricea riscurilor	- 180 -
Anexa 1. Fișe sintetice de prezentare NUTS 3.....	~~- 182 -~~ ~~-181-~~

CAPITOLUL 1 :

INTRODUCERE ÎN PROBLEMATICA STUDIULUI

1.1. Analiza temei program

Prezenta Strategie este elaborată în cadrul proiectului *”Strategie comună de dezvoltare teritorială durabilă a zonei transfrontaliere România-Bulgaria”* (SPATIAL), proiect implementat în cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria 2007 – 2013, finanțat de la bugetul de stat și bugetele locale și cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională.

Județele și districtele componente ale zonei transfrontaliere România-Bulgaria sunt separate de granița dintre cele două state și de o barieră naturală – fluviul Dunărea care acoperă mai mult de 75% din linia de frontieră între România și Bulgaria. Zona transfrontalieră România-Bulgaria este afectată de multe provocări și disparități pentru reducerea cărora este necesară elaborarea unor măsuri teritoriale integrate.

Una dintre provocări este reprezentată de numărul de orașe mari în structura sa teritorială, în 71.390 km pătrați fiind doar două orașe cu mai mult de 300.000 de locuitori: Craiova și Constanța. Legat de rețelele orașelor o altă problemă o reprezintă declinul centrelor urbane-multe dintre ele orașe monofuncționale, în special cele de-a lungul Dunării, ca rezultat al declinului industrial. Acestea au condus la o pierdere masivă a populației – schimbare demografică, o mare parte din forța de muncă tânără migrând către orașele mai mari din România și Bulgaria, sau chiar către alte state.

Lipsa conectivității este o altă problemă majoră a ariei, de-a lungul Dunării fiind construite doar două poduri și constatându-se totodată lipsa unei infrastructuri de transport adecvate. Gestionarea problemelor de schimbări climatice care determină inundații importante (mai ales pe partea românească) și deșertificarea terenului agricol datorită lipsei infrastructurii de irigare reprezintă o altă problemă majoră a zonei.

Dunărea reprezintă o importantă oportunitate pentru turism dar și pentru alte activități economice. De asemenea trebuie valorizată existența în aria studiată a unui coridor de dezvoltare important București-Giurgiu-Ruse-Veliko Tarnovo. Sunt de asemenea, perechi de orașe de ambele părți ale Dunării: Vidin-Calafat, Bechet-Oreahovo, Turnu Măgurele-Nikopole, Călărași-Silistra, care prin cooperare pot contribui semnificativ la obiectivele de dezvoltare regională, urmând exemplul matur

de cooperare Giurgiu-Ruse. Un element de valoare adăugată a zonei îl reprezintă diversitatea culturală și teritorială.

La nivel european, Agenda Teritorială a Uniunii Europene și Carta Verde a Coeziunii Teritoriale susțin cooperarea trans-națională și transfrontalieră, în vederea diminuării disparităților regionale, prin cooperarea pe arii specifice, utilizând zonele de frontieră funcționale și nu administrative.

Un alt document important la nivel european și de ale cărui principii și obiective s-a ținut cont în elaborarea strategiei este **Carta europeană a amenajării teritoriului – Carta de la Torremolinos , adoptată la 20 mai 1983 (Spania)**. Aceasta se referă la **zonele de frontieră** ca la o zonă care trebuie tratată unitar și abordată integrat, fiind *zone, care mai mult decât altele, necesită o politică de coordonare între State; scopul acestei politici este de a deschide frontierele și de a institui cooperarea și consultările transfrontaliere și folosirea comună a dotărilor de infrastructură; statele trebuie să faciliteze contactele directe dintre regiunile și localitățile implicate, în conformitate cu Proiectul de Convenție Europeană privind cooperarea transfrontalieră între autoritățile teritoriale în vederea promovării unor contacte din ce în ce mai strânse între locuitorii implicați; în zonele de frontieră nu va fi realizat nici un proiect care poate avea consecințe dăunătoare pentru mediul din țările învecinate fără o consultare prealabilă a acestor State*. În cadrul Strategiei, se va lua în considerare, în cadrul de cooperare transfrontalieră România – Bulgaria, dezvoltarea rețelei policentrice de localități, protecția și conservarea zonelor cu patrimoniu natural, cât și reabilitarea și conservarea patrimoniului cultural tangibil.

Luând în considerare toate aceste aspecte, precum și oportunitatea dată de către Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării a apărut ca necesară elaborarea și adoptarea unei strategii de dezvoltare teritorială pentru zona transfrontalieră ca rezultat al cooperării pe mai multe niveluri care asigură o abordare coerentă de ambele părți ale Dunării.

Proiectul *"Strategie comună de dezvoltare teritorială durabilă a zonei transfrontaliere România – Bulgaria"* (SPATIAL) este implementat în cadrul unui parteneriat având ca lider de proiect Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice din România, Ministerul Dezvoltării și Lucrărilor Publice din Bulgaria și un număr de alți 10 parteneri din România și Bulgaria.

Proiectul are în vedere atingerea următoarelor obiective:

- ⇒ Realizarea unei evaluări cuprinzătoare a coeziunii sociale, economice și teritoriale și a competitivității economice a zonei transfrontaliere România – Bulgaria

- ⇒ Elaborarea Strategiei de dezvoltare teritorială pentru dezvoltarea spațială și economică durabilă a zonei transfrontaliere România – Bulgaria
- ⇒ Configurarea unei baze de date teritoriale cuprinzătoare și operaționale pentru zona transfrontalieră România – Bulgaria
- ⇒ Dezvoltarea și implementarea de instrumente de monitorizare teritoriale eficiente și durabile
- ⇒ Dezvoltarea și punerea în aplicare a proiectului-pilot relevant ca o contribuție majoră pentru continuarea unei implementări durabile
- ⇒ Creșterea conștientizării în aria transfrontalieră România-Bulgaria pentru problemele comune și soluțiile durabile în zonă și pentru o promovare eficientă a regiunii.

Pentru implementarea proiectului au fost avute în vedere șase pachete de lucru, după cum urmează:

Pachetul de lucru 1: Management și comunicare
• Coordonarea procesului de implementare a proiectului   • Comunicare, diseminare și promovare   • Elaborarea unui brand regional și a unui plan de marketing
Pachetul de lucru 2: Dezvoltarea unei metodologii comune și a unui sistem de monitorizare pentru dezvoltarea teritorială
• Elaborarea unei metodologii comune pentru analiza teritorială și diagnoză   • Elaborarea unei metodologii comune pentru procesul de planificare strategică și monitorizare   • Training-uri și întâlniri de lucru pentru utilizarea eficientă a metodologiei ariei transfrontaliere   • Pregătirea unor instrumente complementare pentru dezvoltarea și monitorizarea teritorială.
Pachetul de lucru 3: Dezvoltarea resurselor comune pentru analiza planificării teritoriale și a Strategiei
• Evaluarea training-urilor necesare și a echipamentelor interne necesare pentru elaborarea bazei de date   • Achiziționarea echipamentelor de hardware și software necesare pentru bazele de date teritoriale   • Elaborarea unei baze de date teritoriale comune armonizate pentru aria transfrontalieră România-Bulgaria.
Pachetul de lucru 4: Analiza și diagnoza situației curente în cadrul ariei transfrontaliere
• Elaborarea unui suport cartografic comun și armonizat pentru întreaga arie transfrontalieră   • Analiza teritorială și colectarea de date   • Elaborarea unor studii tematice specializate   • Identificarea problemelor și a disparităților teritoriale   • Identificarea nevoilor și potențialului în ariile relevante a ariei transfrontaliere comune.
Pachetul de lucru 5: Elaborarea Strategiei de dezvoltare teritorială comună a ariei transfrontaliere România – Bulgaria și a recomandărilor de politici
• Elaborarea Strategiei comune de dezvoltare teritorială durabilă   • Construirea de parteneriate pentru implementarea Strategiei   • Organizarea de consultări publice și evaluări de mediu ale Strategiei   • Elaborarea unui Plan de Lucru   • Elaborarea a unei Cărți verzi pentru aria transfrontalieră comună   • Aprobarea Strategiei.
Pachetul de lucru 6: Dezvoltarea și implementarea de proiecte pilot în cadrul ariei transfrontaliere România - Bulgaria
• Dezvoltarea de proiecte pilot integrate la nivel de județ/district sau de municipiu   • Dezvoltarea și implementarea de proiecte pilot tematice/sectoriale.

Proiectul oferă o abordare comună integrată pentru întreaga arie transfrontalieră România-Bulgaria și se adresează unei potențiale arii funcționale depășind constrângerile impuse de barierele naționale. Proiectul definește și construiește cadrul de cooperare în vederea utilizării/valorificării capitalului teritorial pentru a facilita competitivitatea și inovarea pentru întreaga zonă transfrontalieră, având în vedere protecția și îmbunătățirea condițiilor de mediu.

Strategia Comună de Dezvoltare Teritorială a Zonei transfrontaliere România-Bulgaria este elaborată în cadrul pachetului de lucru 5 și reprezintă instrumentul de bază în fundamentarea politicilor de dezvoltare teritorială a zonei transfrontaliere România-Bulgaria, acoperind trei orizonturi temporale: scurt (1-6 ani), mediu (7-15 ani) și lung (16-30 ani).

Prin aplicarea măsurilor identificate în cadrul acestei Strategii se urmărește transformarea ariei transfrontaliere România-Bulgaria într-o regiune atractivă, funcțională și coezivă, o adevărată poartă de intrare spre Europa de Sud-Est. Strategia oferă viziunea unei dezvoltări spațiale integrate a ariei transfrontaliere, cu accent pus pe particularitățile spațiului căruia i se adresează: caracterul periferic, patrimoniul cultural și istoric, elementele de mediu, rețelele de transport.

Strategia are în vedere sublinierea și valorificarea identității regionale, nu numai prin evidențierea valorilor comune, ci și prin punerea în valoare a elementelor de cooperare și de schimb între cele două state. În acest sens sunt abordate orașele pereche (twin cities), dezvoltate de o parte și de alta a Dunării ca motoare teritoriale, rolul de coridor de dezvoltare al Dunării, precum și rolul Mării Negre.

Prezența și potențialul principalelor centre urbane din zonă este optimizată în conexiune cu coridoarele de transport europene, fiind evidențiat potențialul endogen al zonei transfrontaliere România-Bulgaria, completat prin valoarea adăugată reprezentată de Dunăre și Marea Neagră.

Situarea geografică a ariei transfrontaliere între capitalele celor două state poate constitui o premisă pentru identificarea și sprijinirea unor axe de dezvoltare, după cum existența resurselor naturale inegal distribuite poate reprezenta baza cooperării în vederea punerii în valoare a potențialului local.

Un element de abordat în cadrul Strategiei îl reprezintă dezvoltarea elementelor specifice dimensiunii teritoriale, respectiv:

- ⇒ Măsuri specifice integrate pentru diferitele tipuri de zone: rurale, urbane, costiere, montane, defavorizate;
- ⇒ Propuneri de dezvoltare teritorială de tip punctiform (poli urbani transfrontalieri danubieni – orașele pereche), linear (axe de dezvoltare urbană: Costanța-București-Craiova/Sofia-Veliko Târnovo-Varna, Costanța-Varna, București-Giurgiu-Ruse-Veliko Târnovo, Craiova-Calafat-Vidin-Sofia) sau areal (zona costieră, zona lunca Dunării etc.).

Strategia este menită să armonizeze orientările naționale ale celor două state implicate în ceea ce privește politicile de dezvoltare teritorială vizate și să identifice instrumentele tehnice agreate de

ambele părți (domenii de interes, etape de realizare, indicatori de analiză, grad de detaliere a prevederilor de dezvoltare/cooperare).

În vederea asigurării surselor de finanțare a măsurilor, planului de acțiuni și a proiectelor, este necesar ca strategia să aibă un caracter interoperabil cu tipurile de planuri din sistemele naționale de amenajarea teritoriului.

Totodată, se acordă o atenție deosebită aspectelor instituționale, identificării organismelor centrale, regionale, locale cu rol de sprijin/consultanță/acord în procesul de elaborare, precum și identificarea celei mai potrivite scheme de implementare a strategiei. Acest proces de cooperare pe orizontală și pe verticală trebuie să fie comparabil în cele două state, pentru obținerea unui echilibru general.

1.2. Temele analizate

Strategia Comună de Dezvoltare Teritorială Durabilă a Zonei Transfrontaliere România-Bulgaria a fost elaborată având în vedere *Metodologia comună de planificare teritorială*, elaborată în cadrul pachetului de lucru 2 a proiectului "*Strategie comună de dezvoltare teritorială durabilă a zonei transfrontaliere România-Bulgaria*" (SPAȚIAL).

Strategia a fost elaborată pe baza problemelor identificate și a priorităților stabilite în etapele anterioare de implementare a proiectului SPAȚIAL, respectiv în cadrul pachetului de lucru 4.

Strategia identifică acțiunile și măsurile necesare pentru asigurarea cerințelor prioritare pe domeniile țintă analizate, constituindu-se într-un răspuns coerent la obstacolele și punctele slabe identificate în faza de analiză.

Elaborarea Strategiei a avut în vedere:

- ⇒ Analiza materialelor și documentelor elaborate în cadrul etapelor anterioare ale proiectului;
- ⇒ Definirea viziunii strategice de dezvoltare a teritoriului transfrontalier;
- ⇒ Definirea obiectivelor strategice generale și a direcțiilor de acțiune;
- ⇒ Definirea obiectivelor specifice și a direcțiilor de acțiune;
- ⇒ Formularea programului de măsuri – politici (măsuri) de realizare a obiectivelor *Strategiei Comune de Dezvoltare Teritorială Durabilă a Zonei Transfrontaliere România-Bulgaria*;
- ⇒ Lista de proiecte strategice.

Analiza materialelor și documentelor elaborate în cadrul etapelor anterioare ale proiectului

Pe baza materialelor și a documentelor elaborate în cadrul pachetului de lucru 3: Dezvoltarea resurselor comune pentru analiza planificării teritoriale a Strategiei, au fost sintetizate:

- Diagnosticul pe domenii
- Diagnosticul prospectiv
- Diagnosticul general al zonei transfrontaliere România-Bulgaria.

Diagnosticul teritorial (din capitolul 2) se bazează în principal pe următoarele documente: Territorial Analysis of the Romania – Bulgaria Cross-Border Area (Detente Consultants-2013) și Analiza Teritorială a Zonei Transfrontaliere Romania - Bulgaria (INCD URBAN INCERC-2014).

Definirea viziunii strategice de dezvoltare a teritoriului transfrontalier

Pentru stabilirea viziunii teritoriale au fost avute în vedere:

- Identificarea valorilor, pornind de la cele enunțate în Programul Operațional de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria;
- Precizarea condițiilor și a conținutului viziunii de dezvoltare;
- Stabilirea viziunii teritoriale de dezvoltare a teritoriului transfrontalier;
- Formularea obiectivelor strategice generale componente ale viziunii.

Viziunea este menită să ofere teritoriului transfrontalier un sens al dezvoltării pe baza căruia să poată fi formulate obiective strategice de dezvoltare.

Definirea obiectivelor strategice generale

Obiectivele strategice generale înglobează într-o formulare concisă direcțiile sectoriale și spațiale de dezvoltare încorporând aspecte socio-economice, de infrastructură, aspecte cultural-istorice, teritoriale, de mediu, resurse umane, precum și aspecte privind dezvoltarea administrației publice.

Obiectivele strategice generale sunt corelate cu principiile de bază ale amenajării teritoriului, cu prevederile altor documente strategice aprobate, cu obiectivele principale ale politicilor și programelor de dezvoltare națională și regională pe termen mediu și lung.

Definirea obiectivelor specifice și a direcțiilor de acțiune

Direcțiile de acțiune sunt seturi de activități menite să îndeplinească obiectivele strategice generale. Obiectivele specifice definite pentru îndeplinirea obiectivelor strategice generale, vizează diminuarea disparităților din zona transfrontalieră, stimularea inițiativelor locale pentru valorificarea resurselor locale și regionale, precum și dezvoltarea cooperării transfrontaliere.

Obiectivele specifice au fost formulate ținând cont de următoarele aspecte:

- ⇒ Dezvoltarea unei rețele urbane policentrice între București și Sofia;
- ⇒ Rolul orașelor pereche de conectori în aria transfrontalieră;
- ⇒ Integrarea teritorială pentru realizarea coeziunii teritoriale;
- ⇒ Atingerea competitivității ariei transfrontaliere prin utilizarea potențialului local;
- ⇒ Îmbunătățirea conectivității teritoriale la nivel de indivizi, comunități și activități de afaceri în aria transfrontalieră;
- ⇒ Administrarea și conectarea valorilor de mediu, de peisaj și culturale ale regiunii.

Obiectivele specifice au fost elaborate pentru domeniile țintă și componenetele lor, având în vedere valorificarea oportunităților identificate, în relație cu contextul suprateritorial. La elaborarea obiectivelor specifice s-a avut în vedere asigurarea corelării cu documentele strategice aprobate la nivel european și național, cu obiectivele principale ale politicilor și programelor de dezvoltare națională și regională pe termen lung.

Formularea programului de măsuri – politici (măsuri) de realizare a obiectivelor *Strategiei Comune de Dezvoltare Teritorială Durabilă a Zonei Transfrontaliere România-Bulgaria*.

Formularea politicilor de dezvoltare are ca scop îmbunătățirea situației existente, atenuarea/ eliminarea disfuncționalităților existente, stabilirea direcțiilor unei dezvoltări viitoare, precum și consolidarea unor direcții de dezvoltare. Politicile de dezvoltare sunt menite să rezolve categorii identificabile de probleme existente în cadrul zonei.

Pentru fiecare dintre politicile definite se stabilesc programe de dezvoltare, concretizate în grupuri de proiecte care conduc, prin intermediul Planului de acțiune la implementarea politicilor de dezvoltare și implicit a obiectivelor strategice.

Programul de măsuri se constituie într-un set coerent și corelat de acțiuni de dezvoltare/ organizare spațială, economică, socială a teritoriului transfrontalier, structurat pe etape și responsabilități, în condițiile legii, care conduc la realizarea obiectivelor specifice ale dezvoltării zonei.

Măsurile sunt corelate cu un obiectiv specific și vor genera programe și proiecte de dezvoltare a zonei transfrontaliere România-Bulgaria.

Lista de proiecte strategice

Pentru implementarea Strategiei a fost identificată o listă de proiecte strategice propuse spre a fi implementate în următorii 10 ani.

1.3. Date privind zona studiului: Localizare și prezentare geografică

Din punct de vedere geografic, zona transfrontalieră cuprinde malul nordic al Dunării (România) între Podișul Mehedinți, Câmpia Română, Delta Dunării și Marea Neagră și malul sudic al Dunării (Bulgaria) între Stara Planina (formațiune muntoasă în vest) și Câmpia Dunării, până la Marea Neagră. Prin amplasamentul său și prin condițiile de accesibilitate dată de elementele de cadru natural (Marea Neagră și Dunăre) zona transfrontalieră reprezintă un element de legătură între Europa Centrală și Orient.

Frontiera dintre România și Bulgaria, este cuprinsă între Pristol (România) la vest și Vama Veche la est și are o lungime de 631,3 km. Partea fluvială a Dunării (470 km) reprezintă 75% din lungimea frontierei și este cuprinsă între orașele Vidin (Bulgaria) și Silistra (Bulgaria), respectiv Calafat și Călărași (România). Partea terestră a frontierei, cuprinsă între Călărași-Silistra și Marea Neagră, separă județul Constanța (România) de oblasti Silistra și Dobrich (Bulgaria) între cursul Dunării și Marea Neagră.

Zona transfrontalieră reprezintă un teritoriu de 71.930 Km² locuit de 5,104 milioane de locuitori, și este constituită din 16 teritorii administrative de nivel NUTS III¹ (județe și districte/*oblast*), ce fac parte din șase regiuni de dezvoltare de nivel NUTS II. Teritoriul analizat în studiu este compus din următoarele unități administrativ teritoriale:

- Romania: șapte județe (54.66% din suprafața transfrontalieră/14.49 % din suprafața națională) respectiv Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași și Constanța;
- Bulgaria: nouă districte (oblast) (45.34% din suprafața transfrontalieră/29.38 % din suprafața națională) respectiv Vidin, Vratsa, Montana, Plevna, Veliko Turnovo, Ruse, Silistra, Dobrich și Razgrad.

---

¹ Informații despre teritoriile NUTS III sunt prezentate sintetizat în anexa 1.

și se învecinează în context teritorial astfel:

- Nord - pe teritoriul României: județele Gorj, Vâlcea, Argeș, Dâmbovița, Ilfov, Ialomița, Tulcea
- Vest - pe teritoriul Romaniei: județul – Caraș Severin și Republica Serbia
- Vest - pe teritoriul Bulgariei: Republica Serbia
- Sud - pe teritoriul Bulgariei: districtele (*oblasti*) Sofia, Lovech, Gabrovo, Stara Zagora, Sliven, Shumen, Varna
- Est - Marea Neagră.

Zona transfrontalieră se află sub influența a patru orașe importante: capitala României - București, capitala Bulgariei - Sofia, capitala Serbiei - Belgrad și Istanbul - cel mai important centru comercial al Turciei. O caracteristică a zonei o reprezintă cele șapte perechi de orașe port: Calafat-Vidin, Bechet-Rahova, Turnu Măgurele-Nicopole, Zimnicea-Svishtov, Giurgiu-Ruse, Oltenița-Tutrakan, Călărași-Silistra.

Harta 1: Zona transfrontalieră România-Bulgaria

sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrație Publică, 2014

1.4. Relații cu documentațiile de amenajarea teritoriului și urbanism și strategii de dezvoltare economico-socială

Spațiul de cooperare transfrontalieră Romania-Bulgaria reprezintă contribuția comună a celor două State în cadrul politicii de coeziune teritorială a Uniunii Europene pentru reducerea disparităților economice, sociale și teritoriale dar și pentru întărirea colaborării dintre țările din regiunea Dunării în domenii precum transporturile fluviale, energie, competitivitate și mediu.

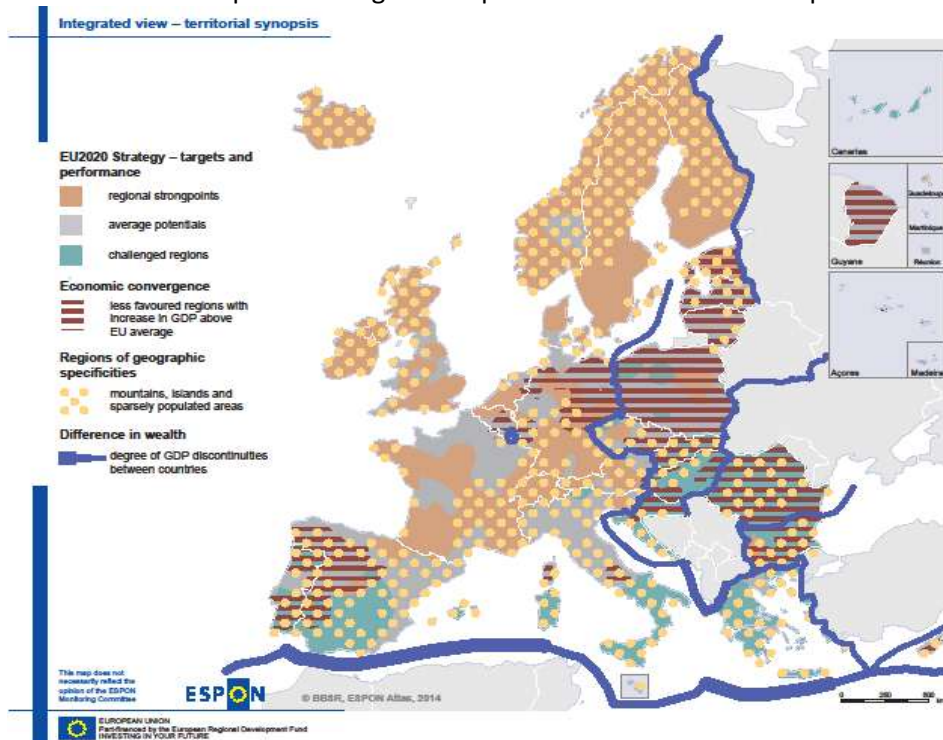
Obținerea unui teritoriu dezvoltat armonios și echilibrat reprezintă obiective promovate de Strategia UE 2020 și de Agenda Teritorială 2020, integrând creșterea economică și coeziunea socială în cadrul unui teritoriu de calitate. Pentru îmbunătățirea coeziunii teritoriale Europa trebuie să fie un spațiu deschis și policentric.

Zona transfrontalieră Romania-Bulgaria se înscrie în traiectoria dezvoltării policentrice inițiată în 1956 prin Tratatul de la Roma, contribuind la aceasta prin lista politicilor și proiectelor ce conduc la obținerea unor comunități deschise, performante cu instituții puternice.

O imagine sinoptică integrată asupra teritoriului Uniunii Europene prezintă diferențe între regiuni din punct de vedere al performanțelor economice, a distribuției masei demografice precum și a zonelor defavorizate și depopulate.

Zona transfrontalieră Romania-Bulgaria apare ca teritoriu cu probleme din punct de vedere al performanțelor economice, caracterizată printr-un PIB scăzut, aflat sub media Uniunii Europene, și cu tendințe accentuate de reducerea și îmbătrânire demografică.

Harta - Perspectiva integrată asupra teritoriului Uniunii Europene

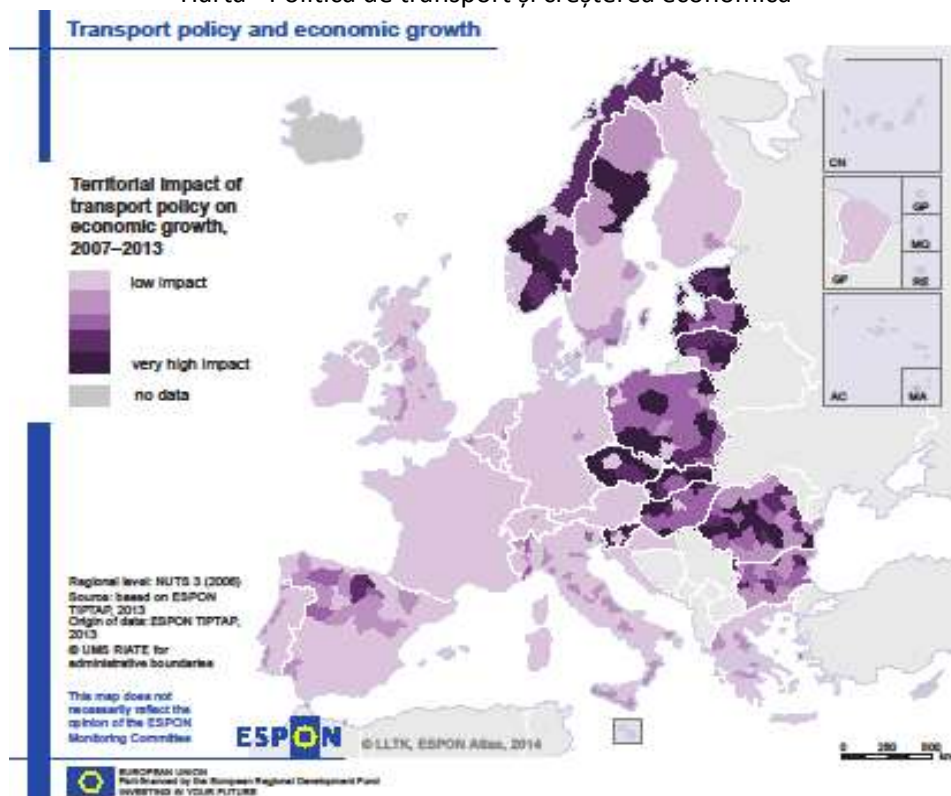

sursa: ESPON Atlas, Mapping European Territorial Structures and Dynamics, noiembrie 2014

Gradul redus de accesibilitate înregistrat pe perioada 2007-2013 explică existența unei creșteri economice modeste în regiunea transfrontalieră. Din punct de vedere al mobilității și accesibilității, teritoriile naționale ale României și a Bulgariei, prezintă situații similare. Se constată diferențe semnificative între mobilitatea din interiorul spațiului național comparativ cu cel transfrontalier.

Acolo unde gradul de conectivitate între zonele urbane este ridicat, se înregistrează creșteri economice semnificative, în timp ce zona transfrontalieră, mai puțin conectată la rețeaua de transport TEN-T, este mai puțin dezvoltată economic. Impactul economic al politicii de transport în cadrul spațiului Uniunii Europene este prezentat în harta de mai jos:

Harta - Politica de transport și creșterea economică

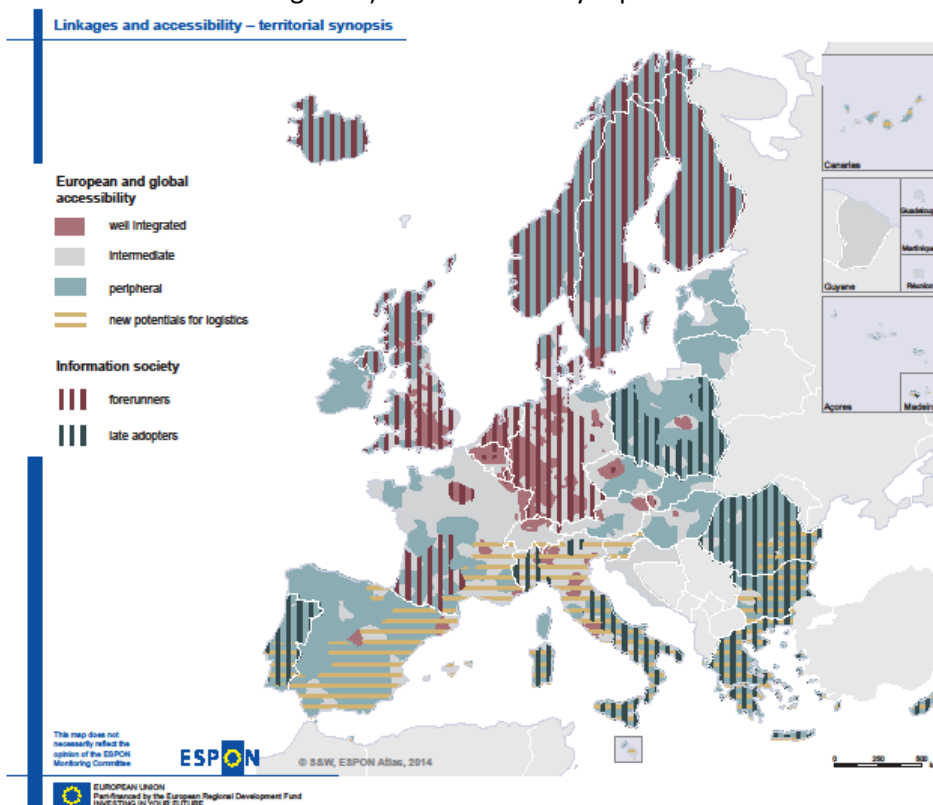

sursa: ESPON Atlas, Mapping European Territorial Structures and Dynamics, noiembrie 2014

Din punct de vedere al accesibilității europene și internaționale, zona transfrontalieră România-Bulgaria, conform studiilor ESPON, înregistrează un deficit de infrastructură rutieră, feroviară și navală. În același timp, teritorii aflate de-a lungul fluviului Dunărea și a zonei costiere a Mării Negre, sunt prezentate ca potențial pentru realizarea de noi noduri logistice, ce vor stimula dezvoltarea economică a regiunii.

Strategia de dezvoltare spațială a zonei transfrontaliere, pentru atenuarea acestui deficit, își coordonează obiectivele specifice de interconectare a regiunii Dunării cu spațiul european prin îmbunătățirea mobilității și a multimodalității pe căi navigabile interioare și prin dezvoltarea legăturilor rutiere, feroviare și aeriene.

Harta - Legături și accesibilitate- synopsis teritorial

sursa: ESPON Atlas, Mapping European Territorial Structures and Dynamics, noiembrie 2014

Elaborarea prezentei strategii ține cont de prevederile Cartei verzi privind coeziunea teritorială în ceea ce privește conectivitatea (acces la infrastructura de calitate, acces fiabil la energie și întreprinderea de măsuri privind eficiența energetică, accesul la servicii de interes economic general și accesul la internet în bandă largă etc) și cooperarea (rezolvarea comună a problemele de mediu asociate schimbărilor climei, inundațiilor, pierderii de biodiversitate, poluării etc).

Elaborarea prezentei strategii s-a bazat și pe prioritățile teritoriale pentru dezvoltarea UE precizate în Agenda teritorială a Uniunii Europene 2020 în ceea ce privește îmbunătățirea conexiunilor teritoriale pentru indivizi, comunități și întreprinderi, încurajarea dezvoltării integrate în orașe, regiuni rurale și integrarea teritorială în regiunile funcționale transfrontaliere și transnaționale luând în considerare particularitățile teritoriale ale zonei analizate.

De asemenea, prezenta strategie a ținut cont de liniile directoare prevăzute în Carta albă pentru un spațiu european unic al transporturilor în ceea ce privește căile navigabile interioare, al căror potențial nu este pe deplin utilizat dar pot avea pe termen mediu și lung un rol important în special în ceea ce privește transportul de marfă către hinterland și conectarea mărilor europene.

Obiectivele și politicile de dezvoltare precum și investițiile prevăzute în prezenta strategie răspund celor trei priorități tematice menționate în Strategia Europa 2020 respectiv:

- ⇒ creștere economică inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- ⇒ creștere economică durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- ⇒ creștere economică favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, în măsură să asigure coeziunea economică, socială și teritorială.

și își propun să contribuie la atingerea celor 5 obiective prevăzute în Strategia Europa 2020.

De asemenea, obiectivele, politicile de dezvoltare și investițiile prevăzute în prezenta strategie sunt corelate cu obiectivele și țintele stabilite în Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării și intervențiile prevăzute în Planul de acțiune SUERD. Astfel, ariei prioritare SUERD privind îmbunătățirea mobilității și a multimodalității îi vor corespunde intervenții privind conectarea la coridoarele TEN-T, reabilitarea infrastructurilor portuare și dezvoltarea de platforme intermodale, asigurarea susținerii energetice a teritoriului în condiții de eficiență, competiție și respectare a mediului, îmbunătățirea comunicării în zona transfrontalieră prin dezvoltarea rețelei de broadband, creșterea atractivității și calității locuirii în zone urbane și rurale, creșterea contribuției patrimoniului cultural al zonei transfrontaliere în peisajul cultural european etc. Totodată, ariilor prioritare SUERD privind gestionarea riscurilor de mediu și conservarea biodiversității, a peisajelor și a calității aerului și solului le vor corespunde intervenții în prezervarea biodiversității și îmbunătățirea condițiilor ecologice, consolidarea capacității de gestionare a riscurilor și a serviciilor de intervenție în situații de urgență. În ceea ce privește creșterea prosperității în regiunea Dunării, prin prezenta strategie se urmărește dezvoltarea unor economii locale viabile, susținute de resurse umane calificate prin creșterea contribuției întreprinderilor locale în dezvoltarea economiei zonei transfrontaliere, dezvoltarea serviciilor în domeniul turismului în conformitate cu standarde internaționale de calitate și siguranță, asigurarea consilierii și formării profesionale pentru ocuparea locurilor de muncă etc.

Prezenta strategie asigură complementaritatea și cu strategia privind creșterea albastră (Blue Growth) care pune accent pe dezvoltarea durabilă a întregului sector marin și maritim, cu pecădere cu inițiativa UE privind Sinergia Mării Negre în ceea ce privește cooperarea în domeniul transportului, energiei și mediului, cooperarea în domeniul educației și sănătății publice, cercetării-dezvoltării și societății informaționale.

Au fost de asemenea, luate în considerare strategiile naționale din cele două țări analizate (aprobate sau în curs de aprobare la momentul elaborării prezentei strategii) cu referire la zona care face obiectul strategiei comune.

Analiza rezultatelor obținute în perioada de programare 2007 – 2013

Programul Operațional pentru Cooperare Transfrontalieră România – Bulgaria 2007-2013 a atins la sfârșitul anului 2013 un stadiu avansat al implementării financiare, cele 204 milioane alocate pentru axele prioritare 1-3 fiind în întregime contractate.² Conform "Annual Implementation Report 2013, Romania – Bulgaria Cross-Border Cooperation Operational Programme 2007 – 2013", 53,4% din fonduri au fost deja investite în regiunea transfrontalieră România – Bulgaria și rambursate beneficiarilor.

Din datele disponibile la finalul anului 2013 se poate constata că Programul a obținut deja rezultatele preconizate în următoarele direcții:

- Îmbunătățirea accesibilității prin reducerea timpului de călătorie și dezvoltarea accesului ICT;
- Sisteme de management integrat pentru protecția mediului (10);
- Creșterea conștientizării cu privire la protecția mediului (1,7 milioane persoane informate);
- Prevenirea și rapiditatea răspunsului la risc (23 de proiecte);
- Asigurarea că Dunărea este acoperită de activități comune de avertizare timpurie în situații de urgență împotriva inundațiilor (50% din Dunăre acoperită);
- Produse turistice integrate (34).

Districtul Ruse avea la finalul anului 2013 cea mai ridicată rată de contractare a fondurilor FEDR (valoare/ număr de locuitori), urmat de Pleven, Dobrich, Silistra și județul Giurgiu și municipiul București.

În perioada de programare 2007 – 2013 au fost implementate în parteneriat româno – bulgar o serie de proiecte cu impact direct asupra regiunii Dunării, între care "Annual Implementation Report 2013, Romania – Bulgaria Cross-Border Cooperation Operational Programme 2007 – 2013", evidențiază:

- Managementul integrat al apelor Dunării (WATER), proiect implementat de 8 parteneri români și 5 parteneri bulgari, având ca obiectiv crearea unui sistem comun de management și control al calității apei Dunării în condiții extreme cauzate de dezastre naturale și tehnologice;
- Sistem transfrontalier dunărean pentru alerta privind cutremurele, proiect finalizat, având 2 parteneri bulgari și 2 parteneri români, având ca obiectiv prevenirea dezastrelor naturale cauzate de cutremure în zona trans-frontalieră prin dezvoltarea unui sistem de comunicare pentru alerta timpurie și dezvoltarea capacității administrative de intervenție la nivel local;

---

² Annual Implementation Report 2013, Romania – Bulgaria Cross-Border Cooperation Operational Programme 2007 – 2013, cbcromaniabulgaria.eu/user/file/AIR2013.zip

- Sustenabilitate, mobilitate, accesibilitate în regiunea transfrontalieră Constanța – Dobrich – Infrastructura de transport, proiect cu un partener român și un partener bulgar, având ca obiectiv îmbunătățirea accesului și a mobilității în zona transfrontalieră Dobrich – Constanța pentru asigurarea coeziunii economiilor și a comunităților din regiune;
- Monitorizarea Riscului în cazul Urgențelor în zona de frontieră a Dunării, proiect care vizează îmbunătățirea modului de pregătire a urgențelor și intervențiilor prin dezvoltarea unui sistem comun integrat pentru monitorizarea eficientă și atenuarea consecințelor dezastrelor, în conformitate cu standardele și procedurile UE.

În cadrul *axei prioritare 1: Accesibilitate – Îmbunătățirea mobilității și accesul la infrastructura de transport, informație și comunicare în zona transfrontalieră*, au fost implementate soluții comune în domeniul transportului rutier și fluvial și în domeniul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor (TIC), proiectele fiind menite să conducă la depășirea impactului barierelor geografice și funcționale atât cu privire la fluxurile de trafic cât și la cele de comunicații.

Conform "Annual Implementation Report 2013, Romania – Bulgaria Cross-Border Cooperation Operational Programme 2007 – 2013", la finalul anului 2013 exista un nivel ridicat de îndeplinire a indicatorilor stabiliți pentru obiectivul care vizează îmbunătățirea mobilității transfrontaliere atât prin raportare la proiectele contractate cât și prin raportare la proiectele finalizate, cu depășirea țintei referitoare la numărul de proiecte care vizează îmbunătățirea accesibilității transportului în zona relevantă pentru program și o apropiere de ținta privind reducerea timpului de călătorie între localități situate de o parte și de cealaltă a graniței. În ceea ce privește obiectivul 2 favorizarea unui schimb eficient constant de informații și date cu relevanță transfrontalieră, a fost ușor depășită jumătate din ținta privind numărul de proiecte și cea privind numărul de persoane care utilizează facilități TIC, în timp ce ținta privind numărul de persoane având acces la facilități TIC este atinsă în proporție de cca 30%.

În cadrul priorității de investiții 1 au fost reabilitați până la finalul anului 2013, 145,66 km de drumuri. De asemenea au fost realizate lucrări asupra trotuarelor și sistemelor de scurgere. Totodată au fost realizate cinci strategii privind conectivitatea în cadrul regiunii, precum și studii de fezabilitate pentru dezvoltarea de viitoare proiecte pentru reabilitarea/ construcția de drumuri sau pentru dezvoltarea infrastructurii portuare pe Dunăre în sectorul Turnu Măgurele (România) – Nikopol (Bulgaria).

În ceea ce privește *axa prioritară 2: Mediu – utilizarea durabilă și protecția resurselor naturale și a mediului, și promovarea unui management eficient al riscului în zona transfrontalieră*, indicatorii stabiliți pentru cele trei obiective ale axei sunt în cea mai mare parte atinși și chiar depășiți la sfârșitul anului 2013 atât la nivelul proiectelor contractate cât prin raportare la proiectele finalizate.

În cadrul priorității de intervenție 1 au fost dezvoltate până la finalul anului 2013 sisteme comune de management pentru protecția mediului, planuri de management pentru parcuri naturale și arii protejate în vederea creșterii gradului de conștientizare a publicului cu privire la aspectele de mediu. Au fost de asemenea dezvoltate sisteme GIS pentru îmbunătățirea protecției și conservarea naturii în regiunea transfrontalieră și au fost derulate activități de cercetare privind protecția mediului.

În cadrul priorității de intervenție 2 proiectele implementate conduc la rezultate legate de dezvoltarea infrastructurii comune și a serviciilor pentru prevenirea crizelor naturale și a celor provocate de om, inclusiv servicii de răspuns comun în caz de urgență. Între rezultatele proiectelor pot fi menționate: un sistem de avertizare timpurie în caz de cutremure, un laborator epidemiologic pentru intervenții comune, un centru comun de formare pentru situații de urgență, sisteme de monitorizare și alarmare în caz de dezastre naturale, precum și achiziția de echipamente pentru activități de avertizare timpurie și răspuns de urgență etc.

În cadrul *axei prioritare 3: Dezvoltarea Economică și Socială – Dezvoltarea economică și coeziunea socială prin identificarea comună și întărirea avantajelor comparative ale zonei*, proiectele finalizate au condus la atingerea și depășirea ȋntelilor stabilite pentru indicatorii aferenți la șase dintre cele opt obiective.

În cadrul priorității de intervenție 1 proiectele contractate și finalizate au contribuit la sprijinirea cooperării transfrontaliere odată cu promovarea unei puternice imagini și identități regionale. Au fost create facilități de afaceri menite să faciliteze cooperarea între IMM-uri, centre de instruire pentru afaceri pentru a sprijini investitorii în zona transfrontalieră, precum și baze comune de informații pentru afaceri. Au fost identificate produse reprezentative pentru zona transfrontalieră în diferite domenii. A fost creat un centru pentru companiile din domeniul turismului nautic din regiunea Mării Negre, au fost încheiate acorduri de parteneriat între centre de educație și formare, etc.

Proiectele contractate și finalizate în cadrul priorității de intervenții 2 au condus la crearea de oportunități de angajare în zona transfrontalieră prin asigurarea de locuri de muncă inovative și instruiți specializate; a fost facilitată dezvoltarea pieței muncii prin dezvoltarea de servicii de instruire și sprijinirea mobilității în zona Olt – Pleven. De asemenea, a fost încheiat un acord de parteneriat între centre de formare.

În cadrul priorității de intervenție 3 proiectele contractate și finalizate au sprijinit nu numai dezvoltarea societății civile și a comunităților locale ci și îmbunătățirea guvernancei locale și creșterea schimburilor în domeniul educației, culturii, sănătății, tineretului și sporturilor. Au fost organizate expoziții de artă, festivaluri și studii privind tradițiile din România și Bulgaria, schimburi de experiență între diferite autorități publice, etc.

Chiar dacă nu au sprijinit în mod direct dezvoltarea cooperării transfrontaliere între cele șapte județe din zona românească și cele nouă districte din zona bulgară a regiunii transfrontaliere care face

obiectul prezentei Strategii, trebuie menționat faptul că prin măsurile propuse toate Programele Operaționale derulate în perioada 2007-2013 au condus la obținerea unor rezultate care cumulate contribuie la dezvoltarea teritoriului sub aspect economic și al reducerii disparităților, al protecției mediului, dezvoltării infrastructurii de transport, al dezvoltării resurselor umane. Rezultatele obținute în județele și districtele din zona transfrontalieră prin implementarea de proiecte în cadrul altor Programe Operaționale derulate în cele două țări sunt de natură să le potențeze pe cele obținute prin Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria 2007-2013.

Fără a face o analiză exhaustivă a rezultatelor obținute prin implementarea celorlalte programe operaționale în zona transfrontalieră merită menționate următoarele elemente:

- Două dintre municipiile reședință de județ din zona românească, Craiova și Constanța, sunt considerate poli de creștere și au beneficiat de finanțare a unor proiecte de dezvoltare urbană în cadrul unor planuri integrate de dezvoltare urbană: finanțare infrastructură de transport, finanțare infrastructură socială, finanțare infrastructură de afaceri într-o manieră corelată menită să asigure maximizarea rezultatelor;
- Au fost finanțate atât în zona românească cât și în cea bulgară infrastructuri rutiere, cu precădere drumuri județene, care au contribuit la îmbunătățirea conectării între localitățile de pe cele două maluri ale Dunării, creând premise pentru creșterea dezvoltării acestora și pentru facilitarea conectivității între localitățile din zona românească și cele din zona bulgară;
- Au fost finanțate proiecte de canalizare, reabilitare stații de apă uzată, sisteme pentru managementul integrat al deșeurilor atât în județele din România cât și în districtele din Bulgaria;
- Au fost finanțate proiecte privind conservarea biodiversității, elaborare planuri de management pentru situri Natura 2000, arii protejate de pe cele două maluri ale Dunării în zona transfrontalieră;
- Au fost finanțate proiecte în domeniul dezvoltării de structuri educaționale (școli, licee, universități), centre sociale, proiecte pentru dezvoltarea capacității administrative a administrațiilor locale;
- De asemenea au fost implementate numeroase proiecte pentru dezvoltarea afacerilor, atât la inițiativa unor întreprinderi mari cât și la inițiativa IMM-urilor.

Ariile rurale din cadrul zonei transfrontaliere România - Bulgaria au beneficiat în perioada 2007 – 2013 de finanțare în cadrul Programelor Naționale pentru Dezvoltare Rurală, fiind sprijinite inițiative pentru modernizarea exploatațiilor agricole, îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii, crearea și

dezvoltarea de micro-întreprinderi, încurajarea activităților turistice, îmbunătățirea serviciilor de bază, dezvoltarea și implementarea strategiilor Grupurilor de Acțiune Locală, instalarea tinerilor fermieri, formare profesională, etc.

La dezvoltarea zonei transfrontaliere au contribuit de asemenea, proiectele finanțate în cadrul Programelor Operaționale pentru Pescuit, care au vizat: constituirea și implementarea de strategii ale unor grupuri locale, proiecte vizând acvacultura durabilă, crearea de ferme piscicole, reamenajări pentru pescuitul sportiv, amenajări pentru protecția mediului în vederea favorizării dezvoltării habitatelor, conservarea și valorificarea tradițiilor pescărești pe malul Dunării, dezvoltarea ecoturismului în localitățile riverane Dunării, etc.

Toate rezultatele obținute în perioada 2007-2013 constituie o premisă favorabilă dezvoltării și implementării de acțiuni eficiente și eficace în perioada 2014-2020 care să permită atingerea obiectivelor propuse prin prezenta Strategie.

Perspective pentru perioada de programare 2014 – 2020

În perioada 2014-2020 zona transfrontalieră România – Bulgaria va beneficia de finanțare atât prin Programul Operațional de Cooperare Transfrontalieră România – Bulgaria, cât și prin intermediul celorlalte Programelor Operaționale finanțate din fondurile europene și de investiții (FESI) în cele două țări.

Programul de Cooperare Transfrontalieră România – Bulgaria 2014-2020 vizează lărgirea orizonturilor regiunii, realizarea unor rezultate concrete și măsurabile și transformarea zonei într-o regiune în care să trăiești, să studiezi, să lucrezi, pe care să o vizitezi și în care să investești. Programul vizează să susțină procesul de creare a unor comunități competitive și durabile, prin utilizarea eficientă a resurselor, maximizarea inițiativelor de creștere și a oportunităților oferite de dezvoltarea fluxurilor transversale și orizontale de-a lungul coridorului Dunăre/Marea Neagră.³ Viziunea zonei transfrontaliere România-Bulgaria în cadrul Programului de Cooperare Trans-Frontalieră România - Bulgaria 2014-2020 ca Poartă a Dunării de Est/ Mării Negre, ca punct central într-un context mai larg Marea Neagră – Dunăre – Rin – Marea Nordului, este aceea de a sprijini dezvoltarea zonei transfrontaliere prin îmbunătățirea accesibilității, promovarea cooperării instituționale și protejarea și dezvoltarea resurselor regiunii.

Axa prioritară 1: O regiune bine conectată, are ca obiective specifice:

---

³ www.mdrap.ro/userfiles/OP%20final%20version.rar

- îmbunătățirea planificării, dezvoltarea și coordonarea sistemelor de transport trans-frontalier pentru o mai bună conectare la rețelele de transport TEN-T;
- creșterea siguranței transportului pe căi navigabile și rute de transport maritime;

În cadrul acestei axe prioritare vor fi finanțate în vederea atingerii primului obiectiv specific: măsuri "soft" (dezvoltarea și implementarea de strategii, schimburi de cunoștințe, instrumente și aplicații pilot pentru îmbunătățirea mobilității și accesibilității trans-frontaliere, etc.), măsuri "hard" (îmbunătățirea conexiunilor trans-frontaliere secundare și terțiare la infrastructura TEN-T cum ar fi îmbunătățirea/dezvoltarea de piste pentru bicicliști, parări pentru biciclete, construirea și modernizarea infrastructurii rutiere), precum și măsuri integrate (stabilirea unui management al traficului comun pentru mobilitate inteligentă în zona transfrontalieră).

Pentru creșterea siguranței transportului pe căi navigabile și a rutelor de transport maritim vor fi avute în vedere sprijinirea renovării și dezvoltării infrastructurii portuare, măsuri pentru îmbunătățirea navigabilității pe Dunăre, întărirea intermodalității în porturi, armonizarea standardelor și procedurilor. Vor fi de asemenea avute în vedere măsuri pentru porturile de la Marea Neagră și navigabilitatea pe coasta Mării Negre.

Axa prioritară 2: O regiune verde, are ca obiective specifice:

- îmbunătățirea utilizării durabile a moștenirii naturale, a moștenirii și resurselor culturale;
- dezvoltarea managementului durabil al ecosistemelor din zona transfrontalieră.

Pentru îmbunătățirea utilizării durabile a moștenirii naturale, a moștenirii și resurselor culturale, vor fi avute în vedere: măsuri "soft" (pregătirea de studii în comun, de strategii, planuri de management în domeniul protejării comune, dezvoltării și utilizării moștenirii culturale/naturale, creșterea conștientizării cu privire la aceste aspecte, evenimente cu dimensiune trans-frontalieră pentru păstrarea, promovarea și dezvoltarea moștenirii culturale intangibile), măsuri "hard" (investiții în infrastructura comună și durabilă de turism, modernizarea/construirea de drumuri către puncte de interes ale patrimoniului natural și cultural ca parte a unui produs turistic trans-frontalier, reconstruirea infrastructurii culturale), măsuri integrate (dezvoltarea unor produse și servicii turistice comune bazate pe patrimoniul cultural și natural și promovarea comună, dezvoltarea managementul coordonat al parcurilor naturale, a rezervațiilor naturale și a altor arii protejate).

Pentru dezvoltarea managementului durabil al ecosistemelor din zona trans-frontalieră sunt preconizate măsuri "soft" (coordonarea acțiunilor și a schimbului de informații pentru consolidarea implementării unor politici relevante – Directiva Cadru a apei, conservarea biodiversității, organizarea

de transfer de cunoștințe, schimburi de exemple de bune practici, protejarea ecosistemelor prin utilizarea clasificării, planificării spațiale, cartografierii, a altor măsuri de cooperare în domeniul protecției naturii, pregătirea și implementarea de cercetări, studii, strategii în comun în ceea ce privește siturile Natura 2000, managementul comun al siturilor protejate și a speciilor din rețeaua Natura 2000), precum și măsuri de tip "hard" (sprijinirea și promovarea investițiilor trans-frontaliere privind infrastructura verde, protejarea/păstrarea/monitorizarea ecosistemelor, în special a siturilor Natura 2000 prin achiziționarea de echipamente, crearea/dezvoltarea coordonată a infrastructurii trans-frontaliere care protejează/restaurează servicii privind biodiversitatea/solul/promovarea ecosistemelor, inclusiv prin Natura 2000).

Axa prioritară 3: O regiune sigură are ca obiectiv specific îmbunătățirea unui management al riscului comun în zona transfrontalieră.

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt avute în vedere atât măsuri de tip "soft", cât și măsuri de tip "hard" și măsuri integrate.

Între măsurile de tip "soft" se regăsesc pentru perioada 2014-2020: creșterea reacțiilor coordonate și eficiente a autorităților în situații de urgență cauzate de dezastre naturale (inundații, incendii, valuri de căldură, cutremure, furtuni), ca și stabilirea unor reguli comune/reglementări cu privire la defrișări și construcții în zone afectate de riscuri naturale și antropice; stabilirea și integrarea unor standarde armonizate și a unor sisteme pentru o prevedere mai corectă și managementul dezastrelor naturale și antropice în zona trans-frontalieră, inclusiv pregătirea/actualizarea hărților de risc; stabilirea unor instrumente integrate armonizate pentru prevenirea și atenuarea riscurilor, dezvoltarea unor mici infrastructuri trans-frontaliere în domeniul pregătirii reacțiilor de urgență; elaborarea unor hărți comune detaliate și a unor baze de date a riscurilor naturale și tehnologice; schimburi de experiență și cunoștințe.

Între măsurile de tip "hard" sunt avute în vedere: îmbunătățirea terenurilor în regiunile cu nivel de risc ridicat și mediu (reîmpăduriri ale malurilor, construirea de apărări împotriva inundațiilor); sprijinirea și promovarea investițiilor trans-frontaliere în infrastructura verde care ajută reducerea riscurilor și diminuarea dezastrelor, iar măsurile integrate vizează măsurarea/monitorizarea parametrilor de mediu care sunt importanți pentru măsurile de alertă timpurie și diminuare efectivă, prin achiziționarea de echipamente în comun și evaluarea în comun a rezultatelor.

Axa prioritară 4: O regiune cu persoane instruite și o regiune a incluziunii are ca obiectiv specific încurajarea integrării zonei trans-frontaliere în termeni de mobilitate a ocupării și pieței muncii.

Pentru încurajarea integrării zonei trans-frontaliere în termeni de mobilitate a ocupării și pieței muncii sunt avute în vedere măsuri de tip "soft" (anticiparea oportunităților de ocupare pe termen lung create pe ambele maluri prin schimbări structurale pe piața muncii și dezvoltarea serviciilor în domeniul orientării în carieră și a învățării pe tot parcursul vieții pentru a întreține schimbarea în carieră; dezvoltarea de strategii comune, planuri și studii legate de mobilitatea trans-frontalieră; colaborarea pentru a oferi servicii pentru ocupare și stabilirea de parteneriate cu instituții de educație și alte servicii de ocupare; furnizarea de informații complete cu privire la securitatea socială, legislația în domeniul ocupării și aspecte privind taxarea în regiunile de graniță din România și Bulgaria prin sesiuni de training și cursuri; dezvoltarea și furnizarea de programe comune de training vocațional în sectoare cu competențe profesionale scăzute; training comun și sprijin, schimburi și bune practici pentru o mai bună integrare pe piața muncii; creșterea conștientizării cu privire la oportunitățile de angajare în zona trans-frontalieră; oferirea de cursuri pentru mobilitatea lucrătorilor și a persoanelor în căutarea unui loc de muncă), măsuri de tip "hard" (crearea/dezvoltarea de infrastructuri legate direct de mobilitatea forței de muncă), precum și măsuri de tip integrat (dezvoltarea de strategii comune și măsuri pentru o mai bună incluziune pe piața muncii a categoriilor defavorizate a populației; dezvoltarea de informații și sfaturi pentru navetiștii trans-frontalieri și a lucrătorilor potențiali prin crearea și dezvoltarea unor baze de date comune cu privire la mobilitatea muncii; promovarea de sprijin integrat pentru cei care caută un loc de muncă pe ambele maluri ale frontierei; crearea și dezvoltarea unor incubatoare de afaceri trans-frontaliere și incubatoare virtuale pentru promovarea ocupării persoanelor de pe ambele maluri ale Dunării).

Axa prioritară 5: O regiune eficientă, are ca obiective specifice:

- creșterea capacității de cooperare și a eficacității instituțiilor publice în contextul cooperării trans-frontaliere

Pentru asigurarea creșterii capacității de cooperare și a eficacității instituțiilor publice în contextul cooperării transfrontaliere sunt avute în vedere următoarele măsuri de tip "soft": analiza și armonizarea cadrului de reglementare; întărirea rețelelor locale/regionale trans-frontaliere; elaborarea de strategii de implementare, dezvoltare și transfer de modele de bune practici și soluții, organizarea de modele, instrumente de luarea a deciziilor și promovarea de proiecte pilot pentru o participare mai bună a tuturor grupurilor societății civile în procesul de luare a deciziilor și elaborare a politicilor în zona trans-frontalieră; coordonarea de politici și investiții în domeniul politicilor sociale, a educației, sănătății, ocupării, transportului, mediului și vămilor; dezvoltarea de modele pentru

cooperarea transfrontalieră; instruire pentru personalul autorităților publice pentru creșterea capacității cu privire la implementarea proiectelor UE, a legislației și managementului investițiilor publice în context trans-frontalier; dezvoltarea de modele trans-frontaliere pentru proiectarea, testarea, compararea și evaluarea inovațiilor în domeniile serviciilor de interes general, serviciilor sociale și a administrației publice; creșterea conștientizării cu privire la oportunități trans-frontaliere. Sunt avute de asemenea în vedere măsuri integrate: sprijinirea modernizării serviciilor publice în domenii ca vămi, politici sociale, educație, sănătate și ocupare; dezvoltarea de structuri comune, sisteme și instrumente care asigură continuitatea în domeniile relevante; promovarea de acțiuni pentru reducerea poverilor administrative pentru cetățeni în context trans-frontalier.

În afara Programului Operațional de Cooperare Transfrontalieră România – Bulgaria și celelalte Programe Operaționale, precum și programele în domeniul dezvoltării rurale și pescuitului vor contribui la atingerea obiectivelor prezentei Strategiei. Întrucât la momentul elaborării Strategiei cu excepția PO CBC România – Bulgaria celelalte programe operaționale nu au fost adoptate, pentru a ilustra această contribuție la realizarea obiectivelor Strategiei au fost utilizate datele existente în Acordurile de Parteneriat ale României și Bulgariei, ambele documente fiind adoptate de Comisia Europeană.

Modalitatea în care Programele operaționale prevăzute pentru perioada 2014-2020 contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei

	Obiectiv strategic 1: Dezvoltarea conectivității zonelor urbane și metropolitane pentru susținerea unei dezvoltări teritoriale policentrice durabile				Obiectiv strategic 2: Întărirea rolului orașelor dunărene prin creșterea atractivității spațiului public și asigurarea de utilități și servicii de interes general pentru locuitori și turiști.			Obiectiv strategic 3: Consolidarea rețelei de valori culturale și naturale și conectare acestea la rețele similare din regiunea Dunării și a Mării Negre			Obiectiv strategic 4: Dezvoltarea capacității instituționale necesare cooperării, pentru creșterea coeziunii economice, sociale și teritoriale		
	Obiective specifice				Obiective specifice			Obiective specifice			Obiective specifice		
	Obiectiv Specific 1.1:	Obiectiv Specific 1.2:	Obiectiv Specific 1.3:	Obiectiv Specific 1.4:	Obiectiv Specific 2.1:	Obiectiv Specific 2.2:	Obiectiv Specific 2.3:	Obiectiv Specific 3.1:	Obiectiv Specific 3.2:	Obiectiv Specific 3.3:	Obiectiv Specific 4.1:	Obiectiv Specific 4.2:	Obiectiv Specific 4.3:
	Asigurarea infrastructurii pentru dezvoltarea transportului de persoane și bunuri	Dezvoltarea unei rețele economice locale viabile, susținute de tehnologii performante și resurse umane calificate	Asigurarea susținerii energetice a funcționalității teritoriului în condiții de eficiență, competiție și respectare a mediului	Îmbunătățirea comunicării în zona transfrontalieră prin dezvoltarea rețelei de broad band	Dezvoltarea capitalului uman prin asigurarea de servicii de interes public general	Creșterea gradului de echipare teritorială în zonele rurale și urbane	Creșterea atractivității și calității de locuire în zone urbane și rurale	Creșterea contribuției patrimoniului cultural al zonei transfrontaliere în peisajul cultural european	Prezervarea biodiversității și îmbunătățirea condițiilor ecologice	Consolidarea capacității de gestionare a riscurilor și a serviciilor de intervenție în situații de urgență	Asigurarea formelor de cooperare și management în domenii de interes comun	Coordonarea inițiativelor publice și private în probleme de interes general	Creșterea capacității operaționale a administrației privind managementul dezvoltării locale
Programul de cooperare transfrontalieră RO - BG	V	V			V	V		V	V	V	V	V	
Alte PO conform Acordului de Parteneriat România - CE	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V			V
Alte PO conform Acordului de Parteneriat Bulgaria - CE	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V			V

CAPITOLUL 2 :

DIAGNOSTIC TERITORIAL SI PRIORITATI

a. Diagnostic pe domenii

a.1. Accesibilitate și infrastructura de transport

Accesibilitatea zonei transfrontaliere România – Bulgaria este determinată de calea navigabilă a Dunării, ca parte a coridorului VII de transport Pan-European, ce leagă prin canalul la Marea Neagră, portul Constanța de centre industriale din vestul Europei și de portul Rotterdam. Acesta este traversat de două coridoare TEN-T ce leagă Europa centrală și de nord de partea de SE a continentului și de Orientul mijlociu. Fluviul Dunărea reprezintă, pe de altă parte, o graniță rigidă între cele două țări, din cauza lipsei infrastructurii de traversare, ce îngreunează cooperarea transfrontalieră și integrarea socio-economică a teritoriului.

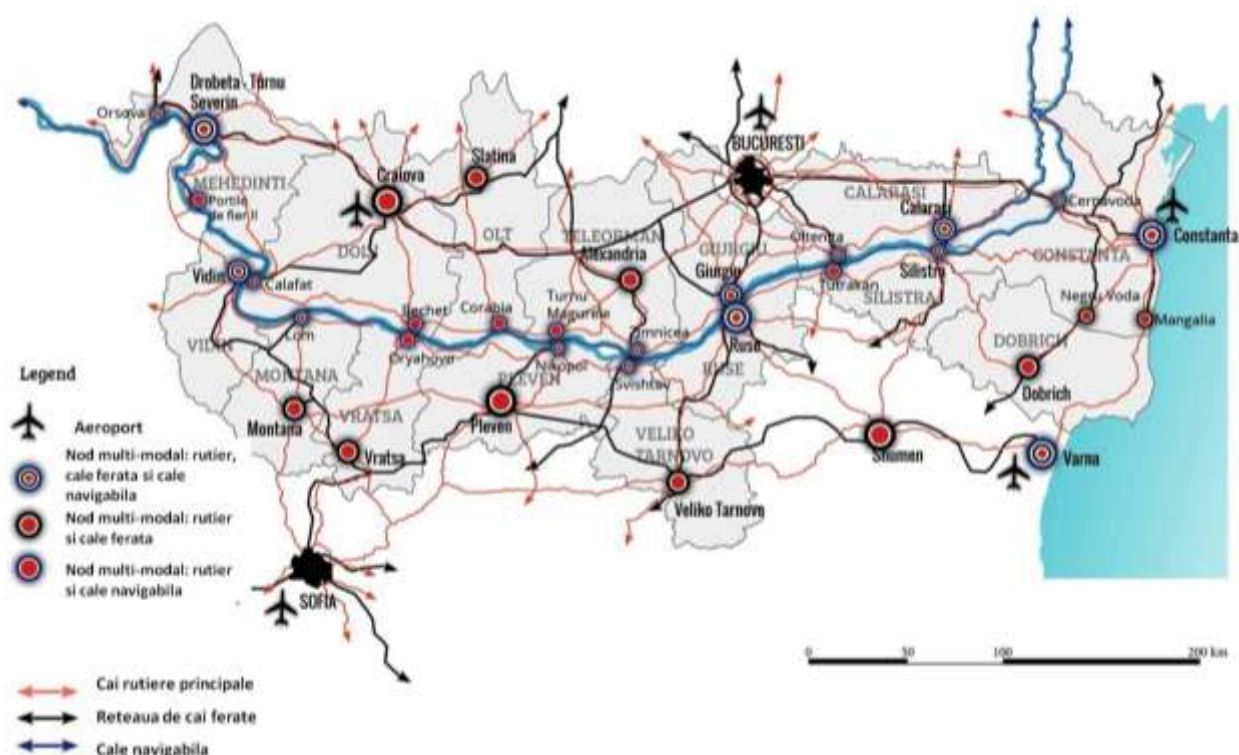
Modalitățile actuale de trecere a frontierei cuprind două poduri de transport rutier și pe cale ferată la Calafat-Vidin și Giurgiu-Ruse, câteva puncte de transport fluvial și feribot (Bechet-Oryahovo, Zimnicea-Svishtov, Oltenita-Tutrakan, Călărași-Silistra, Turnu-Magurele-Nikopol), precum și trei puncte de acces terestru la Ostrov-Silistra, Negru Vodă-Kardam și Vama Veche-Kardam. Memorandum-ul semnat între Comisia Europeană și Bulgaria prevede construcția a două noi poduri rutiere, pentru a fluidiza traficul transfrontalier.

Principalele porturi la Dunăre pe granița româno-bulgară sunt: Calafat, Turnu Magurele, Giurgiu, Oltenița, Călărași în România și Vidin, Lom, Oryahovo, Svishtov, Ruse, Silistra în Bulgaria. Acestea sunt importante atât pentru transportul de mărfuri, cât și pentru turiștii ce debarcă la Giurgiu și Oltenița (pentru vizite de o zi la București, Ruse, Svishtov, V. Tarnovo, etc), dar infrastructura portuară existentă trebuie dezvoltată. De asemenea, navigabilitatea Dunării pe toată durata anului (inclusiv în perioade de secetă, sau de iarnă severă) este o problemă ce trebuie rezolvată, iar ambele țări au convenit asupra acesteia printr-un Memorandum semnat în anul 2012.

Regiunea este deservită de 3 aeroporturi internaționale în România: Constanța (important în perioada verii prin curse la Paris, Strasbourg, Luxembourg, Bergamo, Pisa), Craiova (curse la Londra, Köln/Bonn, Bergamo) și București-Otopeni, localizat cel mai aproape de graniță. În Bulgaria, cele mai

apropiate aeroporturi sunt la Sofia și Varna, dar o mare parte a populației din zona bulgară a graniței folosește cu regularitate aeroportul din București.

Densitățile rutieră și feroviară din cele două țări se află mult sub media europeană de 93 km/100 kmp, aceasta situându-le pe ultimele două poziții în cadrul rețelelor Uniunii Europene. Din analiza calitativă a infrastructurii rutiere și feroviare, precum și a serviciilor de transport din ambele țări, reiese că acestea se află la partea inferioară a clasamentului european, deși transportul terestru deține cea mai mare pondere atât în România, cât și în Bulgaria.

Harta a.1.1 – Rețeaua de transport (rutier, căi ferate și căi navigabile) și nodurile intermodale existente. Sursa: Detente Consultants, *Territorial Analysis of the Romania – Bulgaria Cross-Border Area*

Rețeaua de transport existentă nu reușește să asigure o bună conectivitate a celor două țări și nici o accesibilitate facilă a zonelor de graniță la coridoarele TEN T și la coridoarele naționale majore. Teritoriul transfrontalier este practic strabătut de o singură autostradă – București-Constanța (220km). Acest fapt împiedică dezvoltarea unor hub-uri intermodale, care ar fi prioritare pentru utilizarea potențialului naval al Dunării și pentru dezvoltarea economică a zonei.

Nodurile secundare⁴, la nivelul zonei transfrontaliere se află pe teritoriul României, fiind reprezentate de Craiova și Constanța. Nodurile terțiare⁵, sunt distribuite atât în lungul traseului Dunării, cât și în interiorul zonei transfrontaliere – capitale de județ / oblast: Drobeta Turnu – Severin, Vidin, Alexandria, Turnu – Măgurele, Giurgiu, Ruse, Călărași, Silistra, Plevn, Vratsa, Veliko Tarnovo, Razgrad.

Tabel a.1. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 județe/oblasti		Aspecte cheie
RO	Mehedinți	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: - E 70 / DN 6 ((Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) - DN 67 (Drobeta Turnu Severin – Târgu Jiu – Râmnicu Vâlcea), - DN 56 A, DN 56 B, DN 56 C
	Dolj	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: - E70/DN 6 ((Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) - E 79 / DN 66 / DN 56 ((Ungaria) - Oradea - Beiuș - Deva - Petroșani - Targu Jiu - Craiova - Calafat - Vidin - Vratsa - Botevgrad - Sofia - Blagoevgrad - Serai) - DN 6B, DN 65, DN 65 C, DN 55, DN 55 A Orașe port: Bechet, Calafat - sector fluvial Dunărea de Jos Aeroport: Aeroportul Internațional Craiova Puncte de trecere a frontierei: Calafat - Vidin (pod rutier și feroviar), Rast - Lom (feribot), Bechet – Oryahovo (feribot)
	Olt	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: - E 70 / DN 6 ((Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) - E 574 / DN 65, DN 54, DN 54A, DN 67 B Orașe port: Corabia - sector fluvial Dunărea de Jos Puncte de trecere a frontierei: Corabia - Măgura (transport naval)
	Teleorman	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: - E 70 / DN 6 ((Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Alexandria – București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) - DN 5C, DN 6 F, DN 51 A, DN 52, DN 65 A Orașe port: Turnu Măgurele, Zimnicea - sector fluvial Dunărea de Jos Puncte de trecere a frontierei: Turnu Măgurele - Nicopole / Somovit(feribot), Zimnicea – Svishtov (feribot)
	Giurgiu	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: - E 70 / DN 6: (Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) - E 85 (Ucraina) - Siret - Suceava - Sabaoani - Roman - Bacau - Marașești - Tișița - Buzau - Urziceni - București - Giurgiu - Ruse - Biala - Veliko Tarnovo - Stara Zagora - Haskovo - Svilengrad – (Grecia) - DN 5, DN 5 A, DN 5 B, DN 5C, DN 41, DN 61 Orașe port: Giurgiu - sector fluvial Dunărea de Jos

⁴ Nodurile secundare sunt definite, de Comisia Europeană, ca fiind acele puncte de intersecție sau ramificație aflate în nucleul unor rețele comprehensive, orașe (de importanță regională) și/sau care au conexiuni multi-modale.

⁵ Nodurile terțiare sunt definite, de Comisia Europeană, ca fiind zone urbane care depășesc limitele administrative (orașe cu rol regional sau județean etc.) în care sunt localizate instituții publice și private (de exemplu: școli, sănătate și asistență sanitară, agenții de plasare a forței de muncă, bănci etc.) și/sau care au conexiuni multi-modale.

		Puncte de trecere a frontierei: Giurgiu – Ruse (pod rutier și feroviar)
	Călărași	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • A2 / E 81 / <i>Autostrada Soarelui</i>: București – Constanța • DN 3, DN 3A, DN 3 B, DN 3 D, DN 4, DN 21, DN 31 Orașe port: Oltenița, Cetatea - sector fluvial Dunărea de Jos Puncte de trecere a frontierei: Oltenița - Tutrakan(feribot), Călărași – Silistra (feribot) Județul cu cea mai lungă autostradă din zona transfrontalieră:
	Constanța	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • E 87 ((Ucraina) - Galați - Tulcea - Constanța - Vama Veche – Durankulak - Varna - Burgas - Marinka - Malko Tarnovo – (Turcia) • A2 / A4 / E 81 / <i>Autostrada Soarelui</i>: București – Constanța • E 675 / DN 3 B (Agigea – Negru Vodă - Kardam) • DN 2A / E 60, DN 3, DN 3 A, DN 3 C, DN 22, DN 22 C, DN 39, DN 39 C, DN 39 D Orașe port: Murfatlar, Medgidia, Cernavodă - sector fluvial Dunărea de Jos Aeroport: Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Puncte de trecere a frontierei: Negru Vodă - Kardam (terestru), Vama Veche – Durankulak (terestru), Ostrov – Silistra (terestru / transport rutier)
BG	Vidin	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • E 79 / DN 1: ((Ungaria) - Oradea - Beiuș - Deva - Petroșani - Targu Jiu - Craiova - Calafat - Vidin - Vratsa - Botevgrad - Sofia - Blogoevgrad – Serai (Turcia) • DN 12, DN 14, DN 11 Orașe port: Vidin - sector fluvial Dunărea de Jos Puncte de trecere a frontierei: Vidin - Calafat (pod rutier și feroviar)
	Montana	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • E 79 / DN 1: (Ungaria) - Oradea - Beiuș - Deva - Petroșani - Targu Jiu - Craiova - Calafat - Vidin - Vratsa - Botevgrad - Sofia - Blogoevgrad - Serai (Turcia) • DN 11, DN 81 Orașe port: Lom - sector fluvial Dunărea de Jos Puncte de trecere a frontierei: Lom - Rast (feribot)
	Vratsa	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • E 79 / DN 1: (Ungaria) - Oradea - Beiuș - Deva - Petroșani - Targu Jiu - Craiova - Calafat - Vidin - Vratsa - Botevgrad - Sofia - Blogoevgrad - Serai (Turcia) • DN 11, DN 15 Orașe port: Oryahovo, Kozloduy - sector fluvial Dunărea de Jos Puncte de trecere a frontierei: Oryahovo - Bechet (feribot)
	Pleven	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • DN 3 / E 83, DN 11, DN 34, D 35 Orașe port: Nikopol - sector fluvial Dunărea de Jos Puncte de trecere a frontierei: Nicopole / Somovit - Turnu Măgurele (feribot), Corabia - Magura (transport naval)
	Veliko Tarnovo	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • E 85 / DN 5: (Ucraina) - Siret - Suceava - Sabaoani - Roman - Bacau - Marașești - Tișița - Buzau - Urziceni - București - Giurgiu - Ruse - Biala - Veliko Tarnovo - Stara Zagora - Haskovo - Svilengrad – (Grecia) • E 83 / DN 3, E 772 / DN 4, DN 52, DN 53, DN 55 Orașe port: Svishtov - sector fluvial Dunărea de Jos Puncte de trecere a frontierei: Svishtov - Zimnicea (feribot)
	Ruse	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • E 70 / DN 2 (Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severan – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) • E 85 / DN 5 (Ucraina) - Siret - Suceava - Sabaoani - Roman - Bacau - Marașești - Tișița - Buzau - Urziceni - București - Giurgiu - Ruse - Biala - Veliko Tarnovo - Stara Zagora - Haskovo - Svilengrad – (Grecia) • DN 21, DN 23 Orașe port: Ruse - sector fluvial Dunărea de Jos Puncte de trecere a frontierei: Ruse - Giurgiu (pod rutier și feroviar)
	Razgrad	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • E 70 / DN 2 (Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severan – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) • DN 49 Tutrakan-Kubrat-Razgrad-Targovishte

		• DN 23 Ruse-Kubrat-Zavet-Ispirih
	Silistra	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • DN 7, DN 21, DN 23, DN 71 Orașe port: Silistra - sectorul fluvial Dunărea de Jos Puncte de trecere a frontierei: Tutrakan - Oltenița (feribot), Silistra - Călărași (feribot), Ostrov - Silistra (terestru / transport rutier)
	Dobrich	Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul: • E 87 / DN 9: (Ucraina) - Galați - Tulcea - Constanța - Vama Veche – Durankulak - Varna - Burgas - Marinka - Malko Tarnovo – (Turcia) • E 675 / DN 29: Agigea – Negru Vodă – Kardam • DN 21, DN 27, DN 71, DN 97 Puncte de trecere a frontierei: Kardam - Negru Vodă (terestru), Durankulak - Vama Veche (terestru)

Influențe teritoriale

Concluzii / nevoi de dezvoltare

Infrastructura rutieră și feroviară din zona transfrontalieră este dezvoltată inegal în România și Bulgaria, cele șapte județe românești având o densitate a drumurilor și a căilor ferate aproape dublă față de cele nouă districte bulgărești. Accesibilitatea județelor este determinată atât de conectarea acestora la coridoarele TEN T, cât și de continuitatea rețelei de transport rutier de la graniță spre interior. În acest sens, singurele județe ce sunt legate de teritoriul național prin căi de mare viteză (autostrăzi) sunt Giurgiu, Constanța și Călărași, acesta din urmă înregistrând cea mai mare lungime de autostradă: 104 km (2012). **In zona transfrontalieră, pe partea bulgară, autostrada Hemus aflată în construcție, este un proiect major care are o influență puternică asupra conectivității și transporturilor.**

Transportul terestru (rutier și feroviar) deține cea mai mare pondere, în ambele țări, atât în zona transfrontalieră, cât și la nivel național. Setul de indicatori comuni în privința infrastructurii de transport reflectă faptul că în ambele țări dezvoltarea și modernizarea sectorului transporturi constituie o prioritate.

Potențialul regiunii transfrontaliere România-Bulgaria de a deveni o poartă estică a Uniunii Europene poate fi valorificat prin conectarea acestui teritoriu la coridoarele europene, prin dezvoltarea transportului fluvial și maritim (asigurând

legăturile cu Marea Neagră) și asigurarea infrastructurii de transport terestru pentru toate localitățile urbane și rurale. De asemenea, este necesară conectarea nodurilor de transport terțiare identificate, la rețeaua TEN-T, cât și consolidarea nodurilor intermodale și crearea unor noi.

a.2. Demografie

Analiza evoluției demografice din zona transfrontalieră indică o tendință de depopulare și îmbătrânire, în special în zonele rurale, în care sporul natural este negativ, rata de fertilitate scăzută și cea de mortalitate ridicată. Acest aspect este însoțit de migrația forței de muncă calificată către centrele urbane din afară zonei transfrontaliere și o puternică tendință de migrație definitivă (în special din zona bulgară).

În perioada 2004-2013, volumul populației a scăzut cu aproximativ 410.000 persoane. Această reducere a fost mai intensă în partea bulgară a regiunii (de aproximativ 15%) comparativ cea română, unde scăderea este de aproximativ 5%. Totodată, rata anuală a scădere a populației s-a situat în jurul valorii de 14% în zona bulgară și de 4,5% în cea română. Același trend descrescător este urmat atât în cazul populației urbane, cât și în cazul celei rurale, cea din urmă înregistrând totuși o scădere mai intensă decât populația urbană.

Din 2004 până în 2013, populația rurală bulgară din zona de studiu a scăzut cu aproximativ 20% în timp ce, în cazul celei românești scăderea este de aproximativ 6%. În teritoriu, zonele afectate de scădere sunt relativ uniform distribuite în partea bulgară a zonei, mai puternic afectate fiind totuși, localitățile din partea nord vestică. În partea românească, distribuția teritorială a scăderilor/creșterilor de populație este mult mai puțin omogenă, scăderi semnificative (peste 55% populație) înregistrându-se în câteva comune din județele Olt, Giurgiu și Teleorman.

Deși ponderea populației urbane (54%) la nivelul regiunii este superioară celei rurale (46%), distribuția populației pe medii de rezidență indică diferențe semnificative între teritoriile celor două state componente. Astfel, ponderea populației urbane este de aproximativ 65% în cazul teritoriului bulgar și de 49% pentru zona situată în partea română, indicând o rată de urbanizare mult inferioară în cazul teritoriului românesc comparativ cu cel bulgar din zona analizată.

Din punctul de vedere al raportului dintre populația urbană și rurală, există diferențe semnificative între principalele zone urbane, precum Constanța și Ruse (cu peste 70% populație urbană) și zone cu

o rată scăzută de urbanizare, ca Giurgiu și Silistra (cu 31%, respectiv 45% populație urbană). Consecințele unei astfel de distribuții sunt importante în ceea ce privește ocuparea populației.

Nu numai sporul natural a contribuit la reducerea efectivelor de populație, ci și cel migrator. Valoarea medie a sporului migrator înregistrată în perioada 2005-2009 oscilează în jurul valorii de 1,5‰. Zonele de emigrare (plecărilor cu domiciliul din localitate depășesc sosirile) sunt situate în regiunea formată din districtele Montana și Vratsa, cea formată în nordul districtului Veliko Tarnovo și sudul districtului Ruse și cea formată din districtele Razgrad și Silistra.

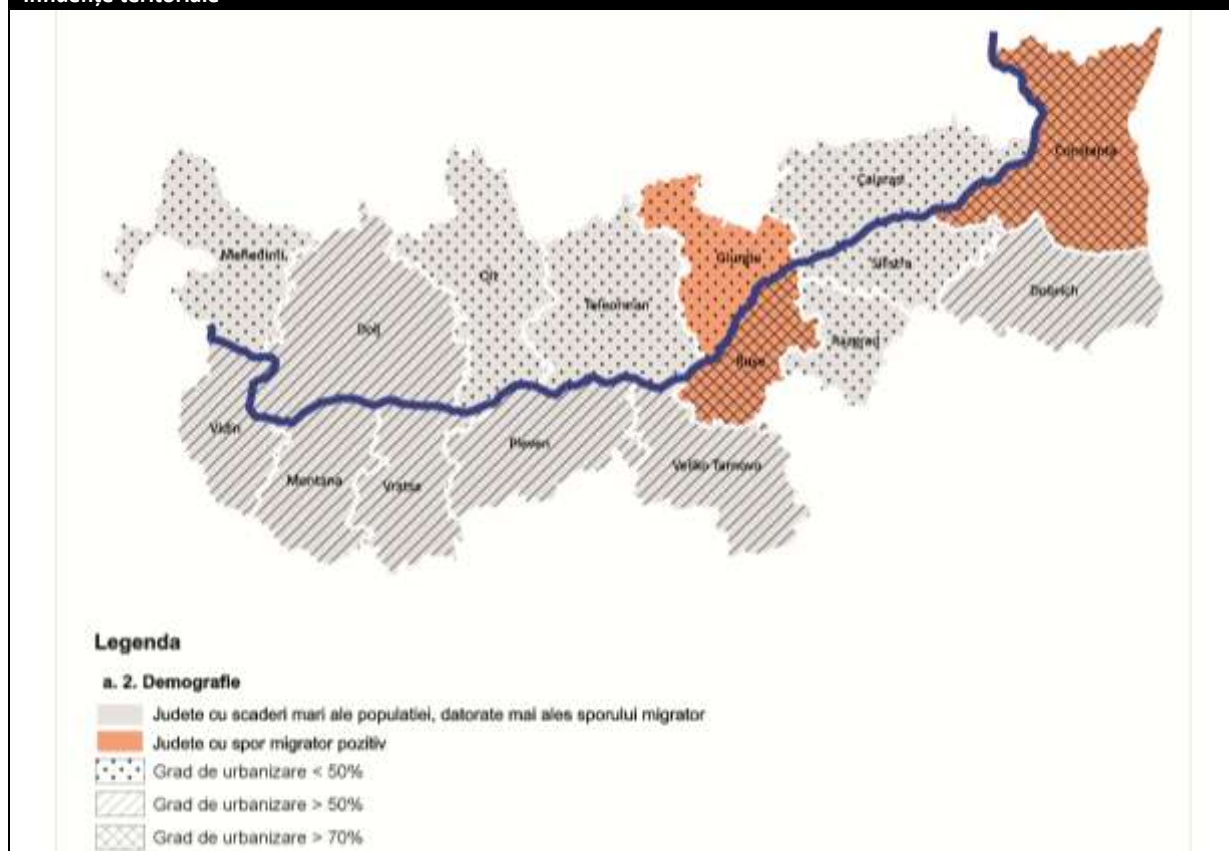
Districtele din Bulgaria relevă o diversitate etnică deosebită, așa cum se poate observa în oblast Montana, Ruse, Razgrad (unde etnicii turci reprezintă puțin peste 50% din totalul populației), Silistra sau Dobrich. Dintre județele românești, doar Constanța are o minoritate semnificativă de etnici turci și tătari.

Tabel a.2. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 județe/oblasti		Aspecte cheie
RO	Mehedinți	Populația: 286 240 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 57.97 loc / km ² Grad de urbanizare: 48.28 % (2013) Spor migrator: - 605 (2011)
	Dolj	Populația: 692 714 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 93.33 loc / km ² Grad urbanizare: 58.39 % (2013) Spor migrator: - 73 (2011)
	Olt	Populația: 452 080 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 82.08 loc / km ² Grad urbanizare: 40.58 % (2013) Spor migrator: -1170 (2011)
	Teleorman	Populația: 385 969 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 66.54 loc / km ² Grad urbanizare: 33.57 % (2013) Spor migrator: -702 (2012)
	Giurgiu	Populația: 279 366 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 78.71 loc / km ² Grad urbanizare: 30.81 % (2013) Spor migrator: + 776 (2012)
	Călărași	Populația: 308 655 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 60.91 loc / km ² Grad urbanizare: 38.49 % (2013) Spor migrator: -122 (2012)
	Constanța	Populația: 724 506 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 102.34 loc / km ² Grad urbanizare: 69.08 % (2013) Spor migrator: + 530 (2012)
BG	Vidin	Populația: 95 467 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 102.34 loc / km ² Grad urbanizare: 64.10 % (2013) Spor migrator: -703 (2013)
	Montana	Populația: 141 596 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 39.02 loc / km ²

		Grad urbanizare: 64.29% (2013) Spor migrator: -388 (2013)
Vratsa		Populația: 178 395 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 49.23 loc / km ² Grad urbanizare: 59.03% (2013) Spor migrator: -1355 (2013)
Pleven		Populația: 259 363 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 49.23 loc / km ² Grad urbanizare: 66.68% (2013) Spor migrator: -1254 (2013)
Veliko Tarnovo		Populația: 251 126 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 53.83 loc / km ² Grad urbanizare: 69.87 % (2013) Spor migrator: - 695 (2013)
Ruse		Populația: 229 784 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 82.07 loc / km ² Grad urbanizare: 77.24 % (2013) Spor migrator: + 57 (2013)
Razgrad		Populația: 120 594 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 49.94 loc / km ² Grad urbanizare: 47.25 % (2013) Spor migrator: -725 (2013)
Silistra		Populația: 116 038 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 40.67 loc / km ² Grad urbanizare: 44.91 % (2013) Spor migrator: -377 (2013)
Dobrich		Populația: 184 680 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013 Densitate: 38.24 loc / km ² Grad urbanizare: 69.12 % (2013) Spor migrator: -521 (2013)

Influențe teritoriale

Concluzii / nevoi de dezvoltare

În ambele țări se manifestă o scădere constantă a populației. Cu toate că speranța de viață la naștere este în creștere în ambele teritorii, rata de fertilitate este scăzută, depopularea fiind o problemă critică, însoțită și de un fenomen accentuat

de îmbătrânire în zona transfrontalieră și de o rată a mortalității superioare mediei europene.

Migrația netă este preponderent negativă, cu plecări ale populației către zone mai atractive din punct de vedere economic, fie în afara zonei transfrontaliere, fie către alte state ale Uniunii Europene. Astfel, cele mai mari scăderi ale populației (de peste 1000 de locuitori) se înregistrează în județele Olt, Vratsa și Plevna. Valori pozitive sunt în Giurgiu, Ruse și Constanța.

Gradul de urbanizare, pentru anul 2011, în zona transfrontalieră, este de 52,67%, indicator sub mediile din România (54,9%), Bulgaria (71%) și respectiv Uniunea Europeană (67%). La nivelul părții române, gradul de urbanizare este de 45,26%; județele Constanța (69.5%) și Dolj (54.1%), au cele mai mari valori înregistrate.

Pentru districtele din Bulgaria gradul de urbanizare este de 62.28%, mult mai mare față de media județelor din România, dar sub media generală din Bulgaria. Cele mai mari valori se înregistrează în districtele Ruse (76.81%), Veliko Tarnovo (69.41%) și Dobrich (68.94%), dar și în Vidin, Montana și Plevna ce au valori care depășesc 60%.

În ceea ce privește raportul dintre populația centrului urban și populația totală a județului/oblast, din cele 16 unități teritoriale administrative de nivel NUTS 3, numai 4 au un grad de urbanizare de peste 50%, cuprinzând câte un important centru urban – Craiova, Constanța, Ruse și Dobrich.

Pentru stabilizarea populației în zona transfrontalieră vor fi necesare acțiuni de stimulare a activităților economice, prin îmbunătățirea factorilor de localizare pentru întreprinderi și creșterea capacității resurselor umane existente. Asigurarea legăturilor de transport dintre zonele rurale și principalele centre de polarizare vor contribui de asemenea la mobilitatea forței de muncă în interiorul teritoriului analizat.

a.3. Dezvoltare economică

În zona transfrontalieră s-a înregistrat la nivelul anului 2011 o medie anuală a PIB per locuitor de 3.800 euro, media la nivelul celor șapte județe aparținând teritoriului românesc fiind de 4.528 euro/loc, iar la nivelul celor nouă districte din Bulgaria de 3.233 euro/loc (*conform EUROSTAT – date statistice pentru anul 2011*).

În valori absolute, indicatorul PIB înregistrează valori net superioare în perioada 2007 – 2011, în județul Constanța (peste 5000 mil. euro) și în județul Dolj (peste 3000 mil. euro). În ceea ce privește teritoriul bulgăresc, indicatorul înregistrează valori de peste 500 mil. euro, în perioada 2007 – 2011, în districtele Ruse, Veliko Tarnovo, Plevna și Vratsa. Cele mai scăzute valori, înregistrate în perioada menționată, sunt în districtele Vidin, Silistra, Razgrad și Montana, unde valoarea indicatorului este mai mică de 500 mil. euro. Valorile toate economiile județene românești au valori superioare față de cele realizate la nivelul economiilor districtuale din Bulgaria.

Economiile teritoriale în zona transfrontalieră înregistrează o cifră de afaceri de 38,79 mld. euro în anul 2012, valoare ce se află cu numai 0,6 % în regres față de anul 2008. Cifra de afaceri realizată în anul 2012, în zona transfrontalieră a României reprezintă 67,3% din totalul cifrei de afaceri din zona de referință pentru prezenta Strategie, fiind înregistrată menținerea unei tendințe evolutive în toată perioada de analiză. Nici un teritoriu județean din zona transfrontalieră românească nu înregistrează

valori ale cifrei de afaceri mai mici de 1 mld. euro. Pentru districtele din zona transfrontalieră a Bulgariei s-a manifestat un regres de aproximativ 3% în perioada 2009-2011 și o creștere procentuală de 9,7% față de anul 2008 în anul 2012.

În ceea ce privește întreprinderile active, deși numărul întreprinderilor este aproape dublu în teritoriul românesc (437.232 întreprinderi în anul 2011) față de cel bulgar (286.850 întreprinderi în anul 2011), densitatea întreprinderilor la 1000 de locuitori înregistrează valori superioare la nivelul teritoriilor districtuale. Nici un district dintre cele nouă nu înregistrează valori mai mici de 30 întreprinderi/ 1000 loc.

În ceea ce privește ISD, la nivel județean se constată că în cele șapte județe care compun teritoriul transfrontalier românesc au fost realizate în anul 2011, investiții străine noi în valoare de 106,06 mil euro și investiții românești noi în valoare de 480,6 mil euro.

În zona transfrontalieră bulgară, soldul ISD calculat ca valoare cumulativă, a înregistrat o valoare de 780,9 mil euro în anul 2007, cu o creștere constantă până în anul 2010 când se înregistrează cea mai ridicată valoare din perioada 2007 – 2012, respectiv 1282,8 mil euro. În anul 2012 valoarea de 1270,1 mil euro reprezenta o creștere cu 62,7% față de anul 2007. Din informațiile disponibile la nivelul autorităților publice reiese faptul că regiunea bulgară de graniță înregistrează un volum mai mare a ISD față de regiunea română de graniță. O posibilă explicație rezidă în faptul că sectoarele industriale și de servicii sunt mai dezvoltate în regiunea bulgară de graniță decât în cea română, unde sectorul agricol este predominant și investiția străină este scăzută comparativ cu alte sectoare.

În ceea ce privește densitatea IMM-urilor se constată o mare discrepanță între cele două zone de graniță: densitatea IMM-urilor este mai mare în regiunea de graniță a Bulgariei, între 20 și 34 IMM-uri la 1000 de locuitori față de 10 până la 24 IMM-uri la 1000 de locuitori în regiunea de graniță a României, media din zona teritorială studiată fiind mai mică decât media națională pentru fiecare din cele două țări.

În toate cele șapte județe din zona transfrontalieră românească ponderea IMM-urilor în totalul întreprinderilor active în economia județeană reprezintă peste 99, 6%. În Bulgaria, la nivel districtual în anul 2008, IMM-urile prezintă de asemenea ponderi de peste 99,6% în totalul întreprinderilor înregistrate. Sectorul IMM-urilor este caracterizat de un nivel scăzut al competitivității și productivității. Deși în multe sectoare IMM-urile constituie majoritatea întreprinderilor existente, procentul lor în comerțul exterior și investiții este redus.

Sectorul primar (agricultură, silvicultură, piscicultură): Numărul de întreprinderi active care realizează activități agricole, silvice și piscicole la nivelul zonei transfrontaliere a României, în anul 2012, se ridică la 3084, valoare în creștere cu 26,6% față de anul 2008. Aceeași tendință de creștere a numărului de întreprinderi active în sectorul primar se constată și la nivelul celor nouă districte din zona transfrontalieră din Bulgaria, pentru perioada 2008-2012.

Cifra de afaceri obținută de unitățile locale care realizează activități ce compun economia sectorului primar din cele nouă districte reprezintă 45,7% din totalul cifrei de afaceri obținută prin activitățile agricole, piscicole și silvice în Bulgaria la nivelul anului 2012.

Agricultura din zona transfrontalieră este caracterizată printr-un număr mare de mici exploatații (majoritatea ferme familiale). O astfel de structură este inefficientă, iar fermierii nu beneficiază pe deplin de oportunitățile oferite de Programul de Dezvoltare Rurală. Efectivele de animale din întreaga zonă transfrontalieră au scăzut constant în perioada 2007-2011 la aproape toate rasele atât în zona românească cât și în cea bulgară. Suprafața livezilor și suprafața viilor din zona transfrontalieră a înregistrat o scădere constantă în perioada 2008-2011.

Mare parte dintre sistemele de irigații au fost distruse, terenurile agricole fiind periodic afectate de secetă. Cea mai gravă tendință descendentă și lipsa de măsuri și stimulente se observă în domeniul producției de legume în special în zona bulgărească. În prezent, nu este folosit complet potențialul culturilor la care recoltele și indicatorii aferenți sunt relativ buni la producția de legume. Având în vedere resursele naturale (sol, climă, combinate cu posibilitățile de irigații), tendința descendentă în producția de legume se datorează insolvabilității marilor fabrici de conserve din unele regiuni, care au fost privatizate fără a fi restructurate sau transformate în conformitate cu noile condiții de pe piață.

Sectorul agricol rămâne unul tradițional atât pentru Bulgaria cât și pentru România și influențează direct procesele socio-economice ale celor două țări. Potențialul agricol este considerabil, atât în ceea ce privește terenul arabil, producția medie la hectar, în special pentru grâu, orzoaică, porumb și floarea soarelui, dar și în ceea ce privește producția medie de fructe. La nivelul anului 2013, 74,18 % (5.362.561 ha) din suprafața totală a zonei transfrontaliere (7.229.089 ha) este reprezentată de terenurile agricole. Cea mai mare parte a suprafeței agricole, 3.071.699 ha – 57,28 % se găsește în zona românească a regiunii transfrontaliere.

Sectorul secundar (industrie, construcții): În sectorul secundar, prin dezvoltarea activităților industriale și de construcții în zona transfrontalieră a României activau în anul 2012 un număr de 9.334 întreprinderi, valoare cu 18,4% mai redusă decât în anul 2008. Cifra de afaceri înregistrată de agenții economici din cele șapte județe a fost în anul 2012 cu 36% mai mare decât în 2008. Cifra de afaceri obținută în anul 2012 în zona transfrontalieră a României, prin dezvoltarea de activități industriale reprezintă 87,5% din valoarea indicatorului înregistrată de agenții economici ce desfășoară activități în sectorul secundar.

O tendință similară s-a înregistrat în intervalul 2008-2012 și la nivelul celor nouă districte din zona transfrontalieră din Bulgaria, unde în anul 2012 erau active un număr de 8.380 unități, o scădere cu 26% față de anul 2008. Cifra de afaceri înregistrată de agenții economici din cele nouă districte din Bulgaria în anul 2009 a înregistrat o valoare cu circa 4% mai redusă decât în anul 2007. În anul 2009 indicatorul de performanță provenea din activitatea industrială în pondere de 76%.

Sectorul terțiar (comerț, servicii): Sectorul terțiar din zona transfrontalieră românească are în componență un număr de 42,9 mii întreprinderi active în anul 2012, valoare în regres cu 13,1% față de anul 2008. Sectorul terțiar este susținut de unitățile economice care dezvoltă activități comerciale în proporție de 53,6% și de activitățile de servicii în pondere de 46,4%. Cifra de afaceri realizată în sectorul terțiar din zona transfrontalieră a României a fost cu 34,5 mai mare în anul 2012 față de anul 2009.

Structura întreprinderilor active la nivelul sectorului terțiar din zona transfrontalieră a Bulgariei este de 47.149 unități în anul 2012, valoare în creștere cu 4,2% față de anul 2008. Distribuția la nivelul activităților din sector este omogenă la nivel districtual, păstrând tendința zonei în ansamblu unde structura întreprinderilor din activități comerciale este de 53,3%, iar cea din servicii de 46,4%. Tendința ponderală este similară cu cea înregistrată la nivelul teritoriului românesc, fiind însă numeric mai redusă în cazul României. Cifra de afaceri realizată de entitățile economice din zona transfrontalieră a Bulgariei este în anul 2012 cu 1,9% mai mare decât în anul 2007.

Cercetare – dezvoltare: Structura unităților active din domeniul cercetării-dezvoltării are o distribuție redusă la nivelul teritoriului transfrontalier din România, fiind de numai 28 unități în anul 2010 (reprezentând numai 4,2% din structura națională) și 38 unități în anul 2008 înaintea crizei economice (respectiv 4,9%).

La nivelul zonei transfrontaliere bulgărești se înregistrează o ușoară creștere a numărului de unități în anul 2008 față de anul precedent (61 unități în anul 2008 față de 41 unități în anul 2007), distribuția structurală înregistrând un regres în toată perioada care a urmat (53 de unități în anul 2009 și 47 unități în anul 2010).

În zona transfrontalieră a României, cheltuielile efectuate în anul 2010 pentru activitatea de cercetare-dezvoltare au însumat 79,45 mil lei, reprezentând 3,3% din valoarea cheltuielilor realizate în România pentru acest domeniu de activitate. Cheltuielile provenite din activitatea de cercetare-dezvoltare la nivelul celor nouă districte din Bulgaria sunt mult mai mici decât cele înregistrate în teritoriul transfrontalier românesc, însumând 8,53 milioane leva în anul 2010, respectiv 2,03% din valoarea cheltuielilor în cercetare – dezvoltare înregistrate și la nivelul întregii țări.

Infrastructura de susținere a mediului de afaceri: Distribuția teritorială a entităților de inovare și transfer tehnologic este formată, la nivelul zonei transfrontaliere românești din⁶:

- 1 incubator tehnologic și de afaceri – județul Dolj;
- 4 centre de informare tehnologică – județele Mehedinți, Teleorman, Constanța și Călărași (câte o entitate); în plus în județul Călărași există un centru de informare tehnologică ce se dezvoltă cu acreditare provizorie;
- 3 parcuri industriale funcționale – județe Dolj, Giurgiu și Constanța (câte o entitate);
- 6 clustere – județul Mehedinți (un cluster), județul Constanța (2 clustere) și județul Dolj (3 clustere).

În cele șapte județe din România nu există centre pentru transfer tehnologic sau parcuri științifice și tehnologice.

La nivelul teritoriului transfrontalier din Bulgaria există 5 zone industriale funcționale, 5 zone industriale care se află în dezvoltare și 6 zone care urmează a fi dezvoltate, cu următoarea distribuție:

- Zone funcționale – în teritoriul districtului Vidin (o zonă liberă), districtul Plevna (o zonă industrială), districtul Razgrad (zonă amenajată pentru afaceri) și în districtul Ruse (o zonă liberă și un parc industrial);
- Zone aflate în dezvoltare - în districtul Montana (parc tehnologic), districtele Veliko Târnovo și Dobrich (câte două zone industriale);

---

⁶ Informații preluate din *Harta parcurilor industriale/clusterelor inovative din România*, Ministerul Economiei, Direcția Politici Industriale, 2013 și din *Registrul entităților de inovare și transfer tehnologic din România*, Ministerul Educației Naționale, Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, 2012

- Zone care urmează a se dezvolta, există în prezent propuneri de dezvoltare – districtele Vratsa și Plevna (câte o zonă industrială), districtul Dobrich (două parcuri industriale), districtele Ruse și Silistra (câte un parc industrial).

Forța de muncă: Analiza repartizării populației ocupate pe cele trei sectoare de activitate ale economiei naționale (primar, secundar, terțiar) scoate în evidență un profil diferit al ocupării în cele două țări, diferență evidentă atât la nivel național cât și la nivelul celor două zone componente ale regiunii transfrontaliere.

În România anul 2012, 42,4% dintre persoanele ocupate lucrau în sectorul primar (agricultură și industrie extractivă). În industrie și construcții își desfășurau activitatea aproximativ 20% dintre persoanele ocupate iar în sectorul serviciilor alte 34,7%. Deși ocuparea în agricultură s-a redus continuu pe parcursul ultimilor ani, România rămâne țara cu cea mai mare pondere a agriculturii în totalul populației ocupate dintre statele membre ale Uniunii Europene. Cu excepția județului Constanța (unde ponderea populației ocupate în agricultură reprezintă 22%), toate județele românești componente regiunii transfrontaliere dețin ponderi de peste 40% de populație ocupată în agricultură. Sectorul terțiar, al serviciilor este cel mai bine reprezentat în județul Constanța (49,2%). Cele mai puternic industrializate județe, după ponderea populației ocupate în sectorul secundar, sunt Constanța (24,9%) și Olt (21,6%).

În Bulgaria, în anul 2012, sectorul serviciilor concentra aproximativ jumătate din populația ocupată (49,6%), în sectorul secundar (activități industriale și construcții) lucrau puțin peste o treime dintre persoanele ocupate (38,2%), iar în sectorul agricol își desfășurau activitatea doar 9,3% dintre persoanele ocupate. Toate districtele componente zonei transfrontaliere dețin ponderi de peste 45% de populație ocupată în sectorul serviciilor. Sectorul industrial este bine reprezentat în districtele Ruse (45%), Montana (43%) și Plevna (40%), iar districtele cu cele mai ridicate ponderi ale populației ocupate în agricultură (de aproximativ 15%) sunt Dobrich și Silistra.

Șomajul: La nivelul anului 2011, numărul șomerilor din zona transfrontalieră era de 175,2 mii de persoane. În partea română a zonei transfrontaliere numărul șomerilor era de 76,6 mii persoane, reprezentând 43,8% din total, iar în cea bulgară de 98,6 mii persoane, respectiv 56,2%. Un număr important de șomeri sunt înregistrați în județele Olt, Mehedinți și Teleorman, în partea română a regiunii și în districtele Dobrich, Veliko Tarnovo, Ruse și Razgrad, în cea bulgară.

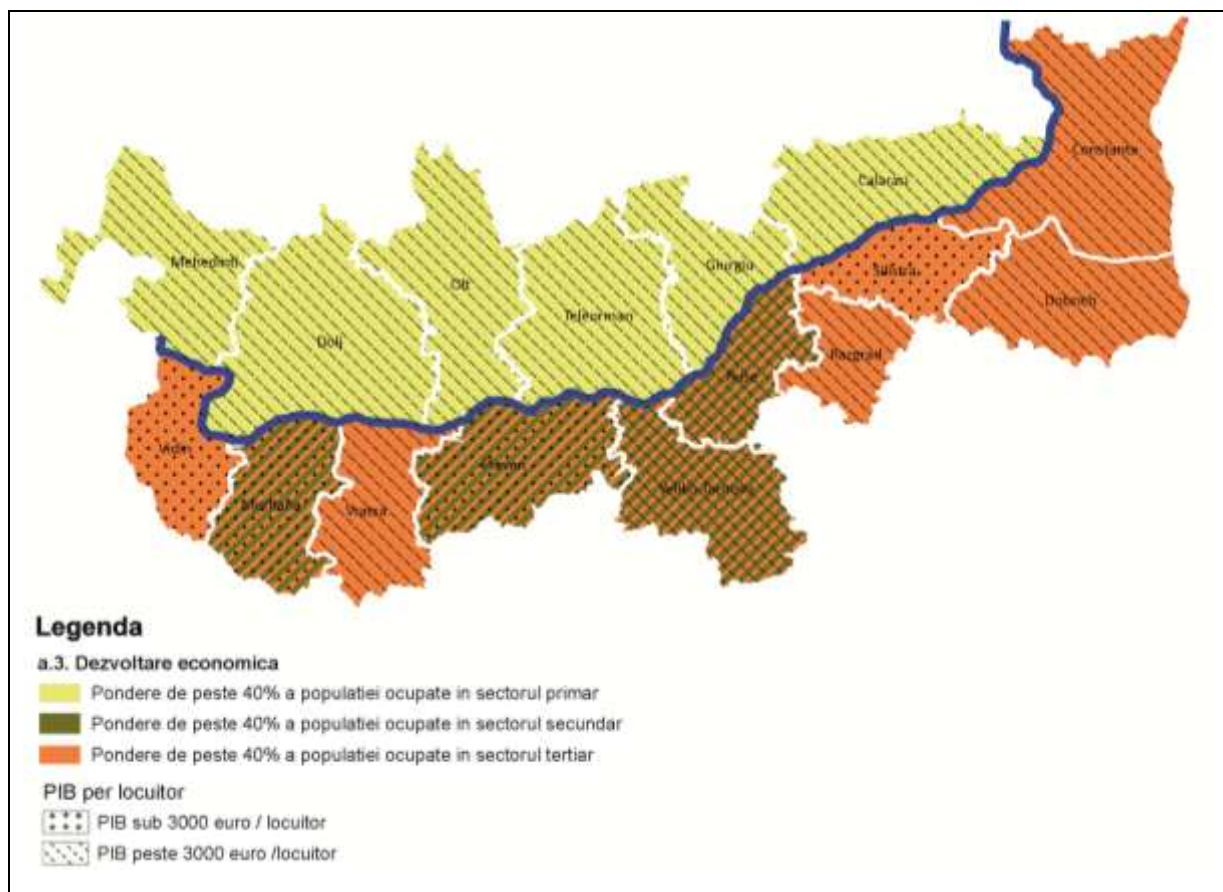
Observând evoluția ratei șomajului, în perioada 2009-2012, constatăm că în cazul județelor românești s-au înregistrat scăderi ale ratei șomajului cuprinse între 1,3 puncte procentuale în județul Olt și 4,4 puncte procentuale în județul Mehedinți. Tendința a fost diferită în cazul districtelor din Bulgaria, toate înregistrând creșteri ale ratei șomajului în perioada 2009-2012. Cele mai importante creșteri ale ratei șomajului sunt înregistrate în districtele Silistra (8,4 puncte procentuale) și Ruse (7,5 puncte procentuale).

Tabel a.3. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 județ/oblasti		Aspecte cheie
RO	Mehedinți	PIB / locuitor: 3.700 (2011) Investiții străine directe: 0 (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 0 Numărul mediu de salariați: 43 397 (2012) Populația ocupată: 108 500 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 47.3 % (2012) • sector secundar – 19.9 % (2012) • sector terțiar - 29.3 % (2012) Rata șomajului: 9.5 (2012)
	Dolj	PIB / locuitor: 4.800 (2011) Investiții străine directe: 0 (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 12 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 5 clustere, 1 incubator de afaceri, 1 parc industrial Populația ocupată: 266 200 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 42.6 % (2012) • sector secundar – 19.3 % (2012) • sector terțiar - 35.2 % (2012) Rata șomajului: 9.4 (2012)
	Olt	PIB / locuitor: 3.700 (2011) Investiții străine directe: 49.22 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 0 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 cluster, 1 parc industrial Populația ocupată: 167 400 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 48.6 % (2012) • sector secundar – 21.6 % (2012) • sector terțiar - 27 % (2012) Rata șomajului: 7.7 (2012)
	Teleorman	PIB / locuitor: 3.500 (2011) Investiții străine directe: 19.8 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 0 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 incubator de afaceri Populația ocupată: 158300 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 56.8 % (2012) • sector secundar – 14.2 % (2012) • sector terțiar - 26.5 % (2012) Rata șomajului: 9.6 (2012)
	Giurgiu	PIB / locuitor: 4.600 (2011) Investiții străine directe: 0 (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 0 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 cluster, 1 parc industrial Populația ocupată: 89 800 (2012)

		Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 54.1 % (2012) • sector secundar – 15 % (2012) • sector terțiar - 27.4% (2012) Rata șomajului: 5.9 (2012)
	Călărași	PIB / locuitor: 4.200 (2011) Investiții străine directe: 4.84 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 4 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 4 clustere Populația ocupată: 100 900 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 50.2% (2012) • sector secundar – 17.7% (2012) • sector terțiar - 28.8% (2012) Rata șomajului: 7.2 (2012)
	Constanța	PIB / locuitor: 7.200 (2011) Investiții străine directe: 27.2 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 12 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 9 clustere, 2 parcuri industriale Populația ocupată: 295 000 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 22.8% (2012) • sector secundar – 24.9% (2012) • sector terțiar - 49.2% (2012) Rata șomajului: 4.5 (2012)
BG	Vidin	PIB / locuitor: 2.600 (2011) Investiții străine directe: 61.2 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 3 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 zonă liberă Populația ocupată: 31 900 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 5.6% (2012) • sector secundar – 27.5% (2012) • sector terțiar - 59.8% (2012) Rata șomajului: 17.4 (2012)
	Montana	PIB / locuitor: 2.800 (2011) Investiții străine directe: 31.4 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 0 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 parc tehnologic in dezvoltare Populația ocupată: 49 100 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 6.9% (2012) • sector secundar – 42.9% (2012) • sector terțiar - 47% (2012) Rata șomajului: 14.9 (2012)
	Vratsa	PIB / locuitor: 4.300 (2011) Investiții străine directe: 152.8 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: na Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: nu există Populația ocupată: 63 000 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 8% (2012) • sector secundar – 32.7% (2012) • sector terțiar - 46.3% (2012) Rata șomajului: 9.4 (2012)
	Pleven	PIB / locuitor: 3.000 (2011) Investiții străine directe: 195 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 9 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 zona industrială Populația ocupată: 103800 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 9.9 % (2012)

		• sector secundar – 40 % (2012) • sector terțiar - 47.9 % (2012) Rata șomajului: 10.3 (2012)
	Veliko Tarnovo	PIB / locuitor: 3.300 (2011) Investiții străine directe: 81.3 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 15 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 2 zone industriale in dezvoltare Populația ocupată: 96 000 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 8.1% (2012) • sector secundar – 41.4 % (2012) • sector terțiar - 50.5% (2012) Rata șomajului: 13.8 (2012)
	Ruse	PIB / locuitor: 3.900 (2011) Investiții străine directe: 347.3 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 16 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: o zonă liberă și un parc industrial Populația ocupată: 90 900 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 6.5% (2012) • sector secundar – 45.1% (2012) • sector terțiar - 48.4% (2012) Rata șomajului: 12.9 (2012)
	Razgrad	PIB / locuitor: 3.200 (2011) Investiții străine directe: 126.3mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: na Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 zonă amenajată pentru afaceri Populația ocupată: 45 900 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 12.9 % (2012) • sector secundar – 36 % (2012) • sector terțiar - 46.9 % (2012) Rata șomajului: 21.4 (2012)
	Silistra	PIB / locuitor: 2.600 (2011) Investiții străine directe: 13 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 3 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: - Populația ocupată: 40 200 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 16 % (2012) • sector secundar – 32.2 % (2012) • sector terțiar - 51.3 % (2012) Rata șomajului: 16 (2012)
	Dobrich	PIB / locuitor: 3.400 (2011) Investiții străine directe: 261.8 mil. euro (2011) Număr unități cercetare dezvoltare: 4 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 2 zone industriale in dezvoltare Populația ocupată: 74 600 (2012) Ponderea populației ocupată pe sectoare economice: • sector primar – 14.1 % (2012) • sector secundar – 29.1 % (2012) • sector terțiar - 54.2 % (2012) Rata șomajului: 15.4 (2012)
Influențe teritoriale		

Concluzii / nevoi de dezvoltare

Media PIB/ locuitor la nivelul teritoriului românesc este superioară valorii înregistrate la nivelul teritoriului din Bulgaria, toate cele nouă districte din Bulgaria înregistrând valori inferioare mediei zonei transfrontaliere. În valori absolute toate economiile județene românești au valori ale PIB superioare față de cele realizate la nivelul economiilor districtuale din Bulgaria.

Atât cele șapte județe românești, cât și cele nouă districte din Bulgaria înregistrează o tendință de creștere a numărului de întreprinderi active în sectorul primar, în perioada 2008-2012. Structura întreprinderilor în sectorul terțiar în zona transfrontalieră a Bulgariei este în creștere în anul 2012 față de 2008, distribuția la nivelul activităților din sector fiind omogenă și păstrând tendința zonei transfrontaliere (53,3% întreprinderi în activitățile comerciale și 46,4% în activitățile de servicii).

Cele mai ridicate rate ale șomajului sunt înregistrate în districtele bulgare: Razgrad (21,4%), Vidin (17,4%) și Dobrich (15,4%). La cealaltă extremă se situează județele Constanța (4,5%), Giurgiu (5,9%) și Călărași (7,2%).

În zona română a regiunii transfrontaliere, județele Mehedinți, Călărași, Giurgiu și Teleorman reprezintă zone cu o slabă dezvoltare economică, sărăcia manifestându-se atât în mediul urban, cât și în cel rural. Ponderea ridicată a populației ocupate în agricultură în aceste județe nu conduce la creștere economică, agricultura practică aici fiind preponderent una de subsistență.

Potențialul economic existent susține dezvoltarea activităților de producție agro-alimentară - bazate pe agricultura practică în special în Lunca Dunării. Sprijinirea IMM-urilor (inclusiv în domeniul agricol) va conduce la reducerea ratei șomajului, va stimula rămânerea populației în zonă și pe cale de consecință va încuraja comerțul în zonă și nu numai. De asemenea, potențialul economic existent va susține dezvoltarea întreprinderilor de transport, comerț și turism - legate de creșterea conectivității teritoriului și a navigației fluviale. În plus, oportunitățile de dezvoltare ale orașelor port, atât prin prisma atractivității acestora pentru investiții, cât și pentru locuitori și vizitatori, vor trebui valorificate prin acțiuni de reabilitare a fondului construit, a spațiului public, a structurilor portuare.

a.4. Turism

Zona transfrontalieră este caracterizată printr-un potențial turistic foarte ridicat, insuficient exploatat și insuficient promovat. În această zonă pot fi practicate aproape toate formele de turism datorită patrimoniului natural și antropic variat, valoros și atractiv. Județele cu atracții turistice de mare importanță din zona transfrontalieră sunt Mehedinți și Constanța, în România și Vidin, Veliko Târnovo și Dobrich în Bulgaria.

Potențialul turistic al patrimoniului natural reprezintă o atracție pentru turiști din punct de vedere al biodiversității, al peisajelor, al reliefului, al pădurilor, al resurselor de apă, al resurselor hidrominerale și termale. În egală măsură, potențialul turistic al patrimoniului cultural este susținut de 266 monumente istorice de interes național și 2 monumente aflate în patrimoniul UNESCO.

La nivelul întregii zone transfrontaliere, numărul structurilor de primire turistică este în scădere în anul 2013 (1350 structuri) comparativ cu anul 2009 (1511 structuri). Numărul total al structurilor pentru zona română este aproape dublu față de cel din zona bulgară. La nivelul anului 2013 județul Constanța și districtul Dobrich aveau cel mai dezvoltat turism comparativ cu celelalte unități administrative din zona transfrontalieră.

Capacitatea de cazare turistică este de asemenea în scădere la nivelul zonei transfrontaliere în 2013 față de 2009. Aceeași evoluție se înregistrează la nivelul zonei românești, în timp ce pentru partea bulgară se constată o creștere a capacității de cazare începând cu anul 2009. În timp ce în anul 2009 capacitatea de cazare în Bulgaria era la mai puțin de jumătate din totalul capacității de cazare a României, în anul 2013 diferențele s-au micșorat.

Evoluția numărului total de sosiri ale turiștilor, atât la nivelul zonei transfrontaliere în ansamblu cât și la nivelul părții române înregistrează aceeași fluctuație, pentru ca în final să scadă în anul 2013. În ceea ce privește numărul sosirilor turiștilor în Bulgaria se remarcă o creștere a indicatorului.

Indicatorul pentru zona transfrontalieră în privința numărului de turiști străini sosiți are aceeași evoluție ca și pentru zona bulgară, respectiv o creștere constantă pe toată perioada. Numărul de turiști străini sosiți în cele șapte județe din România are aceeași evoluție ca și numărul total al turiștilor sosiți în perioada 2009 – 2013.

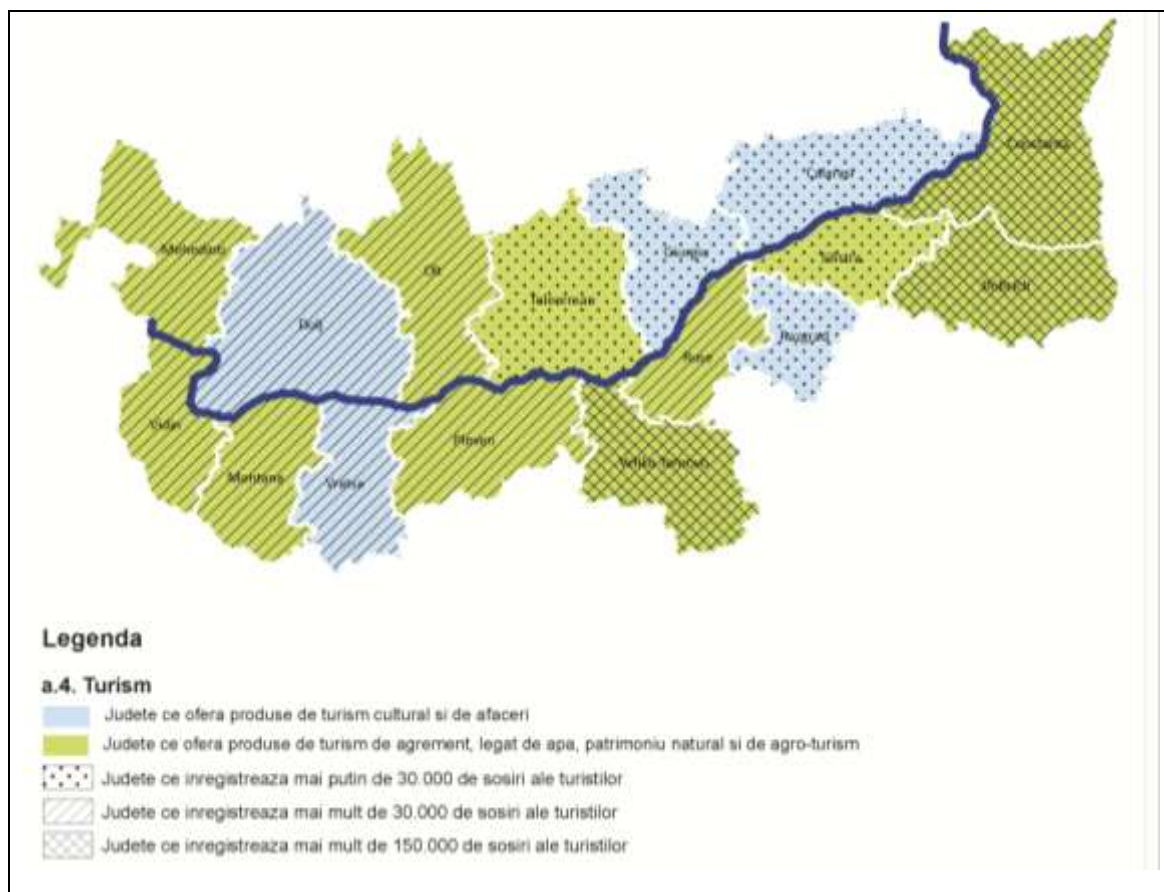
La nivel de regiune evoluția numărului de înnoptări este fluctuantă, cu scăderi în 2010 și 2013 și creștere în anul 2012. Evoluția numărului total de înnoptări la nivel de zonă transfrontalieră este

similară cu cea a județelor din România, în timp ce pentru districtele din Bulgaria evoluția este de creștere constantă. În ceea ce privește numărul înnoptărilor turiștilor străini în perioada 2009 – 2013, regiunea transfrontalieră și Bulgaria au aceeași curbă cu creșteri, numărul celor care înnoptează fiind aproape dublu, în timp ce pentru județele românești se constată o stagnare pe toată perioada.

Tabel a.4. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 județ/oblasti		Aspecte cheie
RO	Mehedinți	Produse turistice: • Resurse importante pentru dezvoltarea ecoturismului • Dezvoltarea agroturismului și ecoturismului; oportunități în extinderea turismului de tranzit. • Posibilități de favorizare a unor circuite cu tematici culturale, manifestări folclorice tradiționale Unități de cazare: 42 (2013) Sosiri ale turiștilor: 52 323 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 117 103 (2013)
	Dolj	Produse turistice: • Turismul de agrement, puțin dezvoltat, se practică în special în zona Dunării și în Craiova • În zonele rurale se poate practica turismul cultural, religios și agroturismul • Obiective de patrimoniu cultural concentrate în special în zonele urbane Unități de cazare: 51 (2013) Sosiri ale turiștilor: 85 847 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 161 538 (2013)
	Olt	Produse turistice: • Practicarea turismului de vânătoare și agrement în păduri • Posibilitatea dezvoltării turismului balnear determinată de existența unor izvoare termominerale • Practicarea turismului de croazieră • Turismul de afaceri – principala formă de turism practică • Concentrarea monumentelor cu valoare de patrimoniu este mai mare în zona rurală, favorizând dezvoltarea agroturismului în zonele rurale Vitomirești, Ianca, Vădastra și Oboga cu tradiții culturale bine conservate Unități de cazare: 19 (2013) Sosiri ale turiștilor: 35 678 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 67 810 (2013)
	Teleorman	Produse turistice: • Turismul de tranzit și cel de agrement, piscicol și de vânătoare • Posibilitate de dezvoltare a ecoturismului și agroturismului • Concentrarea obiectivelor turistice culturale, în zona de Sud, adiacentă Dunării, în aria de influență a principalelor aglomerări urbane Unități de cazare: 17 (2013) Sosiri ale turiștilor: 13 176 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 39 434 (2013)
	Giurgiu	Produse turistice: • Prin apropierea de București, județul Giurgiu este o destinație de tranzit pentru cei care vin sau se întorc din Bulgaria • Potențial pentru dezvoltarea ecoturismului, turismului de aventură, agroturismului, sau pentru ciclist, agrement, pescuit și vânătoare Unități de cazare: 13 (2013) Sosiri ale turiștilor: 24 983 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 82 801 (2013)
	Călărași	Produse turistice: • Funcție de tranzit turistic prin localizarea la granița cu Bulgaria. • Turism de recreere, dar și dezvoltarea turismului educațional-științific • Potențial în dezvoltarea turismului de afaceri, de agrement și sportiv Unități de cazare: 15 (2013) Sosiri ale turiștilor: 11 035 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 34 313 (2013)
	Constanța	Produse turistice: • Turismul de agrement (de litoral) - 13 stațiuni turistice de importanță națională; aici se găsește cel mai mare procent din capacitatea de cazare

		la nivel național - cca. 43%, și aici se desfășoară aproximativ 60% din circulația turistică internă și internațională Unități de cazare: 745 (2013) Sosiri ale turiștilor: 859 634 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 3 418 997 (2013)
BG	Vidin	Produse turistice: Turismul cultural-istoric, de afaceri; în zonele rurale, agroturismul, turismul tematic (tradiții locale, gastronomie etc.) și ecoturismul Unități de cazare: 36 (2013) Sosiri ale turiștilor: 35 212 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 58 229 (2013)
	Montana	Produse turistice: - Formele principale de turism practicat: urban și montan, destinație turistică pentru schi - Resurse naturale cu potențial pentru dezvoltarea turismului: eco-turism, turism rural, de cunoaștere, posibilități de plajă, pescuit și croaziere pe Dunăre, turism balnear Unități de cazare: 26 (2013) Sosiri ale turiștilor: 33 023 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 63 694 (2013)
	Vratsa	Produse turistice: - Ecoturism, turism sportiv (vânătoare, pescuit), turism rural, turism speologic și pentru alpinism, cicloturism, montan (în district există una din cele mai lungi pârtii de schi din țară - Coliba Purșevița) - Potențial de dezvoltare a turismului cultural în zonele rurale Unități de cazare: 29 (2013) Sosiri ale turiștilor: 33 503 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 75 689 (2013)
	Pleven	Produse turistice: Turismul de afaceri, urmat de turismul de tranzit, urban și istoric Unități de cazare: 23 (2013) Sosiri ale turiștilor: 50 856 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 89 102 (2013)
	Veliko Tarnovo	Produse turistice: Condiții pentru dezvoltarea turismului cultural, turism de aventură în jurul localităților, agrement, drumeții, turism religios, cicloturism, pescuit sau înot, turism de afaceri și ecoturism (aviturismo) Unități de cazare: 112 (2013) Sosiri ale turiștilor: 182 188 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 282 946 (2013)
	Ruse	Produse turistice: - Turismul de afaceri, turismul urban, turismul cultural - Premise pentru dezvoltarea turismului rural și a ecoturismului, turismului de congrese Unități de cazare: 112 (2013) Sosiri ale turiștilor: 88 093 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 147 300 (2013)
	Razgrad	Produse turistice: Turismul de tranzit (turismul nu reprezintă o activitate profitabilă a economiei județului) Unități de cazare: 16 (2013) Sosiri ale turiștilor: 21 636 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 31 031 (2013)
	Silistra	Produse turistice: Resursele naturale și istorice valorificate prin turismul: cultural, de cunoaștere, rural, pescuit și vânătoare, hobby-turism, ecoturism, birdwatch, agroturism Unități de cazare: 20 (2013) Sosiri ale turiștilor: 20 343 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 35 655 (2013)
	Dobrich	Produse turistice: Economia districtului e concentrată pe turism – turism de agrement. Caracterul sezonier al turismului impune dezvoltarea oportunităților și pentru restul teritoriului prin diversificarea ofertei turistice pornind de la agroturism, produse și tradiții locale. Unități de cazare: 142 (2013) Sosiri ale turiștilor: 345 971 (2013)/Innoptări ale turiștilor: 1 998 528 (2013)
Influente teritoriale		

Concluzii / nevoi de dezvoltare

În privința infrastructurii de turism județul Constanța și districtul Dobrich sunt cele mai dezvoltate din întreaga regiune transfrontalieră. Restul județelor din zona română au o capacitate de cazare și un număr de structuri de cazare cu mult inferioare județului Constanța. În zona bulgară doar districtele Silistra, Razgrad și Vidin au capacitate de cazare sub 1000 de locuri, dar comparativ cu celelalte districte diferența nu este la fel de importantă ca în zona română.

Evoluția indicelui de utilizare a capacității de cazare între anii 2009 – 2013 pentru zona transfrontalieră, pentru partea română este fluctuantă cu tendință de scădere ușoară. Numărul total de sosiri ale turiștilor, atât la nivelul zonei transfrontaliere în ansamblu cât și la nivelul părții române, înregistrează aceeași tendință, în timp ce în Bulgaria se remarcă o creștere a indicatorului.

Zona transfrontalieră poate dezvolta o varietate bogată de produse turistice, pe baza potențialului existent, acesta nefiind însă suficient valorificat și promovat..

Dezvoltarea turistică a zonei va fi direct legată de creșterea conectivității, dar va depinde de asemenea de gradul de echipare cu servicii și utilități publice a localităților rurale și de creșterea calității serviciilor turistice, susținute de pregătirea de specialitate a personalului din domeniu.

a.5. Mediul natural

Fluviul Dunărea reprezintă nu doar hotarul dintre România și Bulgaria, ci și cel mai important element natural al regiunii. Pe acest tronson, Dunărea are două secțiuni distincte:

- între Gura Văii (la nord de Drobeta Turnu Severin) și Călărași, pe o lungime de 566 km, în care colectează afluenți din Bulgaria (Timok, Ogosta, Iskăr, Vit, Iantra) și din România (Jiu, Olt Argeș). Acești afluenți contribuie la creșterea debitului fluvial cu aproximativ $600 \text{ m}^3/\text{s}$ între Defileul Dunării și Oltenița. Câteva insule bulgărești importante se găsesc în acest sector - Belene (41.1 km^2), Kozlodui (6.1 km^2) și Insula Vardim (5.0 km^2).
- între Călărași și Pătlăgeanca, pe o lungime de 373 km, în care ambele maluri se află în România, Dunărea delimitând la vest platoul Dobrogei până la vărsarea în Marea Neagră.

Biodiversitate: Regiunea transfrontalieră este caracterizată de o mare diversitate biologică și de peisaj natural. Ariile naturale de interes național sunt reprezentate în partea românească de un număr de 3 *parcuri naturale* - Geoparcul Platoul Mehedinți, Parcul Natural Porțile de Fier și Parcul Natural Comana - ce acoperă o suprafață de 190.548 ha și 1 *parc național* (198.768 ha), Parcul Național Domogled - Valea Cernei. Pe teritoriul bulgar există 4 *parcuri naturale* (55.700 ha) - Parcul Natural Vrachanski Balkan, considerat al doilea ca mărime în Bulgaria, Parcul Natural Persina, Parcul Natural Rusenski Lom (sit UNESCO) și Parcul Natural Zlatni Pyasatsi (Nisipurile de aur).

În zona de studiu pe teritoriul românesc, din cele 3 rezervații ale biosferei la nivel național, aici există un singur obiectiv reprezentat de Rezervația Biosferei Delta Dunării – zona marină, cu o suprafață de 32.532 ha. Pe teritoriul bulgăresc se regăsesc 2 obiective – Rezervații ale Biosferei la Chuprene și Srebena (sit Ramsar) având o suprafață totală de 2.344 ha.

Pe teritoriul din România, în zona de studiu, se regăsesc 15 situri Ramsar - Delta Dunării (an declarare 1991), Lacul Techirghiol (2006), Parcul Natural Porțile de Fier (2011), Parcul Natural Comana (2011), etc. Pe teritoriul din Bulgaria sunt localizate 6 situri Ramsar – Parcul Natural Persina (2000) considerat cel mai mare sit din Bulgaria (6898 ha), Srebarna, Lacul Dulankulak, Complexul Belene, Insula Ibisha, Lacul Shabla.

Rețeaua ecologică Natura 2000 în zona de studiu este reprezentată de un număr de 54 de arii speciale de conservare - *SCI* și un număr de 46 arii de protecție specială avifaunistică - *SPA* în cele 7 județe din România. În Bulgaria există 92 situri *SCI* și 40 de situri *SPA*.

Zone de risc cuprind arii extinse în care se manifestă o serie de categorii de riscuri naturale și antropice, după cum urmează:

- Zone cu risc potențial ridicat de inundații, în lunca Dunării și pe râurile din județele Mehedinți, Giurgiu și Constanța, precum și districtul Montana;
- Zone costiere afectate de riscul la inundații (îndeosebi în arealul stațiunilor) și de creșterea eroziunii costiere;
- Areale cu risc ridicat la alunecări de teren localizate în județele Dolj, Constanța, precum și în districtele Plevn și Dobrich;
- Intreaga zonă transfrontalieră expusă unui risc seismic ridicat în sectorul central și estic, fiind afectată de arealele seismice Vrancea, Veliko Tarnovo și Shabla-Capul Kaliakra;

Harta a.5.1 – Zone de risc seismic. Sursa: *Analiza și diagnoza situației curente în cadrul ariei transfrontaliere România – Bulgaria*, INCERC – URBAN Proiect, București, 2013

- Zone expuse la riscuri tehnogice în arealele Craiova-Slatina, Giurgiu-Ruse, Silistra-Călărași-Tămădău Mare și Mangalia-Constanța-Năvodari. Se conturează zone cu o concentrare semnificativă de obiective de risc tehnologic, precum în cazul zonei costiere române, unde se grupează 17 obiective dintre care 10 prezintă risc major, conform inventarului amplasamentelor aflate sub incidența Directivei Seveso elaborat de Ministerul Mediului din România în anul 2009. Este importantă concentrarea amplasamentelor în zona porturilor Giurgiu-Ruse. Altă zonă este formată din obiectivele localizate în localitățile Silistra – Călărași - Lehliu Gară - Tămădău Mare - Fundulea. Ministerul Mediului și al Apelor din Republica Bulgaria a inițiat în anul 2011 un proiect

de amenajare a depozitului radioactiv în zona localității Kozlodui, districtul Vratsa, din zona transfrontalieră. Depozitul de deșeuri radioactive va fi construit în zona numită Radiana, lângă satul Harlets, municipiul Kozlodui, la patru kilometri de malul Dunării. În acest depozit urmează să fie depozitate aproape 350.000 tone de deșeuri radioactive, până în anul 2075.

Schimbări climatice: Temperatura⁷ medie anuală în zona transfrontalieră indică o tendință semnificativă de creștere (în jur de 3,6°C) pe ambele maluri ale Dunării. Efectele schimbărilor climatice sunt deja manifestate prin: veri secetoase, ierni cu volume mari de zăpadă, zone cu deșertificări, inundații, furtuni, alunecări de teren, eroziuni ale malurilor Dunării și Mării Negre.

Creșterea temperaturii, precum și scăderea volumului anual de precipitații din perioada verii influențează riscul de secetă în special în județele Olt, Teleorman, Dolj (România) și în Montana, Vratsa, Pleven, Ruse (Bulgaria), în care seceta a afectat masiv sectorul agricol în 2007.

Zona costieră românească, inclusiv Delta Dunării a fost grav afectată de probleme de eroziune, linia țărmului retrăgându-se în ultimii 35 de ani între 180-300 m, iar aprox. 80 ha de plajă fiind pierduți anual. Acest aspect influențează negativ industria de turism, dar pune de asemenea în pericol siguranța structurilor construite amplasate în zonă.

Calitatea factorilor de mediu: Cele mai mari depășiri ale emisiilor de dioxid de carbon (CO₂) în anul 2011 au fost înregistrate în cazul județului Dolj (780t/1kmp), fiind urmat de județele Constanța (765t/1kmp), Mehedinți (394t/1kmp) și Giurgiu (327 t/1kmp). Există un decalaj considerabil între valorile înregistrate în partea română a zonei transfrontaliere și cele înregistrate în partea bulgară. Astfel, cele mai ridicate valori ale emisiei de CO₂ s-au înregistrat în districtele Ruse (304 t/1kmp), Vidin (231 t/1kmp), Veliko Tarnovo (157 t/1kmp) și Vratsa (110 t/1kmp).

Poluanții de tip NO_x sunt emiși direct în aer și provin din activitatea industrială, precum și din sectorul transport. În 2008, valorile cele mai mari s-au înregistrat în județul Dolj (27,8t/1000 locuitori) și în districtul Vidin (27,4t/1000 loc.). Cele mai mici valori sunt asociate districtelor Montana (0,25t/1000 loc.) și Silistra (0,39 t/1000 loc.). Evolutiv, între 2005 și 2008, emisiile de NO_x s-au redus îndeosebi în districtele Vidin și Vratsa, iar creșteri ale emisiilor au fost înregistrate în județele Constanța și îndeosebi Dolj.

---

⁷ conform datelor prezentate în studiul *Zona transfrontalieră România-Bulgaria - Analiza situației existente - Tendințe, provocări, potențial – draft 1, revizuit, august 2013*, pag. 46

Emisiile de SO₂ din zona transfrontalieră sunt datorate sistemelor de încălzire a populației, centralele termoelectrice și procesele industriale, printre cele mai afectate fiind județele Mehedinți (337,3t/1000 loc.) și Dolj (123,9t/1000 loc.). Zona transfrontalieră prezintă un decalaj major între valorile înregistrate în cele două județe și restul NUTS 3, valori mai ridicate fiind înregistrate totodată în Constanța (37t/1000 loc.) și Veliko Tarnovo (28,9t/1000 loc.). Cele mai mici valori au fost înregistrate în districtul Razgrad (0,64t/1000 loc.), județul Teleorman (0,72t/1000 loc.) și districtul Montana (0,75t/1000 loc.). Evolutiv, între 2005 și 2008, emisiile de SO₂ au scăzut în majoritatea NUTS 3 din zona transfrontalieră, cu excepția județelor Dolj, Constanța și Călărași.

Infrastructura de mediu din zona transfrontalieră analizată, atât în România cât și în Bulgaria, este precară și trebuie refăcută, pentru a răspunde standardelor europene. Cele mai ridicate procente ale populației racordate la sistemele urbane de canalizare și epurare a apelor uzate, în anul 2012, sunt asociate districtelor Dobrich (70,7%), Ruse (63,9%) și județul Constanța (59,8%).

Se constată lipsa infrastructurii de colectare și epurare a apelor uzate municipale în districtul Vidin și faptul că sistemul acoperă în mod deficitar teritoriul zonei transfrontaliere, la nivelul districtului Silistra (0,6%), județelor Giurgiu (19%), Teleorman (21,2%), Călărași (22,1%) și Olt (26%). Perioada 2008-2012 este caracterizată de creșterea ponderii populației racordate la sistemele urbane de canalizare și epurare a apelor uzate, cele mai semnificative îmbunătățiri ale infrastructurii de mediu remarcându-se în cazul județelor Mehedinți, Dolj și a districtelor Ruse, Montana, Veliko Tarnovo și Dobrich.

Tabel a.5. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 județe/oblasti		Aspecte cheie
RO	Mehedinți	Parcul Natural Porțile de Fier; Parcul Național Domogled Valea – Cernei; Parcul Natural - Geoparcul Platoul Mehedinți Arii naturale protejate: 33 Situri NATURA 2000: 14 1 lac natural, 414 km lungimea cursurilor de apă Acumulări: Porțile de Fier I și II 63 km apărări de maluri, 121,5 km regularizări de albii, 151, 3 km îndiguiri curs de apă, 22 localități apărate prin amenajări hidrotehnice pentru combaterea inundațiilor Județul prezintă risc la inundații și un risc moderat la alunecări de teren
	Dolj	Dunele Dăbuleni – rezervație botanică; Pădurea Ciurumela Tunari - Pisc Vechi – rezervație forestieră Arii naturale protejate: 37 rezervații Situri NATURA 2000: 7 1 lac natural, 377 km lungimea cursurilor de apă 18,1 km apărări de maluri, 223,37 km regularizări de albii, 248, 2 km îndiguiri curs de apă, 55 localități apărate prin amenajări hidrotehnice pentru combaterea inundațiilor Județul prezintă risc ridicat la alunecări de teren și riscuri tehnologice
	Olt	Pădurea Braniștea – rezervație forestieră; Iris - Malu Roșu - rezervație naturală; Rezervația de bujori a academiei -rezervație botanică

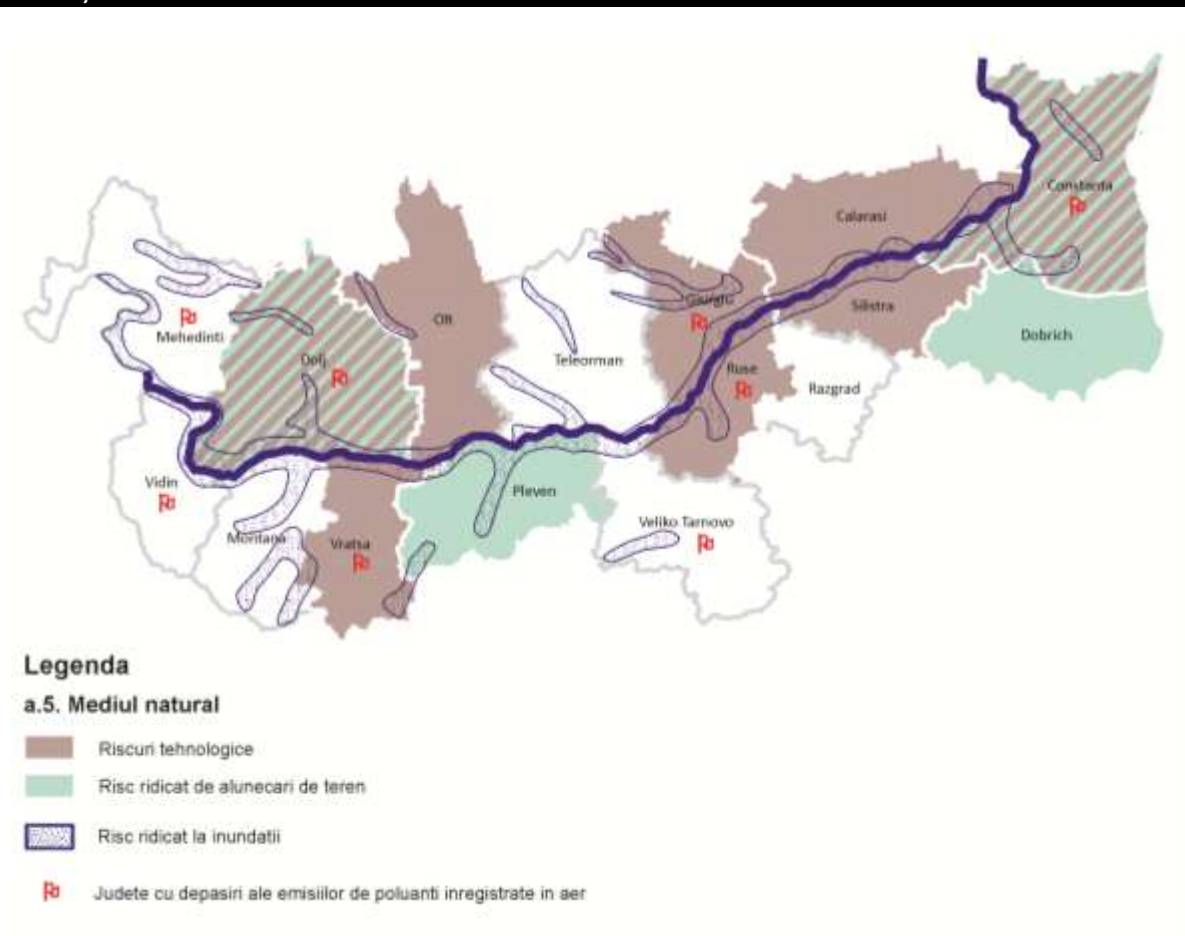
		Situri NATURA 2000: 18 Cea mai mare lungime a cursurilor de apă din zona românească – 607 km Acumulări: Arcești, Drăgănești, Frunzaru, Ipotești, Rusănești, Slatina, Strejești 86 km diguri de apărare, 61 km regularizări de albii, 4068 km consolidări și apărări de maluri, 5 localități apărate prin amenajări hidrotehnice pentru combaterea inundațiilor Județul prezintă risc scăzut la alunecări de teren și riscuri tehnologice
	Teleorman	Rezervația naturală Ostrovul Mare; Balta Suhaia - rezervație naturală de tip avifaunistic; Pădurea Troianu - rezervație naturală Arii naturale protejate: 5 Situri NATURA 2000: 11 1 lac natural, 460 km lungimea cursurilor de apă Acumulare la Izbiceni 45,3 km regularizări de albii, 90,3 km diguri de apărare, 7,85 km apărări și consolidări de maluri, 0,7 km derivații de apă, 19 localități apărate prin amenajări hidrotehnice pentru combaterea inundațiilor Județul prezintă risc scăzut la alunecări de teren
	Giurgiu	Parcul Natural Comana (sit Ramsar) cu rezervațiile naturale: Padina Tătarului, rezervația științifică de bujor, Oloaga Grădinari, rezervația științifică de ghimpe, Balta Comana rezervație naturală și zonă de protecție avifaunistică Arii naturale protejate: 5 Situri NATURA 2000: 8 415 km lungimea cursurilor de apă Acumulare la Făcău 7 acumulări atenuare viitură, 103,2 km regularizări de albii, 38,73 km diguri de apărare, 1,2 apărări de mal, 11,6 km derivații, 49 localități apărate prin amenajări hidrotehnice pentru combaterea inundațiilor Județul prezintă risc la inundații, risc scăzut la alunecări de teren și riscuri tehnologice
	Călărași	Pădurile Fundeni, Tămădău, Vărăști, Ciornuleasa - rezervații naturale, de tip forestier Arii naturale protejate: 5 Situri NATURA 2000: 13 1 lac natural, 215 km lungimea cursurilor de apă Acumulări la Gurbănești, Frăsinet 45 km diguri de apărare, 26,7 km regularizări de albii, 70,8 km diguri de apărare, 1 localitate apărată prin amenajări hidrotehnice pentru combaterea inundațiilor Județul prezintă risc scăzut la alunecări de teren și riscuri tehnologice
	Constanța	Mică parte din Rezervația Biosferei Delta Dunării; Masivul Cheia, pe Valea Casimcei - rezervație mixtă - botanică și geologică; Complexul Natural de la Gura Dobrogei - rezervație naturală mixtă; Rezervația de plante de dune marine de la Agigea, unică în Europa, singurul habitat de dune marine; Canaralele de la Hârșova - rezervație geologică și paleontologică; Lacul Oltina - rezervație naturală mixtă Arii naturale protejate: 38 Situri NATURA 2000: 22 SCI și 20 SPA Cea mai redusă lungime a cursurilor de apă care tranzitează zona românească – 201 km 8 lacuri naturale 3 km regularizare albie, corectare torenți, diguri, incinte îndiguite Județul prezintă risc la inundații, risc ridicat la alunecări de teren și riscuri tehnologice
BG	Vidin	Rezervația Biosferei Chuprene; Stâncile din Belogradchik sau Pădurea de piatră la sud de Dunăre - obiectiv turistic natural; Peștera Măgura (una dintre cele mai mari din Bulgaria); Rezervația de creștere a animalelor sălbatice Midzhu localizată pe Muntele Midzur; Parcul de pe malul Dunării (monument al naturii) Situri NATURA 2000: 17 SCI și 2 SPA 606 km lungimea cursurilor de apă Județul are risc de alunecări de teren moderat 73 de alunecări de teren înregistrate ⁸ Secțiuni de eroziune critice de-a lungul Dunării: km 803-791 - Slanotrun-Vidin - prima secțiunea critică; km 791-723 - Vidin-Stanevo, Montana a doua secțiune ;
	Montana	Parcul natural Vrachanski Balkan; Cascadele din N-E Bulgariei - Dursin și Vodniyat Skok,

⁸ Sursa – Ministerul Dezvoltării și Lucrărilor Publice Bulgaria

	Usketo și Uruchnik; Gornata Korea și Ibisha - zone umede ornitologice Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 8 SCI și 5 SPA 558 km lungimea cursurilor de apă Acumulări: Drenovets, Kula, Ogosta, Poletkovtzi, Rabisha Judetul are risc inundații și alunecări de teren risc moderat 72 alunecări de teren înregistrate. * Secțiuni de eroziune critice de-a lungul Dunării: km 723-713 - Stanevo, Montana-Gorni Tsibur - a doua secțiune critică
Vratsa	Vrachanski Balkan - al doilea parc natural ca mărime din Bulgaria; în cadrul acestuia, se află arii protejate importante – rezervația carstică Vrachanski (fenomene carstice), Peștera Ledenika, rezervația Ponora, Cascada Skaklya (cea mai înaltă cascadă din Bulgaria) și Boji Most (pod roman - sit natural de importanță regională) Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 12 SCI și 2 SPA 464 km lungimea cursurilor de apă Judetul are risc de alunecări de teren moderat 99 de alunecări de teren înregistrate. * Secțiuni de eroziune critice de-a lungul Dunării: km 713-634 - Gorni Tsibur -Iskar.
Pleven	Persina – parc natural; Cernelka – rezervație naturală; Kaylaka – parc național; Valea canionică a râului Vit - relief carstic cu diverse formațiuni, peșteri, prăpăstii, depresiuni, 2 galerii ale peșterii Gininata Arii naturale protejate: 60 de arii protejate și 24 obiective naturale Situri NATURA 2000: 11 SCI și 5 SPA 509 km lungimea cursurilor de apă Judetul are risc inundații și alunecări de teren risc ridicat 183 de alunecări de teren înregistrate. * Secțiuni de eroziune critice de-a lungul Dunării:km 634-604 - Iskar-Olt - a treia secțiune critică;
Veliko Tarnovo	Mică porțiune din Parcul Natural Persina (districtul Plevna): Cascada Hristovski - zonă protejată; GeoComplex Ponorite - sit protejat; Peștera Musinska - sit protejat; Rezervația The Old Oak pe Insula Vardim - zonă protejată de importanță națională și internațională Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 11 SCI și 3 SPA Cea mai mare lungime a cursurilor de apă din zona bulgară – 726 km Judetul are risc inundații și alunecări de teren risc moderat 251 de alunecări de teren înregistrate. * Secțiuni de eroziune critice de-a lungul Dunării:km 604-540 - Olt-Yantra;
Ruse	Rusenski Lom – parc natural Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 8 SCI și 5 SPA 347 km lungimea cursurilor de apă Acumulări: Baniska, Beli Lom, Saedinenie, Yastrebino Judetul are risc de alunecări de teren moderat 28 alunecări de teren înregistrate * Secțiuni de eroziune critice de-a lungul Dunării:km 540-530 - Yantra-Batin - secțiunea critică a patra; km 530-489 - Batin-Ruse;km 489-479 - Ruse-Sandrovo - secțiunea critică a cincea; km 479-457 - Sandrovo -Ryahovo;
Razgrad	Beli Lom – rezervație naturală; Kolchachovska Koria - arie protejată; Deliorman - rămășiță din pădurea de arbori seculară Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 2 SCI și 2 SPA 273 km lungimea cursurilor de apă Judetul prezintă risc moderat la alunecări de teren
Silistra	Rezervația biosferei Srebarna, înscrisă în programul „Omul și biosfera” al UNESCO Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 10 SCI și 4 SPA Cea mai redusă lungime a cursurilor de apă care tranzitează zona bulgară – 76 km Judetul are risc de alunecări de teren moderat și riscuri tehnologice 21 alunecări de teren înregistrate * Secțiuni de eroziune critice de-a lungul Dunării: km 457-438 - Ryahovo -Tutrakan - al șaselea secțiune critică; km 438-408 - Tutrakan- Popina;

		km 408-398 - Popina-Vetren - secțiunea critică a șaptea; km 398-375 - Vetren-Silistra - secțiune critică a opta;
	Dobrich	În sud, stațiunea Nisipurile de Aur se suprapune cu o mică porțiune, peste Parcul Natural Zlatni Pyasatsi; Rezervația naturală și arheologică Kaliakra; Taukliman (Golful păsărilor); Rezervația Baltata, localizată pe valea râului Batov - pădure exotică; Rezervația naturală Bolata; Lacul Durankulak – zonă protejată Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 8 SCI și 9 SPA 125 km lungimea cursurilor de apă Județul prezintă risc la inundații și risc ridicat la alunecări de teren (57 de alunecări de teren înregistrate)

Influențe teritoriale

Concluzii/nevoi de dezvoltare

Riscurile din zona transfrontalieră sunt inundațiile, eroziunea și alunecările de teren. Litoralul românesc are parte de inundații severe în timp ce litoralul bulgăresc suferă de eroziune și alunecări de teren în condițiile în care ambele părți dispun de un patrimoniu cultural bogat, obiective turistice precum și zone protejate și zone NATURA 2000. Aceasta este o mare oportunitate pentru cooperarea dintre județele, municipiile și oamenii de pe ambele părți ale zonei transfrontaliere (în special pentru dezvoltarea de afaceri în domeniul turismului, conservării patrimoniului natural etc).

În zona bulgară suprafața ocupată de parcurile naturale și naționale este de trei ori mai mică decât în România (acestea aflându-se în mare parte pe teritoriile județelor Mehedinți și Giurgiu). Pe teritoriul bulgar parcurile sunt distribuite în districtele, Montana, Vratsa, Plevna, Veliko Tarnovo, Ruse și o mică porțiune în Dobrich.

Rețeaua ecologică Natura 2000 în zona de studiu este reprezentată de un număr de 54 de arii speciale de conservare - SCI și un număr de 46 arii de protecție specială avifaunistică - SPA în cele 7 județe din România. În zona de studiu din Bulgaria există un număr de 92 situri - SCI și 40 de situri SPA. În zona transfrontalieră există un sit UNESCO, în districtul Silistra: rezervația biosferei Srebarna.

Calitatea scăzută aerului este înregistrată în județele Dolj și Constanța și relevată de valorile tuturor emisiilor de poluanți analizați, fiind urmate de județele Mehedinți și Giurgiu. Există un decalaj considerabil între valorile înregistrate în partea română a zonei transfrontaliere și cele înregistrate în partea bulgară, cele mai ridicate valori ale emisiei s-au înregistrat în districtele Ruse, Vidin, Veliko Tarnovo și Vratsa (110 t/1kmp).

Există zone extinse cu risc potențial ridicat de inundații, în lunca Dunării și pe râurile din județele Mehedinți, Giurgiu și Constanța, precum și districtul Montana. Arealele cu risc ridicat la alunecări de teren sunt localizate în: Dolj, Constanța, Plevne și Dobrich. Există de asemenea zone expuse la riscuri tehnologice în arealele Craiova-Slatina, Giurgiu-Ruse, Silistra-Călărași-Tărnăveni-Mare și Mangalia-Constanța-Năvodari.

Programele viitoare de dezvoltare vor trebui să ia în considerare atât conservarea biodiversității, cât și combaterea riscurilor ce afectează zona și prevenirea efectelor schimbărilor climatice. Dezvoltarea activităților economice de-a lungul fluviului Dunărea și în centrele urbane trebuie să se conformeze standardelor de emisii ce previn poluarea apei și aerului.

a.6. Patrimoniul construit

România și Bulgaria au un patrimoniu cultural-istoric și etno-folcloric de mare valoare și atractivitate turistică. În zona transfrontalieră există în total 7500 monumente istorice înscrise în Lista monumentelor istorice a MCPN și a INPC din Bulgaria, din care 2 valori de patrimoniu cultural de interes internațional și care s-au constituit ca valori ale patrimoniului universal sub egida UNESCO.

Din Lista Monumentelor Istorice – aprobată de MCPN, actualizată în 2010 (în România) și Registrul Valorilor Național Culturale (VCN) al Institutului Național al Patrimoniului Cultural (în Bulgaria) au fost selectate 268 obiective de patrimoniu cultural de interes național și internațional aflate în zona transfrontalieră, care cuprind:

1) MONUMENTE ȘI ANSAMBLURI DE ARHITECTURĂ – 178 obiective

Din analiza realizată anterior rezultă că în categoria monumentelor și ansamblurilor de arhitectură sunt înregistrate cel mai mare număr și cea mai mare varietate tipologică de obiective. Categoria tipologică cea mai răspândită, amplasată în centrele municipiilor, este cea a locuințelor urbane, care în numeroase cazuri au și funcții comerciale. Toate marile municipii (Drobeta Turnu Severin, Craiova, Ruse, V. Tarnovo, Giurgiu, Constanța) posedă astfel de obiective ce constituie părți importante ale centrelor civice. Categoria imediat următoare ca mărime și ca prezență este cea a edificiilor de cult (mănăstirile din Oltenia și Muntenia, bisericile din Muntenia și districtele bulgărești de la Dunăre). Unul dintre cele mai proeminente site-uri culturale din regiune este reprezentat de Bisericile rupestre din Ivanovo, incluse pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

2) MONUMENTE ȘI SITURI ARHEOLOGICE – 88 de obiective

Tipurile de situri arheologice pot suscita un interes deosebit în stabilirea unui potențial de atractivitate turistică la nivel transfrontalier sunt:

- *Cetăți (localități) antice*, dacice, grecești, bizantine și romane din Dobrogea și zona transfrontalieră aferentă Dunării: de ex. Tomis și Callatis, întemeiate de coloniștii greci ionieni, continuate de bizantini și romani, cetatea Tropaeum Traiani, orașul Istria, orașul antic Montana (Montanezium), cetatea antică „Dionysopolis” din Balcik s.a.
- *Instalații militare și civile*: „Valurile lui Traian”, trasee de fortificații complexe de mare amploare care se întindeau între Cernavodă (Axiopolis) și Constanța (Tomis), vestigiile de la Adamclisi, etc.

Tabel a.6. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 judete/oblasti		Aspecte cheie
RO	Mehedinți	Situri arheologice: complexul arheologic din Drobeta-Turnu Severin, ruinele cetății Ada Kaleh. Biserici și mănăstiri: Baia de Aramă (1699-1705), Strehaia (1645), Cerneți, (comuna Șimian - 1662), Gura Motrului (1512 – 1521- Butoiești), Schitul Topolnița (1600-1611, Izvoru Bârzii), Ruinele mănăstirii Vodița (1370-1375, Drobeta-Turnu Severin), Mraconia, Sfânta Ana; Biserica Sf. Ioan Botezătorul (cu picturi de Gh. Tătărescu), Biserica Sf. Voievozi (Baia de Aramă, sec. al XVIII-lea), Biserica Sf. Împărați a fostei mănăstiri a Cuțuieștilor (sat Broșteni, 1836), Biserica Domnească cu hramul Sf. Treime (1659-1660, satul Cerneți), Biserica de lemn Sf. Nicolae (Costești, 1835), Biserica de lemn Sf. Dumitru (sf. sec. XVIII, Negoști), Biserica de lemn Sf. Împărați Constantin și Elena (1832, Izvoru Bârzii), Biserica Sf. Treime (1645, Strehaia), ș.a. Case boierești: Cula Cuțui (1815, sat Broșteni), cula Tudor Vladimirescu (1800) și cula Nistor (1812, satul Cerneți). Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 21 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 483 (2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 65 (2010)
	Dolj	Biserici și mănăstiri: Mănăstirea Jitianu (1658), Mănăstirea Coșuna (Bucovăț - 1572), Biserica Sf. Nicolae (Bistreț); Mănăstirea Sadova (1663); Biserica Sf. Nicolae (Municipiul Craiova, 1506-1512), Biserica Sf. Voievozi (Almăj, 1787-1789), Ansamblul Arhiepiscopiei Craiovei și Mitropoliei Olteniei (1780), Biserica de lemn Toți Sfinții, ș.a. Așezări și fortificații dacice în situl arheologic de la Coțofenii din Dos, situl arheologic Calopăr-Bâzdana. Clădiri, castele, palate: în municipiul Craiova - Casa Glogoveanu (1802), Casa Băniei (sf. sec. XVII - înc. sec. XVIII), Clădirea Prefecturii, Palatul Constantin Mihail - azi Muzeul de Artă (1898- 1907), Palatul Administrativ - azi Prefectura Municipiul Craiova (1912-1913), Casa Nicolae Romanescu (1833), Casa Vorvoreanu - Palatul mitropolitan (1905), Parcul Nicolae Romanescu - fostul Parc Bibescu (sec. XIX-XX), Ansamblul curții boierilor Jieni (sec XVII - XVIII); Conacul lui Stan Jianu (sec. XVIII - com. Malu Mare). Case boierești (cule - caracterizate prin forma de turn, tipice zonei Olteniei): Cula Poenaru (Almăj -1833), Cula Izvoranu-Geblescu (Brabova - sec. XVIII), Cula Cernăteștilor (Cernătești - sec. XVIII). Muzee, case memoriale: în Craiova - Muzeul Olteniei, Muzeul de artă, Muzeul memorial Elena Farago; în Calafat - Muzeul orășenesc, ș.a. Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 22 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 623 (2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 54 (2010)
	Olt	Situri arheologice: Sucidava și Acidava - vestigii geto-dacice (Cela) Arheoparcul Gumelnița, vestigii romane Sucidava și Romula (Reșca). Biserici și mănăstiri: municipiul Slatina - Schitul Strehareț (1671), Mănăstirea Clocociov (1645), Mănăstirea Căluș, bisericile Sf. Gheorghe (1877), Sf. Arhangheli (1512); biserica Domnească (1598, Caracal), Biserica de lemn (Leleasca), Mănăstirea Brâncoveni (1582-1583). Cetăți: Ruinele Curții Domnești din Caracal, Fortareața de la Câmpul Mare, zidurile cetății bizantine (Celei- Corabia) și fântâna secretă. Muzee și case memoriale: Muzeele sătești de la Orlea, Vădastra și Stoicănești; Muzeul de Etnografie din Slatina, Teatrul Național (1896-1901), Muzeul Romanaiului (sec. XIX), Muzeul de Istorie (Caracal), Casa Memorială Iancu Jianu, Complexul memorial Nicolae Titulescu, Turnul de pază medieval (Hotăreni). Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 24 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 664 (2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 70 (2010)
	Teleorman	Situri arheologice: ruinele cetății romane Turris (Turnu Măgurele), așezarea geto-dacică Cetatea de la Zimnicea (sec. al V-lea î. Hr.), rezervația paleolitică Ciuperceni, Gorganul de la Alexandria, Rezervația arheologică La Râpe (Poroschia), cetatea feudală La ziduri (Tătărești de Sus), Cetatea Cazacilor (Roșiorii de Vede). Mănăstiri și biserici: Mănăstirea Drăgănești (1674, Roșiorii de Vede), ruinele Mănăstirii Ciolănești, Mănăstirea Țigănia (Coșoteni), Mănăstirea Plăviceni, (1837, Dudu), Catedrala Sf. Alexandru (1897, Alexandria), Biserica Balaci (1684), Biserici de lemn din localitățile Bujoreni, Drăcești, ș. a. Case boierești: Cula lui Costea (1718, Frăsinet), conacul Beiu Storoabăneasa, conacul de la

		Vitânești etc. Muzee și case memoriale: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie (Alexandria), Muzeul Răscoala țăranilor din 1907 (Roșiori de Vede), Casa memorială Zaharia Stancu (Salcia), Casa memorială Marin Preda, Casa memorială Haricleea Darclee (Turnu Măgurele). Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 25 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 315(2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 53 (2010)
	Giurgiu	Monumente din municipiul Giurgiu: clădirea fostei prefecturi de Vlăsia (sec. al XX-lea), azi muzeu, Clădirea portului (1840), Palatul Navigației Fluviale Române (clădirea Căpitaniei Portului, 1939-1945), gara CFR, Consiliul județean (1930), Muzeul județean (1950), Canalul Cama, Ruinele combinatului chimic, Teatrul valah; Ansamblul architectural Udriște Năsturel (1642, comuna Hotarele); Palatul Drugănescu (Stoenești – Florești). Case boierești: Mavrache (1850, Singureni); Nicu Cantacuzino (1850) și Păsăi (sec. al XIX-lea, Vede); Ion Barbu Arion (1921, Râșuceni), Muzeul de feronerie (Herești). Mănăstiri: Mănăstirea Comana; Complexul muzeal Călugăreni. Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 23 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 428(2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 31 (2010)
	Călărași	Situri arheologice: Păcuil lui Soare, insulă unde se află ruinele unei cetăți bizantine din secolul X și Durostorum (începutul sec. al II-lea) o așezare romană. Monumente: monumentul istoric de la Cătălui, (1560-1577) este cel mai vechi monument istoric medieval de pe teritoriul județului. Mănăstiri și biserici: Mănăstirea Plătărești (1639); Biserica fostei Mănăstiri Negoești (1648-1649), Biserica Sf. Andrei (1732) etc. Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 9 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 210 (2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 65 (2010)
	Constanța	Situri arheologice: Cetatea Histria (rezervație naturală și științifică, arie naturală ce face parte din Parcul Național Delta Dunării); Cetatea Tomis (secolul 6 î. Hr.) a devenit orașul Constanța; Cetatea Callatis (sfr. Sec. VI î. Hr.) este orașul Mangalia; Edificiul roman cu mozaic din Constanța (sec. al IV-lea î. Hr.) unic în Europa de Est. Biserici / moschee și manăstiri: Marea Moschee din Constanța (1910-1913), Moscheea Carol, Catedrala ortodoxă din Constanța (1883 - 1895), Moscheea Esmahan-Sultan din Mangalia (1573), Mănăstirea Dervent (1929-1936, Ostrov). Muzee: Muzeul de Istorie Națională și Arheologie (Constanța), Muzeul de Științe Naturale (Acvariul, Delfinariul, Planetariul și Observatorul astronomic- Constanța), Muzeul de Artă, Muzeul Mării (Constanța), Muzeul Marinei (Constanța), Muzeul de Artă Dinu și Sevasta Vintilă (comuna Topalu). Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 10 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 440 (2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 234 (2010)
	Vidin	Situri arheologice: Cetatea Vidinului - Baba Vidin, (sec. III - IV), Ancient Ratsiaria - vechi oraș din Colonia Ulpia Traiana Ratiaria (Rastiaria), Fortăreața din Belogradchik, (sec.III î.Hr.), Castra Martis - fortăreață romană, Kaleto - sistem de fortificații de-a lungul Dunării. Biserici și mănăstiri: Catedrala Sf. Martir Dumitru (sec. 17), Biserica Sf. Pantelimon (1634), Biserica Sf. Petka (1627), Biserica Sf. Gheorghe (1868), Sinagoga; Mănăstirea Albotin, Mănăstirea în piatră (sec. 13-14, Dobridol), Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului (Mănăstirea Izvorski – Lopushanski), Sf. Treime Rakovitsa (arie de conservare). Muzee: Muzeul de etnografie din Vidin fosta cazarmă Krastata, Muzeul de istorie Koluka (mij. sec. 18), Muzeul de Științe ale Naturii Belogradchik, Observatorul Astronomic, ș.a. Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 56 Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
BG	Montana	Situri arheologice: orașul vechi Montanezium (tabără militară romană din sec.I î. Hr.), ruinele Orașului Vechi Almus declarate monumente culturale de importanță națională, aparținând patrimoniului cultural european (Lom), Cetatea Kaleto (Lom). Biserici și mănăstiri: Biserica Borunska (Lom), Bisericile Rozhdestvo Bogorodichno și Sveti Nikolay Chudotvorets, Mănăstirea Klissura, Mănăstirea Sveti Yoan Ruski, Mănăstirea Sveti Yoan Predtecha, Mănăstirea Sveta Troytsa, Mănăstirea Gushovski. Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na

		Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 29
Vratsa		Cetăți și situri arheologice: cetatea medievală Vratitsa (îl.Hr.-II), așezarea bulgară medievală Patleyna, Basilica creștină (sec V-VI). Biserici / moschei și mănăstiri: Biserica Sf. Gheorghe, Mănăstirea Cerepis, Mănăstirea Strupes, Mănăstirea Arhanghelului Mihail, Moscheea Eski, (începutul sec. XIX). Un alt sit unic: complexul memorial Calea lui Botev. Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Pleven		Situri arheologice: orașul roman Dumum, cetatea romană antică Lucernaria Bourgon, vechi așezări romane Ukus, așezări preistorice și antice lângă satele Dabovan și Zagrazhden, ș.a. Biserici și mănăstiri: Basilica bizantină Strogoziyd, Biserica Sf. Nicolae (1834), Biserica Sf. Parascheva (1934) și Biserica Sf. Treime, (1870), Biserica Sf. Petru și Pavel (sec. 13), Mănăstirea Karlukovo, Epopeea Plevna 1877 - Capela "Sfântului Gheorghe Cuceritorul" (1903/1907). Muzee: Muzeul Regional de Istorie monument de cultură de importanță națională (1884-1888), Muzeul Vinului (Parcul Natural Kaylaka). Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Veliko Tarnovo		Biserici și mănăstiri: Biserica Sf. Dumitru (Veliko Tarnovo), Biserica Sf.Treime (Svishtov), Mănăstirea Pokrov Bogorodichen (Svishtov), Biserica Adormirea Maicii Domnului (Elena), Bisericile din Asenova mahala, Biserica Nașterea lui Hristos (Arbanasi). Muzee: Muzeul Vinului, Muzeul de Arheologie, Muzeul Renașterea și Adunarea Constituantă, Muzeul Regional de Istorie, Închisoarea - Muzeu (Veliko Tarnovo), Muzeul Etnografic, Muzeul Culturii și Vieții Urbane (Svishtov), casa-muzeu Aleko Konstantinov, casa-muzeu Sarafkina, Casa lui Konstantsaliev (Veliko Tarnovo). Sit unic: Rezervația de arhitectură Arbanassi (sec. XVI -XVII) - ansamblu case din piatră fortificate și biserici în stil renașcentist. Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 140 Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Ruse		Mai mult de 20 clădiri din Ruse au primit " European Heritage Label ". Situri arheologice: orașul medieval Cerven (sec. 14 unde au fost descoperite fortărețe, biserici, camere boierești și fierării, fragmente de ceramică și obiecte din aur, lucrări pentru alimentare cu apă, 11 biserici și un izvor subteran carstic). Biserici și mănăstiri: mănăstirea în stâncă Sfântul Dimitrie Basarabov (monument al culturii de însemnătate deosebită). Muzee: Casa Kaliopa - Muzeul Vieții Urbane, (sfârșitul sec. XIX -lea.), Muzeul Regional de Istorie, Ruse, Muzeul National de Transport și Muzeul Zahari Stoyanov, Muzeul național al transporturilor. Obiectiv înscris pe lista Mondială UNESCO: Rezervația Arheologică Bisericile în Stâncă din Ivanovo, care cuprinde mănăstirile rupestre Ivanovo. Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 140 Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 260
Razgrad		Situri arheologice: rezervația de arheologie Abritus (monument de importanță națională). Biserica creștină Sf. Nikolay Chudotvorets (1860). Muzee și case memoriale: casa muzeu Stanka și Nikola Ikononovi, Muzeul etnografic, ș.a. Obiectiv înscris pe lista Mondială UNESCO: Rezervația arheologică Sboryanovo (Isperih) unde există mormântul tragic, monument cultural sub protecția UNESCO (lângă satul Sveshtari, sfr. sec. IV î. Hr.). Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Silistra		Situri arheologice: rezervația națională de arhitectură și arheologie Dorustorum Drastar-Silistra include 2/3 din orașul contemporan Silistra; pe teritoriul ei se găsesc monumente unice din epoca romană și bulgară medievală, 12 movile de așezare, 139 movile funerare tracice, 60 așezări traco-romane, și bulgărești medievale, 20 cetăți și 13 necropole;

	siturile arheologice adunate in Parcul Dunărean - unde a a fost găsită basilica patriarhului Damian (a doua ca mărime din Bulgaria), dar și o parte din coloana hanului Omurtag. Biserici / moschei: Geamia Kurşumlu (sec. al XVI-lea), Catedrala metropolitană Sf. apostoli Petru și Pavel și Racla cu moaștele Sf. Dasie Dorostolski, Sanctuarul din stâncă Badjaliata (Strelkovo), Biserici săpate în stâncă în zona Suhata Reka (Golesh), Biserica Sf. Treime (Kaynardja), Biserica Sf. Dumitru din Thessaloniki (Garvan), Biserica Sf. Nicolae (Tutrakan), ș.a. Cetăți: Cetatea medievală din piatră Cartalkale (sec. IX-XI, Okorsh), fortăreața Transmariska (Tutrakan), fortăreața Medjidi Tabia (1841-1853) care include o expoziție arheologică și Biserica Sfinții Petru și Pavel (1862). Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Dobrich	Situri arheologice: rezervația națională arheologică, Yailata (1989), unde se poate vizita un oraș-peșteră, (mileniul V î.Hr.) și o cetate din perioada bizantină timpurie (sfr. ec. V); Templul Cybele, (sec al III-lea î. Hr.); Parcul Arheologic Durankulak. Biserici: Biserica Sf. Gheorghe (1836), Biserica Adormirea Maicii Domnului (1860) - Kavarna, Biserica Sf. Nicolae (Balcic). Muzee: Muzeul Dobrogea și Marea (ce funcționează într-o baie turcească restaurată - sec. XV, Kavarna) ș.a. Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na

Influente teritoriale

Legenda

a.6. Patrimoniul construit

- situri arheologice
- biserici si mănăstiri
- case boieresti
- clădiri, castele, palate
- muzee/case memoriale
- obiective UNESCO

Concluzii / nevoi de dezvoltare

Utilizarea patrimoniului construit este un factor important în dezvoltarea turistică a zonei transfrontaliere. Pentru valorificarea acestuia, vor trebui luate în considerare dezvoltarea unor trasee de căi rutiere care să lege piețele turistice majore cu densitate a monumentelor istorice și de arhitectură. Dezvoltarea turismului de croazieră pe Dunăre și Marea Neagră își găsește un potențial valoros în concentrările de patrimoniu cultural prezente în zona de proximitate a porturilor, cum sunt cele din Dobrogea sau Mehedinți, din care se pot face scurte deplasări în interiorul teritoriului.

De asemenea, problema includerii majorității obiectivelor protejate într-o formă de utilizare este fundamentală pentru asigurarea viabilității și continuității în timp a patrimoniului cultural construit, reabilitarea și punerea sa în valoare având impact atât asupra conservării valorilor istorice, cât și asupra creșterii atractivității pentru turiști.

Crearea ambianței adecvate încadrării obiectivelor de patrimoniu construit, punerea lor în valoare și amenajarea spațiilor publice și a căilor de acces, reprezintă o modalitate directă de menținere și/sau ridicare a nivelului calitativ al acestora. Racordarea obiectivelor de patrimoniu la țesutul urban în continuă evoluție constituie o sarcină delicată prin faptul că necesită o înțelegere aprofundată a celor două componente, nu numai ca formă arhitecturală, dar și ca funcționalitate, mod de construcție, utilitate socială, percepție publică, etc.

a.7. Valorificarea peisajului

Traversată de către fluviul Dunărea, zona transfrontalieră România-Bulgaria cuprinde zone caracterizate de o diversitate biologică excepțională și de o serie de peisaje naturale și culturale de mare valoare, parcurgând toate formele de relief, de la munte, podiș, până la câmpie și zonă de coastă. Aceste condiții au favorizat instituirea unor arii protejate în imediata apropiere a fluviului, dintre acestea evidențiindu-se: Parcul Natural Porțile de Fier, Rezervația Domogled-Valea Cernei, Parcul Național Comana, Parcul Natural Persina.

Zona transfrontalieră are un număr mare de obiective de patrimoniu natural și cultural care pot constitui obiective turistice importante care să confere identitate zonei și să aducă bunăstare locuitorilor. Deși au existat multe proiecte în domeniul turismului, a lipsit totuși o abordare unitară asupra problematicei peisajelor și a potențialului specific al acestora.

Proiectul pilot privind „Valorificarea peisajelor în aria transfrontalieră România-Bulgaria” (S.C Detente Consultants SRL & Atelier Foaie Verde Srl, 2014) a realizat o identificare a peisajelor și o evaluarea a acestora, cu scopul de a identifica și de a reprezenta la diferite scări întregul teritoriu și pentru înțelege ierarhia spațială a peisajelor, structurile și elemente cheie, precum și conexiunile dintre acestea.

Realizarea inventarului a luat în considerare necesitatea identificării peisajelor din zona transfrontalieră în vederea promovării unor politici, măsuri și proiecte prioritare și evidențierea caracteristicilor specifice acesteia, respectiv: fluviul Dunărea, diversitatea formelor de relief, zonele cu potențial turistic, zone urbane și rurale, trasee și produse turistice etc.

Au fost identificate conform specificațiilor caietului de sarcini, circa 100 de peisaje. Acestea sunt fie peisaje culturale și naturale, din mediu urban și rural, iar repartitia acestora este echilibrată în zona românească și bulgară din aria transfrontalieră. Atlasul peisajelor din zona transfrontalieră cuprinde cele mai reprezentative peisaje pentru fiecare categorie (peisaj natural, cultural, în mediu urban sau rural), precum și punctele de belvedere localitate în zona de studiu.

Tabel a.7. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 judet/oblasti		Aspecte cheie
RO	Mehedinți	1. Cazanele Dunării
		2. Insulele Ada Kaleh / Simian
		3. Parcul Național Porțile de Fier – Depresiunea Orșova
		4. Munții Svinecei
		5. Coridorul Drobeta
		6. Piemontul Bălăciței
		7. Pășunea Salciei
		8. Zona inundabila Vrata / Câmpia Blahniței

	Dolj	8. Zona inundabila Vrata / Câmpia Blahniței 9. Cazanele Dunării 10. Insulele Ada Kaleh / Simian 11. Parcul Național Porțile de Fier – Depresiunea Orșova 12. Munții Svinecei 13. Coridorul Drobeta 14. Piemontul Bălăciței 15. Pășunea Salciei 16. Zona inundabila Vrata / Câmpia Blahniței 17. Câmpia Băileștilor
	Olt	13. Piemontul Oltețului 19. Piemontul Cotmeana
	Teleorman	20. Câmpia Roșiorii de Vede 21. Valea Vedea 22. Câmpia Burnazului 69. Orașele port – pereche Nicopol – Turnu Măgurele
	Giurgiu	23. Zona Comana - Călugăreni 24. Zona periurbană București 25. Valea Argeșului 27. Plaja Gostinu 60. Orașele port – pereche Giurgiu – Ruse
	Călărași	25. Valea Argeșului 26. Lunca Dunării în apropiere de Oltenița și Călărași 28. Câmpia Bărăganului 30. Zona Borcea 35. Valea Axiopolis 51. Orașele port – pereche Silistra – Călărași
	Constanța	37. Frontul de apă din Hârșova 38. Platoul Cazimcea 39. Valea Cazimcea 40. Lacurile Razim - Sinoe 41. Municipiul Constanța 42. Litoralul românesc 43. Platoul Cobadin 44. Valea Albești
BG	Vidin	78. Montana – Dimovo 81. Stara Planina – partea vestică 82. Stâncile Belogradchik 83. Malul Archar 84. Orașele port-pereche Vidin – Clafat 85. Lunca Vidin
	Montana	70. Insulele inundabile ale Luncii Dunării (malul bulgăresc) - Lom 77. Malul Kozloduy – Lom 78. Montana – Dimovo 80. Parcul natural Vrachanski Balkan
	Vratsa	70. Insulele inundabile ale Luncii Dunării (malul bulgăresc) - Ogosta, 75. Partea vestică a Luncii Dunării (malul bulgăresc) 79. Iskar 80. Parcul natural Vrachanski Balkan
	Pleven	66. Partea Centrală a Luncii Dunării pe malul bulgăresc 68. Zona inundabilă Belene – Suhai 70. Insulele inundabile ale Luncii Dunării (malul bulgăresc) - Vit, Osam, 73. Valea Iskar
	Veliko Tarnovo	56. Dealurile Razgrad (zona din sud) 67. Orașele port – pereche Svishtov – Zimnicea
	Ruse	58. Ludogorie (zonele împădurite Dulovo, Isperih și Razgrad) 59. Lunca Slivo Pole 60. Orașele port – pereche Giurgiu – Ruse 62. Peisajele rurale dintre râurile Yantra și Lomovete
	Razgrad	56. Dealurile Razgrad (zona din sud) 57. Peisajele rurale la vest de Razgrad, în partea de vest a Ludogoriei
	Silistra	31. Dealurile Ostrov 32. Insula Pacuilui Soare

		52. Rezervația Srebarna 53. Dealurile și zonele depresionare între Silistra și Tutrakan (cu lacuri și mlaștini) 54. Orașele port – pereche Tutrakan – Oltenița 55. Zonele împădurite la nord de Glavinitsa
	Dobrich	45. Platoul Drobudja 46. Litoralul bulgăresc la nord de Capul Shabla 47. Litoralul bulgăresc la sud de Capul Shabla 48. Stațiunea Balchik 49. Stațiunea Albena

Influențe teritoriale

Unitățile de peisaj⁹:

1. Cazanele Dunării
2. Insulele Ada Kaleh / Simian
3. Parcul Național Porțile de Fier – Depresiunea Orșova
4. Munții Svinecei
5. Coridorul Drobeta
6. Piemontul Bălăciței
7. Pășunea Salciei
8. Zona inundabila Vrata / Câmpia Blahniței
9. Câmpia Băileștilor
10. Lunca Jiului
11. Parcul Romanescu din Craiova
12. Pajiștea Bistrețului
13. Piemontul Oltețului
14. Câmpia Romanașilor
15. Câmpia Dăbuleni
16. Cultura de pepeni Dăbuleni
17. Lunca Potelu
18. Lunca Oltului
19. Piemontul Cotmeana
20. Câmpia Roșiorii de Vede
21. Valea Vedea
22. Câmpia Burnasului
23. Zona Comana - Călugăreni
24. Zona periurbană București
25. Valea Argeșului
26. Lunca Dunării în apropiere de Oltenița și Călărași
27. Plaja Gostinu
28. Câmpia Bărăganului
29. Valea Mostiștea
30. Zona Borcea
31. Dealurile Ostrov
32. Insula Pacuilui Soare
33. Lacurile de pe Platoul Oltinei
34. Dealurile Oltinei
35. Valea Axiopolis
36. Valea Carașu (Medgidia)
37. Frontul de apă din Hârșova
38. Platoul Cazimcea
39. Valea Cazimcea
40. Lacurile Razim - Sinoe
41. Municipiul Constanța
42. Litoralul românesc
43. Platoul Cobadin
44. Valea Albești
45. Platoul Drobudja
46. Litoralul bulgăresc la nord de Capul Shabla
47. Litoralul bulgăresc la sud de Capul Shabla
48. Stațiunea Balchik
49. Stațiunea Albena

⁹ Conform **LANDSCAPE ATLAS- landscapes identification and character assesment In the ROMANIA - BULGARIA CROSS BORDER AREA**, Detente Consultants, SC Atelier Foaie Verde SRL

50. Regiunile Suha Reka și Harsovska Reka
51. Orașele port – pereche Silitra – Călărași
52. Rezervația Srebarna
53. Dealurile și zonele depresionare între Silistra și Tutrakan (cu lacuri și mlaștini)
54. Orașele port – pereche Tutrakan – Oltenița
55. Zonele împădurite la nord de Glavinitsa
56. Dealurile Razgrad (zona din sud)
57. Peisajele rurale la vest de Razgrad, în partea de vest a Ludogoriei
58. Ludogorie (zonele împădurite Dulovo, Isperih și Razgrad)
59. Lunca Slivo Pole
60. Orașele port – pereche Giurgiu – Ruse
61. Gurile râului Lomovete și zonele adiacente
62. Peisajele rurale dintre râurile Yantra și Lomovete
63. Yantra și Rositsa
64. Predbalkan din Regiunea Veliko Tarnovo (zonele depresionare ale Munților Balcani)
65. Versanții nordici ale Munților Centrali Balcanici
66. Partea Centrală a Luncii Dunării pe malul bulgăresc
67. Orașele port – pereche Svishtov – Zimnicea
68. Zona inundabilă Belene – Suhai
69. Orașele port – pereche Nicopol – Turnu Măgurele
70. Insulele inundabile ale Luncii Dunării (malul bulgăresc) - Vit, Osam, Ogsta, Lom
71. Zona inudabilă Giulantsi (Cherno Pole)
72. Orașele antice Ulpia Oescensium – Sucidava
73. Valea Iskar
74. Malul Gorni Vadin
75. Partea vestică a Luncii Dunării (malul bulgăresc)
76. Orașele pereche Oryahovo – Bechet
77. Malul Kozloduy – Lom
78. Montana – Dimovo
79. Iskar
80. Parcul natural Vrachanski Balkan
81. Stara Planina – partea vestică
82. Stâncile Belogradchik
83. Malul Archar
84. Orașele port-pereche Vidin – Clafat
85. Lunca Vidin

Unități de peisaj cinematografice:

86. Autostrada A 1 București – Constanța
87. Litoralul românesc
88. Litoralul bulgăresc
89. București – Veliko Tarnovo
90. Drumurile în lungul Dunării pe malul bulgăresc
91. Drumurile în lungul Dunării pe malul românesc
92. Porțile de Fier – București
93. Ruse- Plevna Vratsa
94. Cernavodă – Hârșova
95. Valea Oltului
96. București – Pleven – Sofia
97. Silitra – Balchik

Unități de peisaj tematice:

98. Monumente arhitecturale
99. Zone viticole
100. Patrimoniu arheologic (tumulus, cetăți...)

Legenda

a.7. Valorificarea peisajului

34 Unitatea de peisaj

○ Puncte de belvedere

Concluzii / nevoi de dezvoltare

Concluziile analizelor legate de valorificarea peisajului conduc la necesitatea abordării acestuia într-o manieră integrată, în care aspectele de protecție se combină cu aspectele economice ale dezvoltării infrastructurii, ale promovării turistice și localizării activităților conexe. Câteva direcții majore pot fi identificate:

- Aplicarea regulamentelor de protecție și măsurilor de conservare pentru peisajul natural (împăduriri, prevenirea inundațiilor, diversificarea culturilor, etc.)
- Elaborarea regulamentelor locale de urbanism pentru conservarea și reabilitarea peisajului urban sau rural
- Alcătuirea unor circuite turistice și promovarea acestora
- Susținerea acestor circuite turistice cu infrastructura de acces (inclusiv biciclete) și de servicii necesară dezvoltării unui turism durabil
- Implicarea comunităților locale în dezvoltarea de produse turistice locale, care să susțină turismul (artizanat, evenimente culturale, gastronomie, turism enologic, etc.)

a.8. Utilități publice

Alimentarea cu apă: În ambele țări, în județele, respectiv districtele zonei transfrontriare, în perioada 2010 – 2012, totalul populației branșate la sistemul centralizat de alimentare cu apă a cunoscut o scădere constantă¹⁰. Cu toate acestea, sunt județe în care tendința este similară cu ansamblul zonei (Dolj, Călărași), dar și județe care au cunoscut o evoluție diferită, respectiv o creștere a indicatorului pe fiecare dintre cei trei ani (Teleorman), o scădere în 2011 urmată de creștere în 2012 (Mehedinți, Giurgiu), sau o creștere în 2011 urmată de scădere în 2012 (Olt, Constanța). În cele

¹⁰ Un rezultat al tendințelor demografice negative și al depopulării localităților

nouă districte din zona bulgară evoluția confirmă situația pe ansamblul zonei, fiind înregistrată o scădere constantă a numărului populației în fiecare dintre acestea.

Există o diferență semnificativă între cele două zone transfrontaliere în asigurarea apei potabile pentru populație, în România ponderea populației conectată la sistemele centralizate de apă potabilă este de 55 – 60%, în timp ce în zona Bulgariei ponderea este de 99,1-99,3%. Capacitatea de producere a apei potabile a crescut în perioada 2010 – 2012; în partea română volumul de apă potabilă produs în instalațiile de tratare este mai crescut față de partea bulgară cu aproximativ 40%.

Consumurile specifice de apă sunt foarte diferite între cele două țări, atât la nivel național cât și la nivelul zonelor transfrontaliere. Consumul specific de apă în partea bulgară este apreciat ca fiind scăzut¹¹, ținând seama de faptul că ponderea populației alimentată cu apă este cuprinsă între 98 – 100%. Lungimea rețelelor de distribuție apă potabilă este mai mare în partea românească decât în partea bulgară a zonei transfrontaliere de aproape 3 ori.

Canalizarea apelor uzate: În ceea ce privește populația racordată la sistemul public de canalizare a apei uzate, situația între cele două părți ale zonei transfrontaliere este diferită: în partea română, procentul este mai scăzut față de cel din partea bulgară. În perioada 2010 – 2012 se înregistrează o tendință de creștere a acestuia: 31,3% - 35,4% în partea română și 57,5 – 59,9% în partea bulgară.

Infrastructura de producție și transport a energiei electrice, energiei termice, a țițeiului și produselor petroliere și gazelor naturale, precum și utilizarea surselor regenerabile de energie: Dezvoltarea sectorului energetic reprezintă una dintre preocupările majore, obiectiv prioritar atât în România cât și în Bulgaria, în concordanță cu Planul de acțiune propus de Strategia Dunării care include energia ca domeniu prioritar pe care se axează pilonul de interconectare a Regiunii Dunării. La nivelul anului 2012, România avea unul dintre cele mai mici grade de dependență energetică (22,7%), fiind pe locul trei după Danemarca și Estonia, în timp ce Bulgaria avea un grad de dependență energetică de 36,1%.

Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie a fost de 22,9% în anul 2012 în România, apropiindu-se de ținta de 24% pentru anul 2020, în condițiile în care Directiva privind energia din surse regenerabile (2009/28/CE) stabilește pentru UE o cotă de 20% de energie din surse

---

¹¹ Un rezultat al tendințelor demografice negative și al depopulării localităților

regenerabile până în anul 2020. În Bulgaria, în anul 2012 ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie era de 16,3% în condițiile în care ținta națională pentru anul 2020 este de 16%.

Infrastructura energetică permite atât asigurarea cu energie pe întreg teritoriul României și Bulgariei, cât și interconexiunea cu sistemele energetice vecine. Cele mai mari unități de producere a energiei electrice din zona transfrontalieră sunt sistemul hidroenergetic Porțile de Fier, în județul Mehedinți, Centrala Nucleară Cernavodă, în județul Constanța și Centrala Nucleară Kozlodui în districtul Vratsa.

Rețeaua electrică de transport este bine reprezentată în regiunea dunăreană, fiind constituită din linii electrice aeriene și stații de conexiune și transformare, cu nivele de tensiune de 220kV, 400kV și 750kV. Frontiera dintre România și Bulgaria este traversată de linii electrice aeriene de interconexiune a sistemului energetic din România cu sistemul energetic al Bulgariei, prin care se fac schimburi comerciale de energie electrică. Rețeaua electrică de distribuție la nivelul județelor și districtelor din zona transfrontalieră asigură alimentarea cu energie a tuturor localităților din regiune.

Doar un număr redus de localități urbane din zona transfrontalieră românească au păstrat în funcțiune sistemul de alimentare centralizată cu energie termică existent în 1989. Pierderile de agent termic și creșterea prețurilor au determinat debranșări masive ale consumatorilor urmate de desființarea sistemului. O situație asemănătoare se înregistrează și în Bulgaria unde, pentru rezolvarea problemei legate de încălzirea spațiilor se are în vedere extinderea sistemului de alimentare cu gaze naturale către majoritatea localităților din țară.

Implementarea unor măsuri și programe de modernizare/ eficientizare a SACET vor crea condiții de păstrare a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică în cele 22 de localități urbane în care mai funcționează.

Teritoriul românesc din zona transfrontalieră este străbătut de conducte de produse petroliere și de conducte de transport țiței atât din țară cât și din import. Teritoriul bulgăresc din zona transfrontalieră este străbătut de o singură conductă care transportă petrol extras din bazinul Mării Negre spre zona industrială din apropierea municipiului Pleven. Există activități de exploatare și producție petrol și gaze naturale în bazinul Mării Negre, atât în zona românească cât și în cea bulgară. Bulgaria este în prezent dependentă de importul de țiței rusesc.

În ceea ce privește transportul de gaze naturale, teritoriul românesc din zona transfrontalieră este străbătut de numeroase conducte, o importanță deosebită având-o conductele care tranzitează România în zona dobrogeană și asigură interconectarea sistemelor naționale de transport de gaze naturale. Există două conducte de tranzit gaze naturale din Rusia către Bulgaria și Turcia.

Doar un număr redus de localități din zona transfrontalieră beneficiază de distribuție gaze naturale, județul Mehedinți și districtele Silistra și Vidin fiind cele mai afectate din acest punct de vedere. La sfârșitul anului 2014 se finalizează interconectarea sistemului de transport gaze naturale din România cu cel al Bulgariei pe traseul Giurgiu-Ruse, printr-o conductă de cca. 25 km din care 15,4 km pe teritoriul Bulgariei și 5,2 km pe cel al României și 4,14 km pe traversarea subterană a fluviului Dunărea. În prezent Bulgaria este dependentă de importurile de gaze naturale, în anul 2012 ponderea importului din Rusia în consumul de gaze al Bulgariei fiind de 92%. Există inițiative de extindere a sistemului de alimentare cu gaze naturale către majoritatea localităților teritoriului transfrontalier.

Regiunea transfrontalieră România – Bulgaria are un potențial ridicat de energie solară, iar județul Constanța și districtul Dobrich prezintă un potențial eolian ridicat. Zona transfrontalieră dispune de biomasă cu potențial energetic, zona românească beneficiind, în principal, de biomasă din resursa agricolă, iar cea bulgară de biomasă din resursa forestieră.

Rețelele de telecomunicații: În regiunea transfrontalieră rețeaua de comunicații este bine dezvoltată, cu interconexiuni între cele două țări. Pe ambele maluri ale Dunării sunt dezvoltate linii de fibră optică, existând puncte de interconexiune cu România în localitățile Kardam, Ruse și Vidin.

Există un decalaj între populația urbană și cea rurală privind conexiunea la internet broadband. Există un potențial ridicat privind extinderea accesului la internet broadband în special în zonele rurale și zonele izolate defavorizate, precum și în ceea ce privește dezvoltarea punctelor publice cu acces la internet (telecentre).

Infrastructura pentru gestionarea deșeurilor menajere și industriale: În zona transfrontalieră există volume considerabile de deșeuri municipale și industriale. Dinamica datelor statistice privind numărul de deșeuri relevă o scădere a acestora în ultimii 10 ani în întreaga zonă transfrontalieră și o scădere a suprafețelor și capacităților ocupate de acestea în perioada 2003 – 2012.

Depozitarea deșeurilor este principala opțiune de eliminare finală a deșeurilor în România și Bulgaria, iar Strategiile Naționale de Gestionare a Deșeurilor prevăd construirea unor depozite ecologice zonale deservite de mai multe stații de transfer și închiderea depozitelor istorice. Se apreciază că anul 2016 este un termen fezabil pentru implementarea proiectelor de depozite zonale ecologice și a stațiilor de transfer. În regiunea transfrontalieră bulgară vor fi finalizate noi depozite regionale în apropierea orașelor Vidin, Montana, Vratsa, Oryahovo, Belene, Lyakovets, Ruse și Silistra.

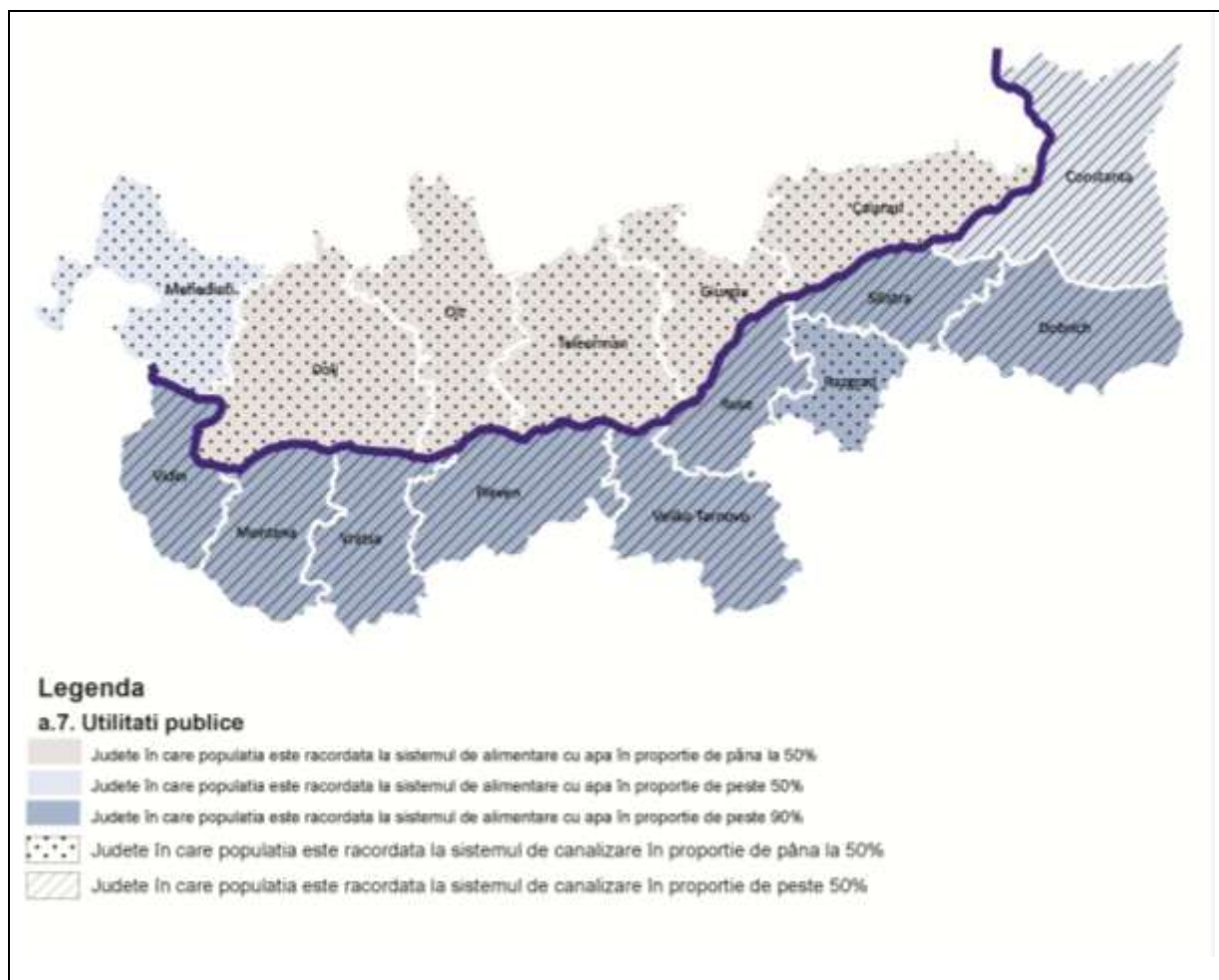
Tabel a.7. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 judet/oblasti		Aspecte cheie
RO	Mehedinți	Sistem energetic: • Sistemul hidroenergetic Porțile de Fier • Centrala ROMAG – TERMO (RAAN) • Putere electrică instalată provenită din centrale hidroelectrice, termoelectrice, eoliene și fotovoltaice • Potențial energetic din biomasă vegetală (636,9 Tj) Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 160 237 / 55.6 % (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 99 068 / 34.4 % (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 96.4 % (2012) Este prevăzută construcția depozitului ecologic de deșeuri menajere Drobeta Turnu Severin – Izvorul Bârzii.
	Dolj	Sistem energetic: • Complexul Energetic Oltenia –centralele Ișalnița și Craiova • Putere electrică instalată provenită din centrale termoelectrice și fotovoltaice • Potențial energetic din biomasă vegetală (962,9Tj) Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 307 489/ 44.1 % (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 285 138/ 41% (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 90 % (2012) Depozitele neconforme orășenești (Mofleni/ Craiova, Calafat, Băilești) și cele din localitățile rurale au fost închise, iar zonele ecologizate și redade circuitului natural. În 2015 se va închide depozitul de la Segarcea, iar în 2017 depozitul de la Filiași.
	Olt	Sistem energetic: • Putere electrică instalată provenită din centrale hidroelectrice și fotovoltaice • Potențial energetic din biomasă vegetală (625,5 Tj) Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 152 710/ 33.5 % (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 118 069/ 25.8 % (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 93.6 % (2012) Au fost închise depozitele neconforme de la Slatina, Drăgănești – Olt, Scornicești și vor fi închise depozitele de la Caracal, Corabia, Balș în 2017. Se vor realiza stații de transfer la Balș, Caracal, Corabia și Scornicești, precum și un depozit ecologic județean la Bâlteni.
	Teleorman	Sistem energetic: • Putere electrică instalată provenită din centrale fotovoltaice • Potențial energetic din biomasă vegetală (865,6 Tj) Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 106 513 / 27.2 % (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 82 360/ 21.1% (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 98.3 % (2012) Depozitele de deșeuri care existau au fost localizate în Zimnicea și Turnu Măgurele. Este prevăzută construirea a cel puțin 2 stații de transfer amplasate în Turnu Măgurele și Zimnicea.
	Giurgiu	Sistem energetic: • Putere instalată pe centrale fotovoltaice net superioară tuturor celorlalte

		județe și districte din zona transfrontalieră • Potențial energetic din biomasă vegetală (590,4 Tj) Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 77 290 / 27.7% (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 53 188/ 19.1% (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 94.6 % (2012) Este prevăzută construcția a trei depozite ecologice de deșeuri menajere la Giurgiu, Bolintin Vale și Mihăilești.
	Călărași	Sistem energetic: • Putere electrică instalată provenită din centrale fotovoltaice Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 131 729 / 42.5% (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 68 578/ 22.1% (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 97% (2012) Depozitele din localitățile rurale au fost închise și zonele au fost ecologizate. Există un depozit de deșeuri periculoase care funcționează până în anul 2016.
	Constanța	Sistem energetic: • Centrala Nucleară Cernavodă • Centrala ELCEN (CET Palas) • Putere instalată pe centralele eoliene • Potențialul energiei solare insuficient valorificat Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 536 605 / 74% (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 407 275/ 56.2% (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 90.6% (2012) Există un depozit ecologic pentru deșeuri menajere și industriale în localitatea Ovidiu, precum și un depozit de deșeuri menajere, stradale, industriale și asimilabile acestora în incinta Portului Constanța. Există un depozit de deșeuri tehnologice nepericuloase la Lumina.
	Vidin	Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 96 960 / 99.4 % (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 54 821 / 56.2 % (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 100 % (2012) În anul 2013 a fost finalizată construcția unui depozit regional de deșeuri menajere care va deservi toate cele 11 localități din regiune. În orașul Vidin se află un depozit de deșeuri pentru construcții.
BG	Montana	Sistem energetic: • Putere electrică instalată provenită din centrale fotovoltaice Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 140 932 / 98.1% (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 84 042 / 58.5 % (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 100 % (2012) Se află în funcțiune un depozit regional de deșeuri Montana pentru deșeuri menajere și de producție nepericuloase care deservește 11 localități din districtul Montana și Krivodol din districtul Vratsa. Deșeurile periculoase provenite de la spitalul din Montana se ard în incineratoare speciale în orașul Sofia. Se află în execuție construcția unei stații de tratare a deșeurilor biodegradabile și din construcții la depozitul regional de deșeuri.
	Vratsa	Sistem energetic: • Centrala Nucleară Kozlodui • Putere electrică instalată provenită din centrale nuclear-electrice și eoliene Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 180 848 / 99.6% (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 100 774 / 55.5% (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 100 % (2012) În anul 2010 erau în funcțiune 2 depozite regionale de deșeuri: depozitul regional de deșeuri municipale solide Vratsa – Mezdra care deservește cele două orașe și celelalte așezări din districtele respective; și depozitul de la Rahova (Oryahovo). Există 7 depozite de deșeuri industriale periculoase și deșeuri de producție. Funcționează un incinerator pentru tratarea deșeurilor spitalicești din regiune, la Mezdra. Kozlodui NPP deține un depozit propriu pentru deșeuri de producție neradioactive.
	Pleven	Sistem energetic: • Putere electrică instalată provenită din centrale eoliene și fotovoltaice Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 262 969/ 100% (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 148 578 / 56.5% (2012)

		Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 100 % (2012) Există 19 depozite de deșeuri și este planificată construcția unor depozite de deșeuri regionale pentru deșeuri nepericuloase.
	Veliko Tarnovo	Sistem energetic: - Putere electrică instalată provenită din centrale termoelectrice și eoliene - Potențial energetic din biomasă din reziduuri forestiere Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 252 820 / 99.7% (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 168 377/ 66.4% (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 99.1 % (2012) Există în prezent un depozit de deșeuri periculoase și nepericuloase. Este planificată construirea unui depozit regional de deșeuri municipale solide pe teritoriul municipiului Veliko Tarnovo.
	Ruse	Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 231 580 / 100% (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 156 317/ 67.5% (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 100 % (2012) Funcționează depozitul regional de deșeuri nepericuloase, d reconstrucții și deșeuri periculoase care deservește localitățile Ruse, Vetovo, Ivanovo, Slivo Pole și Turtucaia.
	Razgrad	Sistem energetic: Potențial energetic din biomasă din reziduuri forestiere Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 122 166 / 100% (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 51 188 / 41.9 % (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 100 % (2012) Un depozit regional de deșeuri nepericuloase deservește orașele Razgrad, Loznitza, Isperih, Zavet, Kubrat, Samuil și Tsar Kaloyan.
	Silistra	Sistem energetic: - Putere electrică instalată provenită din centrale fotovoltaice - Potențial energetic din biomasă din reziduuri forestiere Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 117 214 / 100% (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 60 600 / 51.7 % (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 99.7 % (2012) Există 27 de depozite pentru deșeuri menajere. Este planificată construirea unui depozit regional de deșeuri în apropiere de Silistra, precum și o stație de transfer pentru deșeurile din orașul Alfatar.
	Dobrich	Sistem energetic: Putere electrică instalată provenită din centrale eoliene și fotovoltaice Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă: 186 258 / 99.9 % (2012) Populație racordată la sistemul de canalizare: 131 817 / 70.7 % (2012) Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor: 94.5 % (2012) Depozit regional de deșeuri – prima celulă 2010-2014, instalație de separare, unități de compostare, unitate de reciclare a deșeurilor de construcții, centru de reciclare, 1 stație de transfer (Tervel), inclusiv unități de pre-tratare și terenuri de compostare.

Influențe teritoriale

Concluzii/nevoi de dezvoltare

Din punctul de vedere al echipării teritoriului se remarcă ponderea scăzută a populației branșate la sistemul centralizat de alimentare cu apă în partea românească și ponderea scăzută a populației racordate la sistemele de canalizare a apelor uzate în toată zona transfrontalieră. Se înregistrează, însă, un ritm crescut de extindere a rețelelor de distribuție a apei potabile și a celor de canalizare în ansamblul zonei transfrontaliere.

Ponderea populației care beneficiază de servicii de colectare a deșeurilor municipale în totalul populației din zona transfrontalieră a crescut constant în toate județele și districtele în perioada 2003-2013, constatându-se totodată o scădere constantă a numărului de depozite de deșeuri, a suprafețelor și capacităților ocupate de acestea în întreaga zonă transfrontalieră în ultimii 10 ani.

În ceea ce privește sistemul energetic, existența unei game reduse cantitativ de resurse convenționale de energie primară ridică problema dezvoltării unor surse alternative. Existența unor surse diverse de obținere a energiei hidro, termo, nucleară și alternative asigură posibilitatea dezvoltării unor noi capacități energetice. Dezvoltarea instalațiilor de producere a energiei din surse regenerabile poate contribui la atingerea țintei propuse pentru anul 2020 de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie.

a.9. Locuire și servicii publice

Sănătate: În 2012, funcționau în zona transfrontalieră 124 spitalele. În ceea ce privește capacitatea acestora, numărul de paturi de spital la 1000 locuitori este redus, pe total zonă, față de normele acceptate; media pe ansamblul zonei fiind de 5,08 de paturi la 1000 locuitori.

Clinicile de specialitate au evoluat, în perioada 2002-2012, în partea bulgară a zonei transfrontaliere prin înființare unor unități noi în Montana, Pleven, Veliko Tarnovo, Ruse, Dobrich. În zona română a regiunii transfrontaliere s-au înființat spitale de specialitate în toate județele componente, cu excepția județului Mehedinți, unde numărul acestor unități a scăzut.

Analiza comparativă pentru perioada 2007-2011, privind personalul medico-sanitar din sistemele de sănătate din partea românească a zonei transfrontaliere și cea bulgară Bulgaria ne înfățișează o evoluție pozitivă a situației din Bulgaria, față de cea din România. Astfel, la nivelul zonei transfrontaliere, în România, în perioada 2007-2011 au revenit la 10.000 locuitori între 22,4 medici (în 2007) și 20,3 medici (în 2011), respectiv între 5,4 stomatologi (în 2007) și 4,4 stomatologi (în 2010). În aceeași perioadă la nivelul zonei transfrontaliere, în Bulgaria au revenit la 10.000 locuitori 36,5 medici (în 2007) și 34,7 medici (în 2011), numărul medicilor stomatologi menținându-se aproximativ constant.

În zona română, cea mai bună situație a asigurării populației cu cadre medicale s-a înregistrat în județul Dolj (unde în 2011 reveneau la 10000 locuitori: 30,3 medici, 6,5 stomatologi și 66 cadre sanitare medii) și în județul Constanța (unde, în același an, s-au înregistrat la 10000 locuitori: 26,4 medici, 7,1 stomatologi și 56,9 cadre medico-sanitare medii). La polul opus, cu o situație negativă se regăsește în județele Călărași și Giurgiu, unde în 2011 s-au înregistrat la 10000 locuitori: 10,1 medici, 2,4 stomatologi și 36,5 cadre sanitare medii în jud. Giurgiu.

În zona bulgară, cea mai bună situație a asigurării populației cu medici s-a înregistrat în districtele Vidin, Pleven și Vratsa unde în 2011, reveneau la 10000 locuitori peste 37 medici, 6 stomatologi și peste 65 cadre sanitare medii. La polul opus, districtele în care se înregistrează valori reduse ale indicatorilor privind asigurarea populației cu medici și personal sanitar mediu sunt Veliko Tarnovo, Razgrad și Silistra.

Educație: În anul școlar 2011-2012, în zona transfrontalieră numărul de profesori din învățământul primar (clasele 1-4), secundar inferior (clasele 5-8) și secundar superior (liceal) era de 35981 profesori,

din care 26073 profesori în partea română și 9908 profesori în cea bulgară. Numărul personalului didactic se află în scădere în aproape toate nivelurile de educație, cu excepția învățământului superior, unde creșterile sunt determinate de dezvoltarea învățământului privat.

Ca urmare a evoluției demografice, populația României ca și cea a Bulgariei a scăzut dramatic în ultimii ani. Procesul lent, dar continuu de îmbătrânire demografică, a condus la scăderea populației de vârstă școlară (3-23 ani) și, implicit a populației școlare. Populația școlară cuprinsă în școlile generale și liceele zonei transfrontaliere era de 510906 elevi, 135167 elevi în partea bulgară și 37539 în cea română.

Numărul de unități de învățământ din ciclul liceal, precum și numărul de elevi din zona transfrontalieră română este de trei ori mai mare decât cel din partea bulgară, acest fapt datorându-se și diferenței dintre volumul populației aflate de-o parte și de alta a frontierei. În anul 2012 se aflau în învățământul liceal din partea română a zonei transfrontaliere un număr de 123.088 elevi iar în partea bulgară 27.702 elevi, iar evoluția lor în perioada 2008-2012 a fost relativ constantă.

Numărul de elevi înregistrați în învățământul profesional a scăzut în general în toată zona, în perioada 2008 - 2012, datorită reorganizării acestui tip de învățământ și probabil a interesului scăzut pentru acest ciclu educațional, odată cu închiderea unor unități industriale. Excepție fac județele Călărași, Silistra (unde acest număr a crescut semnificativ) și Ruse, Dobrich, Constanta (unde a rămas constant).

Numărul de unități de învățământ superior era în 2012 de 13 grupate în 4 centre principale: Constanța, Craiova, Veliko Târnovo, Ruse și în filiale ale unor universități din zonă în municipiile reședință de județ din proximitate: Mehedinți, Olt, Teleorman, Călărași. Numărul de studenți înscriși în 2012 era de aproape 60 mii de persoane (81% în județele românești și 19% în districtele bulgare).

Datele ultimelor recensăminte ale populației realizate în România și Bulgaria oferă informații privind distribuția populației pe niveluri de educație. Astfel, 12,6% din populația zonei transfrontaliere este absolventă a unei instituții de învățământ superior, 57,3% au studii liceale, profesionale sau de ucenici, 27,4% studii gimnaziale, 14% studii primare, iar 4,6% nu au școală.

Ponderea populației cu studii universitare este superioară în Bulgaria (15%) celei înregistrate în partea română (11%). Ponderi extrem de reduse de populație cu studii superioare se înregistrează în județele Călărași (6,9%), Giurgiu (6,8%), Teleorman (7,1%) și Olt (8,5%). La polul opus se situează

districtele bulgare Veliko Tarnovo, Ruse, Pleven și Vratsa, cu ponderi cuprinse între 14% și 18% de populație cu studii superioare.

Ponderea populației fără studii reprezintă 4,6% din totalul populației. Totodată, această categorie reprezintă 5,9% în partea bulgară și 3,9% în cea Română. La nivel NUTS 3, ponderi semnificative de populație fără studii se înregistrează în districtele Silistra (8,6%), Razgrad (7,5%) și Dobrich (7,6%).

Locuire: Rezultatele recensămintelor populației și ale locuințelor, din anii 1992 și 2002, ne arată că, în România, s-au produs mutații pozitive marcante prin creșterea numărului de locuințe, dar și printr-o sporire substanțială a gradului de confort. Astfel fondul locativ, în 2002, cuprindea 8107 mii locuințe, cu 448 mii de locuințe mai mult față de 1992.

În Bulgaria, la recensământele populației din anii 2001 și 2011 s-a înregistrat o creștere a numărului locuințelor, de la 3352 mii la 3887 mii locuințe și o scădere a gradului de ocupare de la 85,0% (2001) la 69,0% (2011). Din zona transfrontalieră în districtul Veliko Tarnovo s-a înregistrat, în perioada 2001-2011 o creștere a populației în paralel cu creșterea numărului de locuințe. Pleven și Veliko Tarnovo sunt districtele din această zonă cu cea mai mare pondere de locuințe (3,8%-3,9%) din numărul total al locuințelor la nivel țară.

Județele cu un grad mare de urbanizare au înregistrat, în 2002, cele mai multe locuințele dotate cu instalații de alimentare cu apă și canalizare. Așa este cazul județului Constanța cu o pondere 74,0%, iar la polul opus s-au plasat județele Giurgiu și Teleorman, cu o pondere de 25,0% și respectiv 26,0%. Ponderea locuințelor cu instalație electrică în județele din zona românească a oscilat între 96% (Mehedinți) și 98,0% (Dolj).

În Bulgaria, la recensământului populației și al locuințelor din anul 2011, față de cel din 2001, s-a constatat creșterea ponderii locuințelor dotate cu instalație de alimentare cu apă (de la 92% la 94,8%), ca și a locuințelor racordate la sistemul de energie electrică cu excepția locuințelor izolate din zonele montane (0,02%). În zona transfrontalieră bulgară, ponderea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă racordate la rețeaua publică a înregistrat diferențieri de la un district la altul, între 80% (Montana) și 98% (Razgrad).

Tabel a.9. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 județ/oblasti		Aspecte cheie
	Mehedinți	Suprafața locuibilă: 16.65 mp / locuitor (2012) Populație cu studii superioare:

RO		• număr studenți – 1973 (2012/2013) • număr absolvenți – 610 (2011) Pondere populație neșcolarizată: 3.9 % (2011) Pondere populație analfabetă: 2.1% (2011) Număr spitale: 4 (2012) Număr paturi: 5,02 / 1000 locuitori (2012) Număr medici: 16.5 la 10.000 de locuitori (2011)
	Dolj	Suprafața locuibilă: 15.85mp / locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 19 876 (2012/2013) • număr absolvenți – 6 566 (2011) Pondere populație neșcolarizată: 3.2 % (2011) Pondere populație analfabetă: 1.3% (2011) Număr spitale: 15 (2012) Număr paturi 6,45 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 30.3 la 10.000 de locuitori (2011)
	Olt	Suprafața locuibilă: 15.17 mp / locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 512 (2012/2013) • număr absolvenți – 168 (2011) Pondere populație neșcolarizată: 3.5 % (2011) Pondere populație analfabetă: 1.4 % (2011) Număr spitale: 6 (2012) Număr paturi: 4,51 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 15.7 la 10.000 de locuitori (2011)
	Teleorman	Suprafața locuibilă: 14.94 mp / locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 397 (2012/2013) • număr absolvenți – 174 (2011) Pondere populație neșcolarizată: 4.5 % (2011) Pondere populație analfabetă: 2.3 % (2011) Număr spitale: 8 (2012) Număr paturi 4.97 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 13.7 la 10.000 de locuitori (2011)
	Giurgiu	Suprafața locuibilă: 15.74 mp / locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – na • număr absolvenți – na Pondere populație neșcolarizată: 5.1 % (2011) Pondere populație analfabetă: 3.8% (2011) Număr spitale: 3 (2012) Număr paturi 2.89 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 11.3 la 10.000 de locuitori (2011)
	Călărași	Suprafața locuibilă: 13.53 mp / locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 407 (2012/2013) • număr absolvenți – 87 (2011) Pondere populație neșcolarizată: 5.9% (2011) Pondere populație analfabetă: 3.5% (2011) Număr spitale: 5 (2012) Număr paturi: 3.76 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 10.1 la 10.000 de locuitori (2011)
	Constanța	Suprafața locuibilă: 15.23 mp / locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 23871 (2012/2013) • număr absolvenți – 7183 (2011) Pondere populație neșcolarizată: 2.9% (2011) Pondere populație analfabetă: 1.3% (2011) Număr spitale: 18 (2012) Număr paturi> 5.70 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 26.4 la 10.000 de locuitori (2011)
	Vidin	Suprafața locuibilă: 52.45 mp/ locuitor (2012)

BG		Populație cu studii superioare: • număr studenți – na • număr absolvenți – na Pondere populație neșcolarizată: 5.5 % (2011) Pondere populație analfabetă: 1.3% (2011) Număr spitale: 2 (2012) Număr paturi: 3.69 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 83.8 la 10.000 de locuitori: 16.5 (2011)
	Montana	Suprafața locuibilă: 46.81mp/ locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – na • număr absolvenți – na Pondere populație neșcolarizată: 5.8% (2011) Pondere populație analfabetă: 1.3% (2011) Număr spitale: 5 (2012) Număr paturi: 6.24 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 33.2 la 10.000 de locuitori (2011)
	Vratsa	Suprafața locuibilă: 42.19 mp/ locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 605 • număr absolvenți – na Pondere populație neșcolarizată: 5.5% (2011) Pondere populație analfabetă: 1.3% (2011) Număr spitale: 13 (2012) Număr paturi: 7.00 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 37.2 la 10.000 de locuitori (2011)
	Pleven	Suprafața locuibilă: 40.95mp/ locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 1329 (2012/2013) • număr absolvenți – 277 (2012) Pondere populație neșcolarizată: 5.8 % (2011) Pondere populație analfabetă: 1.6% (2011) Număr spitale: 11 (2012) Număr paturi: 6.26 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 50.0 la 10.000 de locuitori (2011)
	Veliko Tarnovo	Suprafața locuibilă: 42.77 mp/ locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 27818 (2012/2013) • număr absolvenți – 8234 (2012) Pondere populație neșcolarizată: 4.6% (2011) Pondere populație analfabetă: 0.9% (2011) Număr spitale: 12 (2012) Număr paturi: 6.18 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 13.5 la 10.000 de locuitori (2011)
	Ruse	Suprafața locuibilă: 36.88mp/ locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 10297 (2012/2013) • număr absolvenți – 2290 (2012) Pondere populație neșcolarizată: 4.7% (2011) Pondere populație analfabetă: 0.8% (2011) Număr spitale: 9 (2012) Număr paturi 6.49 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 32.4 la 10.000 de locuitori (2011)
	Razgrad	Suprafața locuibilă: 35.74 mp/ locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 301 (2012/2013) • număr absolvenți – 69 (2012) Pondere populație neșcolarizată: 7.5 % (2011) Pondere populație analfabetă: 2.3% (2011) Număr spitale: 3 (2012) Număr paturi: 4.42 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 25.9 la 10.000 de locuitori (2011)

Silistra	Suprafața locuibilă: 35.66 mp / locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 421 (2012/2013) • număr absolvenți – 51 (2012) Pondere populație neșcolarizată: 8.6 % (2011) Pondere populație analfabetă: 3.8% (2011) Număr spitale: 3 (2012) Număr paturi: 3.77 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 26.8 la 10.000 de locuitori (2011)
Dobrich	Suprafața locuibilă: 39.92 mp / locuitor (2012) Populație cu studii superioare: • număr studenți – 1149 (2012/2013) • număr absolvenți – 253 (2012) Pondere populație neșcolarizată: 7.6 % (2011) Pondere populație analfabetă: 2.7% (2011) Număr spitale: 7 (2012) Număr paturi: 4.53 /1000 locuitori (2012) Număr medici: 28.2 la 10.000 de locuitori (2011)

Influențe teritoriale

Concluzii / nevoi de dezvoltare

Echiparea teritoriului transfrontalier cu servicii de sănătate și educație prezintă o serie de disparități la nivelul structurilor de sănătate și al personalului din sistem. Analiza perioadei 2007-2011, privind personalul medico-sanitar înfățișează o evoluție pozitivă a situației din Bulgaria, față de cea din România. Astfel, la nivelul zonei transfrontaliere, în România, în perioada 2007-2011 au revenit la 10.000 locuitori între 22,4 medici (în 2007) și 20,3 medici (în 2011), iar în Bulgaria au revenit la 10.000 locuitori 36,5 medici (în 2007) și 34,7 medici (în 2011).

Cum ambele situații se găsesc sub normele europene în domeniu, politicile naționale ale celor două state vor trebui să prevadă măsuri de îmbunătățire a serviciilor de asistență sanitară, atât pentru populația rezidentă, cât și ca factor de atractivitate pentru investitori și vizitatori.

Accesul la educație este uniform în toată zona transfrontalieră, pentru învățământul primar și secundar. În sistemul universitar, din numărul total de studenți înscriși în 2012, aprox. 80% se află în zona românească. Cei mai mulți studenți sunt în județele Dolj, Constanța, Veliko Tarnovo și Ruse, unde se găsesc și principalele universități. Aceste județe reprezintă totodată zone atractive pentru localizarea activităților economice, forța de muncă de înaltă calificare fiind un avantaj competitiv.

a.10. Rețeaua de localități

În România rețeaua de localități are o structură, la nivel de UAT de bază, respectiv NUTS 5 care cuprinde:

- în mediul urban: municipii și orașe, în componența cărora intră localitatea urbană principală și localități aparținătoare sau componente;
- în mediul rural: comune, în componența cărora intră satul reședință de comună și satele componente.

Distribuția populației urbane pe categorii de mărime a localităților relevă o preponderență a orașelor mici și mijlocii. În zonă sunt doar două municipii mari, care au populația peste 200 mii de locuitori : Constanța (283872 locuitori) și Craiova (269506 locuitori). Orașele cu populația cuprinsă între 100 și 200 mii de locuitori lipsesc, municipiul Drobeta Turnu Severin (92617 locuitori) fiind următorul ca mărime.

În Bulgaria, în cele 9 districte sunt 83 de municipalități (nivel NUTS4), din care 3 sunt de tipul orașelor mari, 6 de tipul orașelor mici, iar 74 sunt de tip rural. Din analiza structurii rețelei de localități la nivel municipal se constată că majoritatea unităților administrative de bază au în componența lor atât localități urbane cât și localități rurale. Fiecare district are circa 7-11 municipalități, respectiv NUTS 4 dintre care una este de nivel urban, iar restul sunt de nivel rural.

În zona transfrontalieră există 122 orașe, din care cele mai importante ca mărime se încadrează în următoarele categorii:

- 2 orașe cu populație între 250.000 - 500.000: Craiova și Constanța;
- 3 orașe cu populație între 100.000 - 250.000: Drobeta Turnu-Severin, Ruse și Pleven;
- 7 orașe cu populație între 50.000 - 100.000: Alexandria, Călărași, Giurgiu, Slatina, Dobrich, Veliko-Tarnovo și Vidin.

Aceste localități structurează teritoriul transfrontalier, formând o rețea policentrică, subordonată municipiului București (ce se află în imediata vecinătate a zonei), singurul pol de importanță europeană din regiune. După București, cele mai importante orașe sunt Constanța - centru polarizator cu influență transnațională, care asigură legătura cu căile maritime de transport; și Craiova – principalul centru regional din sud-vestul României. Ambele orașe sunt poli de creștere și au constituite zone metropolitane. În Bulgaria, sunt instituite patru zone metropolitane: Ruse, Pleven, Dobrich și Veliko-Tarnovo.

Pe teritoriul ariei transfrontaliere au fost identificate o serie de zone de polarizare teoretice, coordonate de unul sau mai multe centre urbane. Aceste centre sunt structurate pe patru niveluri, după cum urmează:

Nivel 0: Orașele capitală, metropole de nivel european, cu influență majoră asupra zonei transfrontaliere, deși localizate înafara acesteia:

- București, capitala României și zona sa metropolitană
- Sofia, capitala Bulgariei și zona sa metropolitană

Nivel 1: Centrele urbane cu pondere semnificativă în dezvoltarea economică a zonei transfrontaliere, cu rol polarizator regional:

- poli de creștere Constanța, port la Marea Neagră și Craiova cel important centru comercial și industrial din Regiunea de dezvoltare Sud Vest
- orașele Plovdiv, Burgas și Varna (situate înafara zonei transfrontaliere) incluzând și zonele lor de influență periurbană

Nivel 2: Centrele polarizatoare de nivel județean/districtual aflate în interiorul zonei transfrontaliere, reprezentate de orașele reședință de județ (cu excepția municipiilor Constanța și Craiova, care sunt poli de creștere):

- Drobeta Turnu Severin, Slatina, Alexandria, Giurgiu, Călărași
- Vidin, Montana, Vratsa, Pleven, Ruse, Veliko Tarnovo, Razgrad, Silistra, Dobrich

Din această categorie, cel mai important potențial de dezvoltare îl au zonele pereche situate pe ambele părți ale frontierei, cum sunt Giurgiu - Ruse, Calafat –Vidin (deși Calafat face parte din nivelul local), centre portuare, legate prin infrastructuri feroviare și rutiere și care facilitează colaborarea economică, schimburile comerciale și influențează teritoriile adiacente din ambele țări.

Nivel 3: Centrele polarizatoare de nivel local, cu influență la nivelul ariei periurbane proprii, dar care pot juca un rol important în dezvoltarea viitoare, mai ales în cazul orașelor port:

- Calafat, Bechet, Turnu Măgurele, Oltenița, Zimnicea, dar și Caracal, Roșiorii de Vede, Mangalia
- Oryahovo, Nicopole, Svistov, Gorna Oryahovitsa, Balchik

Ca și în nivelul anterior, se remarcă zona polarizatoare a orașelor port pereche: Calafat – Vidin, Bechet – Oryahovo, Turnu Măgurele – Nicopole, Zimnicea - Svishtov dar și orașele aflate în zona costieră: Mangalia, Balchik, aflate în aria de influență a centrelor Constanța și Varna.

Disparitățile legate de funcționarea zonelor de polarizare sunt datorate distribuției populației și activităților în centrele de polarizare, la nivel teritorial. Majoritatea centrelor importante din zona românească au avut scăderi ale numărului de locuitori în perioada 2002 - 2013; în mediul urban, populația regiunii a scăzut cu aproximativ 10%, în cazul zonei transfrontaliere românești și cu aproximativ 3%, în cazul celei din zona bulgară.

Numeroase zone de polarizare sunt coordonate de sisteme de localități de talie medie și mică, dintre care se remarcă categoria centrelor pereche, considerate ca ansambluri numai din punct de vedere teoretic; funcționarea lor ca atare nu se va produce decât în momentul apariției unor conexiuni fizice între aceste localități.

Există numeroase centre de echilibru, din categoria 3 (Caracal, Turnu Măgurele, Zimnicea, Oltenița sau Oryahovo, Nicopol și Svistov) insuficient dezvoltate pentru a prelua cu succes funcții ale centrelor principale, sau a deveni centre de sine stătătoare, reducând astfel suprafețele zonelor de polarizare ale marilor centre.

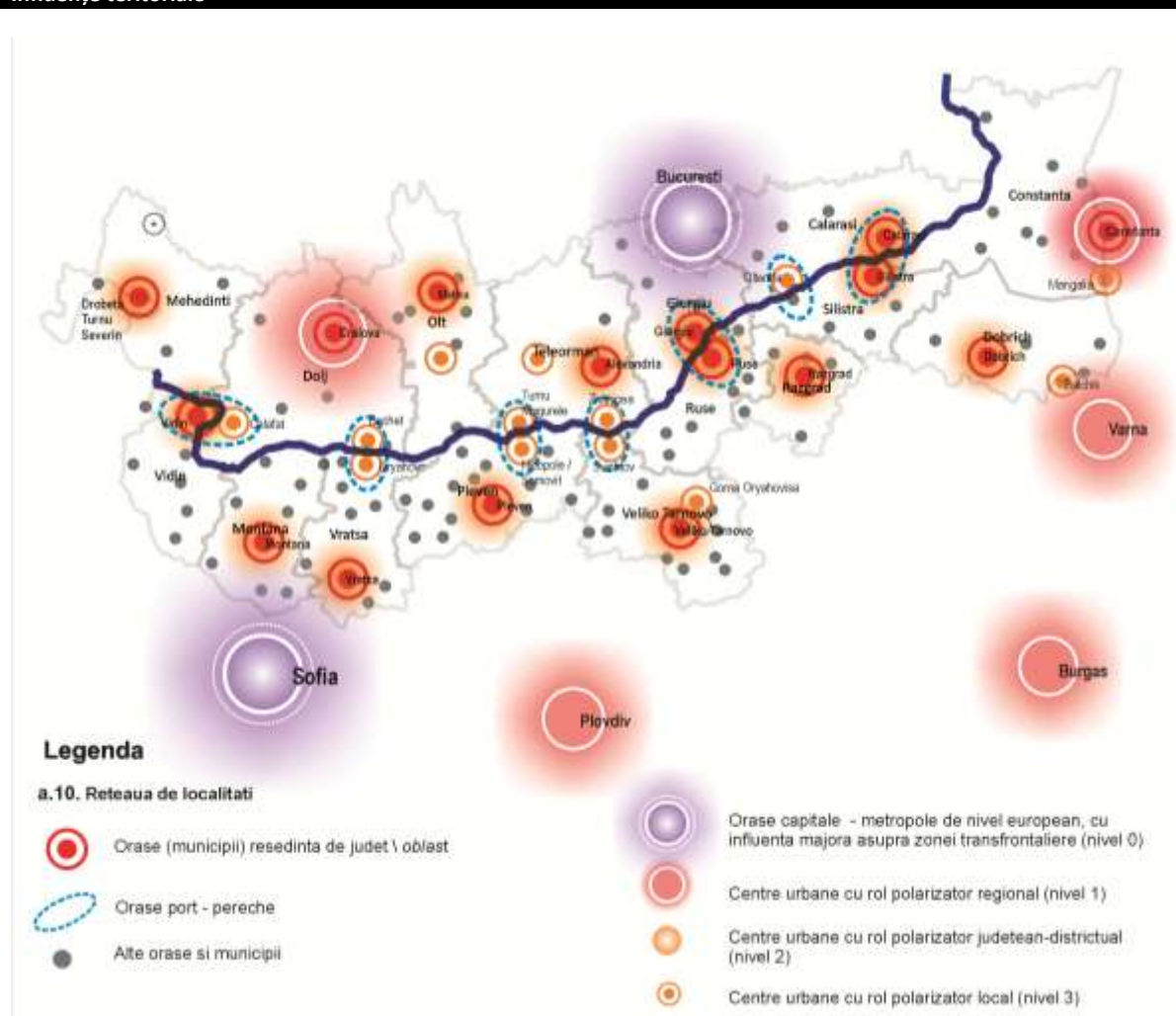
Tabel a.10. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 judete/oblasti		Aspecte cheie
RO	Mehedinți	Rețeaua de localități: • 2 municipii: Drobeta-Turnu Severin (reședință de județ - 103 184 locuitori-2013), Orșova • 3 orașe: Strehaia, Vânu Mare, Baia de Aramă • număr comune – 61 • număr sate – 344
	Dolj	Rețeaua de localități: • 3 municipii: Craiova (reședință de județ - 294 774 locuitori - 2013), Băilești, Calafat • 4 orașe: Bechet, Dăbuleni, Filiaș, Segarcea • număr comune – 104 • număr sate – 378
	Olt	Rețeaua de localități:

		• 2 municipii: Slatina (reședință de județ - 75 284 locuitori-2013), Caracal • 6 orașe: Balș, Corabia, Scornicești, Drăgănești-Olt, Piatra Olt, Potcoava • număr comune – 104 • număr sate – 377
	Teleorman	Rețeaua de localități: • 3 municipii: Alexandria (reședință de județ - 47 539 locuitori - 2013), Roșiorii de Vede, Turnu Măgurele • 2 orașe: Zimnicea, Videle • număr comune – 92 • număr sate – 230
	Giurgiu	Rețeaua de localități: • 1 municipiu: Giurgiu (reședință de județ - 65 691 locuitori - 2013) • 2 orașe: Bolintin Vale, Mihăilești • număr comune – 51 • număr sate – 167
	Călărași	Rețeaua de localități: • 2 municipii: Călărași (reședință de județ - 72 132 locuitori -2013), Oltenița • 3 orașe: Budești, Fundulea, Lehliu-Gară • număr comune – 50 • număr sate – 160
	Constanța	Rețeaua de localități: • 3 municipii: Constanța (reședință de județ - 297 251 locuitori - 2013), Mangalia, Medgidia • 9 orașe: Băneasa, Cernavodă, Eforie, Hârșova, Murfatlar, Năvodari, Negru Vodă, Ovidiu, Techirghiol • număr comune – 58 • număr sate – 189
BG	Vidin	Rețeaua de localități: • 7 orașe: Vidin (reședință – populație 60222 locuitori – 2013), Belogradchik, Bregovo, Gramada, Dimovo, Kula, Dunavtsi • număr comune – 7 • număr sate – 135
	Montana	Rețeaua de localități: • 8 orașe: Montana (reședință – populație 51774 locuitori – 2013), Berkovitsa, Boychinovtsi, Brusartsi, Chiprovtsi, Lom, Valchedram, Varshets • număr comune – 41 • număr sate – 121
	Vratsa	Rețeaua de localități: • 9 orașe: Vratsa (reședință – populație 70395 locuitori – 2013), Borovan, Byala Slatina, Kozloduy, Krivodol, Mezdra, Oryahovo, Roman, Mizia • număr comune – 0 • număr sate – 115
	Pleven	Rețeaua de localități: • 14 orașe: Pleven (reședință – populație 126972 locuitori – 2013), Belene, Gulyantsi, Dolna Mitropoliya, Dolni Dabnik, Levski, Nikopol, Iskar, Pordim, Cherven Bryag, Knezha, Trastenik, Koynare, Slavyanovo • număr comune – 77 • număr sate – 109
	Veliko Tarnovo	Rețeaua de localități: • 14 orașe: Veliko Tarnovo (reședință – populație 88278 locuitori – 2013), Gorna Oryahovitsa, Svishtov, Pavlikeni, Lyaskovets, Elena, Strazhitsa, Polski Trambesh, Debelets, Dolna Oryahovitsa, Byala Cherkva, Zlataritsa, Kilifarevo, Suhindol • număr comune – 64 • număr sate – 322
	Ruse	Rețeaua de localități: • 9 orașe: Ruse (reședință – populație 165184 locuitori – 2013), Byala, Vetovo, Dve Mogili, Marten, Glodzhevo, Slivo Pole, Borovo, Senovo • număr comune – 0 • număr sate – 74
	Razgrad	Regiunea Severen tsentralen [NUTS2]

		Oblast predominant rural în proximitatea unui oraș (EDORA/ESPON) Rețeaua de localități: • 5 orașe: Razgrad (reședință – populație 49424 locuitori – 2013), Ispirih, Kubrat, Tsar Kaloyan, Zavet, Loznitsa • număr comune – 75 • număr sate –85
	Silistra	Rețeaua de localități: • 5 orașe: Silistra (reședință – populație 49437 locuitori – 2013), Tutrakan, Dulovo, Glavinitsa, Alfatar • număr comune – 63 • număr sate –113
	Dobrich	Rețeaua de localități: • 6 orașe: Dobrich (reședință – populație 21265 locuitori – 2013), Balchik, Kavarna, General Toshevo, Tervel, Shabla • număr comune – 65 • număr sate –209

Influente teritoriale

Concluzii / nevoi de dezvoltare

În zona transfrontalieră se află 1034 unități administrativ teritoriale (122 municipii și orașe și 912 comune), care fac parte din 16 județe/oblasti. Pe acest teritoriu sunt identificate o serie de zone de polarizare teoretice, coordonate de centre urbane aflate în interiorul sau în afara zonei studiat și clasificate în funcție de mărimea și capacitatea lor de influență.

Un element definitoriu pentru rețeaua de localități îl reprezintă cele 7 orașe pereche din România și Bulgaria, aflate pe traseul Dunării: Calafat-Vidin, Bechet-Rahova, Turnu Măgurele-Nicopol, Zimnicea-Svishtov, Giurgiu-Ruse, Oltenița-Tutrakan și Călărași-Silistra.

Este necesară coordonarea grupurilor de localități, dezvoltate linear sau zonal (metropolitan, periurban) în vederea alcătuirii unor sisteme policentrice cu funcțiuni specializate. În acest sens ar trebui să evolueze, de exemplu, orașele stațiuni de pe litoralul Mării Negre, centrele din periurbanul municipiului Slatina și al orașelor Plevne, Montana și Veliko Târnovo.

Cele mai viabile zone de polarizare, situate pe ambele părți ale frontierei, sunt Calafat -Vidin și Giurgiu -Ruse, centre legate prin infrastructuri majore de transport și care se constituie în modele pentru organizarea rețelei de localități din zona transfrontalieră.

a.11. Administrație publică și cooperare teritorială

Bulgaria și România sunt două state unitare, centralizate, cu un singur nivel administrativ intermediar, între guvernul central și autoritățile locale/municipale: districtele (oblast) în Bulgaria și județele în România. Ambele state au nivel regional (NUTS 2) fără personalitate juridică, adoptat în baza gestionării FEDR, care conțin mai multe unități de nivel NUTS3 (28 oblasti în Bulgaria și 41 județe în România). Diferența majoră constă în faptul că România are un sistem de alegeri directe pentru Consiliul Județean, în timp ce în Bulgaria un oblast este condusă de către guvernator. De aici rezultă și atribuții și responsabilități diferite referitoare la dezvoltarea teritoriului, furnizarea serviciilor publice și gestionarea resurselor.

	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3	LAU 1
România	-	regiuni de dezvoltare	județe	orașe / municipii comune
	-	8	41	217 orașe, din care 103 municipii 2861 comune (12957 sate)
Bulgaria	regiuni (<i>rayoni nivo 1</i>)	regiuni de dezvoltare (<i>rayoni nivo 2</i>)	districte (<i>oblast</i>)	municipalități-orașe și comune (<i>obshtini</i>)
	2	6	28	265 (5266 sate)

Cele 16 unități administrative de nivel NUTS 3, ce compun aria programului de cooperare, fac parte din șase regiuni administrative de nivel NUTS 2, după cum urmează:

- județele Mehedinți, Dolj și Olt – parte din Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia;
- județele Teleorman, Giurgiu și Călărași - parte din Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia
- județul Constanța - parte din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est;
- oblast Vidin, Vratsa, Montana și Plevna - parte din Regiunea Severozapaden;
- oblast Veliko Tarnovo, Ruse, Silistra și Razgrad - parte din Regiunea Severen tsentralen;
- oblast Dobrich - parte din Regiunea Severoiztochen.

Procesul de descentralizare urmează în general tendința perioadei de tranziție de la statul socialist profund centralizat la autonomia locală, influențată de conceptul subsidiarității indus de Consiliul European și Uniunea Europeană, în perioada pre și post aderare. Cu toate acestea, datorită slabei autonomii fiscale și dependenței financiare de transferurile guvernamentale, nivelele administrative locale/județene rămân de fapt într-o poziție secundară, cooperarea pe verticală fiind ierarhică, iar pe orizontală (între instituții publice sau cu instituții private) reglementată prin lege. Participarea sectorului privat și a organizațiilor comunităților în procesul de decizie este de asemenea limitată.

În implementarea strategiei, diferențele privind responsabilitățile diverselor niveluri administrative vor fi considerate în perioada de pregătire a proiectelor.

În privința modalităților instituționale de cooperare, unități administrativ teritoriale (UAT) din ambele țări fac parte dintr-o serie de Euroregiuni. Euroregiunile sunt definite ca forme particulare de cooperare suprafrontalieră, a colectivităților teritoriale locale, presupunând asocierea unităților administrative teritoriale din două sau mai multe state vecine, într-o zonă unitară, caracterizată prin anumite particularități sau interese comune.

Euroregiunile din care fac parte UAT din zona transfrontalieră sunt următoarele:

Euro-regiune/ anul/ suprafață	Țara	Componentă	Orașe polarizatoa re
GIURGIU-RUSE 2001 2.784 km ²	România	1 oraș (Giurgiu) and 14 comune (Băneasa, Daia, Frătești, Găujani, Gogoșari, Gostinu, Izvoarele, Mihai Bravu, Oinacu, Prundu, Putineiu, Slobozia, Stănești and Vedea)	Giurgiu
	Bulgaria	7 municipalități (Borovo, Dve Mogli, Ivanovo, Ruse, Slivo- Pole, Tsar Kaloian and Vetovo)	Ruse
DANUBE 21 2002 9.500 km ²	România	1 oraș (Calafat) and 4 comune (Cetate, Ciupercenii Noi, Desa and Poiana Mare)	Calafat
	Bulgaria	8 municipalități (Belogradchik, Dimovo, Kula, Lom, Makresh, Novo Selo, Ruzhintsi and Vidin)	Vidin
	Serbia	8 municipalități (Bolivat, Bor, Kladovo, Kniajevat, Majdanpek, Negotin, Sokobanja and Zaječar)	Zaječar
DANUBIUS 2002 6.310 km ²	România	1 județ (Giurgiu)	Giurgiu
	Bulgaria	8 municipalități (Borovo, Byala, Dve Mogli, Ivanovo, Ruse, Slivo Pole, Tsenovo and Vetovo)	Ruse
SOUTH DANUBE 2002 1.646 km ²	România	4 orașe (Alexandria, Roșiori de Vede, Turnu Măgurele and Zimnicea)	Alexandria, Roșiori de Vede, Turnu Măgurele, Zimnicea
	Bulgaria	3 municipalități (Belene, Svishtov and Nikopol)	Belene, Sviștov, Nikopol
DANUBE – DOBROGEA 2002 24.177 km ²	România	3 județe (Călărași, Constanța, Ialomița)	Constanța, Călărași, Slobozia, Mangalia
	Bulgaria	2 districte (Dobrich, Varna)	Varna, Dobrich, Silistra

Colaborarea în cadrul euroregiunilor constă în crearea unor legături directe între regiuni și comunități aflate de o parte și de alta a frontierelor de stat, în virtutea competențelor autorităților locale, așa cum sunt ele definite în legislația națională. În vestul Europei, ele funcționează eficient, avantajele

unor asemenea forme de cooperare fiind de necontestat: dinamizarea relațiilor economice și comerciale între părțile membre, favorizarea schimburilor culturale, artistice și științifice, a contactelor între persoane și colectivități umane, cooperarea în domeniul ecologiei, asigurarea unor sisteme rapide și eficiente de comunicații și transport, dezvoltarea relațiilor transfrontaliere în diverse domenii. Un rol catalizator în dezvoltarea euroregiunilor îl reprezintă alocarea de către Uniunea Europeană și alte organisme financiare internaționale a unor sume considerabile destinate încurajării investițiilor și programelor de cooperare în astfel de euroregiuni. Rolul euroregiunilor poate fi unul complementar strategiei de dezvoltare transfrontaliere, prin accesarea unor surse alternative de venit și prin consolidarea legăturilor și posibilităților de cooperare.

Cooperarea transfrontalieră între județe, sau între UAT aflate de-o parte și de alta a frontierei s-a concretizat în perioada 2007-2013 prin proiecte realizate în cadrul POCT România-Bulgaria (173 de proiecte contractate, din care 119 au fost finalizate până în iulie 2014). Aceste proiecte au vizat următoarele domenii:

- Îmbunătățirea accesibilității prin reducerea timpului de călătorie și dezvoltarea accesului ICT;
- Sisteme de management integrat pentru protecția mediului;
- Creșterea conștientizării cu privire la protecția mediului;
- Prevenirea și rapiditatea răspunsului la risc;
- Asigurarea că Dunărea este acoperită de activități comune de avertizare timpurie în situații de urgență împotriva inundațiilor;
- Produse turistice integrate.

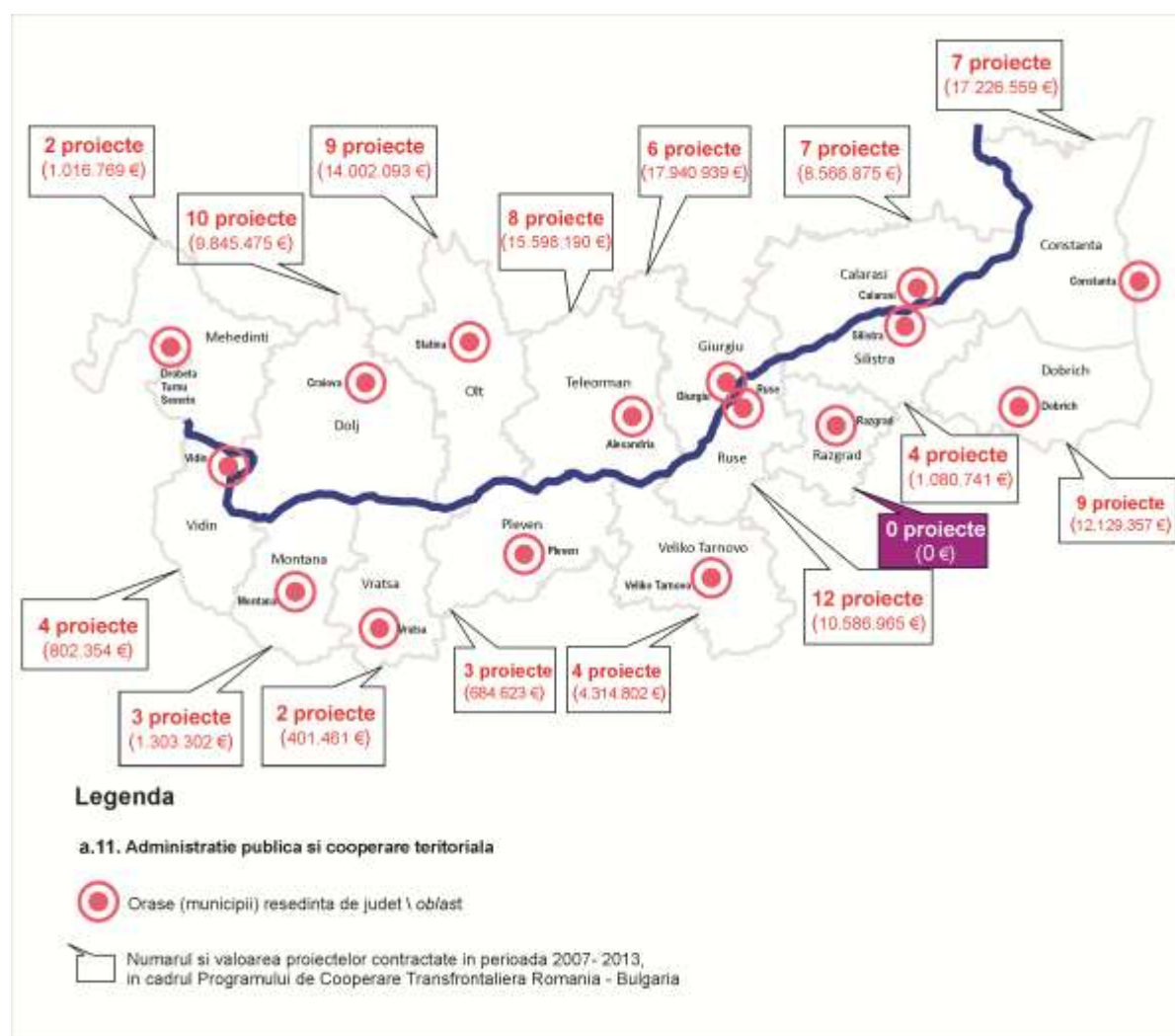
Tabel a.11. Aspecte cheie și influențe teritoriale

NUTS 3 județe/oblasti		Aspecte cheie
RO	Mehedinți	Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 34 (30.901.026,37 EUR) • Proiecte selectate: 11 (11.122.616,44 EUR) • Proiecte contractate: 2 (1.016.769,51 EUR) • Cereri rambursare: 7 (786.973,95 EUR)
	Dolj	Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 37 (32.892.047,83 EUR) • Proiecte selectate: 23 (27.697.597,80 EUR) • Proiecte contractate: 10 (9.845.475,35 EUR) • Cereri rambursare: 37 (982.232,53 EUR)
	Olt	Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 18 (28.649.539,51 EUR) • Proiecte selectate: 12 (20.589.634,53 EUR) • Proiecte contractate: 9 (14.002.093,98 EUR) • Cereri rambursare: 21 (506.667,58 EUR)
	Teleorman	Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia [NUTS2]

		Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 24 (54.266.086,02 EUR) • Proiecte selectate: 16 (40.252.083,97 EUR) • Proiecte contractate: 8 (15.598.190,19 EUR) • Cereri rambursare: 8 (47.455,46 EUR)
	Giurgiu	Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 19 (28.537.621,09 EUR) • Proiecte selectate: 8 (23.130.190,28 EUR) • Proiecte contractate: 6 (17.940.939,43 EUR) • Cereri rambursare: 14 (258.092,58 EUR)
	Călărași	Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 26 (63.164.755,93 EUR) • Proiecte selectate: 15 (5.843.841,84 EUR) • Proiecte contractate: 7 (8.566.875,89 EUR) • Cereri rambursare: 19 (1.956.305,73 EUR)
	Constanța	Regiunea de Dezvoltare Sud Est [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 42 (58.515.712,94 EUR) • Proiecte selectate: 24 (36.275.225,42 EUR) • Proiecte contractate: 7 (17.226.559,17 EUR) • Cereri rambursare: 12 (413.437,24 EUR)
BG	Vidin	Regiunea Severozapaden [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 17 (4.461.361,06 EUR) • Proiecte selectate: 8 (2.250.011,72 EUR) • Proiecte contractate: 4 (802.354,45 EUR) • Cereri rambursare: 14 (320.790,72 EUR)
	Montana	Regiunea Severozapaden [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 11 (5.192.986,27 EUR) • Proiecte selectate: 7 (3.362.700,37 EUR) • Proiecte contractate: 3 (1.303.302,73 EUR) • Cereri rambursare: 11 (421.500,34 EUR)
	Vratsa	Regiunea Severozapaden [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 18 (16.440.923,43 EUR) • Proiecte selectate: 7 (7.697.933,81 EUR) • Proiecte contractate: 2 (401.461,97 EUR) • Cereri rambursare: 9 (251.149,84 EUR)
	Pleven	Regiunea Severozapaden [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 22 (31.832.726,25 EUR) • Proiecte selectate: 7 (9.823.255,53 EUR) • Proiecte contractate: 3 (684.623,65 EUR) • Cereri rambursare: 12 (394.032,25 EUR)
	Veliko Tarnovo	Regiunea Severen tsentralen [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 17 (8.758.165,59 EUR) • Proiecte selectate: 10 (7.232.522,83 EUR) • Proiecte contractate: 4 (4.314.802,16 EUR) • Cereri rambursare: 7 (69.605,40 EUR)
	Ruse	Regiunea Severen tsentralen [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 35 (28.945.542,03 EUR) • Proiecte selectate: 17 (18.520.961,33 EUR) • Proiecte contractate: 12 (10.586.965,15 EUR) • Cereri rambursare: 35 (706.672,36 EUR)
	Razgrad	Regiunea Severen tsentralen [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014):

		• Proiecte depuse: 2 (317.645,13 EUR) • Proiecte selectate: 2 (311.194,84 EUR) • Proiecte contractate: 0 • Cereri rambursare: 0
	Silistra	Regiunea Severen tsentralen [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 9 (3.126.391,14 EUR) • Proiecte selectate: 7 (2.746.641,17 EUR) • Proiecte contractate: 4 (1.080.741,29 EUR) • Cereri rambursare: 14 (258.092,58 EUR)
	Dobrich	Regiunea Severoiztochen [NUTS2] Stadiul implementării POCT Ro-Bg (iulie 2014): • Proiecte depuse: 24 (19.365.229,28 EUR) • Proiecte selectate: 19 (15.016.781,28 EUR) • Proiecte contractate: 9 (12.129.357,96 EUR) • Cereri rambursare: 25 (1.474.730,90 EUR)

Influente teritoriale

Concluzii / nevoi de dezvoltare

Pe parcursul perioadei de programare 2007-2013 experiența Programului de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria a inclus o serie de proiecte implementate cu succes (173 de proiecte contractate, din care 119 au fost finalizate până în iulie 2014). Continuarea cooperării între actori publici și privați în diferite domenii este necesară pentru a întări capacitatea locală de management și a genera dezvoltarea durabilă a zonei.

Prerogativele planificării teritoriului și cele legate de dezvoltarea economică, reglementările și practicile curente sunt diferite în cele două țări. Acest fapt îngreunează cooperarea în ceea ce privește amenajarea teritoriului, în timp apare evidentă necesitatea acesteia pentru coordonarea oportunităților de dezvoltare economică a orașelor pereche de-a lungul Dunării.

Cooperarea pe verticală și pe orizontală este limitată și trebuie extinsă atât la nivelul participării sectorului privat în luarea deciziilor privind dezvoltarea, cât și la implicarea comunităților locale în aceste decizii și la suportul autorităților publice centrale în cooperarea verticală cu scopul finanțării proiectelor. Cooperarea orizontală directă între unități teritoriale din România și Bulgaria trebuie încurajată prin întărirea capacității administrative și trebuie să devină mai puțin dependentă de inițiativele la nivel central. Structura teritorială a zonei transfrontaliere necesită realizarea de planuri comune de dezvoltare.

b. Diagnostic prospectiv

Diagnosticul prospectiv se bazează pe evoluția viitoare a principalelor domenii cu relevanță spațială, pe perioada de valabilitate a strategiei, prin prognoze efectuate pentru: evoluția populației, dezvoltarea economiei, necesitățile de transport. Prognozele au fost realizate de URBAN INCERC în trei variante: varianta tendinței curente de dezvoltare, varianta dezvoltării medii și varianta optimistă¹².

Prognoza situației economice pentru aria transfrontalieră România-Bulgaria, în varianta dezvoltării în tendința curentă se bazează pe următoarele ipoteze:

- acces limitat la fondurile europene, 40-55% până în 2020;
- prelungirea crizei economice în Uniunea Europeană;
- fonduri insuficiente pentru punerea în aplicare a politicilor naționale care vizează dezvoltarea și/sau îmbunătățirea infrastructurii tehnice și de afaceri.

În acest context, datorită poziției strategice a zonei de studiu la fluviul Dunărea cu acces la Marea Neagră, premisele de dezvoltare sunt favorabile în special în următoarele domenii: servicii, transport, construcții, TIC, turism. Însă în condițiile menținerii crizei economice la nivelul Uniunii Europene și a slabei absorbții de fonduri europene de către cele două țări, ritmul de creștere economic al regiunii transfrontaliere poate fi diminuat, cu consecințe asupra creșterii disparităților economice între diferite zone, accentuând sărăcia și scăderea calității vieții în anumite teritorii ale regiunii.

Lipsa educației antreprenoriale și lipsa unui parteneriat public-privat puternic poate avea consecințe negative asupra dezvoltării economiei regiunii. Pe termen lung, va avea ca efect migrația forței de muncă calificată în țările mai dezvoltate. De asemenea investițiile directe și indirecte vor fi diminuate în contextul dat, astfel încât dezvoltarea parcurilor industriale și a incubatoarelor de afaceri va avea un ritm mai lent de creștere în comparație cu potențialul de dezvoltare a zonei transfrontaliere în ansamblu. Investiții majore vor fi în special în sectorul serviciilor și al utilizării resurselor (resurse energetice regenerabile, alte resurse care pot fi utilizate în procesul economic actual).

O altă condiție favorabilă pentru dezvoltarea regiunii o reprezintă potențialul agricol deosebit al regiunii. În acest context este necesară susținerea populației din mediul rural în practicarea unei

---

¹² Datele utilizate pentru proiecțiile demografice în zona transfrontalieră româno - bulgară au fost preluate de la Institutul Național de Statistică al României, studiul "Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2050", din 2008, și de la Institutul Național de Statistică al Bulgariei, „Population and demographic projections”, anul 2014 (www.nsi.bg).

agriculturi intensive și ecologice, care să se realizeze pe suprafețe mari de teren și să utilizeze tehnologii moderne, incluzând și reabilitarea sau modernizarea sistemelor de irigații.

Un rol important în dezvoltarea economică de-a lungul Dunării îl are cooperarea transfrontalieră în domeniile sectoarelor economice și în schimburile de experiență între diferiți actori economici. Este necesar să se creeze centre de cooperare economică atât la Dunăre, cât și la Marea Neagră și de asemenea să existe o strategie comună de dezvoltare a serviciilor turistice de o parte și de alta a Dunării. Datorită existenței unei largi piețe de consum în această regiune, există premise favorabile de dezvoltare a IMM-urilor și a parcurilor tehnologice (în domeniul IT, logistic, etc.).

În concluzie, varianta tendinței curente presupune o dezvoltare moderată a zonei care înregistrează creșteri mai rapide ale PIB-ului și implicit ale veniturilor în zonele urbane dezvoltate (Craiova, Constanța, Russe) și care înregistrează creșteri lente în celelalte zone, cu consecințe asupra creșterii disparităților dintre diverse teritorii ale regiunii. Se continuă efectul migrației populației din zonele sărace ale regiunii către marile aglomerări urbane, sau în alte zone europene, dar în același timp și reducerea numărului salariaților din activitățile sectorului secundar.

Sectorul primar, prin activitățile sale agricole, va avea o creștere semnificativă în contextul implementării tehnologiilor moderne și practicării unei agriculturi intensive. Potențialul turistic va fi insuficient pus în valoare datorită lipsei infrastructurii turistice în multe zone ale regiunii, dar și a lipsei investițiilor în acest domeniu.

Varianta dezvoltării economice medii pentru aria transfrontalieră se bazează pe următoarele ipoteze:

- acces mediu la fonduri europene pentru serviciile / infrastructura de transport și dezvoltare regională, 55-80% până în 2020;
- stabilizarea situației economice în Uniunea Europeană;
- creștere moderată și constantă a PIB-ului din cele două țări (România și Bulgaria) până în 2020.

Varianta medie presupune o dezvoltare economică progresivă a regiunii transfrontaliere care are ca principale motoare, dezvoltarea IMM-urilor, sectorul IT, dezvoltarea entităților de inovare și transfer tehnologic (dezvoltarea parcurilor tehnologice, parcurilor industriale și a incubatoarelor de afaceri). Investițiile directe și indirecte vor crește progresiv, ceea ce va atrage o mare parte din populația calificată, va diminua procesul de emigrare către alte țări și implicit va avea un efect benefic în structura salariaților din zona transfrontalieră.

Aplicarea politicilor Uniunii Europene (Strategia 2020), va contribui la creșterea contribuției sectorului cercetării ca pondere în PIB și la valorificarea resurselor energetice existente în regiune. Un rol important în favorizarea investițiilor străine în regiune îl joacă reabilitarea și modernizarea sistemului energetic de o parte și de alta a Dunării și valorificarea energiei regenerabile.

Cooperarea transfrontaliera în domeniile economice, bazată pe parteneriatul public-privat și dezvoltarea infrastructurii de transport (prin investiții în noi poduri peste Dunare între orașele pereche) și a infrastructurii de bussines (în centre comune de cooperare economică) constituie direcția majoră de dezvoltare în acest scenariu.

În zonele rurale se va realiza dezvoltarea agriculturii intensive și ecologice bazată pe utilizarea tehnologiilor moderne, promovând înființarea de parcuri agro-industriale, care să valorifice eficient produsele locale și să le promoveze pe cele tradiționale. De asemenea va fi pus în valoare potențialul piscicol și viticol al regiunii prin crearea unei burse de pește și promovarea brandurilor viticole de pe ambele maluri ale Dunării.

Sectorul turistic va avea o dezvoltare accentuată, datorită strategiilor celor două țări ce au ca scop creșterea contribuției acestui sector în PIB, precum și implementării strategiei europene a Dunării (SUERD). În acest context se pune accent pe dezvoltarea turismului de croazieră și modernizarea porturilor turistice la Dunăre și la Marea Neagră, pe turismul cultural și cel de afaceri (în special în centrele urbane cu rol polarizator regional).

În concluzie, varianta medie presupune o dezvoltare moderată și progresivă a indicatorilor macroeconomici în regiunea transfrontalieră, punând accent pe dezvoltarea IMMurilor, creșterea rapidă a sectorului serviciilor și creșterea investițiilor directe și indirecte în domenii de înaltă tehnologie.

Varianta optimistă de dezvoltare economică a zonei transfrontaliere se bazează pe următoarele ipoteze:

- acces ridicat la fonduri europene, 80-100% până în 2020;
- creștere economică susținută în Uniunea Europeană până în 2020;
- creșterea continuă și susținută a PIB-ului în cele două țări (România și Bulgaria) până în 2020.

În aceste condiții, prognoza pentru regiunea transfrontalieră până în anul 2020 indică o creștere susținută a PIB, ce va urma o tendință ascendentă în evoluția sectoarelor economice și, de asemenea,

aplicarea unor programe punctuale de dezvoltare, în vederea creșterii investițiilor străine și autohtone în zonă. Motorul acestei creșteri economice îl constituie în primul rând investițiile directe și indirecte, obținute prin cooperarea orașelor pereche de o parte și alta a Dunării. Varianta optimistă presupune:

- Creșterea sectorului serviciilor în contextul expansiunii IMM-urilor;
- Susținerea potențialului ridicat în dezvoltarea parcurilor de înaltă tehnologie și parcuri industriale și sprijinirea infrastructurii de afaceri;
- Crearea parteneriatelor public-private pentru a beneficia de o dezvoltare industrială susținută;
- Dezvoltarea cooperării transfrontaliere pentru realizarea unei creșteri stabile și atragerea de investiții;
- Reabilitarea siturilor industriale și utilizarea terenurilor pentru dezvoltarea de noi entități economice sau de afaceri;
- Exploatarea potențialului energetic (construcția reactoarelor Cernavodă 3 și 4, promovarea de parcuri solare și eoliene);
- Înființarea unui centru de cooperare economică în bazinul Mării Negre (bursa de valori internațională).

În această variantă este prognozată o creștere a productivității în sectorul agricol prin crearea de asociații de fermieri și cultivarea unor suprafețe extinse de teren, crearea de parcuri agricole/industriale, realizarea de produse agricole ecologice, dezvoltarea sistemelor de irigații, promovarea locală, națională și internațională a produselor alimentare tradiționale, sprijinirea fermelor viticole - prin implementarea de noi tehnologii, promovarea brandurilor tradiționale și înființarea unei burse a peștelui.

În sectorul turistic este necesară stabilirea domeniului turism ca prioritate națională, atât în România cât și în Bulgaria și o cooperare bilaterală în vederea realizării de programe turistice comune. De asemenea este necesară implementarea Strategiei Dunării pentru dezvoltarea turismului pe Dunăre, construcția de porturi turistice și pontoane și a altor investiții locale care să conducă la dezvoltarea potențialului economic existent în regiune.

c. Diagnostic general

În concluzia analizei diagnostic a zonei transfrontaliere România – Bulgaria, principalele aspecte cheie ale dezvoltării teritoriului sunt sintetizate în cadrul unei analize SWOT cu caracter general:

Analiza SWOT	
S (puncte tari)	W (puncte slabe)
Conectivitate: Amplasarea geografică pe traseele comerciale ale Europei și legătură cu Asia Prezența Dunării și a Mării Negre ca sprijin pentru un transport durabil și conectare către economia mondială Dezvoltarea treptată a coridorului TEN-T legat de o rețea de drumuri aflate în proces de reabilitare/modernizare Accesibilitate satisfăcătoare către zonele urbane mari Existența unei rețele de orașe port pereche (de-o parte și de alta a graniței) Infrastructură dezvoltată, operatori și utilizatori de internet în creștere Existența unei infrastructuri energetice (hidro/nucleare) și de resurse energetice (gaz natural, țiței) Dezvoltarea triunghiului cunoașterii dincolo de granițe - studii superioare - cercetare – mediu de afaceri Competitivitate: Existența în proximitate a unor zone funcționale urbane puternice ce constituie motorul dezvoltării economice a zonei transfrontaliere Funcționarea unei infrastructuri universitare și de cercetare Existență de resurse (resurse naturale, energetice, agricole, capital uman) pentru dezvoltarea unei economii competitive Atractivitate și locuire Existența unor zone cu concentrare mare de valori de patrimoniu cultural construit de valoare națională și internațională (2 monumente UNESCO) Echiparea teritoriului cu rețele de servicii și utilități publice Mediul natural Varietatea mare a arealelor protejate, incluzând rețeaua Natura 2000, situri Ramsar și UNESCO Administrație publică Existența unor orașe relativ mari în zona: Constanța, Craiova, Ruse, Plevn, Velico Târnovo și urbanizarea intensă în teritoriile din vecinătatea acestora, caracterizată prin dezvoltare industrială, de servicii și densitate mare a populației.	Conectivitate Deficiențe în infrastructura de transport majoră, insuficiente poduri peste Dunăre, lipsa continuității rețelei de transport rutier de la graniță spre interior (Calafat), insuficienta modernizare a punctelor de trecere a frontierei Competitivitate Lipsa generală de performanță a economiei, caracterizată de un nivel scăzut al PIB, de investiții noi reduse, exporturi mici, deficit bugetar, productivitate scăzută, etc. Scăderea populației și pierderea forței calificate de muncă prin migrația accentuată Investiții insuficiente în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice; Performanțe scăzute obținute prin valorificarea activităților turistice Atractivitate și locuire Existența unor monumente istorice aflate în pericol, cu diverse stadii de degradare a părților componente sau chiar de ansamblu; Valorificare insuficientă a zonelor cu concentrare mare de patrimoniu cultural Mediul natural Zone cu risc de inundații, cu potențial ridicat de producere a alunecărilor de teren și de eroziune costieră Administrație publică Experiență limitată în cooperarea economică transfrontalieră, cu puține inițiative

O (oportunități)	T (pericole)
Conectivitate Îmbunătățirea navigabilității Dunării prin lucrări de specialitate (ex. dragare) și de dezvoltare a infrastructurii și logistice portuare Continuarea lucrărilor de investiții în infrastructura de transport către coridoarele TEN-T Dezvoltarea unor noduri multimodale între Dunăre și Marea Neagră pentru dezvoltarea accesibilității de-a lungul Dunării Dezvoltarea în continuare a sistemului de aprovizionare integrat de transport transfrontalier Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de internet și realizarea unor platforme tematice Competitivitate Dezvoltarea unor clustere transfrontaliere și exploatarea fluviului Dunărea ca resursă și ca generator în dezvoltarea activităților economice Stimularea dezvoltării IMM-urilor în producție și servicii Condiții economice stabile rezultate în urma aplicării politicilor agricole comunitare Atractivitate și locuire Dezvoltarea unui turism durabil care să valorifice patrimoniul cultural, în relație cu cel natural, cu avantaje atât culturale cât și economice Mediul natural Cooperare transfrontalieră în domeniul protecției și conservării ariilor naturale protejate Administrație publică Existența fondurilor structurale ale UE pentru finanțarea programelor naționale și a programelor de cooperare transfrontalieră	Conectivitate Riscuri naturale și tehnologice ce ar putea afecta navigația pe Dunăre Intârzieri în implementarea programelor de transport Competitivitate Intensificarea fenomenului de îmbătrânire demografică și creșterea presiunii asupra bugetelor de asigurări de sănătate și a sistemului de pensii Atractivitate și locuire Degradarea clădirilor din fondul de patrimoniu cultural în lipsa intervențiilor pentru reabilitarea, restaurarea și conservarea acestuia; Mediul natural Amplificarea fenomenelor extreme ca urmare a schimbărilor climatice Creșterea suprafețelor defrișate Extinderea necontrolată a activității de construcții și turism în zonele afectate de riscuri naturale Administrație publică Capacitatea scăzută de management a proiectelor ce ar putea încetini absorbția fondurilor structurale
Concluzii: Aspecte teritoriale	
1. Zona este situată acolo unde Europa are deschideri către Orient prin rețeaua de transport TRACECA. Investițiile realizate pe coridorul IV, pentru completarea coridorului IV TEN-T, vor continua atât pentru dezvoltarea rețelei de autostrăzi ce vor ridica gradul de conectivitate a teritoriului cu coridoarele TEN-T cât și mobilitatea de o parte și alta a Dunării prin realizarea de poduri rutiere și feroviare. Orașele port la Dunăre vor contribui la dezvoltarea mobilității pentru mărfuri și persoane contribuind substanțial la dezvoltarea turismului. 2. Teritoriul transfrontalier în contextul dezvoltării viitoare se confruntă cu problema standardelor de locuire și de dezvoltare economică. Elementele vitale ale dezvoltării sunt direcționate către creșterea masei economice prin activități productive și servicii și întărirea resurselor umane și instituționale. În același timp, rezolvarea problematicei mediului completează domeniile de intervenție pe termen mediu și lung. Dezvoltarea unei economii bazată pe noi forme de producție, tehnologii și cunoștințe trebuie ghidată spre o abordare ecologică, prin înțelegerea impactului asupra resurselor și protecției mediului, și către o creștere a gradului de ocupare a forței de muncă pentru a asigura o coeziune socială, economică și teritorială. 3. Istoric au existat activități comerciale între România și Bulgaria, pornind de la zonele costiere către interiorul	

teritoriului. Tranzacțiile comerciale, în special produse agricole, alimentare, și turismul au reprezentat specificul cooperării între firme și persoane. Zona, una din cele mai sărace din UE, are o bază economică care, prin studii de marketing, trebuie să-și găsească vocația internațională, să fie deschisă serviciilor financiare, de consultanță, colaborării instituționale (ex. Camerele de Comerț). Dezvoltarea resurselor umane prin formare, schimb de experiență, proiecte economice comune pot asigura premiza constituirii unei piețe competitive a muncii în zonă.

4. Zona transfrontalieră are o bogată istorie, un patrimoniu valoros și o cultură diversă ce completează peisajul cultural european. Siturile istorice, tiparul urban al centrelor istorice ale orașelor dunărene, patrimoniul cultural tangibil și intangibil constituie un fundament pentru dezvoltarea unei infrastructuri turistice moderne.
5. Teritoriul străbătut de Dunăre oferă o structură topografică variată, însumând mărfuri ecologice importante precum o faună și o floră variată, peisaje naturale valoroase dar și resurse prețioase de apă. Conservarea și restaurarea acestui patrimoniu natural, însoțite de planuri de promovare a acestor valori, câștigarea interesului comunităților locale în protejarea și administrarea patrimoniului natural reprezintă intervenții prospective ce se vor constitui în proiect comune.
6. Înlăturarea efectelor poluării apei prin funcționarea defectuasă a sistemelor de canalizare (ex. netratarea apelor reziduale), infiltrarea în apă freatică a îngrășămintelor agricole, modurile de transport utilizate în prezent, poluarea din accidente industriale au un efect negativ asupra bazinului Dunării și asupra calității vieții. Adăugarea riscurilor generate de schimbările climatice, precum și folosirea surselor de energie regenerabilă bazat pe o logistică și management modern, solicită o cooperare eficientă bazată pe o abordare științifică a intervențiilor, planificare spațială și schimb de informații.
7. Activități comune dintre actori public și privați s-au realizat în perioada 2007-2013 fără să aducă un impact semnificativ la nivel transfrontalier. Abordarea integrată a problematicei sectoarelor menționate în cadrul punctelor anterioare solicită cooperare pornind de la identificarea priorităților, stabilirea consensului și implementarea acțiunilor necesare. Operațional, este necesar ca administrațiile publice și sectorul privat (asociații, ONG-uri, firme) să realizeze o mai amplă activitate de informare, cooperare, planificare, investiții comune și dezvoltarea formelor de conectare a acestora cu teritoriul transfrontalier și național, universitățile ca hub-uri de cunoaștere și de transfer al inovației și ca un actor-cheie în triumful cunoașterii.

CAPITOLUL 3 :

STRATEGIA COMUNĂ DE DEZVOLTARE TERITORIALA DURABILA A ZONEI TRANSFRONTALIERE

3.1. Viziunea

Strategia regiunii transfrontaliere România-Bulgaria reprezintă o secvență integrată a dorințelor de progres ale celor două state membre exprimate prin documente de planificare, năzuind ca în perioada 2014-2045 să realizeze dezvoltarea integrată a teritoriului, prin acțiuni concertate ce vizează creșterea economică echilibrată, reabilitarea urbană și rurală, conservarea patrimoniului natural și cultural și întărirea capacităților instituționale și umane.

3.1.1. Principii de formulare a viziunii

Trei principii ghidează formularea viziunii zonei transfrontaliere și implementarea ei ulterioară:

Coeziune teritorială: Prin viziune este declarată susținerea unui model de dezvoltare regională policentrică și echilibrată, realizată prin conectivitatea comunităților urbane și rurale cu valorile culturale și ecologice. Coeziunea va urmări dezvoltarea integrată între urban-rural și biosfera Dunării, realizându-se practic prin management operațional și prin contribuție financiară a administrațiilor publice centrale și locale.

Participare și incluziune: Viziunea dezvoltării viitoare a teritoriului transfrontalier reprezintă contribuția comună a actorilor de azi interesați în reducerea sărăciei din regiune și în dezvoltarea unui teritoriu competitiv pentru locuitorii de mâine, respectându-le identitate, autonomia și diversitatea culturală.

Calitate și fundamentare științifică/profesională: Viziunea se referă la un teritoriu complex în care greșelile în abordarea intervențiilor asupra resursei de apă și de dezvoltare economică a Dunării pot atrage grave implicații, în contextul schimbării climatice. Identificarea celor mai bune soluții de coordonare a resurselor umane și tehnologice, pentru planificarea și dezvoltarea zonei transfrontaliere, este crucială.

3.1.2. Fundamentarea viziunii

Viziunea dezvoltării zonei transfrontaliere România-Bulgaria în perioada 2014-2045 este în esență răspunsul dat la întrebările privind rolul Dunării în susținerea dezvoltării comunităților riverane, prin prisma celei mai bune alegeri privind modul de folosire și valorificare a resurselor acesteia ca:

- a. un coridor de transport,
- b. o resursă de apă,
- c. o bază energetică pentru locuire și producție,
- d. o formă diversă de recreere,
- e. un loc unic în colecția patrimoniul european.

Integrarea acestor opțiuni schițează posibile scenarii de dezvoltare care, susținute de pachete de politici, conduc la proiectarea unei imagini comune privind viitorul acestui teritoriu și al locuitorilor săi. Fiecare scenariu poate fi argumentat sectorial, cu elemente pro și contra, dar viziunea generală nu poate fi acceptată fără identificarea și înțelegerea efectelor adverse ale fiecărui scenariu asupra celorlalte și, toate împreună, asupra comunităților dependente de patrimoniul natural al Dunării.

Viziunea dezvoltării pentru anul 2045 pornește de la doi factori esențiali care, prin implementarea strategiei, să conducă la integrarea (1) Valorii complexe a unei resurse naturale vitale pentru om cu (2) Necesitățile de dezvoltare a comunităților riverane conform propriilor interese și aspirații.

Răspunsul dat primului factor este acoperit de viziune prin acțiuni de păstrare a unui mediu natural curat, cu o biosferă variată, ale cărui componente funcționează și interacționează armonios pentru păstrarea unui echilibru ecologic al teritoriului.

Răspunsul dat celui de al doilea factor se referă la modul în care oamenii doresc să-și dezvolte capacitățile și să-și valorifice patrimoniul existent, pentru a locui mai bine, pentru a avea o economie viabilă și competitivă și pentru a se recrea într-un cadru natural și cultural.

Zona Transfrontalieră 2045:

Regiune dunăreană, în care contribuția comună a României și Bulgariei conduce la conectarea locurilor și oamenilor pentru consolidarea unui teritoriu competitiv, într-un cadru natural și cultural valoros.

Viziunea susține dezvoltarea durabilă a unui model regional policentric a cărei arhitectură se bazează pe patru piloni:

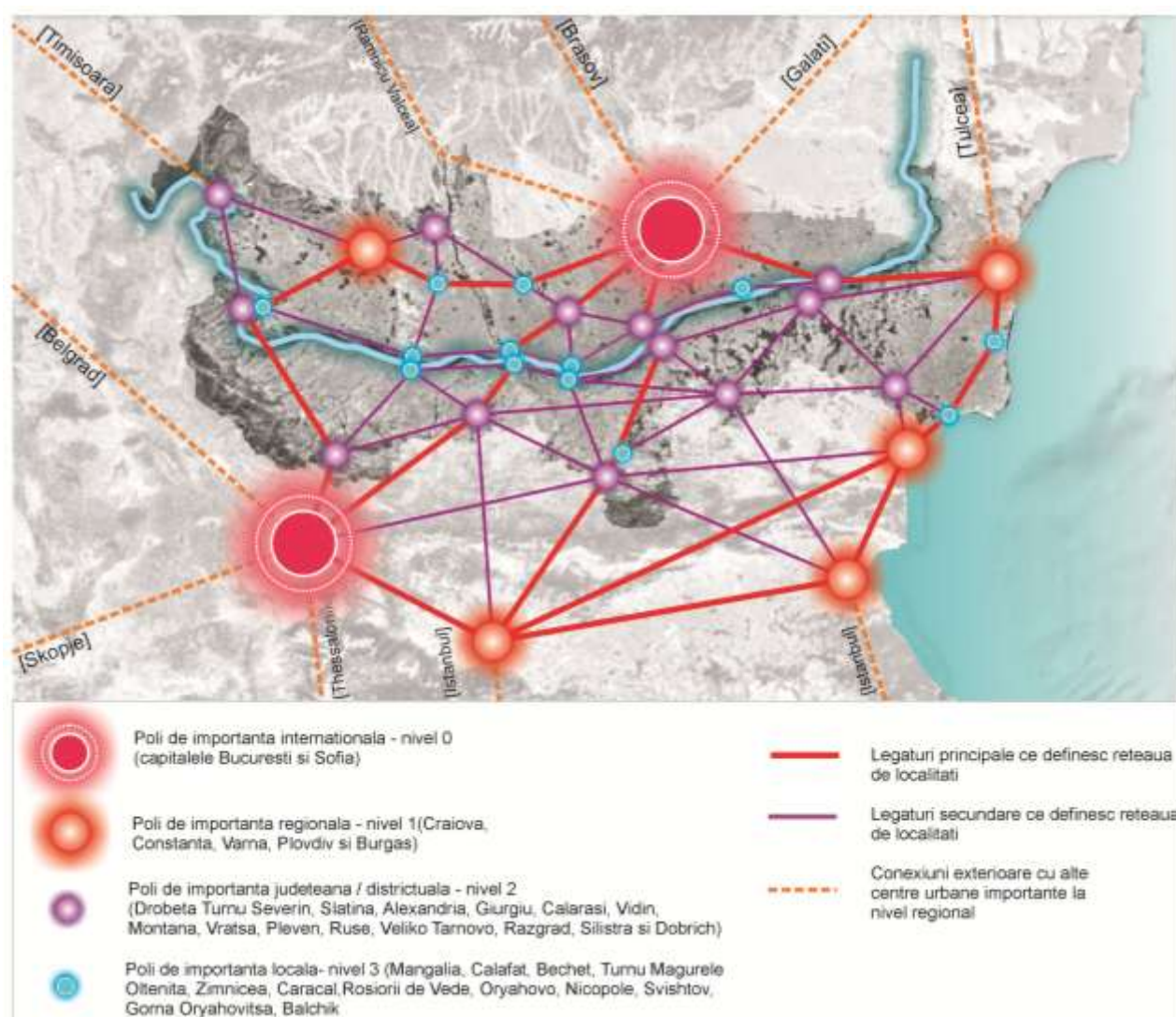
Pilon 1: Conectivitatea zonei transfrontaliere

Pilon 2: Rolul economic al orașelor

Pilon 3: Valorile culturale și naturale

Pilon 4: Capacitatea instituțională

Harta 3-1. Modelul dezvoltării teritoriale a zonei transfrontaliere

Materializarea modelului se bazează pe integrarea următoarelor intervenții care au ca scop:

1. Creșterea competitivității zonei transfrontaliere prin mărirea gradului de conectivitate cu sistemul de transport și energetic al Uniunii Europene, realizată prin operațiuni ce vizează îmbunătățirea navigației pe Dunăre și modernizarea infrastructurii portuare;
2. Întărirea coeziunii economice, sociale și teritoriale prin dezvoltarea rețelei urbane a zonei transfrontaliere, realizată prin operațiuni de regenerare a orașelor și de îmbunătățire a legăturilor dintre orașe și zonele rurale din zona lor de influență;
3. Asigurarea unei dezvoltări durabile a teritoriului transfrontalier, prin valorificarea potențialului natural și cultural în scop turistic, prin operațiuni de protecție, restaurare sau reconstrucție ecologică a Dunării, însoțite de măsuri de combatere a efectelor negative generate de schimbările climatice.

3.1.3. Direcții strategice spațiale pentru perioada 2014-2045 necesare dezvoltării zonei transfrontaliere:

Modelul policentric se bazează pe formularea și implementarea de politici spațiale transnaționale și transfrontaliere urmărind dezvoltarea și consolidarea unei rețele urbane viabile. Intervențiile vizează creșterea calității și competitivității spațiului urban și spațiului rural, legate de dezvoltarea infrastructurii și siguranței transportului. Direcțiile de dezvoltare spațială a zonei transfrontaliere cuprind următoarele grupe de intervenție:

A. Gruparea intervențiilor necesare conectării zonei transfrontaliere la rețeaua TEN-T

Intervențiile prioritare de conectare a infrastructurii de transport a zonei transfrontaliere cu rețeaua TEN-T cuprind:

a.1. Completarea rețelei principale TEN-T terestră pentru conectarea orașelor cu rol polarizator regional

- România: Craiova - București - Constanța, cuprinzând și centrele polarizatoare județene Drobeta Turnu Severin – Alexandria – București, și Giurgiu – București
- Bulgaria: Sofia -Varna și Sofia-V. Tarnovo-Ruse cuprinzând și centrele polarizatoare județene Vidin, Montana, Vratsa, Ruse, Veliko Tarnovo

a.2. Conectarea orașelor cu rol polarizator județean de rețeaua TEN-T terestră extinsă

- România: Drobeta Turnu Severin-Craiova și Constanța – Mangalia - Varna
- Bulgaria: : Vidin – Montana - Pleven – Ruse – Razgrad (sau Silistra) - Varna

a. 3. Conectarea capitalelor București-Sofia prin rețeaua TEN-T terestră

- România: București - Giurgiu (rețeaua TEN-T)
- Bulgaria: Ruse – Plevna – Sofia (rețeaua TEN-T extinsă) sau prin Ruse - Veliko Tarnovo - Stara Zagora – Plovdiv - Sofia (rețeaua TEN-T)

a.4. Conectarea orașelor port de rețeaua TEN-T sau TEN-T terestră extinsă

- România: Bechet, Corabia, Turnu Măgurele, Zimnicea, Oltenița, Călărași
- Bulgaria: Lom, Orianovo, Nicopol, Svishtov, Tutrakan, Slistra

a.5 . Conectarea orașelor port la rețeaua de transport TEN-T, fluvială

- Modernizarea infrastructurii portuare a orașelor port de la punctul a.4
- Creșterea navigabilității fluviale

B. Gruparea intervențiilor necesare dezvoltării urbane

- Reabilitarea integrată a zonelor centrale urbane (domeniul public, construcții cu valoare de patrimoniu, activități culturale și administrative din clădiri cu valoare de patrimoniu)
- Reabilitarea fondului de locuințe (eficiență energetică - construcții și instalații)
- Dezvoltarea rețelei de transport urban și periurban

C. Gruparea intervențiilor necesare protecției valorilor ecologice ale Dunării și combaterii riscurilor naturale ce pot afecta comunitățile riverane

- Protejarea biodiversității
- Conservarea și reconstrucția ecologică
- Prevenirea și combaterea riscurilor naturale (inundație, secetă)

3.2. Obiective și direcții de acțiune

3.2.1. Obiective strategice

Traseul Dunării are de-a lungul său șapte orașe port pereche al căror rol este să lege cele două capitale de coridoarele TEN-T (respectiv IV și IX). Această configurație urbană reprezintă o caracteristică specifică Dunării de Jos și constituie principalul element de dezvoltare în contextul strategiei. Orașele port sunt relaționate cu hinterlandul propriu al fiecărei țări: cu capitala București și cu municipiul Craiova în teritoriul românesc și cu orașele Plevna, Ruse și Varna, în cel bulgar.

Cele două capitale joacă roluri diferite în context teritorial. Bucureștiul se află în apropierea graniței și exercită o atracție asupra orașelor și comunelor existente pe cele două maluri ale Dunării. Sofia, prin poziția sa excentrică în teritoriul național, este mai aproape de centrul Europei având conexiuni prin România către Viena și legătură directă către Belgrad.

Conform studiilor de fundamentare, zona transfrontalieră are legături slabe cu rețeaua de transport TEN-T și reprezintă un teritoriu cu o economie slab competitivă¹³. În perioada 2014-2045 dezvoltarea economică a teritoriului sudic al Europei, desfășurată peste arcul maritim al Adriaticii, Mediteranei și al Mării Negre, va putea, ca prin creșterea competitivității economiei urbane specifice rețelei orașelor port, să contribuie la dezvoltarea economică a UE și să susțină coeziunea teritorială a UE, dar și a statelor europene aflate în faza de aderare sau de parteneriat.

Din punct de vedere spațial, teritoriul transfrontalier are oportunitatea unei deschideri aeriene, terestre, fluviale și maritime, legând Pentagonul Central al Uniunii Europene cu Asia. Pentru valorificarea poziției geografice sunt necesare investiții pentru finalizarea coridorului IV, ce asigură relația Est-Vest cu spațiul european, prin conectare cu Viena în vest și Istanbul în est, cu continuare prin rețeaua TRACECA către Georgia și Azerbaidjan și a tronsonului din Coridorul IX ce asigură conectivitate pe direcția Nord-Sud a spațiului European, în general și al României, Bulgariei și Greciei în special.

În scopul asigurării coeziunii teritoriale și creșterii competitivității, Strategia, în coordonare cu programele de dezvoltare a celor două state și urmărind specificațiile Agendei Teritoriale a Europei

---

¹³ Doar Bucureștiul are un PIB/cap de locuitor peste media nivelului european și face parte din regiunile în tranziție.

2020 și a Strategiei Dunării, urmărește ca prin investiții și prin management public performant, să contribuie la:

(1). Creșterea accesibilității teritoriale, prin închiderea sistemului rutier format de coridoarele IV și IX aferente celor două state membre și prin conectarea orașelor port cu acest sistem;

(2). Creșterea rolului orașelor port, dezvoltând și diversificând activități economice competitive, modernizând infrastructura utilităților și serviciilor, reabilitând patrimoniul cultural și realizând legături de transport cu zonele periurbane;

(3). Valorificarea și preservarea potențialului natural al fluviului Dunărea, înțeles ca valoare comună a celor două state.

Susținerea acestui demers se bazează pe patru obiective strategice, pe baza cărora se realizează arhitectura cooperării transfrontaliere în perioada 2014-2045:

Obiectiv strategic 1:

- **Dezvoltarea conectivității zonelor urbane și metropolitane pentru susținerea unei dezvoltări teritoriale policentrice durabile**

Obiectiv strategic 2:

- **Întărirea rolului orașelor dunărene prin creșterea atractivității spațiului public și asigurarea de utilități și servicii de interes general pentru locuitori și turiști**

Obiectiv strategic 3:

- **Consolidarea rețelei de valori culturale și naturale și conectarea acestora la rețele similare din regiunea Dunării și a Mării Negre**

Obiectiv strategic 4:

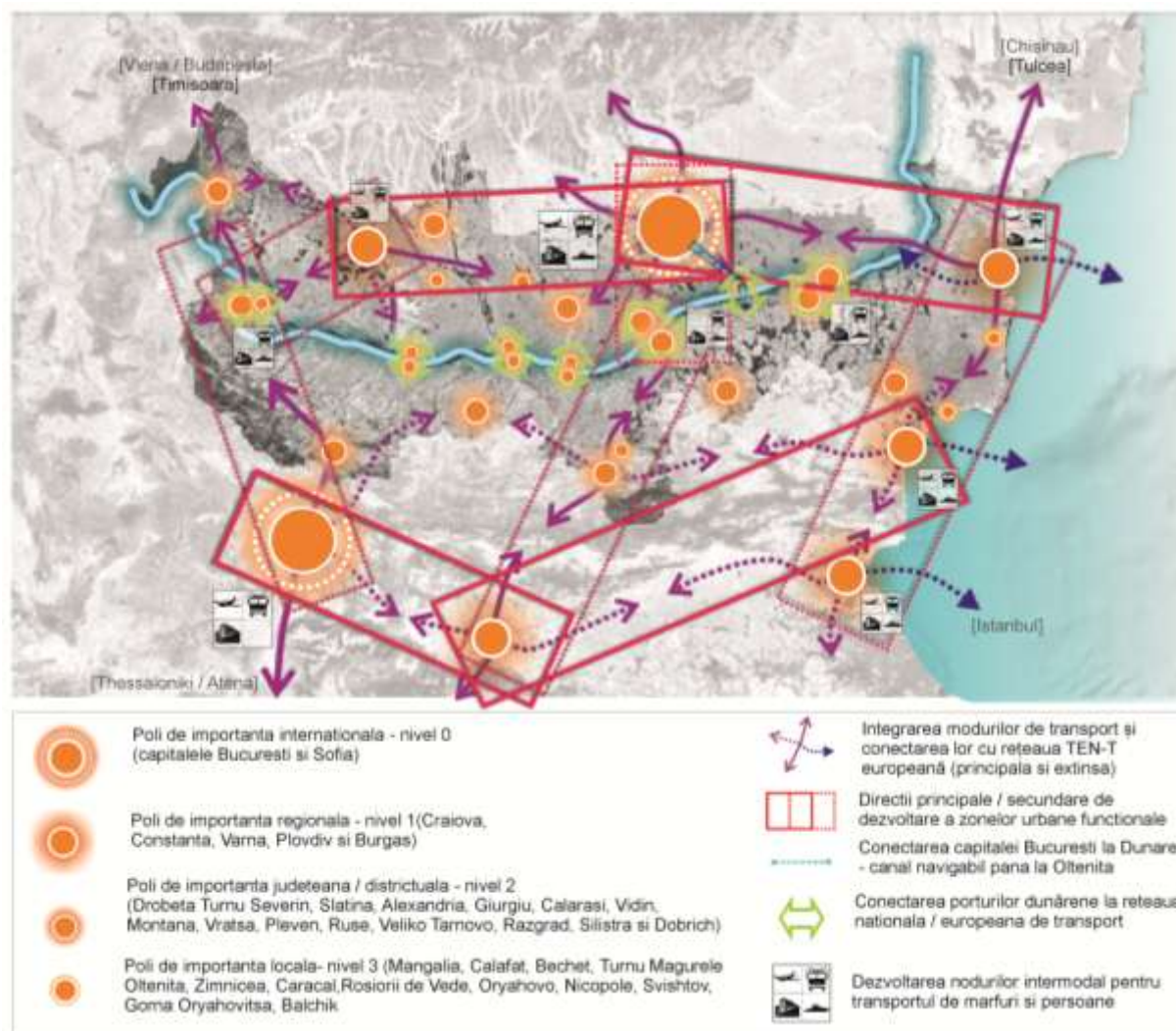
- **Dezvoltarea capacității instituționale necesare cooperării, pentru creșterea coeziunii economice, sociale și teritoriale**

3.2.2. Fundamentarea Obiectivelor Strategice

Obiectiv Strategic 1:

Dezvoltarea conectivității zonelor urbane și metropolitane pentru susținerea unei dezvoltări teritoriale policentrice durabile

Harta 3-2

Zona transfrontalieră România-Bulgaria este parte a unui sistem economic complex cuprins între cele două coridoare teritoriale IV din rețeaua de transport TEN-T, având o masă demografică de 10.188.868 locuitori, din care partea urbană are 7.306.157 locuitori, iar partea rurală numără 2.882.711 locuitori. Structura localităților, care au un aport semnificativ în dezvoltarea regională, conține două capitale¹⁴ și zone urbane formate din 130 municipii și orașe, cu o populație 2.546.067 locuitori. Zonele rurale însumează 2.882.711 locuitori.

¹⁴ Populație totală de 3.230.244 (date statistice INS Romania si INS Bulgaria, 2013)

Beneficiar direct al politicii UE privind transportul, acest spațiu economic susține, prin realizarea de noi infrastructuri de transport către Statele Membre ale UE, creșterea fluxului de pasageri și de mărfuri, eliminarea blocajelor ce împiedică buna funcționare a pieței europene interne și contribuie, în plan extern, la conectarea eficientă a rețelei de transport TEN-T cu țări deservite de rețeaua de transport TRACECA.

Implementarea proiectelor de transport TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale, joacă un rol substanțial în (1) Creșterea competitivității zonei de sud-est a Europei în economia globală și atingerea unui grad sporit de ocupare a forței de muncă și (2) Creșterea coeziunii teritoriale a Uniunii Europene, prin îmbunătățirea accesibilității, reducerea congestiei traficului și, implicit, a emisiilor cu efect de seră și prin asigurarea siguranței și securității transportului.

În contextul politicilor de transport TEN-T, navigația pe Dunăre depășește, în sensul Strategiei, înțelesul unui mijloc izolat de transport între două porturi pe două maluri. Rolul parteneriatului transfrontalier dintre România și Bulgaria este acela de a promova și implementa măsuri prin care transportul pe căile navigabile interioare este constituit dintr-un sistem integrat, format din logistica specifică portuară și legăturile corespunzătoare cu rețelele rutiere și feroviare dispuse în fiecare din cele două țări.

Datorită globalizării, unitățile administrativ teritoriale sunt din ce în ce mai dependente de decizii ale unor organisme internaționale și europene. Orașele și comunele sunt confruntate cu impactul acestor decizii, pentru a căror rezolvare sunt necesare noi forme de management public și de parteneriat teritorial. Dezvoltarea policentrică reprezintă pentru zona transfrontalieră forma dezvoltării echilibrate la nivel regional, permițând unităților administrativ teritoriale să se completeze reciproc, pentru consolidarea unor avantaje competitive în regiune, sau să coopereze pentru o folosire eficientă a resurselor, sau pentru realizarea de investiții cu o entropie economică ridicată.

Structurarea bazei economice, legarea acesteia de infrastructura de utilități și servicii este diferită, determinând din punct de vedere economic zone și regiuni competitive sau defavorizate. Decăderea orașelor dependente de o singură ramură economică și impactul negativ generat în hinterland-ul fiecăruia, solicită promovarea unor strategii de diversificare economică viabilă, dar și măsuri de sprijinire a unităților administrativ teritoriale aflate în zone defavorizate.

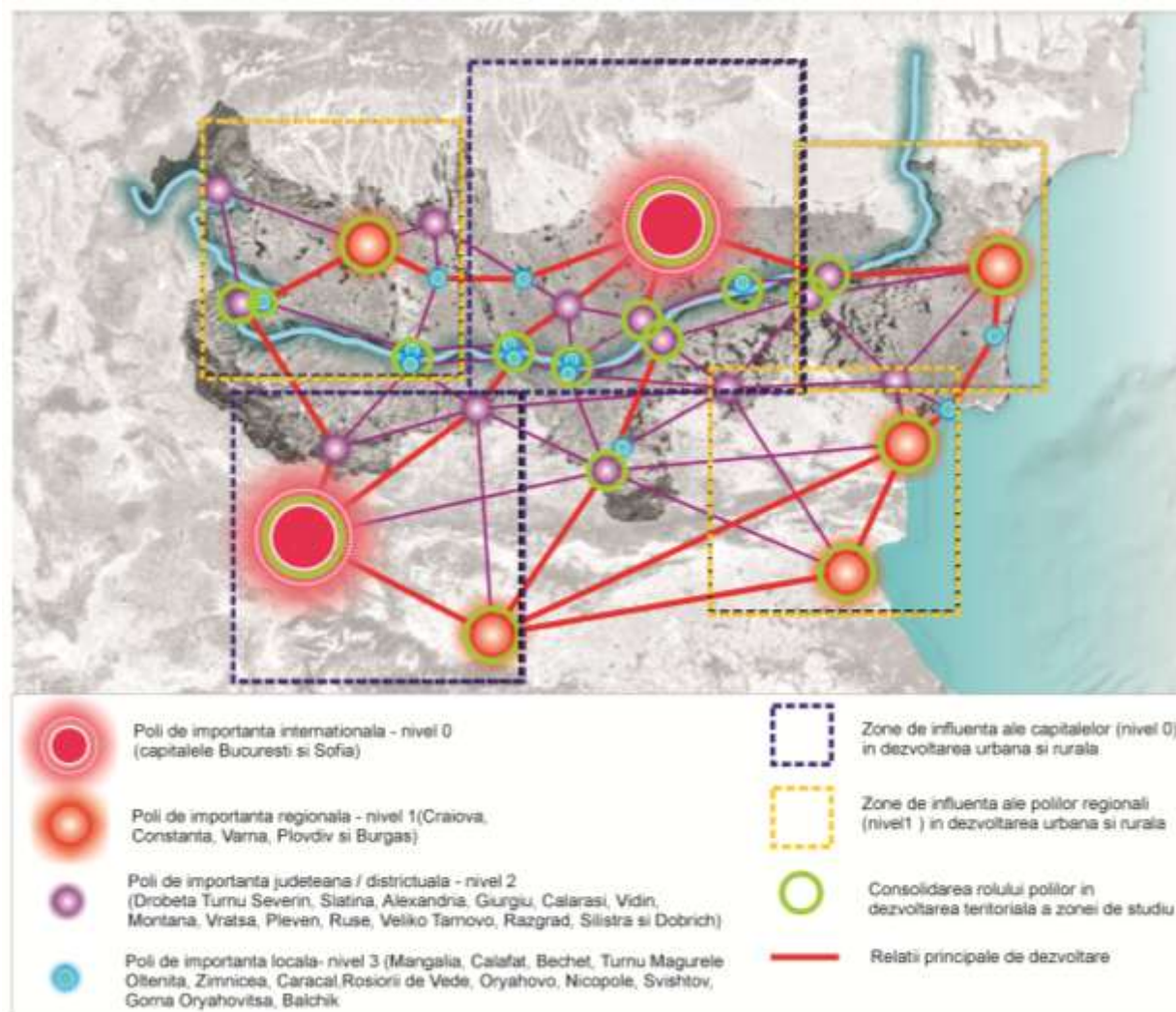
Dezvoltarea policentrică transfrontalieră conduce, prin rețelele TEN-E, la posibilitatea conectării teritoriilor la rețele de energie necesară susținerii dezvoltării economice, dar și la posibilitatea

creșterii gradului de mobilitate a forței de muncă, prin accesul la cunoaștere și informație, dat de tehnologia digitală.

Obiectiv strategic 2:

Intărirea rolului orașelor dunărene prin creșterea atractivității spațiului public și asigurarea de utilități și servicii de interes general pentru locuitori și turiști

Harta 3-3

Coeziunea teritorială se manifestă prin calitatea vieții, prin accesul populației la servicii publice, locuințe și utilități vitale, precum apa potabilă. Disparitățile între unități administrative în ceea ce privește asigurarea acestor servicii, nivelul de calitate și de tarif, induc migrații semnificative, depopulări ale unor teritorii, performanțe economice scăzute și riscuri majore de excludere socială.

Excluderea din circuitul socio-economic are un caracter teritorial puternic. Riscul de excludere este mai mare în zonele cu accesibilitate redusă și performanță economică slabă, lipsa de coeziune socială agravând decalajele dintre grupuri economice, sau de vârstă.

Un teritoriu bine echipat edilitar este un teritoriu al competitivității, în care accesul lesnicios al firmelor la terenuri pentru investiții, sau al indivizilor pentru construirea de locuințe, precum și existența în proximitate a resurselor de energie și utilități, asigură înființarea activităților economice, în timp ce accesul la servicii publice de calitate asigură existența unui capital uman sănătos și educat.

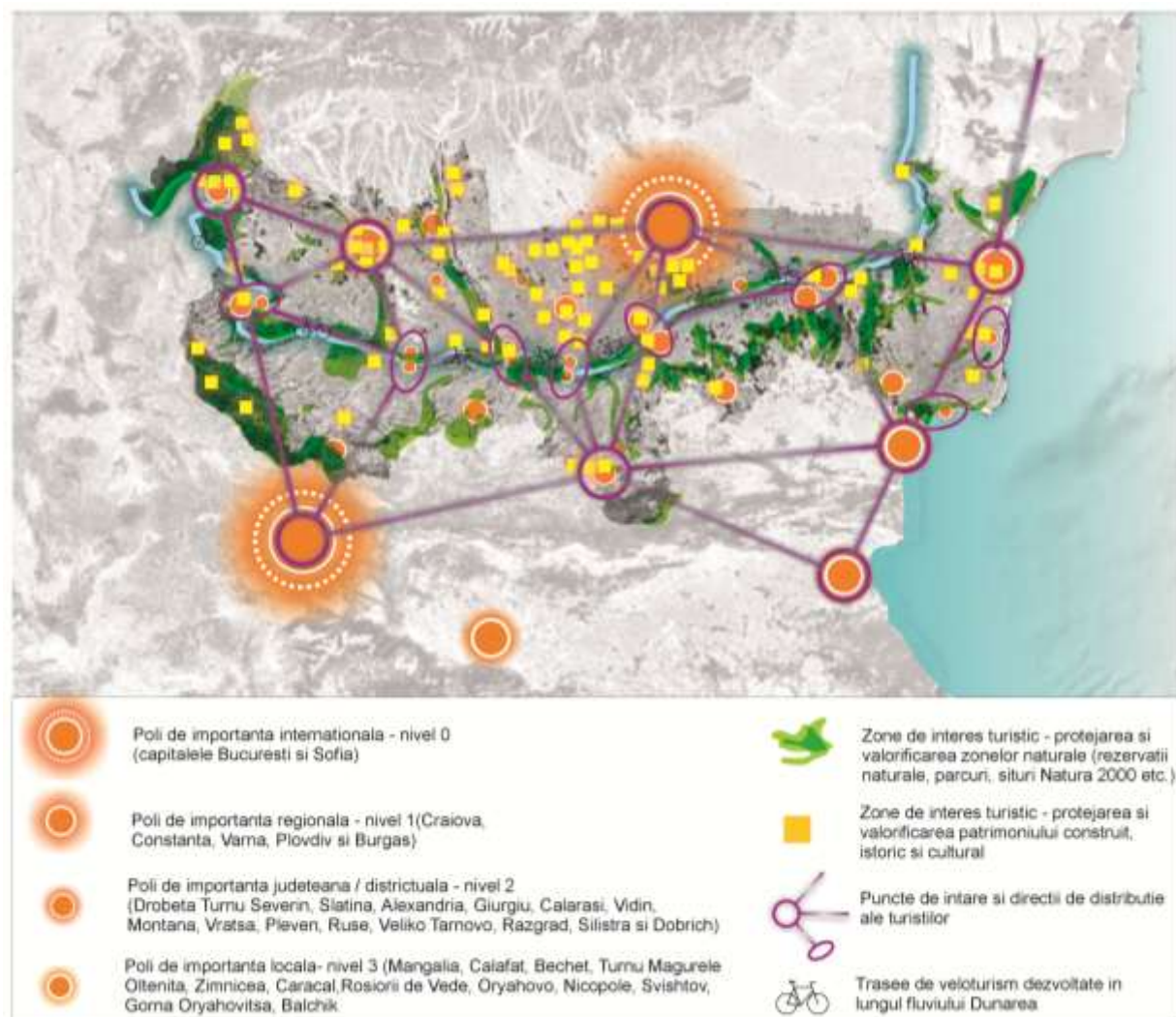
Atractivitatea domeniului public, existența de spații verzi suficiente, necesare combaterii căldurii excesive, sau pentru recreere, completarea spațiilor urbane cu mobilier stradal, obiecte de artă și fântâni decorative, funcționarea transportului public permanent între orașe și zone rurale, de agrement, sau a unor forme alternative de transport, contribuie la creșterea gradului de satisfacție a locuitorilor, dar și la facilitarea deciziei de firmelor de a se localiza, sau a grupurilor turistice de a vizita zona.

Securitatea și combaterea criminalității organizate reprezintă un domeniu în care rezultatele pozitive cresc încrederea publică și susțin dezvoltarea regională. Turismul este unul din sectoarele cele mai sensibile la modul în care acest domeniu este gestionat de către administrația publică locală și centrală.

Obiectiv strategic 3:

Consolidarea rețelei de valori culturale și naturale și conectarea acestora la rețele similare din regiunea Dunării și a Mării Negre

Harta 3-4

Teritoriul parteneriatului transfrontalier dintre România și Bulgaria poartă o moștenirea naturală semnificativă și variată, determinată de specificitatea geografică. Asigurarea unei bune funcționări a sistemelor ecologice, a conservării, protecției și îmbunătățirii patrimoniului natural reprezintă o condiție importantă pentru dezvoltarea durabilă.

Teritoriul transfrontalier beneficiază de cursul Dunării, prin diversitatea și calitatea peisajelor naturale integrate în contextul peisajelor rurale și urbane. Administrațiile și comunitățile în general trebuie să ofere acestei zone o atenție specială pentru a realiza cea mai bună utilizare a acestor valori, asigurând, prin planificare și investiții, standarde și măsuri de menținere a calității, de evitare a

pierderii sau alterării apei, aerului și terenurilor. Calitatea aerului, a solului și a apei reprezintă și cauza unor probleme de sănătate care pot afecta populația rezidentă și turiștii.

Condițiile de secetă, deșertificare, inundații, sau alte pericole naturale solicită forme diferite de informare, răspunsuri tehnice specifice și măsuri administrative în teritoriile care se confruntă cu aceste probleme. Un domeniu important îl reprezintă coordonarea politicilor privind schimbări climatice, energie, managementul apei, agricultură, locuințe, turism și transport.

Promovarea unei economii cu emisii reduse de carbon oferă zonei transfrontaliere oportunități în producția de energie regenerabilă, agricultură și economie ecologică. Crearea de locuri de muncă în domeniul ecologiei, turismului și managementului patrimoniului contribuie la valorificarea patrimoniului natural și construit, la dezvoltarea unui pachet integrat de activități și la o ofertă viabilă pe piața muncii, asigurând locuri de muncă permanente, sau sezoniere, pentru grupuri de oameni diferiți din punct de vedere al vârstei și calificării.

Un sector în dezvoltare îl reprezintă cercetarea specifică a domeniului patrimoniului ecologic. Valoarea cercetării este utilă zonei transfrontaliere, dar contribuie de asemenea la completarea studiilor realizate în alte regiunii ale Dunării. Rezultatele măsurărilor și analizelor realizate constituie un bun prilej de întărire a legăturii cu instituții de cercetare, ce pot contribui prin resurse umane, laboratoare și instrumente la fundamentarea științifică a unor fenomene de interes local și regional.

Obiectiv strategic 4:**Dezvoltarea capacității instituționale necesare cooperării pentru creșterea coeziunii economice, sociale și teritoriale**

Pachetul de intervenții sectoriale necesare dezvoltării durabile a coridorului european al Dunării și a teritoriilor adiacente solicită unităților administrativ teritoriale eligibile în cadrul programării 2014-2020, folosirea bunelor practici din experiența programării anterioare, 2007-2013, precum și găsirea de noi forme de management public și bună guvernare.

Informarea, consultarea și implicarea actorilor publici și privați, reprezentativi, legitimi și interesați în dezvoltarea transfrontalieră, reprezintă pentru perioada 2014-2020 forma principală de a asigura maturitatea proiectelor propuse spre finanțare. Pentru realizarea unei comunicări eficiente, noi forme de management au șansa să fie experimentate în această perioadă, cu accent asupra utilizării de metode și scenarii pentru identificarea resurselor existente, promovarea legăturilor tradiționale culturale/istorice, planificarea teritorială în scopul combaterii disparităților și promovarea avantajelor competitive. Atragerea de grupuri diverse ca vârstă, din punct de vedere social, economic și profesional, asigură susținerea măsurilor comune.

Existența și asigurarea datelor și informațiilor legate în principal de domenii privind managementul resurselor de apă, riscul cauzat de schimbări climatice și dinamica investițiilor și pieței de muncă, reprezintă baza planurilor comune de dezvoltare a parteneriatelor dintre diverse unități administrativ teritoriale, în elaborarea de planuri de acțiune sectoriale. În același timp, acuratețea și actualitatea datelor asigură reducerea riscurilor luate de sectorul privat în localizarea de noi firme în diverse sectoare economice. Contribuția studiilor de cercetare, cu caracter științific, asigură pentru anumite sectoare (precum riscurile climatice), credibilitatea unor planuri și intervenții, asigurând și întărirea parteneriatului dintre sectorul administrativ și cel academic.

Forme comune de coordonare și monitorizare a unor rezultate sau indicatori specifici anumitor domenii (cum ar fi transportul, migrația forței de muncă, calitatea mediului, riscuri naturale, etc.), precum și a efectelor acestor indicatori asupra dezvoltării teritoriale, reprezintă oportunități reale în procesul de maturizare a programului de cooperare transfrontalieră. Deschiderea acestor sisteme către alte zone transfrontaliere, precum Serbia, reprezintă o valoare adăugată a Strategiei.

3.2.2. Obiective specifice

Obiectivele strategice prezentate conturează un model teritorial competitiv, economic și instituțional, bazat pe calitatea spațiului și a serviciilor și cu o accesibilitate ridicată. Fiecare obiectiv strategic este continuat de un pachet integrat de obiective specifice după cum urmează:

Obiectiv strategic 1:

- **Dezvoltarea conectivității zonelor urbane și metropolitane pentru susținerea unei dezvoltări teritoriale policentrice durabile**

Caseta A: Obiective specifice – Conectivitatea regiunii

Consolidarea unor noi poli de dezvoltare economică în regiunea Dunării, ce au ca rol creșterea nivelului de competitivitate a acestora și vor combate sărăcia, trebuie să fie susținută de rețelele de transport, energetice și de comunicare/informare europene și internaționale.

Obiectiv Specific 1.1:	Obiectiv Specific 1.2:	Obiectiv Specific 1.3:	Obiectiv Specific 1.4:
Asigurarea infrastructurii pentru dezvoltarea transportului de persoane și bunuri	Dezvoltarea unei rețele economice locale viabile, susținute de tehnologii performante și resurse umane calificate	Asigurarea susținerii energetice a funcționalității teritoriului, în condiții de eficiență, competiție și respectare a mediului	Îmbunătățirea comunicării în zona transfrontalieră prin dezvoltarea rețelei broadband

Obiectiv strategic 2:

- **Întărirea rolului orașelor dunărene prin creșterea atractivității spațiului public și asigurarea de utilități și servicii de interes general pentru locuitori și turiști.**

Caseta B: Obiective specifice – Atractivitatea regiunii

Calitatea spațiului public din zonele urbane și rurale susține creșterea masei economice și demografice a regiunii. Îmbunătățirea serviciilor de interes general, a planificării și operaționalizării infrastructurii teritoriului, asigură creșterea funcționalității zonelor locuite, din punct de vedere economic și social.

Obiectiv Specific 2.1:	Obiectiv Specific 2.2:	Obiectiv Specific 2.3:
Dezvoltarea capitalului uman prin asigurarea de servicii de interes public general	Creșterea gradului de echipare teritorială în zonele rurale și urbane	Creșterea atractivității și calității locuirii în zone urbane și rurale

Obiectiv strategic 3:

- Consolidarea rețelei de valori culturale și naturale și conectarea acestora la rețele similare din regiunea Dunării și a Mării Negre

Caseta C: Obiective specifice – Valoarea culturală și naturală a regiunii

Valorile existente vor fi gestionate înțelegând prin aceasta diversitatea și capacitatea acestor valori de a satisface dezvoltarea comunităților și a fiecărui individ care locuiește în regiune, sau vizitează regiunea. Istoria locurilor va fi cunoscută prin acțiuni de protecția și conservare a patrimoniului și va rămâne vizibilă și generațiilor viitoare.

Obiectiv**Specific: 3.1:**

Creșterea contribuției patrimoniului cultural al zonei transfrontaliere în peisajul cultural european

Obiectiv**Specific 3.2:**

Prezervarea biodiversității și îmbunătățirea condițiilor ecologice

Obiectiv**Specific 3.3:**

Consolidarea capacității de gestionare a riscurilor și a serviciilor de intervenție în situații de urgență

Obiectiv strategic 4:

- Dezvoltarea capacității instituționale necesare cooperării pentru creșterea coeziunii economice, sociale și teritoriale

Caseta D: Obiective specifice – Management public și guvernare

Atingerea coeziunii teritoriale, economice și sociale a zonei transfrontaliere solicită creșterea capacității operaționale a structurilor administrative în coordonarea implementării strategiei, în planificarea resurselor, reducerea riscurilor și implicarea sectorului privat și a comunităților în procesul de formulare și implementare a proiectelor.

Obiectiv**Specific 4.1:**

Asigurarea formelor de cooperare și management în domenii de interes comun

Obiectiv**Specific 4.2:**

Coordonarea inițiativelor publice și private în probleme de interes general

Obiectiv**Specific 4.3:**

Creșterea capacității operaționale a administrației privind managementul dezvoltării locale

3.3. Politici, măsuri și proiecte

3.3.1. Politici de dezvoltare

În logica formulării documentului strategiei, în secvențe zoom-in, fiecărui obiectiv specific formulat în subcapitolul 3.2.2. i se atașază un pachet de politici multisectoriale. Aceste politici conduc către programe și proiecte sectoriale sau integrat teritorial fiind dedicate extinderii, modernizării infrastructurii existente, protejării și reconstrucției mediului sau direcționate către îmbunătățirea serviciilor în anumite sectoare prin aport tehnologic, noi forme de management și noi cunoștințe ocupaționale.

Politici subordonate Obiectivului Specific 1.1: Asigurarea infrastructurii pentru dezvoltarea transportului de persoane și bunuri

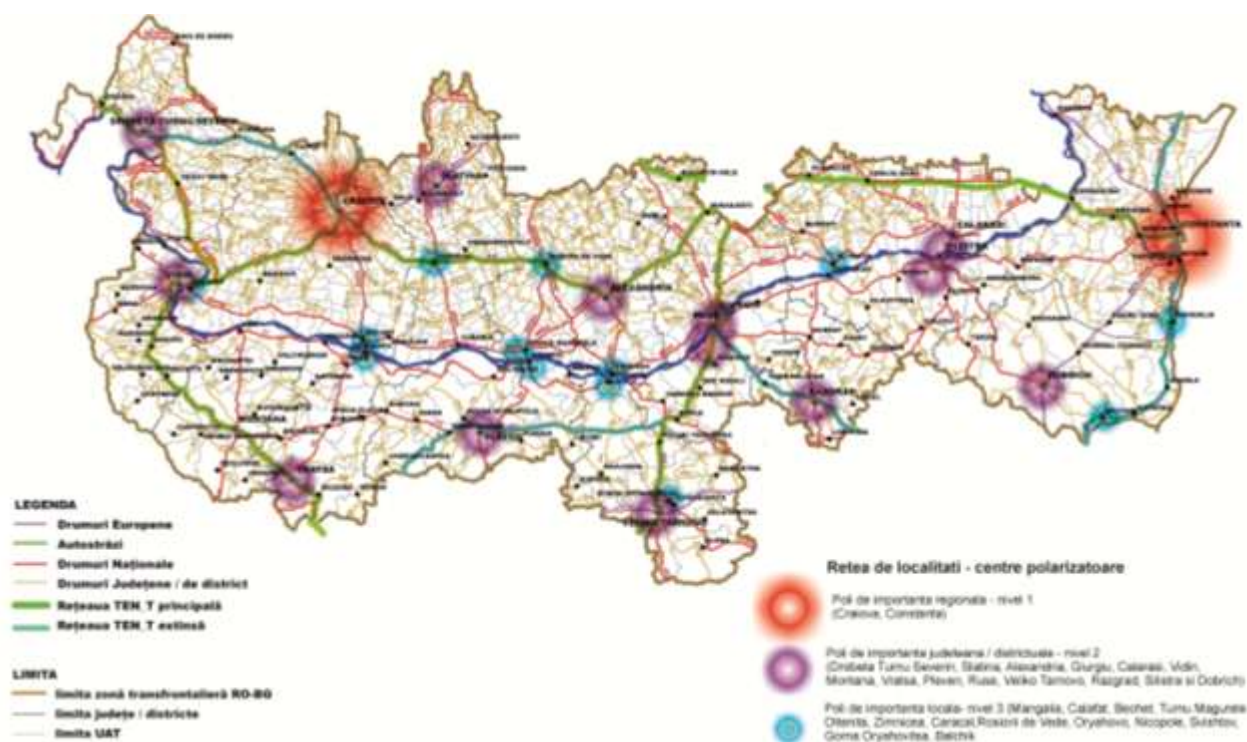
Transportul în zona transfrontalieră acoperă forme de transport fluvial și maritim, transport terestru rutier și feroviar precum și transport aerian. Schema detaliată a este prezentată în harta 3-5.

Politicile transnaționale și naționale vizează (1) îmbunătățirea navigabilității și modernizarea structurilor portuare, considerând cu starea lor actuală și a oportunităților viitoare de dezvoltare, (2) conectare orașelor port de rețeaua rutieră și feroviară (3) completarea rețelei TEN-T, principală și extinsă, și asigurarea legăturilor zonelor funcționale urbane cu infrastructura acestei rețele (4) susținerea dezvoltării nodurilor logistice cu dimensiune teritorială de tip regional și internațional.

Rolul celor două capitale din punct de vedere al conectivității zonei este esențial în dezvoltarea zonei transfrontaliere. Zona metropolitană București conectează modurile de transport venite din partea nordică și estică a României, Moldova și Transilvania, în timp ce prin Sofia sunt asigurate legături terestre cu Grecia, Serbia și Turcia. În acest sens finalizarea în perioada 2014-2020 a rețelei TEN-T este prioritară reprezentând infrastructura necesară conectării rețelelor TEN-T și TRACECA, a creșterii mobilității în spațiul european, transfrontalier și național.

Transportul reprezintă o nișă importantă pentru crearea de noi locuri de muncă, cu o valoare economică ridicată prin nivelul de calificare a personalului angajat precum și prin generarea de locuri de muncă în sectorul secundar și terțiar. Educația și formarea tinerilor în dezvoltarea sectorului de transport naval și terestru este privită ca parte integrantă a infrastructurii de transport

Harta 3-5

Lista politicilor

Politica 1.1.-a:

Integrarea modurilor de transport și conectarea lor cu rețeaua europeană

Politica 1.1.-b:

Conectarea porturilor dunărene cu rețeaua de localități din zona transfrontalieră

Politica 1.1.-c:

Dezvoltarea complementară a rețelei de porturi în funcție de rol și de caracteristica regională

Politica 1.1.-d:

Asigurarea navigabilității fluviale și maritime în condiții de siguranță¹⁵

Politica 1.1.-e

Creșterea capacității operaționale a personalului calificat în domeniul transportului fluvial

Politici subordonate Obiectivului Specific 1.2: Dezvoltarea unor economii locale viabile, susținute de resurse umane calificate

Dezvoltarea economică, de la o zonă săracă la o zonă cu o economie competitivă, solicită politici integrate conținând elemente ce privesc mobilitatea pe piața muncii, legăturile dintre sectoarele economice și centrele de cercetare și de sprijin logistic, dezvoltarea tehnologică, instrumentele de investigare a pieței și dezvoltarea resurselor umane.

¹⁵ Politică coordonată cu programul NAIADDES și cu "The joint statement on inland navigation and environment sustainability in the Danube river basin"

Capitalele București și Sofia precum și centrele polarizatoare de interes regional joacă un rol semnificativ în transferul de cunoaștere prin elemente științifice, tehnologice și informații obținute ca rezultat al cercetării și educării.

Forme asociative publice și private vor juca un rol important în promovarea economiei transfrontaliere pe noi piețe și facilitarea creării de rețele dedicate schimbului tehnologic și de experiență.

Lista politicilor

Politica 1.2-a: Creșterea contribuției întreprinderilor locale în dezvoltarea economiei zonei transfrontaliere
Politica 1.2-b: Dezvoltarea lanțurilor de producție agricolă bazată pe generare de plus valoare și pe protecția resurselor de apă
Politica 1.2-c: Dezvoltarea serviciilor în domeniul turismului în conformitate cu standarde internaționale de calitate și siguranță
Politica 1.2-d: Susținerea cercetării, a serviciilor de consultanță pentru sprijinirea inițiativelor antreprenorilor din comunitățile locale
Politica 1.2-e: Asigurarea consilierii și formării profesionale pentru ocuparea locurilor de muncă

Obiectiv Specific 1.3: Asigurarea susținerii energetice a teritoriului în condiții de eficiență, competiție și respectare a mediului

Politicile legate de infrastructură și de servicii în sectorul energetic depășesc nivelul zonei transfrontaliere, conținutul și efectul acestora fiind rezultatul inițiativelor și acțiunilor naționale și europene (ex. rețeaua TEN-E).

Modernizarea, extinderea și interconectarea infrastructurii energetice sunt operațiuni vitale pentru susținerea altor politici precum cele legate de dezvoltarea economiei locale sau de creștere a calității vieții în zonele urbane și rurale din zona transfrontalieră.

Specific zonei sunt politicile ce aduc în scenă eco-inovarea în domeniul energetic sub forme ce aduc beneficii de mediu prin promovarea de tehnologii ce au ca efect reducerea de CO₂ dar și cele care susțin un management performant al resurselor existente.

Lista politicilor

Politica 1.3-a

Modernizarea infrastructurii și a serviciilor din sectorul energetic

Politica 1.3-b

Producerea și utilizarea energiei rezultate din surse regenerabile

Politica 1.3-c

Dezvoltarea cooperării cercetării pe tematici legate de domeniul producerii eco-energiei

Obiectiv Specific 1.4: Îmbunătățirea comunicării în zona transfrontalieră prin dezvoltarea rețelei de broadband

Conectivitatea prin rețea digitală este susținută prin politici locale realizate în parteneriat public privat, înțelegând administrații locale, firme private și centre de cercetare. Acest politici susțin servicii private în domeniul turismului, accesul la e-piețe pentru produsele realizate în zona transfrontalieră, dar pot asigura și suportul unor servicii publice precum realizarea de bănci de date teritoriale, situații de urgență, e-learning sau servicii medicale.

Lista politicilor

Politica 1.4-a

Dezvoltarea infrastructurii de internet și conectarea persoanelor și firmelor

Politica 1.4-b

Dezvoltarea de forme de informare/comunicare digitală

Obiectiv Specific 2.1: Dezvoltarea capitalului uman prin asigurarea de servicii de interes public general

Creșterea nivelului din punct de vedere cantitativ al serviciilor publice, sănătate, educație, servicii sociale, solitică politici naționale și fonduri publice semnificative. Comunitățile au nevoie, indiferent de amplasarea lor geografică, de servicii sigure, cu echipamente și resurse umane suficiente, furnizate în spații adecvate și igienice conform standardelor naționale și europene.

Politicile elaborate pentru zona transfrontalieră, privite din punct de vedere calitativ, pot fi rezolvate la nivel local din surse publice locale sau atrase în condițiile coordonării cu politicile și cu resursele financiare naționale. Coordonarea între nevoile comunităților locale și oferta de servicii precum și asigurarea accesului egal, nediscriminat a fiecărui membru al colectivității la aceste servicii sunt prerogative ale administrației locale.

Lista politicilor

Politica 2.1-a

Asigurarea accesului la servicii de educație și sănătate într-un mediu sigur și igienic

Politica 2.1-b

Creșterea calității serviciilor sociale pentru grupuri dezavantajate

Politica 2.1-c

Asigurarea dezvoltării capitalului uman prin servicii de formare și consiliere

Obiectiv Specific 2.2: Creșterea gradului de echipare teritorială în zonele rurale și urbane

Politicile legate de echiparea cu utilități publice, apă potabilă, canalizare, transport public și salubritate ridică gradul de urbanizare a orașelor și a zonelor metropolitane și de atragere de investiții și locuitori. Monitorizarea calității apei potabile asigură cu precădere în zonele rurale o reducere a riscului de îmbolnăvire și de combatere a epidemiilor.

Crearea unei forme organizate a transportului transfrontalier reprezintă o politică sectorială și o modalitate de combatere a congestiei de trafic, creșterea mobilității forței de muncă și a turiștilor, generând efecte pozitive prin generarea de locuri de muncă și reducerea poluării din transportul auto particular. Această politică cuprinde acțiuni de operaționalizare a unui transport legat de atât de dezvoltare și modernizarea mijloacelor de transport ce conectează orașelor dunărene, precum și realizarea unui tren regional care să conecteze într-un circuit orașele București-Sofia-Atena-Varna-Constanța.

Politica privind managementul deșeurilor este formulată la nivelul județelor și regiunilor. Funcționarea depozitelor conforme cu legislația ce reglementează acest domeniu, precum și componente legate de modul de sortare, transport și reciclare contribuie alături de celelalte politici menționate anterior la reducerea gradului de poluare a zonei transfrontaliere a Dunării.

Lista politicilor

Politica 2.2-a

Asigurarea infrastructurii de alimentare cu apă potabilă protejând resursele existente

Politica 2.2-b

Asigurarea infrastructurii de canalizare respectând condițiile de calitate a apei Dunării

Politica 2.2-c

Dezvoltarea sistemului de transport, multimodal, terestru și fluvial, pentru creșterea mobilității, folosind cu precădere combustibili cu grad redus de poluare a atmosferei

Politica 2.2-d

Asigurarea unui sistem de colectare a deșeurilor menajere, a celor rezultate din construcții și a celor medicale

Politica 2.2-e

Asigurarea dezvoltării capitalului uman prin servicii de formare în domeniul furnizării și managementului utilităților publice

Obiectiv Specific 2.3: Creșterea atractivității și calității locuirii în zone urbane și rurale

Politicile locale privind creșterea atractivității zonelor urbane și rurale cuprind acțiuni legate de reabilitarea fondului construit existent, drumuri locale, piețe publice, zone pietonale, iluminatul public și elemente de mobilier urban.

O politică specială este formulată pentru creșterea atractivității urbane dar și pentru introducerea în circuit economic a terenurilor părăsite și poluate, în special cele foste industriale sau aflate în proximitatea gărilor și depourilor.

Un domeniu important al politicilor privind atractivitatea locuirii îl reprezintă spațiul verde urban și periurban necesar atenuării temperaturilor ridicate în perioada estivală. Complementar sunt necesare acțiuni de amenajarea și modernizare a zonelor de agrement, ștranduri și a porțiunilor din cursurile de apă ce pot fi folosite pentru activități recreative în condiții de respectare a biodiversității și de siguranță.

Lista politicilor**Politica 2.3-a:**

Reabilitarea energetică a fondului construit existent (clădiri, instalații)

Politica 2.3-b:

Dezvoltarea și reabilitarea zonelor centrale și a zonelor urbane delabrate

Politica 2.3-c:

Amenajarea zonelor necesare recreerii și practicării de activități sportive

Obiectiv Specific: 3.1: Creșterea contribuției patrimoniului cultural al zonei transfrontaliere în peisajul cultural european

Politicile de reabilitare, protejare și conservare a patrimoniului cultural tangibil reprezintă suportul necesar dezvoltării economice locale prin turism cultural dar și de promovare a istoriei și a valorilor comunităților din zona transfrontalieră.

Acțiunile legate de managementul patrimoniului cultural din punct de vedere al consumului precum și al veniturilor și cheltuielilor realizate cu patrimoniul asigură durabilitatea realizării activităților de reabilitare.

Patrimoniu intangibil, variat și valoros al zonei, solicită politici active de promovare pentru toate formele de manifestare culturală, literatură, teatru, folclor, artă plastică, etc în condițiile exploatării noilor tehnologii de prezentare.

Lista politicilor

Politica 3.1-a:

Conservarea și reabilitarea patrimoniului tangibil în zonele turistice

Politica 3.1-b:

Punerea în valoare a patrimoniului intangibil

Politica 3.1-c:

Promovarea valorilor culturale specifice zonei transfrontaliere

Obiectiv Specific 3.2: Prezervarea biodiversității și îmbunătățirea condițiilor ecologice

Politicile transfrontaliere privind protejarea resurselor ecologice ale Dunării fac parte integrantă din Strategia Uniunii Europene a Regiunii Dunării. În coordonare cu aceasta sunt formulate politici transfrontaliere comune României și Bulgariei privind păstrarea calității și sănătății habitatelor naturale și monitorizarea efectelor negative antropice asupra ecosistemelor precum modul de folosire a terenurilor și poluarea din activități economice. Protecția comunităților față de dezastre naturale sau industriale solicită politici teritoriale comune, implementate prin investiții legate în principal de protecția față de inundații, combaterea secetei și eroziunea terenurilor și posibile accidente industriale.

Atât formele de protecție a biodiversității cât și a comunităților urbane și rurale solicită abordări fundamentate prin cercetare. În consecință infrastructura de cercetare are dedicate politici specifice prin care instituții academice, de cercetare și firme private lucrează în comun pentru găsirea și implementarea unor soluții și tehnologii viabile.

Lista politicilor

Politica 3.2-a:

Protejarea și restaurarea mediului natural

Politica 3.2-b:

Realizarea *coridorului verde al Dunării* prin asigurarea calității aerului și a solului

Politica 3.2-c:

Amenajarea și refacerea condițiilor ecologice ale malurilor și ale siturilor degradate

Politica 3.2-d:

Dezvoltarea capacității de cercetare și de aplicare de măsuri în domeniul protecției și conservării biosferei

Politica 3.2-e:

Dezvoltarea capacității de cunoaștere a biosferei Dunării și Mării Negre

Obiectiv Specific 3.3: Consolidarea capacității de gestionare a riscurilor și a serviciilor de intervenție în situații de urgență

Riscurile naturale și antropice solicită politici comune atât în faza de planificare printr-o corectă anticipare și fundamentare pe baza politicilor din pachetul 3.2 cât și prin forme de planificare și de intervenție cu resurse umane pregătite și cu echipamente adecvate.

Lista politicilor

Politica 3.3-a:

Promovarea investițiilor comune pentru amenajări și echipamente necesare combaterii inundațiilor

Politica 3.3-b:

Coordonarea acțiunilor de prevenire și combatere a riscurilor industriale

Obiectiv Specific 4.1: Asigurarea formelor de cooperare și management în domenii de interes comun

Capacitatea de planificare coordonată spațială și operațională a administrației publice locale și naționale contribuie vital la asigurarea unei coeziuni economice, sociale și teritoriale. În același timp politici specifice de cooperare și schimb de informații ajută la reducerea infracționalității și criminalității la frontiere.

Identificarea și folosirea de noi forme de lucru în echipe pluridisciplinare, schițe de planificare spațială discutate în comun și care vor fi reglementate ulterior conform legislațiilor naționale proprii, forme de comunicare între actorii publici și cei privați precum și de forme active de implicare ulterioară a sectorului privat și a comunităților din regiunea dunăreană în implementarea proiectelor asigură o schimbare treptată a stilului de lucru al oficialilor aleși și numiți și ajută la identificarea de noi forme democratice de guvernare.

Lista politicilor

Politica 4.1-a:

Creșterea capacității de planificarea spațială a teritoriului transfrontalier

Politica 4.1-b:

Asigurarea formelor de consultare și luare a deciziilor privind inițiative și proiecte de interes comun

Politica 4.1-c:

Întărirea capacității operaționale pentru reducerea infracționalității transfrontaliere

Obiectiv Specific 4.2: Coordonarea inițiativelor publice și private în probleme de interes general

Politicile specifice transfrontaliere cuprind elemente de creștere a mobilității în zonă și dezvoltarea turismului prin servicii și produse. Atingerea obiectivului strategic 4 privind dezvoltarea capacității instituționale necesare cooperării are loc prin pachete de proiecte rezultate din programe de cercetare și care privesc integrarea politicilor de mobilitate cu cele de dezvoltare economică locală.

Lista politicilor

Politica 4.2-a Realizarea planurilor de mobilitate pentru creșterea eficienței serviciilor de transport

Politica 4.2-b

Asigurarea condițiilor de siguranță a turiștilor

Politica 4.2-c

Realizarea unor programe de cercetare în domenii de interes comun

Obiectiv Specific 4.3: Creșterea capacității operaționale a administrației privind managementul dezvoltării locale

Politicile privind creșterea capacității operaționale ținesc monitorizarea procesului de implementare a strategiei și a fondurilor utilizate pentru realizarea infrastructurii de utilități și servicii publice. În acest sens inventarierea comparativă a rezultatelor obținute la nivel local, în interiorul zonei transfrontaliere, reprezintă instrumentul de măsurare a eficienței și a gradului de satisfacție a consumatorilor pentru un anumit serviciu sau bun.

Lista politicilor

Politica 4.3-a

Realizarea unui sistem de benchmarking pe servicii de interes comun

Politica 4.3-b

Utilizarea de metode și tehnici moderne în implicarea comunității în planificarea participativă

Tabel 3-1 Matricea corelării obiectivelor și politicilor de dezvoltare

VIZIUNEA DEZVOLTARII												
Zona Transfrontalieră 2045:												
Regiune dunăreană, în care contribuție comună a României și Bulgariei conduce la conectarea locurilor și oamenilor pentru consolidarea unui teritoriu competitiv, într-un cadru natural și cultural valoros.												
Obiectiv strategic 1: Dezvoltarea conectivității zonelor urbane și metropolitane pentru susținerea unei dezvoltări teritoriale policentrice durabile				Obiectiv strategic 2: Întărirea rolului orașelor port prin creșterea atractivității spațiului public și asigurarea de utilități și servicii pentru locuitori și turiști.			Obiectiv strategic 3: Consolidarea rețelei de valori culturale și naturale și conectarea acestora la rețele similare din regiunea Dunării și a Mării Negre			Obiectiv strategic 4: Dezvoltarea capacității instituționale necesare cooperării pentru creșterea coeziunii economice, sociale și teritoriale		
Obiective specifice				Obiective specifice			Obiective specifice			Obiective specifice		
Obiectiv Specific 1.1:	Obiectiv Specific 1.2:	Obiectiv Specific 1.3:	Obiectiv Specific 1.4:	Obiectiv Specific 2.1:	Obiectiv Specific 2.2:	Obiectiv Specific 2.3:	Obiectiv Specific: 3.1:	Obiectiv Specific 3.2:	Obiectiv Specific 3.3:	Obiectiv Specific 4.1:	Obiectiv Specific 4.2:	Obiectiv Specific 4.3:
Optimizarea potențialului de navigație a fluviului Dunărea pentru creșterea transportului de persoane și bunuri	Dezvoltarea unor economii locale viabile, susținute de resurse umane calificate	Asigurarea susținerii energetice a teritoriului în condiții de eficiență, competiție și respectare a mediului	Îmbunătățirea comunicării în zona transfrontalieră prin dezvoltarea rețelei de broadband	Dezvoltarea capitalului uman prin asigurarea de servicii de interes public general	Creșterea gradului de echipare teritorială în zonele rurale și urbane	Creșterea atractivității și calității locuirii în zone urbane și rurale	Creșterea contribuției patrimoniului cultural al zonei transfrontaliere în peisajul cultural european	Prezervarea biodiversității și îmbunătățirea condițiilor ecologice	Consolidarea capacității de gestionare a riscurilor și a serviciilor de intervenție în situații de urgență	Asigurarea formelor de cooperare și management în domenii de interes comun	Coordonarea inițiativelor publice și private în probleme de interes general	Creșterea capacității operaționale a administrației privind managementul dezvoltării locale
Lista politici				Lista politici			Lista politici			Lista politici .		
Politica 1.1.-a Integrarea modurilor de transport și conectarea lor cu rețeaua europeană	Politica 1.2-a Creșterea contribuției întreprinderilor locale în dezvoltarea economiei zonei transfrontaliere	Politica 1.3-a Modernizarea infrastructurii și a serviciilor din sectorul energetic	Politica 1.4-a Dezvoltarea infrastructurii de internet și conectarea persoanelor și firmelor	Politica 2.1-a Asigurarea accesului la servicii de educație și sănătate într-un mediu sigur și igienic	Politica 2.2-a Asigurarea infrastructurii de alimentare cu apă potabilă protejând resursele existente	Politica 2.3-a Reabilitarea energetică a fondului construit existent (clădiri, instalații)	Politica 3.1-a Conservarea și reabilitarea patrimoniului tangibil în zonele turistice	Politica 3.2-a Protejarea și restaurarea mediului natural	Politica 3.3-a Promovare investițiilor comune pentru amenajări și echipamente necesare combaterii inundațiilor	Politica 4.1-a: Creșterea capacității de planificare spațială a teritoriului transfrontalier	Politica 4.2-a Realizarea planurilor de mobilitate pentru creșterea eficienței serviciilor de transport	Politica 4.3-a Realizarea unui sistem de benchmarking pe servicii de interes comun
Politica 1.1-b Conectarea porturilor dunărene cu rețeaua de localități din zona transfrontalieră	Politica 1.2-b Dezvoltarea lanțurilor de producție agricolă bazată pe generare de plus valoare și pe protecția resurselor de apă	Politica 1.3-b Producerea și utilizarea energiei rezultate din surse regenerabile	Politica 1.4-b Dezvoltarea de forme de informare / comunicare digitală	Politica 2.1-b Creșterea calității serviciilor sociale pentru grupuri dezavantajate	Politica 2.2-b Asigurarea infrastructurii de canalizare respectând condițiile de calitate a apei Dunării	Politica 2.3-b Dezvoltarea și reabilitarea zonelor centrale și a zonelor urbane delabrate	Politica 3.1-b Punerea în valoare a patrimoniului intangibil	Politica 3.2-b Realizarea <i>coridorului verde al Dunării</i> prin asigurarea calității aerului și a solului	Politica 3.3-b Coordonarea acțiunilor de prevenire și combatere a riscurilor industriale	Politica 4.1-b: Asigurarea formelor de consultare și luare a deciziilor privind inițiative și proiecte de interes comun	Politica 4.2-b Asigurarea condițiilor de siguranță a turiștilor	Politica 4.3-b Utilizarea de metode și tehnici moderne în implicare comunității în planificarea participativă
Politica 1.1-c Dezvoltarea complementară a rețelei de porturi în funcție de rol și de caracteristica regională	Politica 1.2-c Dezvoltarea serviciilor în domeniul turismului în conformitate cu standarde internaționale de calitate și siguranță	Politica 1.3-c Dezvoltarea cooperării cercetării pe tematici legate de domeniul producerii eco-energiei		Politica 2.1-c Asigurarea dezvoltării capitalului uman prin servicii de formare și consiliere	Politica 2.2-c Dezvoltarea sistemului de transport, multimodal, terestru și fluvial, pentru creșterea mobilității, folosind cu precădere combustibili cu grad redus de poluare a atmosferei	Politica 2.3-c Amenajarea zonelor necesare recreerii și practicării de activități sportive	Politica 3.1-c Promovarea valorilor culturale specifice zonei transfrontaliere	Politica 3.2-c Amenajarea și refacerea condițiilor ecologice ale malurilor și ale siturilor degradate		Politica 4.1-c: Întărirea capacității operaționale pentru reducerea infracționalității transfrontaliere	Politica 4.2-c Realizarea unor programe de cercetare în domenii de interes comun	
Politica 1.1-d Asigurarea navigabilității fluviale și maritime în condiții de siguranță	Politica 1.2-d Susținerea cercetării, a serviciilor de consultanță pentru sprijinirea inițiativelor antreprenorilor din comunitățile locale				Politica 2.2-d Asigurarea unui sistem de colectare a deșeurilor menajere, a celor rezultate din construcții și a celor medicale.			Politica 3.2-d: Dezvoltarea capacității de cercetare și de aplicare de măsuri în domeniul protecției și conservării biosferei				
Politica 1.1.-e Creșterea capacității operaționale a personalului calificat în domeniul transportului fluvial	Politica 1.2-e Asigurarea consilierii și formării profesionale pentru ocuparea locurilor de muncă				Politica 2.2-e Asigurarea dezvoltării capitalului uman prin servicii de formare în domeniul furnizării și managementului utilităților publice			Politica 3.4-e: Dezvoltarea capacității de cunoaștere a biosferei Dunării și Mării Negre				

3.3.2. Programe și proiecte

Această secțiune organizează lista programelor și a domeniilor proiectelor¹⁶ coordonate cu politicile specifice domeniului abordat, din care aplicanții publici și privați își pot alege proiecte care corespund priorităților lor locale de dezvoltare. Proiectele se referă la perioada 2014-2030. Capitolul 3.4 conține lista proiectelor strategice necesare dezvoltării regiunii transfrontaliere și fișele pentru un număr de 15 proiecte comune.

Lista politicilor, programelor și proiectelor organizate sub Obiectiv Strategic 1:

• Intărirea rețelei de orașe port pentru asigurarea unei dezvoltări teritoriale policentrice

Politica 1.1.-a: Integrarea modurilor de transport și conectarea lor cu rețeaua europeană

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Creșterea accesibilității	Dezvoltare / modernizare rețele drumuri către coridor IV și IX, și lucrări de artă conexe	Dezvoltare / modernizare rețele drumuri către coridor IV și IX, și lucrări de artă conexe	Dezvoltare / modernizare rețele drumuri către coridor IV și IX, și lucrări de artă conexe
	Modernizare drumuri orășenești/ comunale, și lucrări artă conexe	Modernizare drumuri orășenești/ comunale, și lucrări artă conexe	Modernizare drumuri orășenești/ comunale, și lucrări artă conexe

Politica 1.1.-b: Conectarea porturilor dunărene cu rețeaua de localități din zona transfrontalieră

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Creșterea mobilității	Realizare noduri de transport multimodale	Realizare noduri de transport multimodale	Realizare noduri de transport multimodale
	Dezvoltare trasee biciclete în zone turistice	-	-
	Informații / logistica transport	-	-

Politica 1.1.-c: Dezvoltarea complementară a rețelei de porturi în funcție de rol și de caracteristica regională

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Modernizarea porturilor	Modernizarea terminalelor și a facilităților pentru acostarea navelor	Modernizarea terminalelor și a facilităților pentru acostarea navelor	Modernizarea terminalelor și a facilităților pentru acostarea navelor

Politica 1.1.-d: Asigurarea navigabilității fluviale și maritime în condiții de siguranță

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Siguranța traficului fluvial	Modernizare echipamente pentru transport de persoane și marfă	Modernizare echipamente pentru transport de persoane și marfă	Modernizare echipamente pt. transport de persoane și marfă
	Sistem de informații trafic fluvial	-	-

Politica 1.1.-e: Creșterea capacității operaționale a personalului din domeniul transportului fluvial

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG

¹⁶ Fiecare din aplicanți, publici sau privați, pot depune proiecte spre finanțare sau pot finanța proiecte din fonduri proprii sau atrase respectând domeniul proiectelor menționate în acest capitol. Coloanele 2 și 3 subliniază necesitate coordonării finanțării proiectele cu costuri ridicate cu fondurile europene ale fiecărui stat membru în conformitate cu textul programelor operaționale din perioada de programare 2014-2020.

Formarea profesională specializată pe ocupații portuare/navigare	Schimb de experiență	-	-
	Cursuri de perfecționare	-	-

Politica 1.2-a: Creșterea contribuției întreprinderilor locale în dezvoltarea economiei zonei transfrontaliere

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Dezvoltarea, modernizarea producției de forme de transport	Activități producție în domeniu transportului	Activități producție în domeniu transportului	Activități producție în domeniu transportului
Dezvoltarea, modernizarea serviciilor conexe	Ateliere navale de intretinere si reparatii	Ateliere navale de intretinere si reparatii	Ateliere navale de intretinere si reparatii
Creșterea productivității zonei transfrontaliere	Dezvoltarea parcurilor logistice și industriale	Dezvoltarea parcurilor logistice și industriale	Dezvoltarea parcurilor logistice și industriale

Politica 1.2-b: Dezvoltarea lanțurilor de producție agricolă bazată pe generare de plus valoare și pe protecția resurselor de apă

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Produse agricole	Spații și tehnologie pt. lanț producție-prelucrare-desfacere legumicolă	Spații și tehnologie pt. lanț producție-prelucrare-desfacere legumicolă	Spații și tehnologie pt. lanț producție-prelucrare-desfacere legumicolă
	Spații și tehnologie pt. lanț producție-prelucrare-desfacere fructe	Spații și tehnologie pt. lanț producție-prelucrare-desfacere fructe	Spații și tehnologie pt. lanț producție-prelucrare-desfacere fructe
Produse animaliere/piscicole / aquacultură	Spații și tehnologie pt. lanț creștere-prelucrare-desfacere	Spații și tehnologie pt. lanț creștere-prelucrare-desfacere	Spații și tehnologie pt. lanț creștere-prelucrare-desfacere

Politica 1.2-c: Dezvoltarea serviciilor în domeniul turismului în conformitate cu standarde internaționale de calitate și siguranță

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Eficientizare energetică	Eficientizare energetică a clădirilor cu funcțiuni turistice	Eficientizare energetică a clădirilor cu funcțiuni turistice	Eficientizare energetică a clădirilor cu funcțiuni turistice
	Reabilitare clădiri de interes turistic	Reabilitare clădiri de interes turistic	Reabilitare clădiri de interes turistic

Politica 1.2-d: Susținerea cercetării, a serviciilor de consultanță pentru sprijinirea inițiativelor antreprenorilor din comunitățile locale

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Studii de analiza pieței / nișei de piață	Studii de piață pentru turism	-	-
	Studii privind piețe de desfacere	-	-
	Studii privind consumuri energetice și moduri de eficientizare energetică	Studii privind consumuri energetice și moduri de eficientizare energetică	Studii privind consumuri energetice și moduri de eficientizare energetică

Politica 1.2-e: Asigurarea consilierii și formării profesionale pentru ocuparea locurilor de muncă

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Formarea profesională continuă	Lucrări de conservare și restaurare a patrimoniului cultural	-	-
	Servicii hoteliere	-	-
	Servicii alimentație publică	-	-
	Limbi străine	-	-
	Intreținere /management patrimoniu imobiliar	-	-

Politica 1.3-a: Modernizarea infrastructurii și a serviciilor din sectorul energetic

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Asigurarea alimentării continue cu energie	Studii de fezabilitate pentru realizarea unor sisteme hidroenergetice	Reabilitare, modernizare infrastructura energie electrică	Reabilitare, modernizare infrastructura energie electrică
	-	Conectare infrastructura gaz natural	Conectare infrastructura gaz natural

Politica 1.3-b: Producerea și utilizarea energiei rezultate din surse regenerabile

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Forme alternative de energie	Producere apă caldă	-	-
	Iluminat public stradal	-	-

Politica 1.3-c: Dezvoltarea cooperării cercetării pe tematici legate de domeniul producerii eco-energiei

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Cercetarea surselor alternative de energie	Utilizarea altor surse de energie neconvențională: eoliene, solară, pompe de căldură etc.	-	-

Politica 1.4-a: Dezvoltarea infrastructurii de internet și conectarea persoanelor și firmelor

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Realizarea infrastructurii de internet	Conectare gospodării	-	-
	Conectare firme	-	-

Politica 1.4-b: Dezvoltarea de forme de informare/comunicare digitală

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Telemedicină	e-Diagnosticare	-	-
Planificare spațială	Modele spațiale de dezvoltare generate de efecte ale traficului, dezvoltarea economică, riscuri naturale	-	-
Protecția mediului	Modele privind acțiunea apei asupra malurilor / asupra habitatelor acvatice	-	-

Tabelul nr. 3-1 prezintă proiectele propuse spre finanțare prin programul 2014-2020 în coordonare cu politicile de dezvoltare specifice legate de Obiectivul Strategic 1

Tabel 3-1

Obiectiv Strategic 1 Dezvoltarea conectivității zonelor urbane și metropolitane pentru susținerea unei dezvoltări teritoriale policentrice durabile								
Obiectiv Specific 1.1:	Asigurarea infrastructurii pentru dezvoltarea transportului de persoane și bunuri	Obiectiv Specific 1.2:	Dezvoltarea unor economii locale viabile, susținute de resurse umane calificate	Obiectiv Specific 1.3:	Asigurarea susținerii energetice a teritoriului în condiții de eficiență, competiție și respectare a mediului	Obiectiv Specific 1.4:	Îmbunătățirea comunicării în zona transfrontalieră prin dezvoltarea rețelei de broadband	
Politica 1.1.-a: Integrarea modurilor de transport și conectarea lor cu rețeaua europeană		Politica 1.2-a: Creșterea contribuției întreprinderilor locale în dezvoltarea economiei zonei transfrontaliere		Politica 1.3-a Modernizarea infrastructurii și a serviciilor din sectorul energetic		Politica 1.4-a Dezvoltarea infrastructurii de internet și conectarea persoanelor și firmelor		
Politica 1.1-b: Conectarea porturilor dunărene cu rețeaua de localități din zona transfrontalieră		Politica 1.2-b: Dezvoltarea lanțurilor de producție agricolă bazată pe generare de plus valoare și pe protecția resurselor de apă		Politica 1.3-b Producerea și utilizarea energiei rezultate din surse regenerabile		Politica 1.4-b Dezvoltarea de forme de informare / comunicare digitală		
Politica 1.1-c: Dezvoltarea complementară a rețelei de porturi în funcție de rol și de caracteristica regională		Politica 1.2-c: Dezvoltarea serviciilor în domeniul turismului în conformitate cu standarde internaționale de calitate și siguranță		Politica 1.3-c Dezvoltarea cooperării cercetării pe tematici legate de domeniul producerii eco-energiei				
Politica 1.1-d: Asigurarea navigabilității fluviale și maritime în condiții de siguranță		Politica 1.2-d: Susținerea cercetării, a serviciilor de consultanță pentru sprijinirea inițiativelor antreprenorilor din comunitățile locale						
Politica 1.1.-e Creșterea capacității operaționale a personalului calificat în domeniul transportului fluvial		Politica 1.2-e: Asigurarea consilierii și formării profesionale pentru ocuparea locurilor de muncă						
Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	
Creșterea accesibilității	Dezvoltare / modernizare rețele drumuri către coridor IV și IX, lucrări de artă conexe	Dezvoltarea, modernizarea producției de forme de trasport	Activități producție în domeniu transportului	Forme alternative de energie	Producere apă caldă	Realizarea infrastructurii de internet	Conectare gospodării	
	Modernizare drumuri orășenești/ comunale, lucrări artă conexe	Dezvoltarea, modernizarea serviciilor conexe	Ateliere navale de intretinere si reparatii		Iluminat public stradal			Conectare firme
		Creșterea productivității zonei transfrontaliere	Dezvoltarea parcurilor logistice și industriale					
Creșterea mobilității	Realizare noduri multimodale	Produse agricole	Spații și tehnologie pt. lanț producție-prelucrare-desfacere legumicolă	Cercetarea surselor alternative de energie	Utilizarea altor surse de energie neconvențională: eoliene, solară, pompe de căldură etc.	Telemedicină	e-Diagnosticare	
	Dezvoltare trasee biciclete în zone turistice		Spații și tehnologie pt. lanț producție-prelucrare-desfacere fructe				Planificare spațială	Modele spațiale de dezvoltare generate de efecte ale traficului, dezvoltarea economică, riscuri naturale
	Informații / logistica transport	Produse animaliere/piscicole / aquacultură	Spații și tehnologie pt. lanț creștere-prelucrare-desfacere					
Modernizarea porturilor	Modernizarea terminalelor și a facilităților pentru acostarea navelor	Cazare / alimentație	Eficientizare energetică a clădirilor cu funcțiuni turistice Reabilitare clădiri de interes turistic					
Siguranța traficului fluvial	Modernizare echipamente pentru transport de persoane și marfă	Studii de analiza pieței / nișei de piață	Studii de piață pentru turism Studii privind piețe de desfacere Studii privind consumuri energetice și moduri de eficientizare energetică					
	Sistem de informații trafic fluvial							
Formarea profesională specializată pe ocupații portuare/navigare	Schimb de experiență	Formarea profesională continuă	Lucrări de conservare și restaurare a patrimoniului cultural Servicii hoteliere Servicii alimentație publică Limbi străine Întreținere /management patrimoniu imobiliar					
	Cursuri de perfecționare							

Lista politicilor organizate sub Obiectiv strategic 2: Întărirea rolului orașelor dunărene prin creșterea atractivității spațiului public și asigurarea de utilități și servicii de interes general pentru locuitori și turiști

Politica 2.1-a: Asigurarea accesului la servicii de educație și sănătate într-un mediu sigur și igienic

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Îmbunătățirea infrastructurii de educație	- Construcții de noi spații pt. studii sau activități practice	Reabilitare clădiri școlare Construcții de noi spații pt. studii sau activități practice	Reabilitare clădiri școlare Construcții de noi spații pt. studii sau activități practice
Activități sportive / ateliere tematice	Competiții Lucrări de cercetare	- -	- -
Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate	- -	Reabilitare cabinete medicale, construcții și echipamente Reabilitare, echipare spitale locale	Reabilitare cabinete medicale, construcții și echipamente Reabilitare, echipare spitale locale
Sistemul de răspuns la situații de urgență	Centru de informare privind situația de sănătate transfrontalieră Echipamente, medicație pt. prevenirea epidemiilor	Centru de informare privind situația de sănătate transfrontalieră Echipamente, medicație pt. prevenirea epidemiilor	Centru de informare privind situația de sănătate transfrontalieră Echipamente, medicație pt. prevenirea epidemiilor
Schimb de experiență	Ateliere de lucru specializate pt. privind prevenirea epidemiilor	-	-

Politica 2.1-b: Creșterea calității serviciilor sociale pentru grupuri dezavantajate

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Îmbunătățirea infrastructurii sociale	-	Reabilitare, echipare centre sociale	Reabilitare, echipare centre sociale
Servicii sociale	Asistență, îngrijire persoane vârstnice singure Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități	Asistență, îngrijire persoane vârstnice singure Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități	Asistență, îngrijire persoane vârstnice singure Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități

Politica 2.1-c:

Asigurarea dezvoltării capitalului uman prin servicii de formare și consiliere

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Consiliere profesională	Consultanță ocupațională persoane vârstnice active Consiliere ocupațională pt. tineri Practică în firme Dezvoltarea de ateliere/laboratoare tematice de practică/ucenicie Planuri pentru identificare mix marketing tematic al firmelor	- - - - -	- - - - -
Formare specializată	Cursuri de ucenicie/practică realizat între firme private, administrația locală și instituții de învățământ	-	-
Formare specializată	Cursuri de formare pentru persoane fără un loc de muncă	-	-

	Dezvoltare unei curicula de învățământ adaptate pieței locale de muncă/nișei de piață	-	-
	Burse pentru programe de specializare	Burse pentru programe de specializare	Burse pentru programe de specializare

Politica 2.2-a

Asigurarea infrastructurii de alimentare cu apă potabilă protejând resursele existente

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Completarea rețelelor de apă	-	Extindere/reabilitare rețea	Extindere/reabilitare rețea
	-	Tratare apă	Tratare apă
	-	Reabilitare surse	Reabilitare surse
Management servicii alimentare cu apă	Sistem de monitorizare a calității apei Dunării	-	-

Politica 2.2-b

Asigurarea infrastructurii de canalizare respectând condiții de calitate a apei Dunării

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Stoparea poluării apei din emisari și a Dunării	-	Extindere/reabilitare rețea canalizare	Extindere/reabilitare rețea canalizare
	-	Reabilitare stații epurare	Reabilitare stații epurare

Politica 2.2-c

Dezvoltarea sistemului de transport, multimodal, terestru și fluvial, pentru creșterea mobilității, folosind cu precădere combustibili cu grad redus de poluare a atmosferei

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Transport regional	Moduri de transport naval de conectare a a orașelor dunărene	-	-
	-	Tren cu circuit regional Dunăre-Marea Neagră-Marea Mediterană	Tren cu circuit regional Dunăre-Marea Neagră-Marea Mediterană
Transport alternativ	Piste biciclete, căi pietonale	-	-

Politica 2.2-d

Asigurarea unui sistem de colectarea a deșeurilor menajere, a celor rezultate din construcții și a celor medicale

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Valorificare deșeuri urbane	colectarea selectivă a deșeurilor din construcții și reutilizarea lor prin prelucrare	colectarea selectivă a deșeurilor din construcții și reutilizarea lor prin prelucrare	colectarea selectivă a deșeurilor din construcții și reutilizarea lor prin prelucrare
	cercetare în identificarea de forme de utilizarea produselor secundare obținute din reciclarea deșeurilor	-	-

Politica 2.2-e

Asigurarea dezvoltării capitalului uman prin servicii de formare în domeniul utilităților publice

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG

Cursuri de perfecționare	Servicii mentenanță a sistemului de alimentare cu apă potabilă	-	-
	Servicii de urmărire a calității apei	-	-
	Management și finanțare servicii apă canal	-	-

Politica 2.3-a: Reabilitarea energetică a fondului construit existent (clădiri, instalații)

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Reducerea consumurilor energetice	Modernizarea instalațiilor și a formelor de măsurare a consumurilor	-	-
Cursuri de formare	Managementul energetic al clădirilor	-	-
	Managementul energetic al orașelor	-	-
	Dezvoltare economică locală și echipare energetică	-	-

Politica 2.3-b: Dezvoltarea și reabilitarea zonelor centrale și a zonelor urbane delabrate

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Reabilitare domeniul public din zone centrale	Reabilitare drumuri locale	Reabilitare drumuri locale	Reabilitare drumuri locale
	Zone pietonale	Zone pietonale	Zone pietonale
Revitalizarea zonelor industriale	Depoluarea terenurilor urbane	Depoluarea terenurilor urbane	Depoluarea terenurilor urbane
Creșterea suprafețelor verzi urbane	Parcuri, plantații lineare	Parcuri, plantații lineare	Parcuri, plantații lineare
Iluminatul public și decorativ (energie ecologică)	Căi publice și clădiri din patrimoniul cultural	Căi publice și clădiri din patrimoniul cultural	Căi publice și clădiri din patrimoniul cultural
Atractivitatea spațiului public	Mobilier, sculpturi, fantâni	Mobilier, sculpturi, fantâni	Mobilier, sculpturi, fantâni

Politica 2.3-c: Amenajarea zonelor necesare recreerii și practicării de activități sportive

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Recreere	-	Ștranduri, bazine înnot	Ștranduri, bazine înnot
	Piste pt caiac/canoe	Piste pt caiac/canoe	Piste pt caiac/canoe
	Trasee alergări	-	-
	Zone pt fotografiat fauna	-	-
Activități sportive	Competiții sportive internaționale	-	-

Tabelul nr. 3-2 prezintă proiectele propuse spre finanțare prin programul 2014-2020 în coordonare cu politicile de dezvoltare specifice legate de Obiectivul Strategic 2.

Tabel nr. 3-2

Obiectiv strategic 2: Întărirea rolului orașelor port prin creșterea atractivității și asigurarea de utilități și servicii pentru locuitori și turiști.					
Obiectiv Specific 2.1	Dezvoltarea capitalului uman prin asigurarea de servicii de interes public general	Obiectiv Specific 2.2	Creșterea gradului de echipare teritorială în zonele rurale și urbane	Obiectiv Specific 2.3	Creșterea atractivității și calității locuirii în zone urbane și rurale
Politica 2.1-a Asigurarea accesului la servicii de educație și sănătate într-un mediu sigur și igienic		Politica 2.2-a Asigurarea infrastructurii de alimentare cu apă potabilă protejând resursele existente		Politica 2.3-a: Reabilitarea energetică a fondului construit existent	
Politica 2.1-b Creșterea calității serviciilor sociale pentru grupuri dezavantajate		Politica 2.2-b Asigurarea infrastructurii de canalizare respectând condițiile de calitate a apei Dunării		Politica 2.3-b: Dezvoltarea și reabilitarea a spațiilor publice din zonele urbane	
Politica 2.1-c Asigurarea dezvoltării capitalului uman prin servicii de formare și consiliere		Politica 2.2-c Dezvoltarea sistemului de transport, multimodal, terestru și fluvial, pentru creșterea mobilității, folosind cu precădere combustibili cu grad redus de poluare a atmosferei		Politica 2.3-d: Amenajarea zonelor necesare recreerii și practicării de activități sportive	
		Politica 2.2-d Asigurarea unui sistem de colectarea a deșeurilor menajere, a celor rezultate din construcții și a celor medicale			
		Politica 2.2-e Asigurarea dezvoltării capitalului uman prin servicii de formare în domeniul utilităților publice			
Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG
Îmbunătățirea infrastructurii de educație	Construcții de noi spații pt. studii sau activități practice	Completarea rețelelor de apă	Studii de cercetare și fezabilitate	Reducerea consumurilor energetice	Modernizarea instalațiilor și a formelor de măsurare a consumurilor
Activități sportive / ateliere tematice	Competiții	Management servicii alimentare cu apă	Tratare apă potabilă	Cursuri de formare	Managementul energetic al clădirilor
	Lucrări de cercetare		Sistem de monitorizare a calității apei Dunării		
Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate	Reabilitare cabinete medicale, construcții și echipamente	Stoparea poluării apei din emisari și a Dunării	Studii de cercetare și fezabilitate	Domeniul public	Managementul energetic al orașelor
	Centru e-diagnostic	Transport regional	Moduri de transport naval de conectare a a orașelor dunărene		
Sistemul de răspuns la situații de urgență	Centru de informare privind situația de sănătate transfrontalieră	Transport alternativ	Tren cu circuit regional Dunăre-Marea Neagră-Marea Mediterană	Creșterea suprafețelor verzi urbane	Dezvoltare economică locală și echipare energetică
	Echipamente, medicație pt. prevenirea, stoparea epidemiilor		Piste biciclete, căi pietonale		
Schimb de experiență	Ateliere de lucru specializate pt. privind prevenirea epidemiilor	Valorificare deșeuri urbane	colectarea selectivă a deșeurilor din construcții și reutilizarea lor prin prelucrare cercetare în identificarea de forme de utilizarea produselor secundare obținute din reciclarea deșeurilor	Iluminatul public și decorativ (energie ecologică)	Căi publice și clădiri din patrimoniul cultural
Îmbunătățirea infrastructurii sociale	Echipare centre sociale			Atractivitatea spațiului public	Mobilier, obiecte artă, fantâni deco
Servicii sociale	Asistență, îngrijire persoane singure	Cursuri de perfecționare	Servicii mentenanță a sistemului de alimentare cu apă potabilă		
Consiliere profesională	Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități (zone turistice)			Recreere	Piste pt caiac/canoe
	Consultanță ocupațională pt persoane vârstnice active			Activități sportive	Trasee alergări
	Consiliere ocupațională pt. tineri				Zone pt fotografiat fauna
	Practică în firme				Competiții sportive internaționale
	Dezvoltarea de ateliere/laboratoare tematice de practică/ucenie				
	Planuri pentru identificare mix marketing tematic al firmelor				
Formare specializată	Dezvoltarea de ateliere/laboratoare tematice de practică/ucenie				
	Planuri pentru identificare mix marketing tematic al firmelor				
	Dezvoltare de curricule de învățământ adaptate pieței locale de muncă				
	Burse pentru programe de specializare				

Lista politicilor organizate sub Obiectiv strategic 3:

- **Consolidarea rețelei de valori culturale și naturale și conectarea acesteia la rețele similare din regiunea Dunării și a Mării Negre**

Politica 3.1-a: Conservarea și reabilitarea patrimoniului tangibil în zonele turistice

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Reabilitarea valorilor culturale, istorice și arhitecturale de interes turistic	Reabilitare clădiri publice pentru activități multiculturale	Reabilitare clădiri publice pentru activități multiculturale	Reabilitare clădiri publice pentru activități multiculturale
	Restaurare, conservare clădiri de patrimoniu, clădiri tradiționale și monumente	Restaurare, conservare clădiri de patrimoniu, clădiri tradiționale și monumente	Restaurare, conservare clădiri de patrimoniu, clădiri tradiționale și monumente
	Asigurare căi de acces și facilități pentru vizitare obiective turistice	Asigurare căi de acces și facilități pentru vizitare obiective turistice	Asigurare căi de acces și facilități pentru vizitare obiective turistice
	Restaurare, conservare situri arheologice	Restaurare, conservare situri arheologice	Restaurare, conservare situri arheologice
	Dezvoltare trasee turistice culturale	-	-
	Dezvoltarea traseelor turistice: Drumul Împăraților Romani și Drumul Vinului		

Politica 3.1-b: Punerea în valoare a patrimoniului intangibil

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Evenimente legate de cunoșterea și promovarea tradițiilor și istoriei	Gastronomie	-	-
	Stil arhitectură și meșteșuguri	-	-
	Folclor (cantece, dans) și port popular	-	-
	Legende, mituri	-	-

Politica 3.1-c: Promovarea valorilor culturale specifice zonei transfrontaliere

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Publicitate și organizare de evenimente	Ghiduri, hărți tematice turistice		
	Filme și teatru		
	Concursuri și dezbateri culturale tematice		
	Expoziții/muzee (poate fi și expo/muzeu mobil organizat pe vapor)		
	Conferințe și târguri turistice		
Educație în școli privind cultura transfrontalieră	Arhitectură și muzică Gastronomie Port popular, etc		

Politica 3.2-a: Protejarea și restaurarea mediului natural

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Reabilitarea mediului natural al Dunării	Refacere a habitatelor acvatice, ecosisteme, specii, material genetic	Refacere a habitatelor acvatice, ecosisteme, specii, material genetic	Refacere a habitatelor acvatice, ecosisteme, specii, material genetic

Amenajarea traseelor de vizitare	Marcare, semnalizare și securizare zone protejate	-	-
	Semnalizare trasee turistice și observatoare în zone protejate	-	-
Managementul resurselor naturale	Culegere date și realizare hărți pentru monitorizarea stării ecologice a Dunării	-	-
	Planuri de management pentru zone naturale protejate identificate	-	-

Politica 3.2-b: Realizarea *coridorului verde al Dunării* prin asigurarea calității aerului și a solului

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Depoluarea terenurilor industriale	Hărți cu indicarea terenurilor poluate	-	-
	Studii de fezabilitate pentru depoluarea terenurilor	-	-
Reducerea poluării apei subterane pe terenurile agricole	Folosire îngrășăminte organice	Folosire îngrășăminte organice	Folosire îngrășăminte organice
Monitorizarea poluării aerului	Dezvoltare sisteme de monitorizare	Dezvoltare sisteme de monitorizare	Dezvoltare sisteme de monitorizare

Politica 3.2-c: Amenajarea și refacerea condițiilor ecologice ale malurilor și ale siturilor degradate

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Refacerea vegetației forestiere naturale	Plantații și împăduriri ale zonelor afectate	Plantații și împăduriri ale zonelor afectate	Plantații și împăduriri ale zonelor afectate
Reconstrucție ecologică	Refacere peisaj natural afectat de activități economice	Refacere peisaj natural afectat de activități economice	Refacere peisaj natural afectat de activități economice
Mentineră regimului hidrologic	Decolmatări și reprofilări maluri, utilizare sedimente	Decolmatări și reprofilări maluri, utilizare sedimente	Decolmatări și reprofilări maluri, utilizare sedimente

Politica 3.2-d: Dezvoltarea capacității de cercetare și de aplicare de măsuri în domeniul protecției și conservării biosferei

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Studii / cercetare științifică	Evaluare a stării zonelor afectate de colmatare antropică	-	-
	Lucrări de refacere a habitatelor acvatice	-	-
	Lucrări de prevenire a deșertificării	-	-

Politica 3.2-e: Dezvoltarea capacității de cunoaștere a biosferei Dunării și Mării Negre

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Evenimente culturale / științifice	Vizite de studiu	-	-
	Simpozioane / seminarii	-	-
	Prelegeri / formare	-	-
	Publicații / filme	-	-

Politica 3.3-a: Promovarea investițiilor comune pentru amenajări și echipamente necesare combaterii inundațiilor

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Protecția oamenilor și a proprietăților	Gestionare apă provenită din inundații	-	-
	Management debite apă	-	-
	Echipamente	Echipamente	Echipamente

Politica 3.3-b: Coordonarea acțiunilor de prevenire și combatere a riscurilor industriale

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Monitorizare poluare industrială	Hărți cu indicarea surselor poluatoare	-	-
	Echipamente monitorizare	Echipamente monitorizare	Echipamente monitorizare
	Echipamente intervenție	Echipamente intervenție	Echipamente intervenție

Tabelul nr. 3-3 prezintă proiectele propuse spre finanțare prin programul 2014-2020 în coordonare cu politicile de dezvoltare specifice legate de Obiectivul Strategic 3.

Tabel nr. 3-3

Obiectiv strategic 3: Consolidarea rețelei de valori culturale și naturale și conectarea acesteia la rețele similare din regiunea Dunării și a Mării Negre						
Obiectiv Specific:3.1	Creșterea contribuției patrimoniului cultural al zonei transfrontaliere în peisajul cultural european	Obiectiv Specific 3.2	Prezervarea biodiversității și îmbunătățirea condițiilor ecologice	Obiectiv Specific 3.3	Consolidarea capacității de gestionare a riscurilor și a serviciilor de intervenție în situații de urgență	
Politica 3.1-a: Conservarea și reabilitarea patrimoniului tangibil în zonele turistice		Politica 3.2-a: Protejarea și restaurarea mediului natural		Politica 3.3-a: Promovare investițiilor comune pentru amenajări și echipamente necesare combaterii inundațiilor		
Politica 3.1-b: Punerea în valoare a patrimoniului intangibil		Politica 3.2-b: Realizarea <i>coridorului verde al Dunării</i> prin asigurarea calității aerului și a solului		Politica 3.3-b: Coordonarea acțiunilor de prevenire și combatere a riscurilor industriale		
Politica 3.1-c: Promovarea valorilor culturale specifice zonei transfrontaliere		Politica 3.2-c: Amenajarea și refacerea condițiilor ecologice ale malurilor și ale siturilor degradate				
		Politica 3.2-d: Dezvoltarea capacității de cercetare și de aplicare de măsuri în domeniul protecției și conservării biosferei				
		Politica 3.4-e: Dezvoltarea capacității de cunoaștere a biosferei Dunării și Mării Negre				
Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	
Reabilitarea valorilor culturale, istorice și arhitecturale de interes turistic	Reabilitare clădiri publice pentru activități multiculturale	Reabilitarea mediului natural al Dunării	Refacere ecosisteme, specii, material genetic	Protecția oamenilor și a proprietăților	Gestionare apă provenită din inundații	
	Restaurare, conservare clădiri de patrimoniu, clădiri tradiționale și monumente	Amenajarea traseelor de vizitare	Marcare, semnalizare și securizare zone protejate		Management debite apă	
	Asigurare căi de acces și facilități pentru vizitare obiective turistice		Semnalizare trasee turistice și observatoare în zone protejate		Echipamente	
	Dezvoltarea traseelor turistice: Drumul Impăraților Romani și Drumul Vinului					
	Restaurare, conservare situri arheologice	Managementul resurselor naturale	Culegere date și realizare hărți pentru monitorizarea stării ecologice a Dunării	Monitorizare poluare industrială	Hărți cu indicarea surselor poluatoare	
	Dezvoltare trasee turistice culturale		Planuri de management pentru zone naturale protejate identificate		Echipamente monitorizare	
Evenimente legate de cunoșterea și promovarea tradițiilor și istoriei	Gastronomie	Depoluarea terenurilor industriale	Hărți cu indicarea terenurilor poluate		Echipamente intervenție	
	Stil arhitectură și meșteșuguri		Studii de fezabilitate pt depoluarea terenurilor			
	Folclor (cantece, dans) și port popular		Folosire îngrășămintе organice			
	Legende, mituri		Dezvoltare sisteme de monitorizare			
Publicitate și organizare de evenimente	Ghiduri, hărți tematice turistice	Refacerea vegetației forestiere naturale	Plantații și împăduriri ale zonelor afectate			
	Filme și teatru	Reconstrucție ecologică	Refacere peisaj natural afectat de activități economice			
	Concursuri și dezbateri culturale tematice	Mentinerea regimului hidrologic Studii / cercetare științifică	Decolmatări, reprofilări maluri, utilizare sedimente			
	Expoziții/muzee (poate fi si expo/muzeu mobil organizat pe vapor)		Evaluare a stării zonelor afectate de colmatare antropică			
	Conferințe și târguri turistice		Lucrări de refacere a habitatelor acvatice			
Educație în școli privind cultura transfrontalieră	Arhitectură și muzică, port popular		Lucrări de prevenire a deșertificării			
	Gastronomie	Evenimente culturale / stiințifice	Vizite de studiu			
	Simpozioane / seminarii					
	Prelegeri / formare					
	Publicații / filme					

Lista politicilor organizate sub Obiectiv strategic 4:

- **Dezvoltarea capacității instituționale necesare cooperării pentru creșterea coeziunii economice, sociale și teritoriale**

Politica 4.1-a: Creșterea capacității de planificarea spațială a teritoriului transfrontalier

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Dezvoltarea bazei de date spațiale	Date spațiale necesare planificării zonei costiere Marea Neagră	-	-
	Date spațiale necesare planificării dezvoltării cursului Dunării	-	-
	Ghid de planificare spațială integrată a Dunării	-	-
Realizarea planurilor de zonare tematică	Identificare zone de dezvoltare cu efect transfrontalier negativ	Realizare plan zonare tematică	Identificare zone de dezvoltare cu efect transfrontalier negativ
Proiecte pilot	Studii sectoriale pt formularea unui plan de mobilitate transfrontalieră	Studii sectoriale pt formularea unui plan de mobilitate transfrontalieră	Studii sectoriale pt formularea unui plan de mobilitate transfrontalieră
	Studii de fezabilitate pentru amenajări hidroelectrice pe fluviul Dunărea	-	-

Politica 4.1-b: Asigurarea formelor de consultare și luare a deciziilor privind inițiative și proiecte de interes comun

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Crearea formelor asociative	Inființare Liga Orașe Port	-	-
Dezvoltarea formelor de comunicare/participare	Inființare Forum Dunărea	-	-
	Inființare Comitet Consultativ al Porturilor Dunărene	-	-
	Publicație trimestrială Buletin informativ Dunărea	-	-
Focus grupuri tematice	Dezbateri aspecte legate de activitatea de transport fluvial, calitatea apei și fauna acvatică	-	-
	Dezbateri calitatea apei și dezvoltarea turismului		
	Dezbateri calitatea serviciilor în turism și creșterea oportunităților de locuri de muncă		
Finanțarea	Constituire Fond comun de regenerare și dezvoltare a orașelor port dunărene	-	-

Politica 4.1-c: Întărirea capacității operaționale pentru reducerea infracționalității transfrontaliere

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Spravegherea punctelor de frontieră	Camere luat vederi zona cheiurilor	-	-
Schimb de experiență / cunoaștere / practici	Workshop-tematic	-	-
	Cursuri formare	-	-
	Vizite studii în alte zone transfrontaliere	-	-

Politica 4.2-a: Realizarea planurilor de mobilitate pentru creșterea eficienței serviciilor de transport

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Management de transport	Plan de mobilitate pentru orașele port	Plan de mobilitate pentru orașele port	Plan de mobilitate pentru orașele port

Politica 4.2-b: Asigurarea condițiilor de siguranță a turiștilor

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Informarea turiștilor	Centru informare	-	-
	Servicii taxi	-	-
	Servicii medicale	-	-
	Servicii poliție	-	-
Siguranța turiștilor	Camere supraveghere în zona hotelieră	-	-
	Servicii de asistență	-	-

Politica 4.2-c: Realizarea unor programe de cercetare în domenii de interes comun

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Management turistic	Plan de marketing turistic	-	-
Management patrimoniu cultural	Plan de management al patrimoniului tangibil	-	-
Management Natura Dunării	Planuri de observare a habitatelor acvatice (ex. migrația)	-	-

Politica 4.3-a: Realizarea unui sistem de benchmarking pe servicii de interes comun

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Calitatea apei	Apă potabilă în orașele port	-	-
	Apă menajeră în orașele port	-	-
Calitatea aerului	Zone industriale	-	-
	Zone urbane	-	-
Calitate serviciilor turistice	Servicii cazare	-	-
	Servicii transport local public/privat	-	-
	Servicii alimentare	-	-

Politica 4.3-b: Utilizarea de metode și tehnici moderne în implicare comunității în planificarea participativă

Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	proiecte finanțabile prin PO-uri RO	proiecte finanțabile prin PO-uri BG
Transfer de cunoștințe	Serii de ateliere de lucru tematice	-	-
Bune practici	Carta albă a dezvoltării comunităților dunărene	-	-
Formare specifică (in-service)	Formare profesională tematică pentru întărirea funcției publice	-	-
Proiect comun	Ghid privind forme de implicare a comunităților în dezvoltarea locală	-	-

Tabelul nr. 3-4 prezintă proiectele propuse spre finanțare prin programul 2014-2020 în coordonare cu politicile de dezvoltare specifice legate de Obiectivul Strategic 4.

Tabel nr. 3-4

Obiectiv strategic 4:					
Dezvoltarea capacității instituționale necesare cooperării pentru creșterea coeziunii economice, sociale și teritoriale					
Obiectiv Specific 4.1	Asigurarea formelor de cooperare și management în domenii de interes comun	Obiectiv Specific 4.2	Coordonarea inițiativelor publice și private în probleme de interes general	Obiectiv Specific 4.3	Creșterea capacității operaționale a administrației privind managementul dezvoltării locale
Politica 4.1-a: Creșterea capacității de planificare spațială a teritoriului transfrontalier		Politica 4.2-a Realizarea planurilor de mobilitate pentru creșterea eficienței serviciilor de transport		Politica 4.3-a Realizarea unui sistem de benchmarking pe servicii de interes comun	
Politica 4.1-b: Asigurarea formelor de consultare și luare a deciziilor privind inițiative și proiecte de interes comun		Politica 4.2-b Asigurarea condițiilor de siguranță a turiștilor		Politica 4.3-b Utilizarea de metode și tehnici moderne în implicare comunității în planificarea participativă	
Politica 4.1-c: Întărirea capacității operaționale pentru reducerea infraționalității transfrontaliere		Politica 4.2-c Realizarea unor programe de cercetare în domenii de interes comun			
Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG	Program	proiecte finanțabile prin POCT-RO-BG
Dezvoltarea bazei de date spațiale	Date spațiale necesare planificării zonei costiere Marea Neagră	Management de transport	Plan de mobilitate pentru orașele port	Calitatea apei	Apă potabilă în orașele port
	Date spațiale necesare planificării dezvoltării cursului Dunării	Informarea turiștilor	Centru informare		Apă menajeră în orașele port
	Ghid de planificare spațială integrată a Dunării		Servicii taxi	Calitatea aerului	Zone industriale
Realizarea planurilor de zonare tematică	Identificare zone de dezvoltare cu efect transfrontalier negativ		Servicii medicale	Calitate serviciilor turistice	Zone urbane
		Servicii poliție	Servicii cazare		
Proiecte pilot	Studii de fezabilitate pentru amenajări hidroelectirce pe fluviul Dunărea	Siguranța turiștilor	Camere supraveghere în zona hotelieră		Servicii transport local public/privat
			Servicii de asistență		Servicii alimentare
Crearea formelor asociative	Inființare Liga Orașelor Port	Management turistic	Plan de marketing turistic	Transfer de cunoștințe	Serii de ateliere de lucru tematice
Dezvoltarea formelor de comunicare/participare	Inființare Forum Dunărea	Management patrimoniu cultural	Plan de management al patrimoniului tangibil	Bune practici	Carta albă a dezvoltării comunităților dunărene
	Inființare Comitet Consultativ al Porturilor Dunărene	Management Natura Dunării	Planuri de observare a habitatelor acvatice (ex. migrația)	Formare specifică (in-service)	Formare profesională tematică pentru întărirea funcției publice
	Publicație trimestrială Buletin informativ Dunărea			Proiect comun	Ghid privind forme de implicare a comunităților în dezvoltarea locală
Focus grupuri tematice	Dezbateri aspecte legate de activitatea de transport fluvial, calitatea apei și fauna acvatică				
	Dezbateri calitatea apei si dezvoltarea turismului				
	Dezbateri calitatea serviciilor în turism și creșterea oportunităților de locuri de muncă				
Finanțarea	Constituire Fond comun de regenerare și dezvoltare a orașelor port dunărene (folosire instrumente Jessica)				
Spravegherea punctelor de frontieră	Camere luat vederi zona cheiurilor				
Schimb de experiență / cunoaștere / practici	Workshop-tematic				
	Cursuri formare				
	Vizite studii în alte zone transfrontaliere				

3.4. Lista de proiecte strategice

3.4.1. Justificarea alegerii proiectelor bazată pe structura teritorială a zonei de cooperare

Zona transfrontalieră, în sensul acestui capitol, este prezentată ca model spațial ce contribuie, prin coordonare și finanțare, la alegerea și dezvoltarea ulterioară a (1). Proiectelor de interes comun al celor două State, și (2) Proiecte de interes național al fiecărui Stat, coordonat cu obiectivele strategice proprii, dar care susține categoria proiectelor de interes comun. Modelul spațial figurează condițiile de implementare a proiectelor prin coordonarea și concentrarea resurselor financiare ale Programului Operațional de Cooperare Transfrontalieră cu fondurile asigurate din fonduri europene, și din alte surse publice și private. Rezultatele proiectelor strategice vor conduce la constituirea de rețele urbane coerente și competitive în raport cu situația anului 2014. Perioada orizontul 2045 urmărește ca din punct de vedere funcțional zona transfrontalieră să integreze politici teritoriale formulate pentru trei tipuri funcționale cu caracteristici și resurse specifice. Schema de dezvoltare prin proiecte a zonei de cooperare Romania-Bulgaria este prezentată în figura 1 și se bazează pe următorii parametri:

1. Conectivitate – Căi de transport: Rețeaua TEN-T principale și extinse ce conectază zona transfrontalieră cu spațiul european prin moduri de transport rutier, feroviar, fluvial și aerian.

2. Dezvoltarea socio-economică a teritoriului: Rețeaua de localități este formată dintr-un țesut heterogen, urban-rural, cu diferențe în ceea ce privește dinamica demografică și dezvoltarea economică. Zonele urbane, în funcție de proximitatea față de coridoarele majore de transport și a masei economice și demografice, au ponderi diferite în dezvoltarea zonei transfrontaliere, se sunt în centre de interes internațional, regional, județean sau local, după cum urmează:

Nivel 0 – Zone metropolitane de interes internațional: orașe capitală¹⁷

Romania: București

Bulgaria: Sofia

Nivel 1 – Centre urbane cu rol polarizator regional:

Romania: Constanța, Craiova (poli de creștere naționali)

Bulgaria: Varna¹⁸

---

17. Acest nivel se găsește în afara zonei de cooperare transfrontalieră dar are un impact major asupra dezvoltării zonei

18. Varna se găsește în afara zonei de cooperare transfrontalieră

Nivel 2 – Centre urbane cu rol polarizator județean/districtual:

Romania: Călărași, Giurgiu, Alexandria, Slatina, Drobeta Turnu Severin

Bulgaria: Silistra, Dobrich, Razgrad, Ruse, Veliko Târnovo, Plevna, Vratsa, Montana, Vidin

Nivel 3 – Centre urbane cu rol polarizator local¹⁹:

Romania: Constanța:Mangalia; Călărași: Oltenița; Lehliu Gară; Teleorman: Zimnicea, Turnu Măgurele, Rosiorii de Vede; Olt: Corabia, Caracal; Dolj: Bechet, Băilești, Calafat; Mehedinți: Orșova, Strehaia

Bulgaria - Dobrich: Kavarna, Balchik; Silistra: Tutrakan, Dulovo; Razgrad: Kubrat, Isperih; Ruse: Biala; Veliko Tarnovo: Svishtov, Gorna Oryahovitsa; Plevna: Kerven Briagh, Nicopole; Vratsa: Oriahovo, Biala Slatina; Montana: Lom; Vidin: Dimovo;

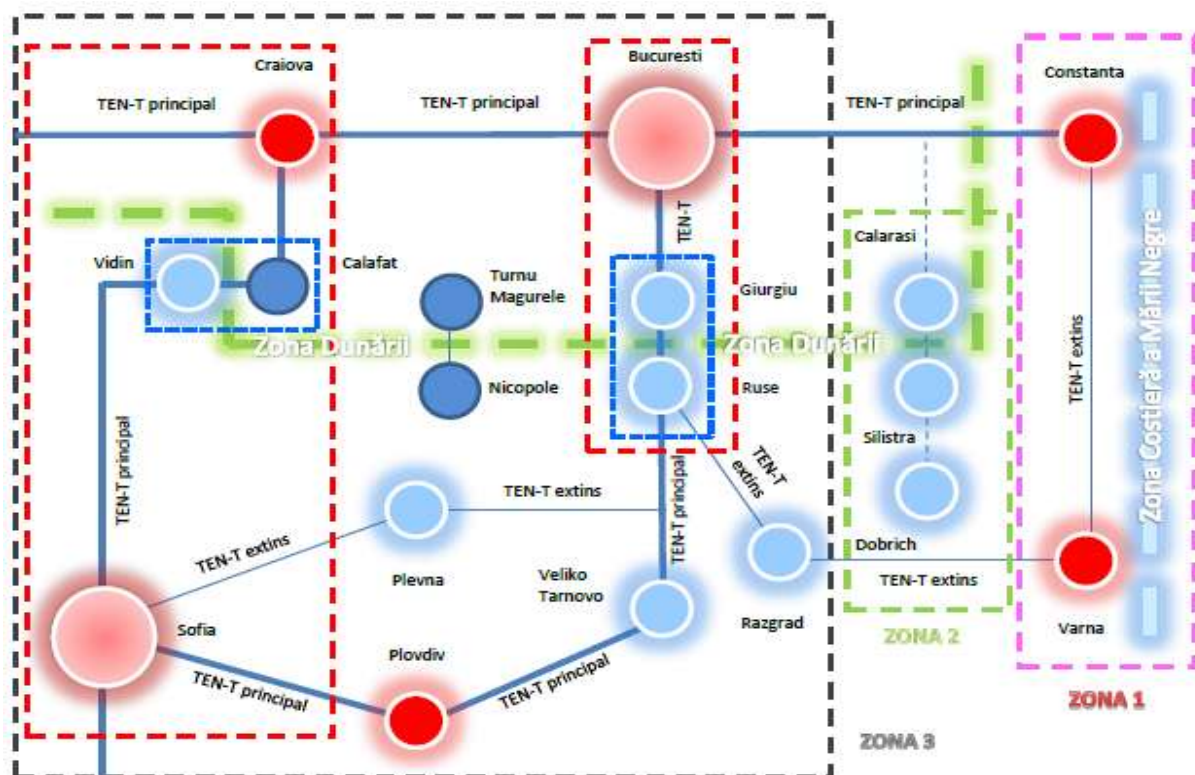
3. Zone de interes turistic

Valorile culturale și naturale în funcție de varietatea lor din punct de vedere cultural și natural precum și densitatea amplasării lor în teritoriul transfrontalier contribuie la consolidarea unei identități și atribute teritoriale reprezentând un potențial de dezvoltare turistică

Figura 1: Schema teritorială de susținerea a proiectelor strategice

---

19. Orașele cu rol polizator local sunt amplasate pe traseul coridoarelor din rețeaua TEN-T principale sau extinse și în apropierea unor orașe cu rol polarizator regional sau județean.

3.4.2. Descrierea zonelor de intervenție

Zona 1 – Zonă de litoral

Elemente caracteristice:

1. Amplasament: Teritoriul costier al Mării Negre, predominant urban (între 50% și 70%)
2. Conectivitate: Rețeaua TEN-T extinsă Constanța-Varna cu conexiuni către Tulcea-Delta Dunării pe teritoriul României și către Burgas-Istanbul pe teritoriul Bulgariei.
3. Economie: Dezvoltare economică prin transport, activități portuare, parcuri industriale și turism.
4. Domenii de intervenție: Dezvoltare economică, Reabilitare urbană, Protecția mediului, Valorificare și promovare patrimoniu natural și cultural, Resurse instituționale și umane.

Dezvoltare economică dominantă: Porturile de marfă și pasageri precum Constanța, Mangalia în România și Varna-Burgas reprezintă cele mai importante infrastructuri operaționale la Marea Neagră, pe lângă Istanbul. Împreună pot oferi o mai mare capacitate operațională și un acces pe Dunăre către vestul Uniunii Europene. În zona porturilor se pot dezvolta parcuri industriale și logistice având o bună conectivitate (transport, energie și internet).

În consecință zona litorală a Mării Negre, din punct de vedere al dezvoltării economico-sociale include politici de conectivitate teritoriale transnaționale, urmărind dezvoltarea rapidă, cu transfer de tehnologie pentru modernizarea transportului și a activităților portuare ca motor principal al dezvoltării locale și regionale. Activitățile portuare solicită și formularea de politici conexe privind dezvoltarea serviciilor suport financiare și asigurări, ce au ca rezultat implementarea unui cuplu ocupațional divers și competitiv pe piața muncii.

Un al doilea sector esențial creșterii economice a zonei este turismul și serviciile legate de industria turismului. Un pachet de politici vizează transformarea resurselor naturale și culturale în valori economice prin modernizarea structurilor de cazare, de introducere de noi metode de management, de servicii și de asigurare a unei piețe sigure complementare celor din regiunea Mării Negre și a Mării Mediterane.

Turismul și orașul se dezvoltă simultan, potențându-se reciproc, într-un mediu urban sigur și atractiv rezultat din investiții realizate în reabilitarea zonelor istorice, a patrimoniului construit, a infrastructurii de agrement și a serviciilor publice de interes general.

Din punct de vedere al peisajului zona oferă o varietate tipologică, menționând peisaje portuare precum Constanța și Tutrakan, elemente de inginerie precum podul Saligny de la Cernavodă , dar și culturale sau naturale din care se pot menționa:

a/. Valori culturale: Edificiu roman cu mozaic-Constanța, cetatea Callatis- Mangalia, cetatea Histria-comuna Histria, portul Hârșova, situl arheologic Kalakra și Yailata, orașul Balchik/Chabla.

b/. Valori naturale: cursul Dunării la Capidava-Hârșova, rezervația naturală *Gura Dobrogei*, Ostrov.

Protecția mediului, combaterea și protecția la riscuri naturale și industriale solicită un pachet de intervenții atât în lucrări de investiții cât și de dezvoltare instituțională prin mijloace tehnologice, informatice și de planificare teritorială.

Zona 2 – Zonă predominant rurală

Elemente caracteristice:

1. Amplasament: Teritoriul aferent cursului Dunării, câmpie și luncă, grad de urbanizarea sub 50%

2. Conectivitate: Coridorul terestru din rețeaua TEN-T principală București-Constanța pe teritoriul României și din rețeaua TEN-T extinsă Ruse-Razgrad-Dobrich-Varna pe teritoriul Bulgariei, completate de coridorul de transport fluvial al Dunării.

3. Economie: Dezvoltare economică a sectorului agricol, agroalimentar, turism, și activități portuare.

4. Domenii de intervenție: Dezvoltare economică-agricultură, Regenerare urbană, Protecția mediului, Turism în natură și cultural, Resurse instituționale și umane

Dezvoltare economică dominantă: Zona vestică regiunii costiere a Mării Negre este favorabilă dezvoltării agriculturii și a industriei agroalimentare pe diverse sectoare precum piscicultura, legumicultura, pomicultura, produse cerealiere, și realizarea de culturi pentru obținerea energiei non-convenționale. Acest teritoriu solicită politici de susținerea a activităților agricole, și pentru dezvoltarea lanțurilor de producție alimentară (de la culegere la prelucrare, impachetare și transport), considerând oportunitatea vecinătății unei piețe urbane cu o densitate demografică semnificativă dar și a unui sector turistic în dezvoltare/modernizare aflat în zona transfrontalieră cât și în regiunea Mării Negre și Mediterane.

Creșterea atractivității orașelor și în principal a orașelor port reprezintă o politică specifică zonei în scopul reabilitării patrimoniului construit, a conservării și protejării zonelor naturale și a îmbunătățirii și modernizării infrastructurii portuare, de agrement și de interes general-servicii și utilități publice.

Asigurarea navigabilității pe Dunăre, protecția condițiilor de mediu combinată cu măsuri de combatere și protecție a zonelor locuite la riscuri naturale și industriale solicită intervenții atât în lucrări de investiții specifice cât și de dezvoltare instituțională a formelor de informare, comunicare și planificare spațială.

Valorile peisagere ale zonei cuprind zone de peisaj portuar la Oltenița și Călărași, peisaj agricol la Călărași, peisaj cu elemente naturale precum zona inundabilă Călărași-Oltenița, valea Mostiștei, ostrovul Dunării de la Călărași, platoul și dealurile Olteiei, rezervația naturală Srebarna sau tumulul de la Svestari, parcul Tutacran-Silistra și canionul râului Suha. În mod special sunt de menționat siturile *UNESCO* de la Ivanovo și Sveshtarska. Acest patrimoniu susține dezvoltarea turismului folosind mijloacele non-auto, respectiv cu biciclete sau pe jos. Activități de recreere și de vizitare inclusiv pescuitul sportiv sau turismul științific asigură o dezvoltare a zonei complementar celei predominant agricole.

Zona 3 – Zonă predominant urbană

Elemente caracteristice:

1. Amplasament: Teritoriul aferent cursului Dunării, variat ca relief conținând zone de luncă, câmpie și montane către partea de vest a zonei de cooperare transfrontalieră. Zona urbanizată peste 50%.
2. Coridorul terestru din rețeaua TEN-T principală Calafat-Craiova-București, pe teritoriul României și Vidin-Sofia-Plovdiv-Veliko Târnovo, pe teritoriul Bulgariei, completat de coridorul de transport fluvial al Dunării.
3. Dezvoltare economică a sectorului productiv, energetic, terțiar, cercetare și IT, turism de afaceri și cultural și activități de transport rutiere și fluviale/portuare.
4. Domenii de intervenție: Dezvoltare economică, Energie, Cercetare, Regenerare urbană, Protecția mediului, Resurse instituționale și umane

Dezvoltare economică dominantă: Zona grupează majoritatea zonelor urbane funcționale în zona de cooperare transfrontalieră, inclusiv cele două capitale București și Sofia. Capacitatea economică a celor două orașe reprezintă resursa majoră care stă la baza dezvoltării zonei transfrontaliere. Zona 3 reprezintă un teritoriu ce aduce prin dezvoltare o varietate de funcțiuni din sectorul producție industrială, servicii, transport și noduri logistice, educație și cercetare.

Politicele de dezvoltare teritorială a rețelei de localități, considerând aspectele funcționale și de mediu, vizează reabilitarea infrastructurii urbane de servicii publice de interes general, reabilitarea patrimoniului cultural tangibil și atragerea de noi investiții prin valorificarea resurselor de teren construit pentru noi dezvoltări de parcuri industriale și clustere tematice. Politicile naționale trebuie să promoveze caracterul urban al zonei transfrontaliere, încurajând o dezvoltare funcțională a zonelor rurale aflate în zonele de influență urbană prin creșterea gradului de mobilitate și a calității locuirii și a atractivității spațiului construit.

Politici specifice sunt propuse pentru dezvoltarea cercetării comune în sectoare inovative și competitive de interes european și internațional (ex. zona metropolitană București cu infrastructura de cercetare în domeniul laserilor de mare putere, al acceleratoarelor de electroni și a instrumentației din fizica nucleară, ELI-NP).

Suținerea competitivității și a dezvoltării economice a zonei solicită politici privind dezvoltarea și modernizarea formelor de producție a energiei electrice nepoluante.

Asigurarea funcționalității orașelor port, a navigabilității Dunării, protecția patrimoniului natural și cultural, susținută și de măsuri de combatere a riscurilor naturale și industriale, solicită intervenții atât în lucrări de investiții specifice cât și de dezvoltare instituțională a formelor de informare, comunicare/asociere și planificare spațială.

Zona posedă o compoziție peisageră unică, dinamică cu un patrimoniu urban cultural valoros susținut de un peisaj natural unic, în care formele variate de relief asigură puncte de observație asupra cursului Dunării pe tronsonul aferent zonei oferind vizitatorilor imagini artistice deosebite. Vizitele de studiu organizate prin proiectul *Landscape Atlas* inserează un canevas complementar între Giurgiu-Ruse și Vidin-Calafat în care zone largi aflate sub Directiva Situri pentru Păsări sau Habitate din Mehedinți, Vidin, Montana, Vrața (în special pentru căderi de apă în zonele montane) și Comana-Călugăreni sunt completate cu peisaje agricole și podgorii în zona Olteniei, și zone cu patrimoniu construit menționând în mod special Veliko Târnovo oferă atât unități peisagere tematice sau dinamice precum București-Veliko Târnovo, București-Plevna-Sofia sau Porțile de Fier Ruse-Giurgiu²⁰.

3.4.3. Proiecte strategice finanțate în perioada de programare 2014-2020

Proiectele strategice ce susțin o dezvoltare integrată a zonei transfrontaliere sunt listate în conformitate cu axele și codurile Programului Operațional de Cooperare Transfrontalieră

Tabel nr. 3-5: Lista proiectelor strategice

cod proiect	Proiecte strategice	axa prioritară	cod
	OBIECTIV STRATEGIC 1 – CONECTIVITATE/ACCESIBILITATE		
	Proiecte în domeniul infrastructurii de transport		
a1-1	Realizare tronson Calafat-Craiova din rețeaua TEN-T principală	Axa prioritară 1: O regiune bine conectată	Reconstruire, îmbunătățirea drumurilor (autostrazilor) naționale, regionale sau locale
a1-2	Realizare tronson Craiova-Alexandria-București din rețeaua TEN-T principală		
a1-3	Finalizare tronson Vidin-Montana-Sofia din rețeaua TEN-T principală		
a1-4	Realizare tronson Sofia – Veliko Târnovo-Ruse din rețeaua TEN-T principală		
a1-5	Realizare tronson Ruse-Varna din rețeaua TEN-T principală		
a1-6	Realizare tronson Constanta-Varna din rețeaua TEN-T extinsă		
a1-7	Modernizarea traversării Giurgiu-Ruse (pod rutier și feroviar)		

²⁰ Pentru informații specifice domeniului se va consulta studiul Landscape Atlas elaborat pentru Ministerul dezvoltării regionale și administrației publice, de către *detente consultants srl* și *atelier foaie verde srl*, mai 2014.

a1-8	Realizarea traversării rutiere Călărași-Silistra (pod rutier)	Axa prioritară 1: O regiune bine conectată	Căi navigabile și porturi (TEN-T)
a1-9	Realizarea traversării Turnu Măgurele-Nicopole (pod rutier)		
a1-10	Modernizarea drumurilor naționale de-a lungul Dunării, pe tronsoanele Calarași –Giurgiu; Giurgiu-Tg Măgurele;-Tg Magurele-Calafat (Romania)		
a1-11	Modernizarea drumurilor naționale, de-a lungul Dunării, pe tronsoanele Silistra-Ruse; Ruse-Nicopole; Nicopole-Vidin (Bulgaria)		
a1-12	Modernizarea drumului Călărași-Drajna - legătura cu autostrada A2 (Romania)		
a1-13	Modernizarea drumului Dobrich-Silistra (Bulgaria)		
a1-14	Realizarea nodului multimodal regional Giurgiu-Ruse		
a1-15	Realizarea nodului multimodal regional Calafat-Vidin		
a1-16	Modernizarea porturilor Calafat, Giurgiu (Romania)		
a1-17	Modernizarea porturilor Vidin, Ruse (Bulgaria)		
a1-18	Modernizarea terminalelor și a facilităților pentru acostare în porturile Bechet, Tg Măgurele, Zimnicea, Oltența, Călărași (Romania)		
a1-19	Modernizarea terminalelor și a facilităților pentru acostarea navelor în porturile Oriahovo, Nicopole, Svistov, Tutrakan, Silistra(Bulgaria)		
a1-20	Lucrări de dragare pentru prevenirea blocării traficului pe Dunăre a navelor turistice		
a1-21	Achiziționare/instalare echipamente de intervenții în situații de urgență		
a1-22	Realizarea unei linii de transport public terestru între orașele Giurgiu-Ruse		
a1-23	Dezvoltarea și modernizarea centrelor de informare privind siguranța traficului în porturile Vidin-Calafat, Ruse-Giurgiu, Călărași-Silistra		
a1-24	Extinderea și modernizarea sistemelor de monitorizare și semnalizare a nivelului Dunării		
a1-25	Dezvoltarea unui sistem de supraveghere a zonei cheiurilor porturilor dunărene		
a2-1	OBIECTIV 3: VALOAREA CULTURALA SI NATURALA A REGIUNII Proiecte în domeniul asigurării condițiilor de siguranță a turiștilor Realizarea unui sistem integrat de informare pentru turiști în orașele port	Axa Prioritară 2: O regiune verde	Dezvoltarea și promovarea potențialului turistic din zone naturale
a2-2	Realizarea unui sistem integrat de intervenție în situații ce afectează turiștii (Servicii taxi, Servicii medicale, Servicii poliție, Servicii asistență juridică)		
a2-3	Camere supraveghere în zona hotelieră		
a2-4	Proiecte în domeniul dezvoltării durabile a turismului Plan de marketing turistic pentru zona costieră a Mării Negre		
a2-5	Plan de marketing pentru zona turistică fluvială (tronson 1: Giurgiu-Călărași și tronson 2: Calafat-Zimnicea)		
a2-6	Plan de management al patrimoniului cultural tangibil pentru zone urbane construite protejate a orașelor port		
a2-7	Semnalizare trasee turistice, foișoarea și observatoare în zone protejate		
a2-8	Proiecte în domeniul recreerii Realizarea de piste biciclete și căi pietonale în zone cu peisaje naturale specifice		
a2-9	Realizarea de zone pentru concursuri de caiac/canoe		
a2-10	Amenajarea de trasee pentru alergări, concurs biciclete		

a2-11 a2-12 a2-13 a2-14 a2-15 a2-16 a2-17 a2-18 a2-19 a2-20 a2-21 a2-22 a2-23 a2-24	OBIECTIV 3: VALOAREA CULTURALA SI NATURALA A REGIUNII Proiecte în domeniul reabilitării patrimoniului cultural Reabilitare clădiri publice pentru activități multicultural Restaurare, conservare clădiri de patrimoniu, clădiri tradiționale și monumente Asigurare căi de acces și facilități pentru vizitare obiective turistice Restaurare, conservare situri arheologice Dezvoltare trasee și zone turistice culturale Dezvoltarea traseelor turistice: Drumul Impăraților Romani și Drumul Vinului Proiecte în domeniul promovării valorilor culturale specifice zonei Ghiduri, hărți tematice turistice Festival de filme și teatru Concursuri și dezbateri culturale tematice Expoziții, Conferințe și târguri turistice Concursuri și expo gastronomice Ghiduri pentru construcția construcțiilor conform stilurilor de arhitectură și a modurilor de construcție tradiționale Concursuri de folclor (cântece, dans) și port popular Publicații privind legende și mituri		Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural public
a2-25 a2-26 a2-27 a2-28	OBIECTIV 3: VALOAREA CULTURALA SI NATURALA A REGIUNII Protejarea și restaurarea mediului natural Refacere a habitatelor acvatice, ecosisteme, specii, material genetic Marcare, semnalizare și securizare zone protejate Culegere date și realizare hărți pentru monitorizarea stării ecologice a Dunării Planuri de observare în zone cu habitate acvatice și a păsări (ex. migrația peștilor/păsărilor)		Protejarea și conservarea biodiversității, protejarea naturii și a infrastructurii verde.
a2-29 a2-30 a2-31 a2-32 a2-33 a2-34 a2-35 a2-36	Proiecte în domeniul protecției și conservării biosferei Evaluare a stării zonelor afectate de colmatare antropică Refacere a habitatelor acvatice, ecosisteme, specii, material genetic Marcare, semnalizare și securizare zone protejate Planuri de management pentru zone naturale protejate identificate Proiecte în domeniul cunoașterii biosferei Dunării și Mării Negre Vizite de studiu Simpozioane / seminarii Prelegeri / formare Publicații / filme		Protejarea, restaurarea și utilizarea durabilă a siturilor Natura 2000
a3-1 a3-2 a3-3 a3-4 a3-5 a3-6 a3-7	OBIECTIV 3: VALOAREA CULTURALA SI NATURALA A REGIUNII Proiecte în domeniul combaterii riscurilor Dezvoltare sisteme de monitorizare a riscurilor naturale și antropice Gestionarea apei provenită din inundații pentru irigarea ulterioară a terenurilor agricole Planul de management al debitelor de apă pe cursul Dunării Achiziționarea de echipamente pentru intervenții în cazul inundațiilor, incendiilor, alunecărilor de teren, furtuni Realizarea de plantări și împăduriri ale zonelor afectate de alunecări de teren sau furtuni Lucrări de prevenire și combatere a deșertificării cu prioritate în județul Dolj Realizarea de operațiuni de decolmatare și reprofilări maluri, și de utilizare sedimente	Axa prioritară 3: O regiune sigură	Adaptarea la schimbările de mediu și prevenirea și managementul riscurilor (eroziune, incendiu, inundații, furtuni și secetă, inclusiv măsuri de conștientizare/prevenire, protecție civilă și sisteme de management și infrastructură
a3-8 a3-9 a3-10 a3-11	Proiecte în domeniul prevenirii și combaterii a riscurilor industriale Hărți cu indicarea surselor poluatoare Hărți cu indicarea terenurilor poluate provenite din activități industriale Studii de fezabilitate pentru depoluarea terenurilor din zone portuare/industriale Achiziționarea de echipamente necesare monitorizării calității aerului		Prevenirea riscurilor și managementul riscurilor fără legătură cu schimbări climatice (cutremur) și riscuri antropice (accidente tehnologice) inclusiv măsuri de

a3-12	și apei Achiziționarea de echipamente pentru intervenție în accidente industriale		conștientizare/prevenire, protecție civilă și sisteme de management și infrastructură
a4-1 a4-2 a4-3 a4-4	OBIECTIV STRATEGIC 2: ATRACTIVITATEA REGIUNII Proiecte în domeniul dezvoltării capitalului uman Consultanță ocupațională persoane vârstnice active Consiliere ocupațională pt. tineri Cursuri de formare pentru persoane fără un loc de muncă Practică în firme în domeniul turistic, transport, agroalimentar	Axa prioritară 4: O regiune educată/ calificată și incluzivă	Acces la muncă pentru persoane în căutarea unui loc de muncă, pentru populația inactivă inclusiv cei pe termen lung, pentru cei excluși din piața de muncă precum și prin inițiative și suport pentru mobilitatea forței de muncă
a4-5 a4-6 a4-7	Cursuri de formare pentru persoane fără un loc de muncă Planuri pentru identificare mix marketing tematic al firmelor Servicii de consultanță tematică specializate		Adaptarea la schimbare a forței de muncă, întreprinderilor și a întreprinzătorilor
a4-8 a4-9 a4-10 a4-11	Cursuri de ucenicie/practică realizat între firme private, administrația locală și instituții de învățământ Dezvoltare unei curricula de învățământ adaptate pieței locale de muncă/nișei de piață Asigurarea de locuințe pentru personalul din sănătate și educație Dezvoltarea de ateliere/laboratoare tematice de practică/ucenicie		Modernizarea instituțiilor legate de piața de muncă, precum servicii publice și private de angajare, coordonarea cu nevoile pieței de muncă, incluzând acțiuni care întăresc mobilitatea muncii la nivel transnațional sau de scheme de mobilitate și o mai bună cooperare între instituții și actori relevanți
a5-1 a5-2 a5-3	OBIECTIV STRATEGIC 2: ATRACTIVITATEA REGIUNII Proiecte în domeniul prevenirii cazurilor de îmbolnăvire Centru de informare privind situația de sănătate transfrontalieră Achiziționare echipamente, medicație pt. prevenirea, stoparea epidemiilor Ateliere de lucru specializate pt. privind prevenirea epidemiilor	Axa prioritară 5: O regiune eficientă	Investiții în dezvoltarea capacității investiționale și în creșterea eficienței administrației și a serviciilor publice la nivel național, regional, local în vederea realizării reformelor, o mai bună reglementare, și guvernare.
a5-4 a5-5 a5-6 a5-7 a5-8	OBIECTIV STRATEGIC 4: MANAGEMENT PUBLIC SI GUVERNARE Proiecte în domeniul creșterii capacității de planificarea spațială a teritoriului transfrontalier Organizarea informațiilor spațiale necesare planificării zonei costiere Marea Neagră Organizarea datelor spațiale necesare planificării dezvoltării cursului Dunării Identificarea zonelor de dezvoltare cu efect transfrontalier negativ Realizarea studiilor sectoriale și realizarea planului de mobilitate transfrontalieră Studii de fezabilitate pentru amenajări hidroelectrice pe fluviul Dunărea		
a5-9 a5-10 a5-11	Proiecte în domeniul dezvoltării formelor asociative, de consultare și luare a deciziilor privind inițiative și proiecte de interes comun Inființare Comitet Consultativ al Porturilor Dunărene Publicarea Buletinului informativ Dunărea Organizarea de dezbateri asupra aspectelor integrate privind	Axa prioritară 5: O regiune eficientă	

a5-12	activitatea de transport fluvial, calitatea apei și fauna acvatică		
a5-13	Organizarea de dezbateri privind calitatea serviciilor în turism și creșterea oportunităților de locuri de muncă		
	Realizarea unui proiect comun privind regenerare și dezvoltare a orașelor port dunărene prin instrumentele financiare Jessica		
	Proiecte pentru reducerea infraționalității transfrontaliere		
a5-14	Montare camere luat vederi zona cheiurilor		
a5-15	Organizarea de workshopuri-tematice, Cursuri formare și Vizite de studii în alte zone transfrontaliere pentru creșterea capacității administrative și a reprezentanților comunităților locale în planul comun de combaterea infraționalității transfrontaliere		
	Proiecte în domeniul sistemelor de performanță a serviciilor		
a5-16	Calitatea apei- realizarea unui sistem de benchmarking în orașele port pentru evaluarea calității apei potabil și menajere		
a5-17	Calitatea aerului – realizarea unui sistem de benchmarking în orașele port pentru evaluarea calității aerului din zonele urbane și industriale		
a5-18	Calitatea solului - realizarea unui sistem de benchmarking în orașele port pentru evidențierea terenurilor poluate, urbane și agricole		
a5-19	Calitatea serviciilor de cazare - realizarea unui sistem de benchmarking în orașele port pentru evaluarea serviciilor din sectorul HoReCa		
a5-20	Calitatea serviciilor de transport - realizarea unui sistem de benchmarking în orașele port pentru evaluarea servicii transport local public/privat		
	Proiecte în domeniul planificării participative		
a5-22	Realizarea și publicarea Cartei Albe a dezvoltării comunităților dunărene		Intărirea capacității furnizorilor de educație, învățare pe parcursul vieții, formare și de politici de angajare și sociale incluzând pacte sectoriale și teritoriale pentru reforme la nivel național, regional și local
a5-23	Formare profesională tematică pentru întărirea funcției publice pentru funcționarii publici din zona de cooperare transfrontalieră		
a5-24	Realizarea unui ghid comun privind forme de implicare a comunităților în dezvoltarea locală		

La sfârșitul perioadei de programare zona transfrontalieră Romania-Bulgaria va avea, din punct de vedere al investițiilor, configurarea spațială prezentată în harta de mai jos.

Dintre acestea, un număr de 15 proiecte sunt detaliate în subcapitolul **3.4.4. Lista proiectelor de interes comun și fișele aferente (propunere proiecte prioritare).**

Harta: Distribuția spațială a proiectelor strategice pentru perioada 2014 - 2020

3.4.4. Lista proiectelor de interes comun și fișele aferente (propunere proiecte prioritare)

Lista proiectelor prioritare este constituită din proiectele menționate în cadrul sub-capitolului 3.4.3. și este structurată în conformitate cu condițiile caietului de sarcini publicat de Autoritatea Contractantă.

Criteriile după care au fost alese proiectele prioritare de interes comun au fost următoarele:

1. Rolul proiectului în dezvoltarea capacității de cooperare a administrației publice în planificarea și pregătirea proiectelor

2. Rolul proiectelor în creșterea activităților în domeniul turismului și implicit a pieței de turism a zonei
3. Rolul proiectelor în susținerea nivelului de accesibilitate și de mobilitate a zonei ca suport al dezvoltării regionale
4. Rolul proiectelor în creșterea gradului de încredere a comunităților locale și a turiștilor în capacitatea de management a administrației publice locale
5. Rolul proiectelor în inițierea și implementarea altor proiecte ce se vor realiza, sau sunt în curs de realizare în zona, sau în afara zonei transfrontaliere

Harta proiectelor de interes comun.

1. Proiect: Observator Teritorial Transfrontalier Romania – Bulgaria

Cod proiect: a 5-4 & a 5-5

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 4 – Management public și guvernare

Conținutul proiectului:

- Organizarea informațiilor spațiale necesare planificării zonei costiere Marea Neagră
- Organizarea datelor spațiale necesare planificării dezvoltării cursului Dunării
- Organizare date spațiale privind structura demografică, socio-economică, culturală și de mediu a U.A.T.-urilor din zona de cooperare transfrontalieră Romania-Bulgaria
- Monitorizare și raportări anuale
- Expertiză externă și echipamente informatice (soft/hard)
- Studii Cercetare/Metodologii

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Proiectul este necesar realizării de studii tematice, strategii sectoriale și pentru fundamentarea unor decizii publice sau private, naționale sau europene privind realizarea unor investiții comune în domeniul transportului, energiei, al investițiilor economice majore, protecției mediului, combaterii riscurilor generate de schimbările climatice.
- Teritoriul supus analizei este unul vast, complex, atât din punct de vedere geografic (prezența diverselor forme de relief – zona montană / zona de câmpie, zona costieră a Mării Negre, prezența fluviului Dunărea), cât și punct de vedere socio-demografic, economic și cultural. În plus cele două țări înregistrează o dinamică diferită în dezvoltarea infrastructurii fizice de transport, urbane și rurale prin accesarea fondurilor Europene. Pentru un management eficient al teritoriului, cu toate implicațiile sale (economice, sociale sau de mediu, etc.) este necesară monitorizarea permanentă a acestuia, urmărindu-se coordonarea studiilor tematice, precum și menținerea la zi a bazelor de date comune cu caracter teritorial.

Valoarea estimată:

- Valoare: 3-5 milioane euro

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului	Rezultate	Indicatori
Politica 4.1-a: Creșterea capacității de planificare spațială a teritoriului transfrontalier Program: Dezvoltarea bazei de date spațiale		Organizarea și accesarea datelor cu caracter spațial al județelor/oblasti aflate în zona de cooperare teritorială transfrontalieră	Baze de date comune în limba română, bulgară și engleză privind dinamica teritorială din punct de vedere social, economic, spațial, administrativ	Atlas operațional on-line la termenul prevăzut Număr de vizitatori Număr de studii elaborate pe baza datelor din Atlas
Inițiator	parteneri	Responsabilitate	Termen	sursa de finanțare
MDRAP Romania, și MDR Bulgaria prin memorandum-ul datat 07.03.2014	furnizori de date abilitați	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice	trimestrul 4, an 2017	Fonduri Europene, POCT Ro-BG Programul Dunărea
Alte informații relevante: -				

2. Proiect: Plan de mobilitate pentru orașele port din zona transfrontalieră

Cod proiect: a 5-7

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 2 – Atractivitatea regiunii

Conținutul proiectului:

- Forme de transport
- Fluxuri de trafic persoane și bunuri
- Plan de combatere a riscurilor și administrarea planului
- Acțiuni-răspuns la evenimente de risc

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Proiectul este important ca instrument pentru luarea unor decizii privind amplasarea nodurilor logistice de interes regional și local. Lipsa planurilor de mobilitate limitează crearea unor mai bune legături între principalele orașe port și centrele polarizatoare din zona transfrontalieră.
- Setul de indicatori comuni în privința infrastructurii de transport reflectă faptul că în ambele țări dezvoltarea și modernizarea sectorului transporturi constituie o prioritate, iar potențialul regiunii transfrontaliere România-Bulgaria de a deveni o poartă estică a Uniunii Europene poate fi valorificat prin conectarea acestui teritoriu la coridoarele europene. În acest sens, conectarea terestră a orașelor port și elaborarea planurilor de mobilitate ale acestora sunt necesare pentru dezvoltarea unor legături în teritoriu care să preia cât mai eficient fluxul de mărfuri sau persoane și care astfel să ducă la intensificarea schimburilor economice și culturale.

Valoarea estimată:

- Valoare: 2-3 milioane euro

Incadrare în Strategie	Obiectivul proiectului		Rezultate	Indicatori
Politica 4.2-a Realizarea planurilor de mobilitate pentru creșterea eficienței serviciilor de transport Program: Management de transport	Creșterea accesibilității și mobilității în cazul orașelor port pe moduri de transport terestre și fluviale		Plan de mobilitate limba română, bulgară și engleză	Plan publicat on-line la termenul prevăzut
Inițiator	parteneri	Responsabilitate	Termen	sursa de finanțare
MDRAP Romania, și MDR Bulgaria prin memorandum-ul datat 07.03.2014	furnizori de date abilitați	Ministerul Transporturilor	trimestrul 2, an 2017	Fonduri Europene, POCT Ro-BG
Alte informații relevante: -				

Domeniul - Dezvoltării formelor asociative, de consultare și luare a deciziilor privind inițiative și proiecte de interes comun

3. Proiect: Inițiere Comitet Consultativ al Porturilor Dunărene

Cod proiect: a 5-9

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 4 – Management public și guvernare

Conținutul proiectului

- Asistență juridică privind înregistrarea Comitetului
- Plan de acțiune pe termen mediu și scurt
- Schimb de experiență cu organizații similare
- Forme și tehnologii suport pentru o comunicare eficace

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Proiectul rezultă din necesitatea creării capacității de reprezentare și de susținere de inițiative/proiecte comune orașelor port la Dunăre (inclusiv în organizații precum Comisia Dunării sau Comisia Internațională pentru Protecția Fluviului Dunărea). Continuarea procesului de cooperare transfrontalieră și întărirea mecanismelor de cooperare, atât la nivelul administrațiilor publice cât și la nivelul instituțiilor private, se poate face prin sprijinirea rolului pe care îl joacă orașele – port ca puncte de tranzit / acces în zona transfrontalieră. Datorită îndelungii istorii comune pe care o împărtășesc orașele riverane, acestea pot funcționa în continuare ca porți de intrare, dar și ca punți prin care pot fi depășite diferențele administrative și reglementările ce guvernează cele două țări, facilitând schimburile și dezvoltarea economică.

Valoarea estimată:

- 200-500 mii euro

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului		Rezultate		Indicatori	
Politica 4.1-b: Asigurarea formelor de consultare și luare a deciziilor privind inițiative și proiecte de interes comun Program: Crearea formelor asociative		Întărirea capacității de management a administrațiilor locale și a persoanelor fizice și juridice în procesul de luare a deciziei privind dezvoltarea zonei		Creșterea capacității de comunicare		Comitet Consultativ operațional	
						Număr de întâlniri înregistrate	
						Număr de decizii luate și publicate	
inițiator	parteneri	Responsabilitate		Termen		sursa de finanțare	
MDRAP Romania, și MDR Bulgaria prin memorandum-ul datat 07.03.2014	Administrații publice locale, operatori privați, ONG-uri, mediul educațional	MDRAP		trimestrul 4, an 2016		Fonduri Europene, POCT Ro-BG	
Alte informații relevante:							
-							

4. Proiect: Planul comun de combaterea a infracționalității transfrontaliere

Cod proiect: a 5-15

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 4 – Management public si guvernare

Conținutul proiectului

- Plan de acțiune
- Cursuri de formare pentru administrație și comunitățile locale
- Vizite de studii, intership pentru funcționari public în alte zone transfrontaliere pentru schimb de experiență
- Tehnologie suport (ex. camere de monitorizarea cheiuri orașe port)

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Unul din obiectivele prioritare ale Strategiei pentru Regiunea Dunării relevă necesitatea *conlucrării în vederea promovării securității și pentru soluționarea problemelor legate de criminalitatea organizată și de infracțiunile grave*; având în vedere lungimea graniței comune pe care o împărtășesc cele două țări (România și Bulgaria), accesul la Marea Neagră și apropierea de granița Uniunii Europene. Necesitatea elaborării unui plan comun de combatere a infracționalității este cu atât mai evidentă cu cât securizarea frontierelor devine o problemă din ce în ce mai importantă la nivel internațional.

Valoarea estimată:

- 1-3 milioane euro

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului		Rezultate	Indicatori
Politica 4.1-c: Întărirea capacității operaționale pentru reducerea infracționalității transfrontaliere Program: Spravegherea punctelor de frontieră		Dezvoltarea de noi forme de management și instrumente de lucru specifice zonelor de frontieră		Reducerea și menținerea la un grad minim acceptat a formelor infracționale transfrontaliere	Plan de acțiune operațional număr de persoane formate în domeniu reducerea cazurilor de infracționalitate transfrontalieră
inițiator	parteneri	Responsabilitate		Termen	sursa de finanțare
MDRAP Romania	Administrații publice locale	MAI		trimestrul 4, an 2016 și periodic până la sfârștul anului 2020	Fonduri Europene, POCT Ro-BG
Alte informații relevante:					
-					

5. Proiect: Complexul hidrotehnic Turnu Măgurele-Nicopole

Cod proiect: a 5-8

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 4: Management public și guvernare

Conținutul proiectului:

- fundamentarea oportunității investiției
- forme juridice privind acționariatul și managementul investiției
- analiza financiară
- analiza cost-beneficiu
- analiza de risc și sensibilitate
- analiza de impact asupra mediului

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Proiectul se înscrie în linia producerii de energie non-poluantă, vizând diminuarea dependenței în ceea ce privește importul de resurse energetice, dar și diminuarea emisiilor ce au efecte nocive pentru mediul înconjurător și care pot avea efecte în ceea ce privește schimbările climatice. Eficientizarea energetică și intensificarea utilizării energiilor regenerabile, disponibile în zona transfrontalieră sunt de asemenea abordate cu prioritate.

Valoarea estimată:

- 5-7 milioane euro

Incadrare în Strategie	Obiectivul proiectului		Rezultate	Indicatori
Politica 1.3-a Modernizarea infrastructurii și a serviciilor din sectorul energetic Program: Asigurarea alimentării continue cu energie	Creșterea capacității de producere de energie non- poluantă		Găsirea indicatorilor economici și financiari viabili pentru realizarea finanțării și ulterior a lucrărilor de investiție	Realizarea și aprobarea studiilor tehnice, financiare și juridice premergătoare realizării investiției
inițiator	parteneri	responsabilitate	termen	sursa de finanțare
MECMA, România și MEET, Bulgaria prin memorandum semnat pe data de 12.10.2011	-	MECMA, România și MEET, Bulgaria	trimestrul 2, an 2017	Fonduri Europene, POCT Ro-BG
Alte informații relevante: -				

6. Proiect: Modernizarea rețelei de transport terestră TEN-T între România și Bulgaria

Cod proiect: a 1-4 & a 1-7

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 1 – Conectivitate / accesibilitate

Conținutul proiectului:

- Modernizarea traversării Giurgiu-Ruse (pod rutier și feroviar)
- Realizarea legăturii în rețeaua TEN-T a tronsonului Sofia - Ruse

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Necesitatea proiectului este dată de potențialul regiunii transfrontaliere de a deveni o poartă estică a Uniunii Europene, implicând conectarea acestui teritoriu la coridoarele europene, prin dezvoltarea transportului fluvial și asigurarea infrastructurii de transport terestru pentru toate localitățile urbane și rurale. Dunărea este atât o cale de transport, cât și o barieră între România și Bulgaria; astfel necesitatea traversării fluviului, în scopul intensificării schimburilor economice, devenind o prioritate.
- Creșterea accesibilității prin forme de transport terestre și fluviale în zona porturilor Giurgiu-Ruse susține realizarea unui nod logistic regional ce contribuie la dezvoltarea economică a comunităților zonei transfrontaliere.

Valoarea estimată:

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului	Rezultate	Indicatori
Politica 1.1.-a: Integrarea modurilor de transport și conectarea lor cu rețeaua europeană Program: Creșterea accesibilității		Creșterea accesibilității în zona Balcanilor dinspre rețeaua TEN-T	Conectarea rapidă a celor două capitale pe căi terestre rutiere și feroviare	finalizarea și recepția lucrărilor creșterea capacității de trafic (%) reducerea timpului de traversare (minute)
inițiator	parteneri	Responsabilitate	Termen	sursa de finanțare
MDRAP	Administrația locală, județ și oraș	MT Romania MT Bulgaria	trimestrul 3, an 2020	Fonduri Europene, POCT Ro-BG POIM-Romania POR - Romania
Alte informații relevante:				
-				

7. Proiect: Realizarea podului dintre Călărași și Silistra

Cod proiect: a1-8

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 1 – Conectivitate / accesibilitate

Conținutul proiectului:

- Traseu de drum pe malul românesc și bulgăresc
- Viaduct de acces pe malul românesc și bulgăresc
- Realizare pod 1680 m

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Necesitatea proiectului este dată de potențialul regiunii transfrontaliere de a deveni o poartă estică a Uniunii Europene, implicând conectarea acestui teritoriu la coridoarele europene, prin dezvoltarea transportului fluvial și asigurarea infrastructurii de transport terestru pentru toate localitățile urbane și rurale. Dunărea este atât o cale de transport, cât și o barieră între România și Bulgaria; astfel necesitatea traversării fluviului, în scopul intensificării schimburilor economice, devenind o prioritate.
- Lipsa punctelor de trecere a frontierei, a podurilor în special, conduce la îngreunarea schimburilor directe între companiile private sau populație, atât din zona de cooperarea transfrontalieră, cât și aflate în tranzit, iar proiectul podului Călărași-Silistra răspunde acestei probleme de mobilitate.

Valoarea estimată:

- 193 560 mii euro

Incadrare în Strategie	Obiectivul proiectului	Rezultate		Indicatori
Politica 1.1.1.-a: Integrarea modurilor de transport și conectarea lor cu rețeaua europeană Program: Creșterea accesibilității	Creșterea accesibilității în zona sudică a UE dinspre rețeaua TEN-T principală	Conectarea rapidă a celor două capitale pe căi terestre rutiere și feroviare		Finalizarea și recepția lucrărilor Creșterea capacității de trafic (%) Reducerea timpului de traversare (minute) Reducerea emisiilor CO2
Inițiator	Parteneri	Responsabilitate	Termen	Sursa de finanțare
MDRAP	Administrația locală, județ și oraș	MT Romania MT Bulgaria	trimestrul 3, an 2020	Fonduri Europene, POCT Ro-BG POIM-Romania POR - Romania
Alte informații relevante: -				

8. Proiect: Realizarea podului pentru legarea porturilor Turnu Măgurele și Nicopole

Cod proiect: a 1-9

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 1 – Conectivitate / accesibilitate

Conținutul proiectului:

- Traseu de drum pe malul românesc și bulgăresc
- Viaduct de acces pe malul românesc și bulgăresc
- Realizare pod 850 m

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Necesitatea proiectului este dată de potențialul regiunii transfrontaliere de a deveni o poartă estică a Uniunii Europene, implicând conectarea acestui teritoriu la coridoarele europene, prin dezvoltarea transportului fluvial și asigurarea infrastructurii de transport terestru pentru toate localitățile urbane și rurale. Dunărea este atât o cale de transport, cât și o barieră între România și Bulgaria; astfel necesitatea traversării fluviului, în scopul intensificării schimburilor economice, devenind o prioritate.
- Lipsa punctelor de trecere a frontierei, a podurilor în special, conduce la îngreunarea schimburilor directe între companiile private sau populație, atât din zona de cooperarea transfrontalieră, cât și aflate în tranzit, iar proiectul podului Turnu Măgurele-Nicopol răspunde acestei probleme de mobilitate.

Valoarea estimată:

- 922 921 mii euro

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului	Rezultate	Indicatori
Politica 1.1.-a: Integrarea modurilor de transport și conectarea lor cu rețeaua europeană Program: Creșterea accesibilității		Creșterea accesibilității în zona Balcanilor dinspre rețeaua TEN-T	Conectarea rapidă a celor două capitale pe căi terestre rutiere și feroviare	finalizarea și recepția lucrărilor creșterea capacității de trafic (%) reducerea timpului de traversare (minute)
Inițiator	parteneri	Responsabilitate	Termen	sursa de finanțare
MDRAP	Administrația locală, județ și oraș	MT Romania MT Bulgaria	trimestrul 3, an 2020	Fonduri Europene, POCT Ro-BG POIM-Romania POR - Romania
Alte informații relevante: -				

9. Proiect: Modernizarea terminalelor și a facilităților pentru acostarea navelor turistice și de marfă
Cod proiect: a 1-16 & a 1-17

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 1 – Conectivitate / accesibilitate

Conținutul proiectului:

- modernizare porturi Calafat, Giurgiu (Romania)
- modernizare porturi Vidin, Ruse (Bulgaria)

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Modernizarea infrastructurii și facilităților legate de activități portuare devine un factor esențial în dezvoltarea economică a zonei transfrontaliere, porturile pe Dunăre (de pe ambele maluri) reprezentând un punct forte în susținerea și crearea locurilor de muncă. Necesitatea modernizării și întreținerii infrastructurii portuare este condiționată de climă (cu veri secetoase, care fac anumite locuri din albia fluviului să devină impracticabile sau cu ierni geroase, când din cauza înghețului Dunărea poate deveni puțin navigabilă).

Valoarea estimată:

- conform studii de fezabilitate

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului		Rezultate	Indicatori
Politica 1.1.-a: Integrarea modurilor de transport și conectarea lor cu rețeaua europeană Program: Modernizarea porturilor		Creșterea accesibilității în zona Balcanilor dinspre rețeaua TEN-T fluvială		Mărirea capacității operaționale a porturilor	finalizarea și recepția lucrărilor creșterea capacității de trafic (%) persoane și bunuri
inițiator	parteneri	Responsabilitate		Termen	sursa de finanțare
MDRAP	Administrația locală, județ și oraș	MT Romania MT Bulgaria		trimestrul 3, an 2020	Fonduri Europene, POCT Ro-BG POIM-Romania POR - Romania
Alte informații relevante:					
-					

Domeniu – Condiții de siguranță pentru turiști

10. Proiect: Realizarea unui sistem integrat de informare și servicii pentru turiști în orașele port din zona transfrontalieră

Cod proiect: a 2-1

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 3 – Valoarea culturală și naturală a regiunii

Conținutul proiectului:

- sisteme de informare privind valori culturale și turistice
- sistem de informare la servicii taxi, servicii medicale, servicii poliție, servicii asistență juridică
- echipamente/software

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Zona transfrontalieră are un potențial turistic ridicat, insuficient exploatat și insuficient promovat. Zonele turistice cele mai dezvoltate sunt cele adiacente Mării Negre. Pentru celelalte, informațiile turistice sunt puține și nu ating grupurile țintă ale potențialilor vizitatori. Necesitatea dezvoltării turistice a altor zone, cu potențial sporit, în lungul fluviului, este concentrată în punctele de interes precum orașele – port. Investițiile în sistemele de informare pentru turiștii ce vizitează această zonă se pot dovedi a fi un catalizator în dezvoltarea turismului nu doar în centrele urbane vizate, cât și în zonele rurale limitrofe.

Valoarea estimată:

- 1-3 milioane euro

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului		Rezultate		Indicatori			
Politica 4.2-b: Asigurarea condițiilor de siguranță a turiștilor Program: Informare și siguranța turiștilor		Creșterea informării turiștilor și a operatorilor de turism, a încrederii acestora în acuratețea și soliditatea informațiilor		Creșterea numărului de turiști		număr de turiști grad de ocupare hoteluri (%) reducerea numărului de infracțiuni gradul de satisfacție a turiștilor			
inițiator		parteneri		Responsabilitate		Termen		sursa de finanțare	
MDRAP		Administrația locală, județ și oraș Proprietari de spații de cazare și alimentare		Administrațiile locale		trimestrul 4, an 2017		Fonduri Europene, POCT Ro-BG	
Alte informații relevante:									
-									

11. Proiect: Prevenirea cazurilor de îmbolnăvire în orașele port din zona transfrontalieră

Cod proiect: a 5-1, a 5-2 & a 5-3

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 2 – Atractivitatea regiunii

Conținutul proiectului:

- Centru de informare privind situația de sănătate transfrontalieră (on-line)
- Echipamente, medicație pt. prevenirea, stoparea epidemiilor
- Ateliere de lucru specializate pt. privind prevenirea epidemiilor

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Zonă de tranzit și de acces în și dinspre Uniunea Europeană, zona de cooperare transfrontalieră poate deveni și zonă de posibile focare și de răspândire a epidemiilor; astfel, necesitatea echipării orașelor – port cu în vederea informării, prevenirii și stopării unor eventuale crize epidemiologice devine o prioritate nu doar la nivel interstatal, cât și la nivel european.

Valoarea estimată:

- 7-10 milioane euro

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului	Rezultate	Indicatori
Politica 2.1-a: Asigurarea accesului la servicii de sănătate într-un mediu sigur și igienic Program: Sistemul de răspuns la situații de urgență		Prevenirea și tratarea situațiilor de urgență rezultate din accidente și epidemii	Starea de sănătate ridicată pentru membrii comunităților locale și pentru turiști	număr de cazuri număr de cazuri mortale numărul, tipul și durata epidemiilor
Inițiator	parteneri	Responsabilitate	Termen	sursa de finanțare
MDRAP	Administrația locală, județ și oraș	MS Romania MS Bulgaria	trimestrul 4, an 2018	Fonduri Europene, POCT Ro-BG
Alte informații relevante: -				

Domeniul – Proiecte în domeniul reabilitării patrimoniului natural/cultural

12. Proiect: Promovarea și valorificarea peisajului transfrontalier Romania – Bulgaria

Cod proiect: a 2 - 7

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 3 – Valoarea culturală și naturală a regiunii

Conținutul proiectului:

- Identificarea și organizarea informațiilor spațiale a punctelor de belvedere aflate pe parcursul Dunării (30 de puncte)
- Elaborarea de documentații tehnice și realizarea pentru amenajarea punctelor de belvedere pentru principalele categorii de peisaje identificate

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- *Atlasul Peisajelor (Landscape Atlas – landscape identification and character assessment in the Romania – Bulgaria cross border area, 2014)* identifică o serie de unități de peisaj, care prin exploatarea judicioasă și durabilă pot susține dezvoltarea sectorului turistic și pot aduce în atenția turiștilor zone mai puțin cunoscute / accesate. Necesitatea implementării unui proiect pentru crearea unui traseu coerent, derivă mai ales din particularitatea peisajului și din posibilitatea valorificării durabile a acestuia.

Valoarea estimată:

- 1-3 milioane euro

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului	Rezultate	Indicatori
Politica 2.3-c: Amenajarea zonelor necesare recreerii și practicării de activități sportive Program:		Punerea în valoare a peisajului Dunării și includerea acestuia în trasee turistice	Realizarea unei rețele de puncte de belvedere cu o accesibilitate lesnicioasă	Număr de puncte de belvedere finalizate Număr de vizitatori per an Forme și număr pentru fiecare din forme ce promovează aceste puncte
Inițiator	parteneri	Responsabilitate	Termen	sursa de finanțare
MDRAP	administrațiile locale, județene sector privat	administrațiile locale, județene	trimestrul 4, an 2018	Fonduri Europene, POCT Ro-BG
Alte informații relevante:				
-				

13. Proiect: Creșterea capacității de gestionare a aspectelor infracționale transfrontaliere

Cod proiect: a 5-15

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 4 – Management public și guvernare

Conținutul proiectului:

- Organizarea de ateliere de lucru specifice
- Schimburi de experiență cu alte țări ce implementează programe de cooperare transfrontaliere
- Realizarea de ghiduri și manuale pentru cursuri de specializare

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Unul din obiectivele prioritare ale Strategiei pentru Regiunea Dunării relevă necesitatea *conlucrării în vederea promovării securității și pentru soluționarea problemelor legate de criminalitatea organizată și de infracțiunile grave*. Luând în considerare lungimea graniței comune dintre cele două țări (România și Bulgaria), accesul la Marea Neagră și apropierea de granița Uniunii Europene, creșterea capacității de gestionare a aspectelor infracționale transfrontaliere este cu atât mai necesară cu cât securizarea frontierelor devine o problemă din ce în ce mai importantă la nivel internațional.

Valoarea estimată:

- 500 mii-1 milion euro

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului	Rezultate	Indicatori
Politica 4.1-c: Întărirea capacității operaționale pentru reducerea infracționalității transfrontaliere Program: Schimb de experiență / cunoaștere / practici		Creșterea capacității operaționale a instituțiilor cu responsabilități în combaterea infracțiunii transfrontaliere	Aplicarea de metode de informare și de operare comune între instituțiile responsabile	Implementarea atelierelor de lucru și a materialelor necesare specializării Implementarea programelor de schimb de experiență Reducerea numărului cazurilor de infracționalitate transfrontalieră
Inițiator	parteneri	Responsabilitate	Termen	sursa de finanțare
MDRAP	Administrația porturilor Administrațiile publice locale	MAI	perioada 2015-2020	Fonduri Europene, POCT Ro-BG
Alte informații relevante: -				

14. Proiect: Realizarea de ateliere și laboratoare tematice pentru practica tinerilor din zona transfrontalieră (3 cicluri de câte 100 de persoane/an)

Cod proiect: a 4-3

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 2 – Atractivitatea regiunii

Conținutul proiectului:

- Amenajarea spațiilor de lucru/cercetare prin reamenajarea unor construcții existente
- Mobilarea și echiparea atelierelor/laboratoarelor
- Achiziționare materiale și logistică necesară
- Realizare curricula de pregătire și manuale pentru cursuri de specializare
- Indemnizația personalului implicat în formarea tinerilor

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Necesitatea implementării unor proiecte de formare profesională a tinerilor este o consecință directă a unor factori precum: dezvoltare economică redusă, nivelul mare al șomerilor, mai ales în rândul tinerilor, depopularea zonei și migrația tinerilor către polii puternici din zonă (București, Sofia, Varna etc.), locuri de muncă reduse ca număr și puțin diversificate, discontinuitatea între mediul urban și rural ca dezvoltare economică, migrația forței de muncă specializate (mai ales în domeniul sanitar și educațional), lipsa oportunităților pentru persoane cu nevoi speciale sau cu nivel scăzut de instruire (dezvoltarea de programe profesionale și vocaționale).

Valoarea estimată:

- 3-5 milioane euro

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului		Rezultate		Indicatori			
Politica 2.1-c: Asigurarea dezvoltării capitalului uman prin servicii de formare și consiliere Program: Formare specializată		Formarea de deprinderi practice pentru tineri in domenii identificate pe piața muncii		Dezvoltarea unor centre de pregătire a tineriilor în domenii solicitate de economia locală		100 de persoane pe an termină practica 80% angajare la terminarea practicii			
inițiator		parteneri		Responsabilitate		Termen		sursa de finanțare	
MDRAP		firme private, ONG-uri administrația publică locală		firme private ONG-uri		perioada 2015-2020		Fonduri Europene, POCT Ro-BG	
Alte informații relevante:									
-									

15. Proiect: Dezvoltare trasee și zone turistice culturale - Amenajarea spațiilor de campare aflate de-a lungul Dunării (20 spații de campare cu o capacitate de 25 de locuri)

Cod proiect: a 2 - 14

Incadrarea în obiectivele strategice: Obiectiv strategic 3 – Valoarea culturală și naturală a regiunii

Conținutul proiectului:

- Identificarea și marcarea spațiilor
- Realizarea facilităților pentru asigurarea condițiilor de igienă (duș, WC) și colectare și transport deșeuri
- Realizarea unui punct administrativ/supraveghere
- Achiziționarea de biciclete folosite în regim de închiriere
- Achiziționarea de forme de navigație fluvială (barcă cu vâsle) în regim de închiriere

Necesitatea proiectului rezultată din analiza situației existente:

- Zona transfrontalieră poate dezvolta o varietate bogată de produse turistice, pe baza potențialului existent, acesta nefiind însă suficient valorificat și promovat. Dezvoltarea unor forme de turism, accesibile tuturor categoriilor de turiști, prin crearea unor noi produse se poate susține prin alcătuirea de circuite turistice atractive și echiparea acestora cu infrastructura de servicii necesare unui turism de calitate. Astfel, punerea în valoare a circuitelor turistice prin realizarea infrastructurii de acces (inclusiv a pistelor de biciclete) și a serviciilor de campare contribuie la promovarea zonei ca ofertă turistică la scară regională.

Valoarea estimată:

- 1-3 milioane euro

Incadrare în Strategie		Obiectivul proiectului	Rezultate	Indicatori
Politica 2.3-d: Amenajarea zonelor necesare recreerii și practicării de activități sportive Program: Recreere		Valorificare prudentă a peisajului Dunării	Dezvoltarea turismului pe căile de acces învecinate cursului Dunării	20 spații de campare realizate 80% grad de ocupare/an
Inițiator	parteneri	Responsabilitate	Termen	sursa de finanțare
MDRAP	administrații publice locale întreprinzători privați	întreprinzători privați	trimestrul 4, an 2018	Fonduri Europene, POCT Ro-BG
Alte informații relevante: -				

Tabel nr. 3-6 Graficul implementarii pachetelor de proiecte strategice

nr. crt	Proiect	2015				2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Proiecte cod a1 : Reconstruire, îmbunătățirea drumurilor (autostrazilor) naționale, regionale sau locale																																					
1	Realizare tronson Calafat-Craiova																																				
2	Realizare tronson Craiova-Alexandria-București																																				
3	Finalizare tronson Vidin-Montana-Sofia																																				
4	Realizare tronson Sofia-Veliko Târnovo-Ruse																																				
5	Realizare tronson Ruse-Varna																																				
6	Realizare tronson Constanta-Varna																																				
7	Modernizarea traversării Giurgiu-Ruse (rutier, feroviar)																																				
8	Realizarea traversări Călărași-Silistra (pod rutier)																																				
9	Realizarea traversări Turnu Măgurele-Nicopole (pod rutier)																																				
10	Modernizarea drumurilor naționale pe tronsoanele Calarași –Giurgiu; Giurgiu-Tg Măgurele;-Tg Magurele-Calafat (Romania)																																				
11	Modernizarea drumurilor naționale pe tronsoanele Silistra-Ruse; Ruse-Nicopole; Nicopole-Vidin (Bulgaria)																																				
12	Modernizarea drumului Călărași-Drajna legătura cu autostrada A2 (Romania)																																				
13	Modernizarea drumulului Dobrich-Silistra (Bulgaria)																																				
14	Realizarea nodului multimodal regional Giurgiu-Ruse																																				
15	Realizarea nodului multimodal regional Calafat-Vidin																																				
Proiecte cod a1: Căi navigabile și porturi (TEN-T)																																					
16	Modernizarea porturilor Calafat, Giurgiu (Romania)																																				
17	Modernizarea porturilor Vidin, Ruse (Bulgaria)																																				

[illegible]

[illegible]

Proiecte cod a3: Prevenirea riscurilor și managementul riscurilor fără legătură cu schimbări climatice (cutremur) și riscuri antropice (accidente tehnologice) inclusiv măsuri de conștientizare/prevenire, protecție civilă și sisteme de management și infrastructură																					
8	Hărți cu indicarea surselor poluatoare																				
9	Hărți cu indicarea terenurilor poluate																				
10	Studii de fezabilitate pentru depoluarea terenurilor																				
11	Achiziționare de echipamente necesare monitorizării calității aerului și apei																				
12	Achiziționare de echipamente intervenție în cazul producerii de accidente industriale																				

nr. crt	Proiect	2015				2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Proiecte cod a4: Acces la muncă pentru persoane în căutarea unui loc de muncă, pentru populația inactivă inclusiv cei pe termen lung, pentru cei excluși din piața de muncă precum și prin inițiative și suport pentru mobilitatea forței de muncă																																					
1	Consultanță ocupațională persoane vârstnice active																																				
2	Consiliere ocupațională pt. tineri																																				
3	Cursuri de formare pentru persoane fără un loc de muncă																																				
4	Practică în firme																																				
Proiecte cod a4: Adaptarea la schimbare a forței de muncă, întreprinderilor și a întreprinzătorilor																																					
5	Cursuri de formare pentru persoane fără un loc de muncă																																				
6	Planuri pentru identificare mix marketing tematic al firmelor																																				
7	Servicii de consultanță tematică specializate																																				
Proiecte cod a4: Modernizarea instituțiilor legate de piața de muncă, precum servicii publice și private de angajare, coordonarea cu nevoile pieței de muncă, incluzând acțiuni care întăresc mobilitatea muncii la nivel transnațional sau de scheme de mobilitate și o mai bună cooperare între instituții și actori relevanți																																					
8	Cursuri de ucenicie/practică realizat între firme private, administrația locală și instituții de învățământ																																				
9	Dezvoltare unei curricula de învățământ adaptate pieței locale de muncă/nișei de piață																																				
10	Asigurarea de locuințe pentru personalul din sănătate și educație																																				
11	Dezvoltarea de ateliere/laboratoare tematice de practică/ucenicie																																				

nr. crt	Proiect	2015				2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Proiecte cod a5: Investiții în dezvoltarea capacității investiționale și în creșterea eficienței administrației și a serviciilor publice la nivel național, regional, local în vederea realizării reformelor, o mai bună reglementare, și guvernare.																																					
1	Centru de informare privind situația de sănătate transfrontalieră																																				
2	Echipamente, medicație pt. prevenirea, stoparea epidemiilor																																				
3	Ateliere de lucru specializate pt. privind prevenirea epidemiilor																																				
4	Organizarea informațiilor spațiale necesare planificării zonei costiere Marea Neagră																																				
5	Organizarea datelor spațiale necesare planificării dezvoltării cursului Dunării																																				
6	Identificarea zonelor de dezvoltare cu efect transfrontalier negativ																																				
7	Realizarea studiilor sectoriale și realizarea planului de mobilitate transfrontalieră																																				
8	Studiu de fezabilitate pentru amenajări hidrologice pe fluviul Dunărea																																				
9	Iniințare Comitet Consultativ al Porturilor Dunărene																																				
10	Publicarea Buletinului informativ Dunărea																																				
11	Organizarea de dezbateri asupra aspectelor integrate privind activitatea de transport fluvial, calitatea apei și fauna acvatică																																				
12	Organizarea de dezbateri privind calitatea serviciilor în turism și creșterea oportunităților de locuri de muncă																																				
13	Realizarea unui proiect comun privind regenerare și dezvoltare a orașelor port dunărene prin instrumentele financiare Jessica																																				
14	Montare camere luat vederi zona cheiurilor																																				

[illegible]

Legenda

3.5. Mecanismul de guvernare

Modelul de guvernare propus are ca obiectiv principal dezvoltarea unui mecanism de coordonare strategică adecvată, care să pună în corespondență obiectivele strategice și cele specifice cu politicile, programele și proiectele propuse prin prezenta strategie, având în vedere următoarele elemente:

- asumare și angajament la nivelul guvernelor celor două state privind asigurarea resurselor și asumarea priorităților strategice;
- coordonarea unitară la nivel național și orizontală la nivelul celor două state vizate;
- structuri instituționale stabile din perspectiva rolurilor și funcțiilor propuse.

Construcția instituțională propusă urmărește relaționarea politicilor sectoriale ale celor două țări cu politica de cooperare teritorială. Având în vedere acoperirea tematică inter-sectorială, inter - instituțională și transfrontalieră a strategiei, în baza Memorandumului de înțelegere semnat între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (RO) și Ministerul Dezvoltării Regionale (BG) în martie 2014, se propune **crearea unei comisii mixte româno - bulgare** alcătuită din reprezentanți ai ministerelor relevante din cele două țări, pentru implementarea prevederilor strategiei comune.

Comisia mixtă va reprezenta nivelul de monitorizare și evaluare a strategiei comune prin care se va asigura coordonarea acesteia și va avea ca obiective:

- Asigurarea implementării, monitorizarea și evaluarea strategiei comune precum și asigurarea complementarităților cu strategiile naționale relevante;
- Formularea de opinii cu privire la acțiunile care pot fi întreprinse la nivelul celor două state pentru asigurarea atingerii obiectivelor strategiei comune;
- Raportarea către Guvernele celor două țări a stadiului implementării strategiei comune, rezultatelor obținute, acțiunile propuse pentru atingerea obiectivelor generale și specifice propuse.

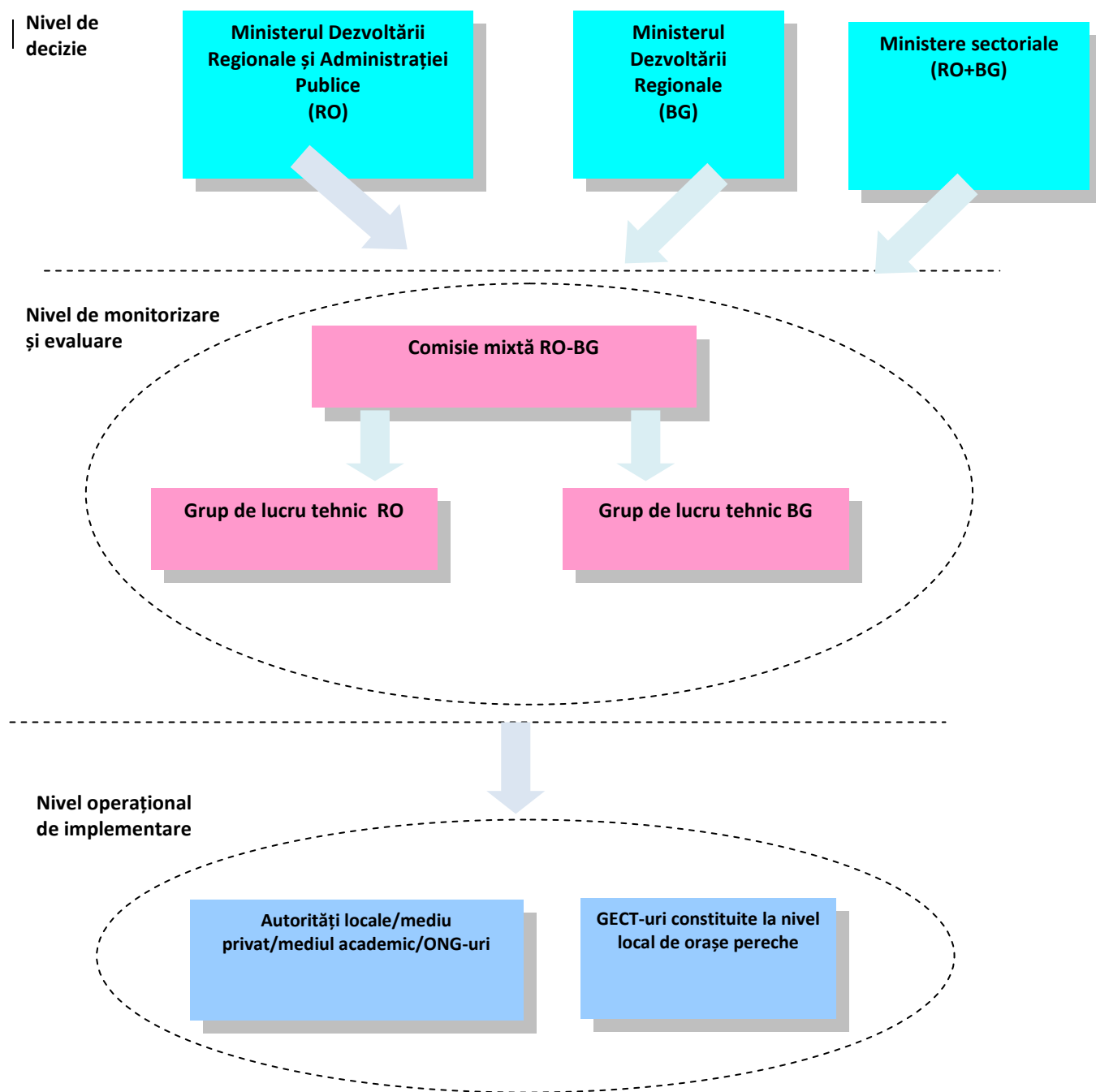
Comisia mixtă se va întâlni cel puțin odată pe an pentru analiza stadiului implementării strategiei. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice din România și Ministerul Dezvoltării Regionale din Bulgaria vor avea rol de coordonator al comisiei mixte, prin rotație.

Fiecare parte va asigura constituirea unui grup de lucru tehnic format din specialiști din cadrul autorităților publice centrale și locale relevante, mediului de afaceri, mediului academic, societății civile care vor avea ca rol monitorizarea Strategiei comune și raportarea către ministerul coordonator. Având în vedere importanța și rolul crescând al GECT la nivel european, se va lua în analiză posibilitatea înființării unei Grupări europene de cooperare teritorială la nivelul celor două zone transfrontaliere care să înlocuiască comisia mixtă preluând atribuțiile acesteia. Fiecare dintre cele două părți vor demara analiza cadrului legislativ și instituțional național favorabil constituirii GECT iar concluziile și etapele de parcurs vor fi analizate în prima ședință a Grupului de lucru constituit în baza Memorandumului de Înțelegere. Organizarea și funcționarea GECT România-Bulgaria va fi sprijinită prin fonduri europene 2014-2020.

Monitorizarea Strategiei comune - Monitorizarea Strategiei comune are la bază Planul de acțiune și indicatorii prevăzuți în plan. Monitorizarea Strategiei comune se va realiza în cadrul grupurilor de lucru create la nivelul celor două ministere (după cum a fost precizat mai sus). Metodologia de monitorizare va fi elaborată în termen de 3 luni de la data aprobării strategiei.

Evaluarea Strategiei comune- Evaluarea Strategiei se va realiza la nivelul celor două ministere cu rol de coordonator al comisiei mixte, anual fiind elaborat un raport comun prin care se va urmări stadiul atingerii obiectivelor din cadrul Strategiei și va integra și rezultatele monitorizării instrumentelor ce

vor susține implementarea strategiei (e.g programe operaționale). Rapoartele anuale vor fi supuse atenției guvernelor celor două țări.

3.5.1 Matricea riscurilor

<i>Riscuri</i>	<i>Evaluarea riscurilor conform matricei de analiză</i>	<i>Acțiuni pentru preîntâmpinarea riscurilor</i>
Întârzieri în constituirea comisiei mixte și a grupurilor de lucru. Întârzieri în luarea deciziilor la nivelul acestora privind organizarea întâlnirilor sau conținutul documentelor	M	Asumarea oficială a Planului de Acțiune privind implementarea strategiei și implicit a termenelor de constituire a mecanismului de monitorizare a strategiei Adoptarea unui calendar anual de lucru cu responsabilități clar definite
Cadru legal diferit în cele două țări care nu oferă suficient suport pentru implementarea/monitorizarea strategiei.	M	Procedura de monitorizare a strategiei (care va elaborată în 3 luni de la data aprobării strategiei) va identifica și posibilele diferite legislative și va identifica măsuri de remediere/diminuare a impactului acestora în monitorizare
Perioada mare de implementare a strategiei (30 de ani) coroborată cu lipsa de continuitate din cauza ciclurilor politice pot afecta implementarea strategiei	S	Evaluarea anuală a strategiei Actualizarea strategiei periodic (recomandat la 4 ani) Asumarea oficială a strategiei actualizate (dacă este cazul) odată cu începutul unui nou ciclu politic
Modificări instituționale inclusiv modificări ale atribuțiilor celor două ministere inițiatoare, care pot afecta strategia	R	Constituirea unui GECT România-Bulgaria
Absența unor date și informații corecte și relevante sau caracterul incomplet al acestora, care pot afecta monitorizarea și evaluarea strategiei	S	Înființarea Observatorului Teritorial Transfrontalier România – Bulgaria

Impactul și probabilitatea apariției riscurilor în procesul de monitorizare a strategiei de dezvoltare teritorială a fost apreciat conform matricei de mai jos:

Matricea de analiză a riscurilor

Probabilitate	Consecințe				
	Severe	Majore	Medii	Minore	Neglijabile
Sigură	E	R	R	M	M
Probabili	R	R	M	M	S
Posibil	R	M	M	S	S
Puțin probabil	M	M	S	S	N
Foarte puțin probabil	M	S	S	S	N

- E Risc Extrem** — Sunt necesare măsuri imediate.
R Risc Ridicat — Planul de acțiune este necesar cât mai curând posibil.
M Risc Mediu — Planul de acțiune este necesar.
S Risc Scăzut — Este necesară supravegherea.
N Risc Nesemnificativ — Nu necesită măsuri suplimentare.

Anexa 1. Fișe sintetice de prezentare NUTS 3

În această anexă sunt prezentate fișele descriptive ale unităților administrative de nivel NUTS 3 - județe (România) și oblasti (Bulgaria), ce compun zona transfrontalieră. Fiecare fișă a fost întocmită pornind de la un set de indicatori comuni pentru cele 16 unități, grupate pentru evidențierea aspectelor cheie privind:

Competitivitatea

- Clasificare
- Suprafață
- Populație
- Densitate
- Grad urbanizare
- Sporul migrator
- Minorități etnice
- Rețeaua de localități
- Număr universități
- Clustere cercetare
- Populație cu studii superioare
- Pondere populație neșcolarizată
- Pondere populație analfabetă
- Economie
- Tipologie forme de turism
- Resurse turistice naturale
- Resurse turistice culturale
- Patrimoniul construit
- Infrastructura turistică

Conectivitatea

- Localizare
- Vecini
- Puncte de trecere a frontierei
- Accesibilitate / transport

Atractivitatea și locuirea

- Pondere populație activă
- Numărul mediu de salariați
- Populația ocupată
- Pondere populației ocupată pe sectoare economice
- Numări șomeri / rata șomajului
- Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă
- Populație racordată la sistemul de canalizare
- Pondere populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor
- Numărul de medici / paturi
- Suprafața locuibilă

Mediul natural

- Mediu / biodiversitate
- Factori de risc

Datele folosite pentru alcătuirea acestor fișe au următoarele surse:

- Institutul National de Statistică (România) – baza de date TEMPO: <https://statistici.insse.ro/shop/> (*date publice*)
- Institutul National de Statistică (Bulgaria) - <http://www.nsi.bg/en/content/11224/demographic-and-social-statistics> (*date publice*)
- *Analiza și diagnoza situației curente în cadrul ariei transfrontaliere România – Bulgaria*, întocmită de INCERC - URBAN PROIECT, elaborată în cadrul Pachetului de Lucru 4 pentru MDRAP, 2013 (pusă la dispoziție de autoritatea contractantă)
- Territorial Analysis of the România – Bulgaria Cross-Border Area, întocmit de Détente Consultants SRL, 2011 (pusă la dispoziție de autoritatea contractantă)

Județul Mehedinți

Clasificare	Mehedinți – rural predominant (OECD); agrar (EDORA)/ regiune rurală periurbană
Localizare	Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia [NUTS2]
Vecini	Sud – granița cu Republica Serbia și Republica Bulgaria (pe Dunăre) Vest – Județul Caraș Severin Nord – județul Gorj Est – Județul Dolj
Puncte de trecere a frontierei	-
Suprafață	4937.9 km ²
Populație	286 240 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	57.97 loc / km ²
Rețeaua de localități	2 municipii: Drobeta-Turnu Severin (reședință de județ - 103 184 locuitori-2013), Orșova 3 orașe: Strehaia, Vânju Mare, Baia de Aramă număr comune – 61 număr sate – 344
Grad urbanizare	48.28 % (2013)
Sporul migrator	- 605 (2011)
Minorități etnice	etnia romă: 4.11 % (2011)
Pondere populație activă	69.03% (2013)
Numărul mediu de salariați	43 397 (2012)
Populația ocupată	108 500 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 47.3 % (2012) sector secundar – 19.9 % (2012) sector terțiar - 29.3 % (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	numări șomeri – 11 600 (2012) rata șomajului - 9.5 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	76 (2012)
Număr licee și colegii naționale	18 (2012)
Număr universități	0 (2012)
Clustere cercetare	TURINN Cluster - Sustainable and innovative tourism (Drobeta Turnu Severin)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 1973 (2012/2013) număr absolvenți – 610 (2011)
Pondere populație neșcolarizată	3.9 % (2011)
Pondere populație analfabetă	2.1% (2011)
Număr spitale	4 (2012) / 5,02 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	161 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	16.5 (2011)
Populație branșată la sistemul de alimentare cu apă	160 237 / 55.6 % (2012)

Populație racordată la sistemul de canalizare	99 068 / 34.4 % (2012)
Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	96.4 % (2012)
Suprafața locuibilă	16.65 mp / locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este strabatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	• Lugoj – Drobeta Turnu Severin - Calafat – Vidin – Sofia – (Grecia) – rutier • Arad – Timișoara – Caransebeș – Strehaia – Craiova – Calafat – Vidin – Vratsa - Mezdra - Sofia – (Grecia) - feroviar
Rețea TEN-T globală care traversează județul	• Drobeta Turnu Severin – Filiași - rutier
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E 70 / DN 6 ((Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) • DN 67 (Drobeta Turnu Severin – Târgu Jiu – Râmnicu Vâlcea), DN 56 A, DN 56 B, DN 56 C
Orașe port	Drobeta Turnu Severin, Orșova - sector fluvial Dunărea de Jos (granița cu Serbia)
Aeroport	nu există
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 449 kml (2012) drumuri publice total – 1872 (2012) lungime linii cale ferată – 124 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 124 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 3.518 (2009) / 3.500 (2010) / 3.700 (2011) Investiții străine directe: 0 (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 6.1 % (2012) Numărul total de unități active: 3 357 (2012) • unități active în sectorul primar: 116 (2012) • unități active în sectorul secundar: 579 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 1415 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 1247 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 0 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 cluster, 1 centru de informare tehnologică
Produce turistice	Montan (drumeția montană, speoturismul), de vânătoare și pescuit, de recreere, de week-end sau croaziere pe Dunăre / agroturism și ecoturism
Resurse turistice naturale	• Parcul Natural Porțile de Fier • Parcul Național Domogled Valea - Cernei • Parcul Natural Geoparcul Platoul Mehedinți
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: complexul arheologic din Drobeta-Turnu Severin, ruinele cetății Ada Kaleh. Biserici și mănăstiri: Baia de Aramă (1699-1705), Strehaia (1645), Cerneți, (comuna Șimian - 1662), Gura Motrului (1512 – 1521- Butoiești), Schitul Topolnița (1600-1611, Izvoru Bârzii), Ruinele mănăstirii Vodița (1370-1375, Drobeta-Turnu Severin), Mraconia, Sfânta Ana; Biserica Sf. Ioan Botezătorul (cu picturi de Gh. Tătărescu), Biserica Sf. Voievozi (Baia de Aramă, sec. al XVIII-lea), Biserica Sf. Împărați a fostei mănăstiri a Cuțuieștilor (sat Broșteni, 1836), Biserica Domnească cu hramul Sf. Treime (1659-1660, satul Cerneți), Biserica de lemn Sf. Nicolae (Costești, 1835), Biserica de lemn Sf. Dumitru (sf. sec. XVIII, Negoști), Biserica de lemn Sf. Împărați Constantin și Elena (1832, Izvoru Bârzii), Biserica Sf. Treime (1645, Strehaia), ș.a.

	Case boierești: Cula Cuțui (1815, sat Broșteni), cula Tudor Vladimirescu (1800) și cula Nistor (1812, satul Cerneți).
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 21 (2010)
	Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 483 (2010)
	Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 65 (2010)
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 42 (2013)
	Sosiri ale turiștilor: 52323 (2013)
	Innoptări ale turiștilor: 117103 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: 33
	Situri NATURA 2000: 14
Factori de risc	• prezintă risc la inundații • prezintă risc moderat la alunecări de teren

Județul Dolj	
Clasificare	Dolj – intermediar(2) (OECD); agrar (EDORA) / regiune intermediară
Localizare	Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia [NUTS2]
Vecini	Sud – granița cu Republica Bulgaria (pe Dunăre) Vest – Județul Mehedinți Nord – județul Gorj Est – Județul Olt
Puncte de trecere a frontierei	Calafat - Vidin (pod rutier și feroviar) Rast - Lom (feribot) Bechet – Oryahovo (feribot)
Suprafață	7422 km ²
Populație	692 714 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	93.33 loc / km ² (2013)
Rețeaua de localități	3 municipii: Craiova (reședință de județ - 294 774 locuitori - 2013), Băilești, Calafat 4 orașe: Bechet, Dăbuleni, Filiaș, Segarcea număr comune – 104 număr sate – 378
Grad urbanizare	58.39 % (2013)
Sporul migratoriu	- 73(2011)
Minorități etnice	etnia romă: 4.51% (2011)
Pondere populație activă	68.73% (2013)
Numărul mediu de salariați	115 628 (2012)
Populația ocupată	266 200 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 42.6 % (2012) sector secundar – 19.3 % (2012) sector terțiar - 35.2 % (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	numări șomeri – 2 200 (2012) rata șomajului - 9.4 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	124 (2012)
Număr licee și colegii naționale	43 (2012)
Număr universități	3 (2012)
Clustere cercetare	ICT –Regional Competitiveness Pole Oltenia Cluster - Tehnologia informațiilor și comunicații (Craiova) Tourism Oltenia Cluster (Craiova) Automotive Sud Vest Oltenia Pole (Craiova)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 19 876 (2012/2013) număr absolvenți – 6 566 (2011)
Pondere populație neșcolarizată	3.2 % (2011)
Pondere populație analfabetă	1.3% (2011)
Număr spitale	15 (2012) / 6,45 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	415 (2012)

Medici la 10.000 de locuitori	30.3 (2011)
Populație branșată la sistemul de alimentare cu apă	307 489/ 44.1 % (2012)
Populație racordată la sistemul de canalizare	285 138/ 41% (2012)
Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	90 % (2012)
Suprafața locuibilă	15.85mp / locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este strabatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	• Lugoj – Drobeta Turnu Severin - Calafat – Vidin – Sofia – (Grecia) – rutier • Arad – Timișoara – Caransebeș – Strehaia – Craiova – Calafat – Vidin – Vratsa - Mezdra - Sofia – (Grecia) - feroviar • Craiova – Roșiori de Vede – Videle – București - feroviar
Rețea TEN-T globală care traversează județul	• Deva – Petroșani – Filiași – Craiova 6. Drobeta Turnu Severin - Filiași - rutier • Calafat – Craiova – Alexandria – București – rutier • Simeria – Petroșani – Targu Jiu – Filiași - feroviară
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E70/DN 6 ((Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) • E 79 / DN 66 / DN 56 ((Ungaria) - Oradea - Beiuș - Deva - Petroșani - Targu Jiu - Craiova - Calafat - Vidin - Vratsa - Botevgrad - Sofia - Blagoevgrad - Serai) • DN 6B, DN 65, DN 65 C, DN 55, DN 55 A
Orașe port	Bechet, Calafat - sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	Aeroportul Internațional Craiova
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 473 kml (2012) drumuri publice total – 2435 (2012) lungime linii cale ferată – 225 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 84 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 4.476 (2009) / 4.600 (2010) / 4.800 (2011) Investiții străine directe: 0 (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 26.6 % (2012) Numărul total de unități active: 13.091 (2012) • unități active în sectorul primar: 512 (2012) • unități active în sectorul secundar: 2270 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 5956 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 4353 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 12 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 3 clustere, 1 incubator tehnologic și de afaceri, 1 parc industrial
Produce turistice	Turismul urban, cultural și cel de afaceri, religios și agroturismul
Resurse turistice naturale	• Dunele Dăbuleni – rezervație botanică • Pădurea Ciurumela Tunari- Pisc Vechi – rezervație forestieră
Resurse turistice culturale	Biserici și mănăstiri: Mănăstirea Jitianu (1658), Mănăstirea Coșuna (Bucovăț - 1572), Biserica Sf. Nicolae (Bistreț); Mănăstirea Sadova (1663); Biserica Sf. Nicolae (Municipiul Craiova, 1506-1512), Biserica Sf.Voievozi (Almăj, 1787-1789), Ansamblul Arhiepiscopiei Craiovei și Mitropoliei Olteniei (1780), Biserica de lemn Toți Sfinții, ș.a. Așezări și fortificații dacice în situl arheologic de la Coțofenii din Dos, situl arheologic Calopăr-Bâzdana.

	Clădiri, castele, palate: în municipiul Craiova - Casa Glogoveanu (1802), Casa Băniei (sf. sec. XVII - înc. sec. XVIII), Clădirea Prefecturii, Palatul Constantin Mihail - azi Muzeul de Artă (1898- 1907), Palatul Administrativ - azi Prefectura Municipiul Craiova (1912-1913), Casa Nicolae Romanescu (1833), Casa Vorvoreanu - Palatul mitropolitan (1905), Parcul Nicolae Romanescu - fostul Parc Bibescu (sec. XIX-XX), Ansamblul curții boierilor Jieni (sec XVII - XVIII); Conacul lui Stan Jianu (sec. XVIII - com. Malu Mare). Case boierești (cule - caracterizate prin forma de turn, tipice zonei Olteniei): Cula Poenaru (Almăj -1833), Cula Izvoranu-Geblescu (Brabova - sec. XVIII), Cula Cernăteștilor (Cernătești - sec. XVIII). Muzee, case memoriale: în Craiova - Muzeul Olteniei, Muzeul de artă, Muzeul memorial Elena Farago; în Calafat - Muzeul orășenesc, ș.a.
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 22 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 623(2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 54(2010)
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 51 (2013) Sosiri ale turiștilor: 85 847 (2013) Innoptări ale turiștilor: 161 538 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: 37 rezervații Situri NATURA 2000: 7
Factori de risc	• prezintă risc ridicat la alunecări de teren • prezintă riscuri tehnologice

Județul Olt	
Clasificare	Olt– rural predominant(OECD); agrar (EDORA) / regiune rurală periurbană
Localizare	Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia [NUTS2]
Vecini	Sud – granița cu Republica Bulgaria (pe Dunăre) Vest – Județul Dolj Nord – județul Vâlcea și județul Argeș Est – Județul Teleorman
Puncte de trecere a frontierei	Măgura - Corabia (transport naval)
Suprafață	5507.8 km ²
Populație	452 080 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	82.08 loc / km ²
Rețeaua de localități	2 municipii: Slatina (reședință de județ - 75 284 locuitori-2013), Caracal 6 orașe: Balș, Corabia, Scornicești, Drăgănești-Olt, Piatra Olt, Potcoava număr comune – 104 număr sate – 377
Grad urbanizare	40.58 % (2013)
Sporul migratoriu	-1170 (2011)
Minorități etnice	etnie romă: 2.17% (2011)
Pondere populație activă	68.53% (2013)
Numărul mediu de salariați	63 169 (2012)
Populația ocupată	167 400 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 48.6 % (2012) sector secundar – 21.6 % (2012) sector terțiar - 27 % (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	numări șomeri – 12 500 (2012) rata șomajului - 7.7 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	118 (2012)
Număr licee și colegii naționale	26 (2012)
Număr universități	0 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 512 (2012/2013) număr absolvenți – 168 (2011)
Pondere populație neșcolarizată	3.5 % (2011)
Pondere populație analfabetă	1.4 % (2011)
Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă	152 710/ 33.5 % (2012)
Populație racordată la sistemul de canalizare	118 069/ 25.8 % (2012)
Număr spitale	6 (2012) / 4,51 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	250 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	15.7 (2011)

Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	93.6 % (2012)
Suprafața locuibilă	15.17 mp / locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este strabatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	• Lugoj – Drobeta Turnu Severin - Calafat – Vidin – Sofia – (Grecia) – rutier • Arad – Timișoara – Caransebeș – Strehăia – Craiova – Calafat – Vidin – Vratsa - Mezdra - Sofia – (Grecia) – feroviar • Craiova – Roșiori de Vede – Videle – București - feroviar
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	• Calafat – Craiova – Alexandria – București - rutieră
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E 70 / DN 6 ((Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) • E 574 / DN 65, DN 54, DN 54A, DN 67 B
Orașe port	Corabia - sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	nu există
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 301 kml (2012) drumuri publice total – 2328 (2012) lungime linii cale ferată – 237 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 61 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 3.082 (2009) / 3.600 (2010) / 3.700 (2011) Investiții străine directe: 49.22 mil. euro (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 10.9 % (2012) Numărul total de unități active: 6.052 (2012) • unități active în sectorul primar: 337 (2012) • unități active în sectorul secundar: 1176 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 2771 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 1768 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 0 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 0
Produce turistice	Turismul de afaceri, agroturism, turismul de aventură, vânătoare și pescuit, agrement și croaziere pe Dunăre
Resurse turistice naturale	• Pădurea Braniștea – rezervație forestieră • Iris - Malu Roșu - rezervație naturală • Rezervația de bujori a academiei - rezervație botanică
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: Sucidava și Acidava - vestigii geto-dacice (Cela) Arheoparcul Gumelnița, vestigii romane Sucidava și Romula (Reșca). Biserici și mănăstiri: municipiul Slatina - Schitul Strehareț (1671), Mănăstirea Clocociov (1645), Mănăstirea Căluș, bisericile Sf. Gheorghe (1877), Sf. Arhangheli (1512); biserica Domnească (1598, Caracal), Biserica de lemn (Leleasca), Mănăstirea Brâncoveni (1582- 1583). Cetăți: Ruinele Curții Domnești din Caracal, Fortareața de la Câmpul Mare, zidurile cetății bizantine (Celei- Corabia) și fântâna secretă. Muzee și case memoriale: Muzeele sătești de la Orlea, Vădastra și Stoicănești; Muzeul de Etnografie din Slatina, Teatrul Național (1896-1901), Muzeul Romanatului (sec. XIX), Muzeul de Istorie (Caracal), Casa Memorială Iancu Jianu, Complexul memorial Nicolae Titulescu, Turnul de pază medieval (Hotăreni).
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 24 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 664(2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 70 (2010)

Infrastructura turistică	Unități de cazare: 19 (2013) Sosiri ale turiștilor: 35 678 (2013) Innoptări ale turiștilor: 67 810 (2013)
Mediu / biodiversitate	Situri NATURA 2000: 18
Factori de risc	• prezintă risc scăzut la alunecări de teren • prezintă riscuri tehnologice

Județul Teleorman

Clasificare	Teleorman– rural predominant (OECD); agrar (EDORA) / regiune rurală periferică
Localizare	Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia [NUTS2]
Vecini	Sud – granița cu Republica Bulgaria (pe Dunăre) Vest – Județul Olt Nord – județul Dâmbovița și județul Argeș Est – Județul Giurgiu
Puncte de trecere a frontierei	Turnu Măgurele - Nicopole / Somovit (feribot) Zimnicea - Svishtov (feribot)
Suprafață	5800.3 km ²
Populație	385 969 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	66.54 loc / km ²
Rețeaua de localități	3 municipii: Alexandria (reședință de județ - 47 539 locuitori - 2013), Roșiorii de Vede, Turnu Măgurele 2 orașe: Zimnicea, Videle număr comune – 92 număr sate – 230
Grad urbanizare	33.57 % (2013)
Sporul migratoriu	-702 (2012)
Minorități etnice	etnia romă: 2.15% (2011)
Pondere populație activă	64.65% (2013)
Numărul mediu de salariați	51 028 (2012)
Populația ocupată	158 300 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 56.8 % (2012) sector secundar – 14.2 % (2012) sector terțiar - 26.5 % (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	numări șomeri – 10800 (2012) rata șomajului - 9.6 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	63 (2012)
Număr licee și colegii naționale	21 (2012)
Număr universități	0 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 397 (2012/2013) număr absolvenți – 174 (2011)
Pondere populație neșcolarizată	4.5 % (2011)
Pondere populație analfabetă	2.3 % (2011)
Număr spitale	8 (2012) / 4.97 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	179 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	13.7 (2011)
Populație branșată la sistemul	106 513 / 27.2 % (2012)

de alimentare cu apă	
Populație racordată la sistemul de canalizare	82 360/ 21.1% (2012)
Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	98.3 % (2012)
Suprafața locuibilă	14.94 mp / locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este strabatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	• Lugoj – Drobeta Turnu Severin - Calafat – Vidin – Sofia – (Grecia) – rutier • Craiova – Roșiori de Vede – Videle – București - feroviar
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	• Calafat – Craiova – Alexandria – București – rutier • Videle – Giurgiu - feroviar
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E 70 / DN 6 ((Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Alexandria – București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) • DN 5C, DN 6 F, DN 51 A, DN 52, DN 65 A
Orașe port	Turnu Măgurele, Zimnicea - sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	nu există
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 390 kml (2012) drumuri publice total – 1525 (2012) lungime linii cale ferată – 231 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 68 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 3.329 (2009) / 3.300 (2010) / 3.500 (2011) Investiții străine directe: 19.8 mil. euro (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 8.9 % (2012) Numărul total de unități active: 4.921 (2012) • unități active în sectorul primar: 528 (2012) • unități active în sectorul secundar: 676 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 2396 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 1321 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 0 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 centru de informare tehnologică
Produce turistice	Turismul de tranzit și cel de agrement, urmate de turismul piscicol și cel de vânătoare, cel cultural, ecoturism, agroturism, turismul enologic, plimbări pe Dunăre etc.
Resurse turistice naturale	• Rezervația naturală Ostrovul Mare • Balta Suhaia - rezervație naturală de tip avifaunistic • Pădurea Troianu - rezervație naturală
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: ruinele cetății romane Turris (Turnu Măgurele), așezarea geto-dacică Cetatea de la Zimnicea (sec. al V-lea î. Hr.), rezervația paleolitică Ciuperceni, Gorganul de la Alexandria, Rezervația arheologică La Râpe (Poroschia), cetatea feudală La ziduri (Tătăraștii de Sus), Cetatea Cazacilor (Roșiorii de Vede). Mănăstiri și biserici: Mănăstirea Drăgănești (1674, Roșiorii de Vede), ruinele Mănăstirii Ciolănești, Mănăstirea Țigănia (Coșoteni), Mănăstirea Plăviceni, (1837, Dudu), Catedrala Sf. Alexandru (1897, Alexandria), Biserica Balaci (1684), Biserici de lemn din localitățile Bujoreni, Drăcești, ș. a. Case boierești: Cula lui Costea (1718, Frășinet), conacul Beiu Storobăneasa, conacul de la Vitănești etc. Muzee și case memoriale: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie (Alexandria), Muzeul Răscoala țăranilor din 1907 (Roșiori de Vede), Casa

	memorială Zaharia Stancu (Salcia), Casa memorială Marin Preda, Casa memorială Haricleea Darclee (Turnu Măgurele).
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 25 (2010)
	Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 315(2010)
	Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 53 (2010)
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 17 (2013)
	Sosiri ale turiștilor: 13 176 (2013)
	Innoptări ale turiștilor: 39 434 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: 5
	Situri NATURA 2000: 11
Factori de risc	• prezintă risc scăzut la alunecări de teren

Județul Giurgiu

Clasificare	Giurgiu– rural predominant (OECD); agrară (EDORA) / regiune rural periurbană
Localizare	Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia [NUTS2]
Vecini	Sud – granița cu Republica Bulgaria (pe Dunăre) Vest – Județul Teleorman Nord – județul Dâmbovița și județul Ilfov Est – Județul Călărași
Puncte de trecere a frontierei	Giurgiu - Ruse (pod rutier și feroviar)
Suprafață	3549.1 km ²
Populație	279366 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	78.71 loc / km ²
Rețeaua de localități	1 municipiu: Giurgiu (reședință de județ - 65 691 locuitori - 2013) 2 orașe: Bolintin Vale, Mihăilești număr comune – 51 număr sate – 167
Grad urbanizare	30.81 % (2013)
Sporul migratoriu	+ 776 (2012)
Minorități etnice	etnia romă: 5.40% (2011)
Pondere populație activă	66.27% (2013)
Numărul mediu de salariați	29 734 (2012)
Populația ocupată	89 800 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 54.1 % (2012) sector secundar – 15 % (2012) sector terțiar - 27.4% (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	numări șomeri – 5 900 (2012) rata șomajului - 5.9 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	106 (2012)
Număr licee și colegii naționale	11 (2012)
Număr universități	0 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – na număr absolvenți – na
Pondere populație neșcolarizată	5.1 % (2011)
Pondere populație analfabetă	3.8% (2011)
Număr spitale	3 (2012) / 2.89 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	114 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	11.3 (2011)
Populație branșată la sistemul de alimentare cu apă	77 290 / 27.7% (2012)
Populație racordată la sistemul	53 188/ 19.1% (2012)

de canalizare	
Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	94.6 % (2012)
Suprafața locuibilă	15.74 mp / locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este strabatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	• Lugoj – Drobeta Turnu Severin - Calafat – Vidin – Sofia – (Grecia) – rutier • (Ucraina) – Suceava – Bacău – Buzău – Ploiești – București – Giurgiu – Ruse – Biala - Veliko Tarnovo – Stara Zagora – rutier • (R. Moldova) – Iași – Bacau – Buzau – Ploiești – București – Giurgiu – Ruse- Gorna Oriahovița - Veliko Tarnovo – Stara Zagora – Dimitrovgrad – (Turcia) - feroviar
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	• Calafat – Craiova – Alexandria – București – rutieră • Videle – Giurgiu - feroviară
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E 70 / DN 6: (Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severan – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) • E 85 (Ucraina) - Siret - Suceava - Sabaoani - Roman - Bacau - Marașești - Tișița - Buzau - Urziceni - București - Giurgiu - Ruse - Biala - Veliko Tarnovo - Stara Zagora - Haskovo - Svilengrad – (Grecia) • DN 5, DN 5 A, DN 5 B, DN 5C, DN 41, DN 61
Orașe port	Giurgiu - sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	nu există
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 28 kml (2012) lungime drumuri naționale – 311 kml (2012) drumuri publice total – 1160 (2012) lungime linii cale ferată – 47 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 24 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 3.283 (2009) / 4.500 (2010) /4.600 (2011) Investiții străine directe: 0 (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 7 % (2012) Numărul total de unități active: 3.848 (2012) • unități active în sectorul primar: 331 (2012) • unități active în sectorul secundar: 719 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 1717 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 1081 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 0 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 parc industrial
Produse turistice	Turism de tranzit și de afaceri
Resurse turistice naturale	Parcul Natural Comana (sit Ramsar) cu rezervațiile naturale: • Padina Tătarului, rezervația științifică de bujor • Oloaga Grădinari, rezervația științifică de ghimpe • Balta Comana rezervație naturală și zonă de protecție avifaunistică
Resurse turistice culturale	Monumente din municipiul Giurgiu: clădirea fostei prefecturi de Vlăsia (sec. al XX-lea), azi muzeu, Clădirea portului (1840), Palatul Navigației Fluviale Române (clădirea Căpitaniei Portului, 1939-1945), gara CFR, Consiliul județean (1930), Muzeul județean (1950), Canalul Cama, Ruinele combinatului chimic, Teatrul valah; Ansamblul architectural Udriște Năsturel (1642, comuna Hotarele); Palatul Drugănescu (Stoenești – Florești). Case boierești: Mavrache (1850, Singureni); Nicu Cantacuzino (1850) și Păsâi (sec. al XIX-lea, Vedeia); Ion Barbu Arion (1921, Răsuceni), Muzeul de feronerie (Herești).

	Mănăstiri: Mănăstirea Comana; Complexul muzeal Călugăreni.
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 23 (2010)
	Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 428(2010)
	Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 31 (2010)
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 13 (2013)
	Sosiri ale turiștilor: 24 983 (2013)
	Innoptări ale turiștilor: 82 801 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: 5
	Situri NATURA 2000: 8
Factori de risc	• prezintă risc la inundații • prezintă risc scăzut la alunecări de teren • prezintă riscuri tehnologice

Județul Călărași

Clasificare	Călărași – rural predominant (OECD); agrar (EDORA) / regiune intermediară
Localizare	Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia [NUTS2]
Vecini	Sud – granița cu Republica Bulgaria (pe Dunăre) și județul Constanța Vest – Județul Giurgiu și județul Ilfov Nord – județul Ialomița Est – Județul Constanța
Puncte de trecere a frontierei	Oltenița - Tutrakan (feribot) Călărași - Silistra (feribot)
Suprafață	5067.4 km ²
Populație	308655 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	60.91 loc / km ²
Rețeaua de localități	2 municipii: Călărași (reședință de județ - 72 132 locuitori -2013), Oltenița 3 orașe: Budești, Fundulea, Lehliu-Gară număr comune – 50 număr sate – 160
Grad urbanizare	38.49 % (2013)
Sporul migratoriu	-122 (2012)
Minorități etnice	etnia romă: 7.47 % (2011)
Pondere populație activă	66.51 % (2013)
Numărul mediu de salariați	41 464 (2012)
Populația ocupată	100 900 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 50.2% (2012) sector secundar – 17.7% (2012) sector terțiar - 28.8% (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	numări șomeri – 9 600 (2012) rata șomajului - 7.2 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	65 (2012)
Număr licee și colegii naționale	14 (2012)
Număr universități	0 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 407 (2012/2013) număr absolvenți – 87 (2011)
Pondere populație neșcolarizată	5.9% (2011)
Pondere populație analfabetă	3.5% (2011)
Număr spitale	5 (2012) / 3.76 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	119 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	10.1 (2011)
Populație branșată la sistemul de alimentare cu apă	131 729 / 42.5% (2012)
Populație racordată la sistemul	68 578/ 22.1% (2012)

de canalizare	
Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	97% (2012)
Suprafața locuibilă	13.53 mp / locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este străbatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	• (Ungaria) – Arad – Timișoara – Lugoj – Deva - Sibiu – Pitești – București – Cernavoda – Constanța – rutier • (Ungaria) – Arad – Deva – Sighișoara – Brașov – București – Fetești – Constanța - feroviar
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	• Videle – Giurgiu - feroviară
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• A2 / E 81 / <i>Autostrada Soarelui</i>: București – Constanța • DN 3, DN 3A, DN 3 B, DN 3 D, DN 4, DN 21, DN 31
Orașe port	Oltenița, Cetatea - sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	nu există
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 104 kml (2012) lungime drumuri naționale – 502 kml (2012) drumuri publice total – 1348 (2012) lungime linii cale ferată – 188 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 147 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 3.215 (2009) / 4.100 (2010) / 4.200 (2011) Investiții străine directe: 4.84 mil. euro (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 7.6 % (2012) Numărul total de unități active: 4.232 (2012) • unități active în sectorul primar: 496 (2012) • unități active în sectorul secundar: 702 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 1923 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 1111 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 4 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 2 centre de informare tehnologică
Produse turistice	• Turismul de afaceri • Potențial dezvoltarea turismului de agrement și recreere, sportiv (echitație, înot)
Resurse turistice naturale	• Pădurile Fundeni, Tămădău, Vărăști, Ciornuleasa - rezervații naturale, de tip forestier
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: Păcuiul lui Soare, insulă unde se află ruinele unei cetăți bizantine din secolul X și Durostorum (începutul sec. al II-lea) o așezare romană. Monumente: monumentul istoric de la Cătălui, (1560-1577) este cel mai vechi monument istoric medieval de pe teritoriul județului. Mănăstiri și biserici: Mănăstirea Plătărești (1639); Biserica fostei Mănăstiri Negoești (1648-1649), Biserica Sf. Andrei (1732) etc.
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 9 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 210 (2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 65 (2010)
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 15 (2013) Sosiri ale turiștilor: 11 035 (2013) Innoptări ale turiștilor: 34 313 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: 5 Situri NATURA 2000: 13
Factori de risc	• prezintă risc scăzut la alunecări de teren

	• prezintă riscuri tehnologice

Județul Constanța

Clasificare	Constanța – intermediar (2) (OECD); rural de consum (EDORA) / regiune intermediară
Localizare	Regiunea de Dezvoltare Sud Est [NUTS2]
Vecini	Sud – granița cu Republica Bulgaria (pe Dunăre) și Marea Neagră Vest – Marea Neagră Nord – județul Tulcea și județul Brăila Est – Județul Ialomița și județul Călărași
Puncte de trecere a frontierei	Negru Vodă - Kardam (terestru) Vama Veche - Durankulak (terestru) Ostrov - Silistra (terestru / transport rutier)
Suprafață	7079.7 km ²
Populație	724506 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	102.34 loc / km ²
Rețeaua de localități	3 municipii: Constanța (reședință de județ - 297 251 locuitori - 2013), Mangalia, Medgidia 9 orașe: Băneasa, Cernavodă, Eforie, Hârșova, Murfatlar, Năvodari, Negru Vodă, Ovidiu, Techirghiol număr comune – 58 număr sate – 189
Grad urbanizare	69.08 % (2013)
Sporul migratoriu	+530 (2012)
Minorități etnice	etnia romă: 1.25% (2011) etnie turcă: 3.04 % (2011) etnice tătară: 2.86 % (2011)
Pondere populație activă	71.65 % (2013)
Numărul mediu de salariați	165 211 (2012)
Populația ocupată	295 000 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 22.8% (2012) sector secundar – 24.9% (2012) sector terțiar - 49.2% (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	numări șomeri – 24 000 (2012) rata șomajului - 4.5 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	101 (2012)
Număr licee și colegii naționale	57 (2012)
Număr universități	5 (2012)
Clustere cercetare	- MARITIME CLUSTER (Constanța) - MedGreen Pole - Equipment for recovery the residual energy; Electric and thermal energy of alternative sources (Constanța)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 23871 (2012/2013) număr absolvenți – 7183 (2011)
Pondere populație neșcolarizată	2.9% (2011)
Pondere populație analfabetă	1.3% (2011)

Număr spitale	18 (2012) / 5.70 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	385 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	26.4 (2011)
Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă	536 605 / 74% (2012)
Populație racordată la sistemul de canalizare	407 275/ 56.2% (2012)
Pondereea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	90.6% (2012)
Suprafața locuibilă	15.23 mp / locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este strabătut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	• (Ungaria) – Arad – Timișoara – Lugoj – Deva - Sibiu – Pitești – București – Cernavoda – Constanța – rutier • (Ungaria) – Arad – Deva – Sighișoara – Brașov – București – Fetești – Constanța - feroviar
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	• Constanța – Vama Veche – Varna – Burgas - rutieră
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E 87 ((Ucraina) - Galați - Tulcea - Constanța - Vama Veche – Durankulak - Varna - Burgas - Marinka - Malko Tarnovo – (Turcia) • A2 / A4 / E 81 / <i>Autostrada Soarelui</i>: București – Constanța • E 675 / DN 3 B (Agigea – Negru Vodă - Kardam) • DN 2A /E 60, DN 3, DN 3 A, DN 3 C, DN 22, DN 22 C, DN 39, DN 39 C, DN 39 D
Orașe port	Murfatlar, Medgidia, Cernavodă - sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 74 kml (2012) lungime drumuri naționale – 551 kml (2012) drumuri publice total – 2492 (2012) lungime linii cale ferată – 501 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 85 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 6.399 (2009) / 6.900 (2010) / 7.200 (2011) Investiții străine directe: 27.2 mil. euro (2011) Pondereea IMM-urilor din totalul unităților: 35.9 % (2012) Numărul total de unități active: 19.901 (2012) • unități active în sectorul primar: 764 (2012) • unități active în sectorul secundar: 3212 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 6846 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 9079 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 12 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 centru de informare tehnologică, 1 parc industrial, 2 clustere
Produce turistice	Turismul de agrement (de litoral) - 13 stațiuni turistice de importanță națională; aici se găsește cel mai mare procent din capacitatea de cazare la nivel național - cca. 43%, și aici se desfășoară aproximativ 60% din circulația turistică internă și internațională.
Resurse turistice naturale	• Mică parte din Rezervația Biosferei Delta Dunării • Masivul Cheia, pe Valea Casimcei- rezervație mixtă - botanică și geologică • Complexul Natural de la Gura Dobrogei- rezervație naturală mixtă • Rezervația de plante de dune marine de la Agigea, unică în Europa, singurul habitat de dune marine • Canaralele de la Hârșova - rezervație geologică și paleontologică

	• Lacul Oltina - rezervație naturală mixtă
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: Cetatea Histria (rezervație naturală și științifică, arie naturală ce face parte din Parcul Național Delta Dunării); Cetatea Tomis (secolul 6 î. Hr.) a devenit orașul Constanța; Cetatea Callatis (sfr. Sec. VI î. Hr.) este orașul Mangalia; Edificiul roman cu mozaic din Constanța (sec. al IV-lea î. Hr.) unic în Europa de Est. Biserici / moschee și mănăstiri: Marea Moschee din Constanța (1910-1913), Moscheea Carol, Catedrala ortodoxă din Constanța (1883 - 1895), Moscheea Esmahan-Sultan din Mangalia (1573), Mănăstirea Derwent (1929-1936, Ostrov). Muzee: Muzeul de Istorie Națională și Arheologie (Constanța), Muzeul de Științe Naturale (Acvariul, Delfinariul, Planetariul și Observatorul astronomic-Constanța), Muzeul de Artă, Muzeul Mării (Constanța), Muzeul Marinei (Constanța), Muzeul de Artă Dinu și Sevasta Vintilă (comuna Topalu).
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 10 (2010) Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 440 (2010) Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 234 (2010)
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 745 (2013) Sosiri ale turiștilor: 859634 (2013) Innoptări ale turiștilor: 3418997 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: 38 Situri NATURA 2000: 22 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 20 de Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)
Factori de risc	• prezintă risc la inundații • prezintă risc ridicat la alunecări de teren • prezintă riscuri tehnologice

Oblast Vidin

Clasificare	Vidin – predominant rural în proximitatea unui oraș (EDORA / ESPON)
Localizare	Regiunea Severozapaden [NUTS2]
Vecini	Sud – granița cu Republica Serbia Vest – granița cu Republica Serbia Nord – granița cu România (pe Dunăre) Est – Oblast Montana
Puncte de trecere a frontierei	Vidin - Calafat (pod rutier și feroviar)
Suprafață	3038.2 km ²
Populație	95467 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	102.34 loc / km ²
Rețeaua de localități	7 orașe: Vidin (reșdință – populație 60222 locuitori – 2013), Belogradchik, Bregovo, Gramada, Dimovo, Kula, Dunavtsi număr comune – 7 număr sate – 135
Grad urbanizare	64.10 % (2013)
Sporul migratoriu	-703 (2013)
Minorități etnice	etnie romă: 7.66 % (2011)
Pondere populație activă	60.67 % (2013)
Numărul mediu de salariați	17670 (2012)
Populația ocupată	31900 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 5.6% (2012) sector secundar – 27.5% (2012) sector terțiar - 59.8% (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	numări șomeri – 7900 (2012) rata șomajului - 17.4 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	31 (2012)
Număr licee și colegii naționale	4 (2012)
Număr universități	0 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – na număr absolvenți – na
Pondere populație neșcolarizată	5.5 % (2011)
Pondere populație analfabetă	1.3% (2011)
Număr spitale	2 (2012) / 3.69 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	27 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	83.8 (2011)
Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă	96 960 / 99.4 % (2012)
Populație racordată la sistemul de canalizare	54 821 / 56.2 % (2012)

Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	100 % (2012)
Suprafața locuibilă	52.45 mp/ locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este strabatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	• Lugoj – Drobeta Turnu Severin - Calafat – Vidin – Sofia – (Grecia) – rutier • Arad – Timișoara – Caransebeș – Strehaia – Craiova – Calafat – Vidin – Vratsa - Mezdra - Sofia – (Grecia) - feroviar
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	-
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E 79 / DN 1: ((Ungaria) - Oradea - Beiuș - Deva - Petroșani - Targu Jiu - Craiova - Calafat - Vidin - Vratsa - Botevgrad - Sofia - Blagoevgrad – Serai (Turcia) • DN 12, DN 14, DN 11
Orașe port	Vidin - sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	nu există
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 165 kml (2012) drumuri publice total – 611 (2012) lungime linii cale ferată – 101 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 80 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 2.600 (2009) / 2.400 (2010) / 2.600 (2011) Investiții străine directe: 61.2 mil. euro (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 99.9 % (2012) Numărul total de unități active: 3.121 (2012) • unități active în sectorul primar: 223 (2012) • unități active în sectorul secundar: 352 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 1435 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 1111 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 3 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 zonă liberă
Produce turistice	Turismul cultural-istoric, de afaceri; în zonele rurale, agroturismul, turismul tematic (tradiții locale, gastronomie etc.) și ecoturismul
Resurse turistice naturale	• Rezervația Biosferei Chuprene • Stâncile din Belogradchik sau Pădurea de piatră la sud de Dunăre - obiectiv turistic natural • Peștera Măgura (una dintre cele mai mari din Bulgaria) • Rezervația de creștere a animalelor sălbatice Midzhu localizată pe Muntele Midzur • Parcul de pe malul Dunării (monument al naturii) cuprinde monumentele istorice: Cetatea Babab Vida, Moscheea și biblioteca Osman Pazvantoglu, Telegraful Kapiya, oficiul poștal turcesc, cât și situri arheologice (traseul zidurilor cetății romane) și mai multe obiective memoriale
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: Cetatea Vidinului - Baba Vidin, (sec. III - IV), Ancient Ratiaria - vechi oraș din Colonia Ulpia Traiana Ratiaria (Rastiară), Fortăreața din Belogradchik, (sec.III î.Hr.), Castra Martis - fortăreață romană, Kaleto - sistem de fortificații de-a lungul Dunării. Biserici și mănăstiri: Catedrala Sf. Martir Dumitru (sec. 17), Biserica Sf. Pantelimon (1634), Biserica Sf. Petka (1627), Biserica Sf. Gheorghe (1868), Sinagoga; Mănăstirea Albotin, Mănăstirea în piatră (sec. 13-14, Dobridol), Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului (Mănăstirea Izvorski – Lopushanski), Sf. Treime Rakovitsa (arie de conservare).

	Muzee: Muzeul de etnografie din Vidin fosta cazarmă Krastata, Muzeul de istorie Koluka (mij. sec. 18), Muzeul de Științe ale Naturii Belogradchik, Observatorul Astronomic, ș.a.
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
	Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 56
	Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 36 (2013) Sosiri ale turiștilor: 35 212 (2013) Innoptări ale turiștilor: 58 229 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 17 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 2 Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)
Factori de risc	• prezintă risc moderat la alunecări de teren

Oblast Montana

Clasificare	Montana – predominant izolat (EDORA / ESPON)
Localizare	Regiunea Severozapaden [NUTS2]
Vecini	Sud – oblast Sofia Vest – granița cu Republica Serbia și oblast Vidin Nord – granița cu România (pe Dunăre) Est – Oblast Vratsa
Puncte de trecere a frontierei	Lom - Rast (feribot)
Suprafață	3628.4 km ²
Populație	141596 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	39.02 loc / km ²
Rețeaua de localități	8 orașe: Montana (reședință – populație 51774 locuitori – 2013), Berkovitsa, Boychinovtsi, Brusartsi, Chiprovtsi, Lom, Valchedram, Varshets număr comune – 41 număr sate – 121
Grad urbanizare	64.29% (2013)
Sporul migratoriu	-388 (2013)
Minorități etnice	etnia romă: 12.71 % (2011)
Pondere populație activă	62.12 % (2013)
Numărul mediu de salariați	28722 (2012)
Populația ocupată	49100 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 6.9% (2012) sector secundar – 42.9% (2012) sector terțiar - 47% (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	numări șomeri – 8200 (2012) rata șomajului - 14.9 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	57 (2012)
Număr licee și colegii naționale	5 (2012)
Număr universități	0 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – na număr absolvenți – na
Pondere populație neșcolarizată	5.8% (2011)
Pondere populație analfabetă	1.3% (2011)
Număr spitale	5 (2012) / 6.24 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	28 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	33.2 (2011)
Populație branșată la sistemul de alimentare cu apă	140 932 / 98.1% (2012)
Populație racordată la sistemul de canalizare	84 042 / 58.5 % (2012)

Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	100 % (2012)
Suprafața locuibilă	46.81mp/ locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este străbatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	Lugoj – Drobeta Turnu Severin - Calafat – Vidin – Sofia – (Grecia) – rutier
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	-
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	- E 79 / DN 1: (Ungaria) - Oradea - Beiuș - Deva - Petroșani - Targu Jiu - Craiova - Calafat - Vidin - Vratsa - Botevgrad - Sofia - Blagoevgrad - Serai (Turcia) - DN 11, DN 81
Orașe port	Lom- sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	Aerodrom Erden
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 217 kml (2012) drumuri publice total – 605 (2012) lungime linii cale ferată – 115 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 115 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 2.800 (2009) / 2.500 (2010) / 2.800 (2010) Investiții străine directe: 31.4 mil. euro (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 99.8 % (2012) Numărul total de unități active: 4.551 (2012) - unități active în sectorul primar: 389 (2012) - unități active în sectorul secundar: 709 (2012) - unități active în sectorul terțiar – comerț: 2038 (2012) - unități active în sectorul terțiar – servicii: 1415 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 0 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 parc tehnologic in dezvoltare
Produse turistice	- Turismul urban și montan (destinație turistică de schi) - Posibilitatea dezvoltării: ecoturismului, turismului cultural, de pescuit și vânătoare, pentru tratament balnear, de croazieră / agrement etc.
Resurse turistice naturale	- Parcul natural Vrachanski Balkan - Cascadele din N-E Bulgariei - Dursin și Vodniyat Skok, Usketo, Uruchnik - Gornata Korea și Ibisha - zone umede ornitologice
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: orașul vechi Montanezium (tabără militară romană din sec.I î. Hr.), ruinele Orașului Vechi Almus declarate monumente culturale de importanță națională, aparținând patrimoniului cultural european (Lom), Cetatea Kaleto (Lom). Biserici și mănăstiri: Biserica Borunska (Lom), Bisericile Rozhdestvo Bogorodichno și Sveti Nikolay Chudotvoretz, Mănăstirea Klissura, Mănăstirea Sveti Yoan Ruski, Mănăstirea Sveti Yoan Predtecha, Mănăstirea Sveta Troytsa, Mănăstirea Gushovski.
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 29
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 26 (2013) Sosiri ale turiștilor: 33023 (2013) Innoptări ale turiștilor: 63694 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 8 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 5 Arii de

	Protecție Specială Avifaunistică (SPA)
Factori de risc	• prezintă risc la inundații • prezintă risc moderat la alunecări de teren

Oblast Vratsa

Clasificare	Vratsa – predominant izolat (EDORA/ESPON)
Localizare	Regiunea Severozapaden [NUTS2]
Vecini	Sud – oblast Sofia Vest – oblast Montana și oblast Sofia Nord – granița cu România (pe Dunăre) Est – oblast Pleven și oblast Lovech
Puncte de trecere a frontierei	Oryahovo - Bechet (feribot) Silistra - Ostrov (terestru)
Suprafață	3623.8 km ²
Populație	178395 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	49.23 loc / km ²
Rețeaua de localități	9 orașe: Vratsa (reședință – populație 70395 locuitori – 2013), Borovan, Byala Slatina, Kozloduy, Krivodol, Mezdra, Oryahovo, Roman, Mizia număr comune – 0 număr sate – 115
Grad urbanizare	59.03% (2013)
Sporul migratoriu	-1355 (2013)
Minorități etnice	etnie romă: 6.18 % (2011)
Pondere populație activă	64.34 % (2013)
Numărul mediu de salariați	40 506 (2012)
Populația ocupată	63 000 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 8% (2012) sector secundar – 32.7% (2012) sector terțiar - 46.3% (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	numări șomeri – 6 800 (2012) rata șomajului - 9.4 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	65 (2012)
Număr licee și colegii naționale	7 (2012)
Număr universități	0 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 605 număr absolvenți – na
Pondere populație neșcolarizată	5.5% (2011)
Pondere populație analfabetă	1.3% (2011)
Număr spitale	13 (2012) / 7.00 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	39 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	37.2 (2011)
Populație branșată la sistemul de alimentare cu apă	180 848 / 99.6% (2012)
Populație racordată la sistemul	100 774 / 55.5% (2012)

de canalizare	
Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	100 % (2012)
Suprafața locuibilă	42.19 mp/ locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este străbatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	Arad – Timișoara – Caransebeș – Strehaia – Craiova – Calafat – Vidin – Vratsa - Mezdra - Sofia – (Grecia) - feroviară
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	-
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	- E 79 / DN 1: (Ungaria) - Oradea - Beiuș - Deva - Petroșani - Targu Jiu - Craiova - Calafat - Vidin - Vratsa - Botevgrad - Sofia - Blagoevgrad - Serai (Turcia) - DN 11, DN 15
Orașe port	Oryahovo, Kozloduy - sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	nu există
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 290 kml (2012) drumuri publice total – 637 (2012) lungime linii cale ferată – 112 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 112 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 3.800 (2009) / 4.000 (2010) / 4.300 (2011) Investiții străine directe: 152.8 mil euro (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 99.8 % (2012) Numărul total de unități active: 5.784 (2012) - unități active în sectorul primar: 483 (2012) - unități active în sectorul secundar: 784 (2012) - unități active în sectorul terțiar – comerț: 2579 (2012) - unități active în sectorul terțiar – servicii: 1938 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: na Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: nu există
Produce turistice	- Ecoturism, sportiv (vânătoare, pescuit), turism rural, turism speologic și pentru alpinism, cicloturism. Turism montan (în district există una din cele mai lungi pârtii de schi din țară - Coliba Purșevița). - În zonele urbane există potențial pentru dezvoltarea turismului cultural – istoric în Vratsa și Kozloduy, Oryahovo și Mezdra.
Resurse turistice naturale	Vrachanski Balkan - al doilea parc natural ca mărime din Bulgaria; în cadrul acestuia, se află arii protejate importante – rezervația carstică Vrachanski (fenomene carstice), Peștera Ledenika, rezervația Ponora, Cascada Skaklya (cea mai înaltă cascadă din Bulgaria) și Boji Most (Podul lui Dumnezeu, pod roman - sit natural de importanță regională)
Resurse turistice culturale	Cetăți și situri arheologice: cetatea medievală Vratitsa (Îl.Hr.-II), așezarea bulgară medievală Patleyna, Basilica creștină (sec V-VI). Biserici / moschei și mănăstiri: Biserica Sf. Gheorghe, Mănăstirea Cerepis, Mănăstirea Strupes, Mănăstirea Arhanghelului Mihail, Moscheea Eski, (începutul sec. XIX). Un alt sit unic: complexul memorial Calea lui Botev.
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 29 (2013) Sosiri ale turiștilor: 33 503 (2013)

	Innoptări ale turiștilor: 75 689 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 12 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 2 Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)
Factori de risc	• prezintă risc moderat la alunecări de teren

Oblast Plevn

Clasificare	Plevn - predominant rural în proximitatea unui oraș (EDORA/ESPON)
Localizare	Regiunea Severozapaden [NUTS2]
Vecini	Sud – oblast Lovech Vest – oblast Vratsa Nord – granița cu România (pe Dunăre) Est – oblast Veliko Tarnovo și oblast Gabrovo
Puncte de trecere a frontierei	Nicopole / Somovit - Turnu Măgurele (feribot) Corabia - Magura (transport naval)
Suprafață	4653.9 km ²
Populație	259363 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	49.23 loc / km ²
Rețeaua de localități	14 orașe: Plevn (reședință – populație 126972 locuitori – 2013), Belene, Gulyantsi, Dolna Mitropoliya, Dolni Dabnik, Levski, Nikopol, Iskar, Pordim, Cherven Bryag, Knezha, Trastenik, Koynare, Slavyanovo număr comune – 77 număr sate – 109
Grad urbanizare	66.68% (2013)
Sporul migratoriu	-1254 (2013)
Minorități etnice	etnia romă: 4.15 % (2011) etnia turcă: 3.61 % (2011)
Pondere populație activă	62.74 % (2013)
Numărul mediu de salariați	40506 (2012)
Populația ocupată	103800 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 9.9 % (2012) sector secundar – 40 % (2012) sector terțiar - 47.9 % (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	număr șomeri – 13000 (2012) rata șomajului - 10.3 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	90 (2012)
Număr licee și colegii naționale	8 (2012)
Număr universități	1 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 1329 (2012/2013) număr absolvenți – 277 (2012)
Pondere populație neșcolarizată	5.8 % (2011)
Pondere populație analfabetă	1.6% (2011)
Număr spitale	11 (2012) / 6.26 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	49 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	50.0 (2011)
Populație bransată la sistemul	262 969/ 100% (2012)

de alimentare cu apă	
Populație racordată la sistemul de canalizare	148 578 / 56.5% (2012)
Pondere populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	100 % (2012)
Suprafața locuibilă	40.95mp/ locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este străbatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	Mezdra – Plevna – Gorna Oriahovița - feroviară
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	Sofia – Plevna – Biala – rutieră
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	DN 3 / E 83, DN 11, DN 34, D 35
Orașe port	Nikopol- sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	Aerodromurile Bohot și Grivita
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 301 kml (2012) drumuri publice total –791 (2012) lungime linii cale ferată – 206 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 116 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 2.700 (2009) / 2.600 (2010) / 3.000 (2011) Investiții străine directe: 195 mil euro (2011) Pondere IMM-urilor din totalul unităților: 99.8 % (2012) Numărul total de unități active: 9.371 (2012) - unități active în sectorul primar: 728 (2012) - unități active în sectorul secundar: 1272 (2012) - unități active în sectorul terțiar – comerț: 4076 (2012) - unități active în sectorul terțiar – servicii: 3295 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 9 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 zona industrială
Produce turistice	Turism de afaceri, de tranzit, cultural și istoric, pescuit.
Resurse turistice naturale	- Persina – parc natural - Cernelka – rezervație naturală - Kaylaka – parc național - Valea canionică a râului Vit - relief carstic cu diverse formațiuni, peșteri, prăpăstii, depresiuni, 2 galerii ale peșterii Gininata; pe valea râului există 14 situri arheologice, ruinele unei mănăstiri, un drum roman și o cetate
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: orașul roman Dumum, cetatea romană antică Lucernaria Bourgon, vechi așezări romane Ukus, așezări preistorice și antice lângă satele Dabovan și Zagrazhden, ș.a. Biserici și mănăstiri: Basilica bizantină Strogoyid, Biserica Sf. Nicolae (1834), Biserica Sf. Parascheva (1934) și Biserica Sf. Treime, (1870), Biserica Sf. Petru și Pavel (sec. 13), Mănăstirea Karlukovo, Epopeea Plevna 1877 - Capela "Sfântului Gheorghe Cuceritorul" (1903/1907). Muzee: Muzeul Regional de Istorie monument de cultură de importanță națională (1884-1888), Muzeul Vinului (Parcul Natural Kaylaka).
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 23 (2013) Sosiri ale turiștilor: 50 856 (2013)

	Innoptări ale turiștilor: 89 102 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: 60 de arii protejate și 24 obiectice naturale Situri NATURA 2000: 11 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 5 Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)
Factori de risc	• prezintă risc la inundații • prezintă risc ridicat la alunecări de teren

Oblast Veliko Tarnovo

Clasificare	Veliko Tarnovo - intermediar în proximitatea unui oraș (EDORA/ESPON)
Localizare	Regiunea Severen tsentralen [NUTS2]
Vecini	Sud – oblast Stara Zagora și oblast Sliven Vest – oblast Plevna, oblast Lovech și oblast Gabrovo Nord – granița cu România (pe Dunăre) Est – oblast Ruse și oblast Targovishte
Puncte de trecere a frontierei	Svishtov - Zimnicea (feribot)
Suprafață	4665.3 km ²
Populație	251126 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	53.83 loc / km ²
Rețeaua de localități	14 orașe: Veliko Tarnovo (reședință – populație 88278 locuitori – 2013), Gorna Oryahovitsa, Svishtov, Pavlikeni, Lyaskovets, Elena, Strazhitsa, Polski Trambesh, Debelets, Dolna Oryahovitsa, Byala Cherkva, Zlataritsa, Kilifarevo, Suhindol număr comune – 64 număr sate – 322
Grad urbanizare	69.87 % (2013)
Sporul migratoriu	- 695 (2013)
Minorități etnice	etnie romă: 1.66 % (2011) etnie turcă: 6.71 % (2011)
Pondere populație activă	66.26 % (2013)
Numărul mediu de salariați	67 706 (2012)
Populația ocupată	96 000 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 8.1% (2012) sector secundar – 41.4 % (2012) sector terțiar - 50.5% (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	număr șomeri – 12 800 (2012) rata șomajului - 13.8 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	81 (2012)
Număr licee și colegii naționale	9 (2012)
Număr universități	3 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 27818 (2012/2013) număr absolvenți – 8234 (2012)
Pondere populație neșcolarizată	4.6% (2011)
Pondere populație analfabetă	0.9% (2011)
Număr spitale	12 (2012) / 6.18 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	63 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	13.5 (2011)
Populație bransată la sistemul	252 820 / 99.7% (2012)

de alimentare cu apă	
Populație racordată la sistemul de canalizare	168 377/ 66.4% (2012)
Pondereea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	99.1 % (2012)
Suprafața locuibilă	42.77 mp/ locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este străbătut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	• (Ucraina) – Suceava – Bacau – Buzau – Ploiești – București – Giurgiu – Ruse – Biala - Veliko Tarnovo – Stara Zagora - rutier • Sofia – Veliko Tarnovo – rutier • (R. Moldova) – Iași – Bacau – Buzau – Ploiești – București – Giurgiu – Ruse- Gorna Oriahovița - Veliko Tarnovo – Stara Zagora – Dimitrovgrad – (Turcia) – feroviar
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	• Varna – Kaspičan – Targovishte - Gorna Oriahovița - feroviară
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E 85 / DN 5: (Ucraina) - Siret - Suceava - Sabaoani - Roman - Bacau - Marașești - Tișița - Buzau - Urziceni - București - Giurgiu - Ruse - Biala - Veliko Tarnovo - Stara Zagora - Haskovo - Svilengrad – (Grecia) • E 83 / DN 3, E 772 / DN 4, DN 52, DN 53, DN 55
Orașe port	Svishtov - sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	• Aeroportul internațional Gorna Oryahovitsa • Aerodromul Polikraishte
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 294 kml (2012) drumuri publice total –937 (2012) lungime linii cale ferată – 236 (2012) lungime linii cale ferată electrificată –159 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 2.900 (2009) / 3.100 (2010) / 3.300 (2011) Investiții străine directe: 81.3 mil. euro (2011) Pondereea IMM-urilor din totalul unităților: 99.8% (2012) Numărul total de unități active: 10.102 (2012) • unități active în sectorul primar: 687 (2012) • unități active în sectorul secundar: 1439 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 3994 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 3982 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 15 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 2 zone industriale in dezvoltare
Produce turistice	Turism cultural și religios, ecoturismul și turismul rural, de vânătoare balnear, turism enologic.
Resurse turistice naturale	• Mică porțiune din Parcul Natural Persina (districtul Plevna) • Cascada Hristovski - zonă protejată • GeoComplex Ponorite - sit protejat • Peștera Musinska - sit protejat • Rezervația The Old Oak pe Insula Vardim - zonă protejată de importanță națională și internațională
Resurse turistice culturale	Biserici și mănăstiri: Biserica Sf. Dumitru (Veliko Tarnovo), Biserica Sf.Treime (Svishtov), Mănăstirea Pokrov Bogorodichen (Svishtov), Biserica Adormirea Maicii Domnului (Elena), Bisericile din Asenova mahala, Biserica Nașterea lui Hristos (Arbanasi). Muzee: Muzeul Vinului, Muzeul de Arheologie, Muzeul Renașterea și Adunarea Constituantă, Muzeul Regional de Istorie, Închisoarea - Muzeu (Veliko Tarnovo), Muzeul Etnografic, Muzeul Culturii și Vieții Urbane

	(Svishtov), casa-muzeu Aleko Konstantinov, casa-muzeu Sarafkina, Casa lui Konstantsaliev (Veliko Tarnovo). Sit unic: Rezervația de arhitectură Arbanassi (sec. XVI -XVII) - ansamblu case din piatră fortificate și biserici în stil renașcentist.
Patrimoniul construit	Ansamluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
	Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 140
	Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 112 (2013) Sosiri ale turiștilor: 182188 (2013) Innoptări ale turiștilor: 282946 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 11 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 3 Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)
Factori de risc	• prezintă risc la inundații • prezintă risc moderat la alunecări de teren

Oblast Ruse	
Clasificare	Ruse - intermediar în proximitatea unui oraș (EDORA/ESPON)
Localizare	Regiunea Severen tsentralen [NUTS2]
Vecini	Sud – oblast Targovishte și oblast Razgrad Vest – oblast Veliko Tarnovo Nord – granița cu România (pe Dunăre) Est – oblast Razgrad și oblast Silistra
Puncte de trecere a frontierei	Ruse - Giurgiu (pod rutier și feroviar)
Suprafață	2800 km ²
Populație	229784 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	82.07 loc / km ²
Rețeaua de localități	9 orașe: Ruse (reședință – populație 165184 locuitori – 2013), Byala, Vetovo, Dve Mogili, Marten, Glodzhevo, Slivo Pole, Borovo, Senovo număr comune – 0 număr sate – 74
Grad urbanizare	77.24 % (2013)
Sporul migratoriu	+ 57 (2013)
Minorități etnice	etnia romă: 3.98 % (2011) etnia turcă: 13.23 % (2011)
Pondere populație activă	66.20% (2013)
Numărul mediu de salariați	70 007 (2012)
Populația ocupată	90 900 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 6.5% (2012) sector secundar – 45.1% (2012) sector terțiar - 48.4% (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	număr șomeri – 12 200 (2012) rata șomajului - 12.9 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	56 (2012)
Număr licee și colegii naționale	15 licee (2012)
Număr universități	1 (2012)
Clustere cercetare	Bulgarian Silk - Textile (Ruse)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 10297 (2012/2013) număr absolvenți – 2290 (2012)
Pondere populație neșcolarizată	4.7% (2011)
Pondere populație analfabetă	0.8% (2011)
Număr spitale	9 (2012) / 6.49 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	61 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	32.4 (2011)
Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă	231 580 / 100% (2012)
Populație racordată la sistemul	156 317/ 67.5% (2012)

de canalizare	
Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	100 % (2012)
Suprafața locuibilă	36.88mp/ locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este strabatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	• (Ucraina) – Suceava – Bacau – Buzau – Ploiești – București – Giurgiu – Ruse – Biala - Veliko Tarnovo – Stara Zagora - rutier • Sofia – Veliko Tarnovo – rutier • (R. Moldova) – Iași – Bacau – Buzau – Ploiești – București – Giurgiu – Ruse- Gorna Oriahovița - Veliko Tarnovo – Stara Zagora – Dimitrovgrad – (Turcia) – feroviar
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	• Sofia – Plevna – Biala – rutier • Varna – Shumen - Ruse– rutier • Ruse - Kaspičan - feroviară
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E 70 / DN 2 (Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severan – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) • E 85 / DN 5 (Ucraina) - Siret - Suceava - Sabaoani - Roman - Bacau - Marașești - Tișița - Buzau - Urziceni - București - Giurgiu - Ruse - Biala - Veliko Tarnovo - Stara Zagora - Haskovo - Svilengrad – (Grecia) • DN 21, DN 23
Orăse port	Ruse- sector fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	Aeroportul Ruse - neoperațional
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale –265 kml (2012) drumuri publice total –512 (2012) lungime linii cale ferată – 155 (2012) lungime linii cale ferată electrificată –155 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 3.800 (2009) / 3.400 (2010) / 3.900 (2011) Investiții străine directe: 347.3 mil. euro (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 99.8 % (2012) Numărul total de unități active: 10.883 (2012) • unități active în sectorul primar: 641 (2012) • unități active în sectorul secundar: 1666 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 4220 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 4356 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 16 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: o zonă liberă și un parc industrial
Produce turistice	Turism de afaceri, cultural, religios, ecoturismul.
Resurse turistice naturale	• Rusenski Lom – parc natural
Resurse turistice culturale	Mai mult de 20 clădiri din Ruse au primit " European Heritage Label ". Situri arheologice: orașul medieval Cerven (sec. 14 unde au fost descoperite fortărețe, biserici, camere boierești și fierării, fragmente de ceramică și obiecte din aur, lucrări pentru alimentare cu apă, 11 biserici și un izvor subteran carstic). Biserici și mănăstiri: mănăstirea în stâncă Sfântul Dimitrie Basarabov (monument al culturii de însemnătate deosebită). Muzee: Casa Kaliopa - Muzeul Vieții Urbane, (sfârșitul sec. XIX -lea.), Muzeul Regional de Istorie, Ruse, Muzeul Național de Transport și Muzeul Zahari Stoyanov, Muzeul național al transporturilor. Obiectiv înscris pe lista Mondială UNESCO: Rezervația Arheologică Bisericile în Stâncă din Ivanovo, care cuprinde mănăstirile rupestre Ivanovo.

Patrimoniul construit	Ansamluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
	Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 140
	Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: 260
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 112 (2013) Sosiri ale turiștilor: 88093 (2013) Innoptări ale turiștilor: 147300 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 8 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 5 Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)
Factori de risc	• prezintă risc moderat la alunecări de teren

Oblast Razgrad

Clasificare	Razgrad - predominant rural în proximitatea unui oraș (EDORA/ESPON)
Localizare	Regiunea Severen tsentralen [NUTS2]
Vecini	Sud – oblast Targovishte și oblast Shumen Vest – oblast Ruse și oblast Targovishte Nord – oblast Ruse și oblast Silistra Est – oblast Shumen și oblast Silistra
Puncte de trecere a frontierei	-
Suprafață	2414.8 km ²
Populație	120594 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	49.94 loc / km ²
Rețeaua de localități	5 orașe: Razgrad (reședință – populație 49424 locuitori – 2013), Isperih, Kubrat, Tsar Kaloyan, Zavet, Loznitsa număr comune – 75 număr sate – 85
Grad urbanizare	47.25 % (2013)
Sporul migratoriu	-725 (2013)
Minorități etnice	etnie romă: 5.00 % (2011) etnie turcă: 50.02 % (2011)
Pondere populație activă	67.11 % (2013)
Numărul mediu de salariați	26742 (2012)
Populația ocupată	45900 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 12.9 % (2012) sector secundar – 36 % (2012) sector terțiar - 46.9 % (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	număr șomeri – 11100 (2012) rata șomajului - 21.4 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	54 (2012)
Număr licee și colegii naționale	4 (2012)
Număr universități	0 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 301 2012/2013) număr absolvenți – 69 (2012)
Pondere populație neșcolarizată	7.5 % (2011)
Pondere populație analfabetă	2.3% (2011)
Număr spitale	3 (2012) / 4.42 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	30 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	25.9 (2011)
Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă	122 166 / 100% (2012)
Populație racordată la sistemul	51 188 / 41.9 % (2012)

de canalizare	
Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	100 % (2012)
Suprafața locuibilă	35.74 mp/locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este strabatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	-
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	-
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E 70 / DN 2 (Serbia) - Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severan – Craiova – Alexandria– București – Giurgiu – Ruse – Razgrad – Shoumen – Varna – (ferryboat catre Samsun, Turcia) • DN 49 Tutrakan-Kubrat-Razgrad-Targovishte • DN 23 Ruse-Kubrat-Zavet-Isperih
Orașe port	nu există
Aeroport	nu există
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 218 kml (2012) drumuri publice total – 506 (2012) lungime linii cale ferată – 92 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 49 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 2.800 (2009) / 2.800 (2010) / 3.200 (2011) Investiții străine directe: 126.3mil euro (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 99.8 % (2012) Numărul total de unități active: 4.007 (2012) • unități active în sectorul primar: 381 (2012) • unități active în sectorul secundar: 499 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 1810 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 1317 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: na Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 1 zonă amenajată pentru afaceri
Produce turistice	Turismul nu reprezintă o activitate profitabilă a economiei cu toate că există resurse naturale și antropice; turismul de tranzit este principala formă de turism practică.
Resurse turistice naturale	• Beli Lom – rezervație naturală • Kolchachovska Koria - arie protejată • Deliorman - rămășiță din pădurea de arbori seculari
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: rezervația de arheologie Abritus (monument de importanță națională). Biserica creștină Sf. Nikolay Chudotvorets (1860). Muzee și case memoriale: casa muzeu Stanka și Nikola Ikononovi, Muzeul etnografic, ș.a. Obiectiv înscris pe lista Mondială UNESCO: <i>Rezervația arheologică Sboryanovo (Isperih) unde există mormântul tracic, monument cultural sub protecția UNESCO (lângă satul Sveshtari, sfr. sec. IV î. Hr.).</i>
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 16 (2013) Sosiri ale turiștilor: 21636 (2013) Innoptări ale turiștilor: 31031 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 2 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 2 Arii de

	Protecție Specială Avifaunistică (SPA)
Factori de risc	• prezintă risc moderat la alunecări de teren

Oblast Silistra

Clasificare	Silistra - predominant izolat (EDORA/ESPON)
Localizare	Regiunea Severen tsentralen [NUTS2]
Vecini	Sud – oblast Razgrad și oblast Shumen Vest – oblast Ruse și oblast Targovishte Nord – granița cu Rpmânia (pe Dunăre) Est – oblast Dobrich și granița cu România (județ Constanța)
Puncte de trecere a frontierei	Tutrakan - Oltenița (feribot) Silistra - Călărași (feribot) Ostrov - Silistra (terestru / transport rutier)
Suprafață	2853.3 km ²
Populație	116038 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	40.67 loc / km ²
Rețeaua de localități	5 orașe: Silistra (reșdință – populație 49437 locuitori – 2013), Tutrakan, Dulovo, Glavinitsa, Alfatar număr comune – 63 număr sate –113
Grad urbanizare	44.91 % (2013)
Sporul migratoriu	-377 (2013)
Minorități etnice	etnia romă: 5.11% (2011) etnia turcă: 36.09 % (2011)
Pondere populație activă	65.23 % (2013)
Numărul mediu de salariați	21 313 (2012)
Populația ocupată	40 200 (2012)
Ponderea populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 16 % (2012) sector secundar – 32.2 % (2012) sector terțiar - 51.3 % (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	număr șomeri – 5 800 (2012) rata șomajului - 16 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	40 (2012)
Număr licee și colegii naționale	5 (2012)
Număr universități	0 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 421 (2012/2013) număr absolvenți – 51 (2012)
Pondere populație neșcolarizată	8.6 % (2011)
Pondere populație analfabetă	3.8% (2011)
Număr spitale	3 (2012) / 3.77 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	26 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	26.8 (2011)
Populație bransată la sistemul	117 214 / 100% (2012)

de alimentare cu apă	
Populație racordată la sistemul de canalizare	60 600 / 51.7 % (2012)
Pondere populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	99.7 % (2012)
Suprafața locuibilă	35.66 mp / locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este străbătut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	-
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	-
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• DN 7, DN 21, DN 23, DN 71
Orașe port	Silistra - sectorul fluvial Dunărea de Jos
Aeroport	Aerodrom Kaynardzha
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 204 kml (2012) drumuri publice total – 506 (2012) lungime linii cale ferată – 70 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 0 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 2.600 (2009) / 2.300 (2010) / 2.600 (2011) Investiții străine directe: 13 mil. euro (2011) Pondere IMM-urilor din totalul unităților: 99.9 % (2012) Numărul total de unități active: 3.834 (2012) • unități active în sectorul primar: 495 (2012) • unități active în sectorul secundar: 494 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 1624 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 1215 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 3 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: -
Produce turistice	Formele dominante de turism sunt de afaceri și tranzit; se mai practică și turismul cultural, rural, de pescuit și vânătoare, hobby-turism, ecoturism, birdwatch, agroturism.
Resurse turistice naturale	• Rezervația biosferei Srebarna, înscrisă în programul „Omul și biosfera” al UNESCO
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: rezervația națională de arhitectură și arheologie Dorostorum Drastar- Silistra include 2/3 din orașul contemporan Silistra; pe teritoriul ei se găsesc monumente unice din epoca romană și bulgară medievală, 12 movile de așezare, 139 movile funerare tracice, 60 așezări traco-romane, și bulgărești medievale, 20 cetăți și 13 necropole; siturile arheologice adunate în Parcul Dunărean - unde a fost găsită basilica patriarhului Damian (a doua ca mărime din Bulgaria), dar și o parte din coloana hanului Omurtag. Biserici / moschei: Geamia Kurşumlu (sec. al XVI-lea), Catedrala metropolitană Sf. apostoli Petru și Pavel și Racla cu moaștele Sf. Dasie Dorostolski, Sanctuarul din stâncă Badjaliata (Strelkovo), Biserici săpate în stâncă în zona Suhata Reka (Golesh), Biserica Sf. Treime (Kaynardja), Biserica Sf. Dumitru din Thessaloniki (Garvan), Biserica Sf. Nicolae (Tutrakan), ș.a. Cetăți: Cetatea medievală din piatră Cartalkale (sec. IX-XI, Okorsh), fortăreața Transmariska (Tutrakan), fortăreața Medjidi Tabia (1841-1853) care include o expoziție arheologică și Biserica Sfinții Petru și Pavel (1862).
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na

	Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
	Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 20 (2013) Sosiri ale turiștilor: 20 343 (2013) Innoptări ale turiștilor: 35 655 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 10 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 4 Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)
Factori de risc	• prezintă risc moderat la alunecări de teren • prezintă riscuri tehnologice

Oblast Dobrich	
Clasificare	Dobrich- intermediar în proximitatea unui oraș (EDORA/ESPON)
Localizare	Regiunea Severoiztochen [NUTS2]
Vecini	Sud – oblast Varna și oblast Shumen Vest – oblast Silistra și oblast Shumen Nord – granița cu România (județ Constanța) și oblast Silistra Est – Marea Neagră
Puncte de trecere a frontierei	Kardam - Negru Vodă (terestru) Durankulak - Vama Veche (terestru)
Suprafață	4830.1 km ²
Populație	184680 (2013) – în scădere în perioada 2004-2013
Densitate	38.24 loc / km ²
Rețeaua de localități	6 orașe: Dobrich (reședință – populație 21265 locuitori – 2013), Balchik, Kavarna, General Toshevo, Tervel, Shabla număr comune – 65 număr sate – 209
Grad urbanizare	69.12 % (2013)
Sporul migratoriu	-521 (2013)
Minorități etnice	etnie romă: 8.81 % (2011) etnie turcă: 13.50 % (2011)
Pondere populație activă	66.51 % (2013)
Numărul mediu de salariați	42641 (2012)
Populația ocupată	74600 (2012)
Pondere populației ocupată pe sectoare economice	sector primar – 14.1 % (2012) sector secundar – 29.1 % (2012) sector terțiar - 54.2 % (2012)
Numări șomeri / rata șomajului	număr șomeri – 14900 (2012) rata șomajului - 15.4 (2012)
Număr unități de învățământ primar și gimnazial	74 (2012)
Număr licee și colegii naționale	6 (2012)
Număr universități	1 (2012)
Clustere cercetare	0 (2012)
Populație cu studii superioare	număr studenți – 1149 (2012/2013) număr absolvenți – 253 (2012)
Pondere populație neșcolarizată	7.6 % (2011)
Pondere populație analfabetă	2.7% (2011)
Număr spitale	7 (2012) / 4.53 nr. paturi /1000 locuitori (2012)
Număr cabinete medicale de familie	33 (2012)
Medici la 10.000 de locuitori	28.2 (2011)
Populație bransată la sistemul de alimentare cu apă	186 258 / 99.9 % (2012)

Populație racordată la sistemul de canalizare	131 817 / 70.7 % (2012)
Ponderea populației care beneficiază de serviciile de colectare a deșeurilor	94.5 % (2012)
Suprafața locuibilă	39.92 mp / locuitor (2012)
Accesibilitate / transport	Teritoriul este strabatut de 3 coridoare de transport europene TEN-T – IV, VII și IX
Rețele TEN-T centrale care traversează județul	-
Rețea TEN-T globală rutieră care traversează județul	• Constanța – Vama Veche – Varna – Burgas – rutier
Trasee drumuri europene / naționale care traversează județul	• E 87 / DN 9: (Ucraina) - Galați - Tulcea - Constanța - Vama Veche – Durankulak - Varna - Burgas - Marinka - Malko Tarnovo – (Turcia) • E 675 / DN 29: Agigea – Negru Voda – Kardam • DN 21, DN 27, DN 71, DN 97
Orașe port	-
Aeroport	Aerodrom Balchik
Lungimi rețele rutiere / căi feroviare	lungime autostrăzi – 0 kml (2012) lungime drumuri naționale – 325 kml (2012) drumuri publice total – 827 (2012) lungime linii cale ferată – 60 (2012) lungime linii cale ferată electrificată – 0 (2012)
Economie	PIB / locuitor (euro): 3.000 (2009) / 3.300 (2010) / 3.400 (2011) Investiții străine directe: 261.8 mil. euro (2011) Ponderea IMM-urilor din totalul unităților: 99.9 % (2012) Numărul total de unități active: 4.007 (2012) • unități active în sectorul primar: 1.102 (2012) • unități active în sectorul secundar: 1165 (2012) • unități active în sectorul terțiar – comerț: 3335 (2012) • unități active în sectorul terțiar – servicii: 3409 (2012) Număr unități cercetare dezvoltare: 4 Infrastructură dezvoltare mediu de afaceri: 2 zone industriale in dezvoltare
Produce turistice	Economia din Dobrich este concentrată pe turism de agrement, cu principalele atracții pe litoral, concentrate în Balcic și în stațiunea Albena. Agroturismul și turismul de litoral, la scară redusă, se practică în satele pescărești și orașele mici Shabla, Kavarna.
Resurse turistice naturale	• In sud, stațiunea Nisipurile de Aur se suprapune cu o mică porțiune, peste Parcul Natural Zlatni Pyasatsi • Rezervația naturală și arheologică Kaliakra • Taukliman (Golful păsărilor) • Rezervația Baltata, localizată pe valea râului Batov - pădure exotică • Rezervația naturală Bolata • Lacul Durankulak, zona protejată (lacul este natural și în mare parte mlăștinos – smârc)
Resurse turistice culturale	Situri arheologice: rezervația națională arheologică, Yailata (1989), unde se poate vizita un oraș-peșteră, (mileniul V î.Hr) și o cetate din perioada bizantină timpurie (sfr. ec. V); Templul Cybele, (sec al III-lea î. Hr.); Parcul Arheologic Durankulak. Biserici: Biserica Sf. Gheorghe (1836), Biserica Adormirea Maicii Domnului (1860) - Kavarna, Biserica Sf. Nicolae (Balcic). Muzee: Muzeul Dobrogea și Marea (ce funcționează într-o baie turcească restaurată - sec. XV, Kavarna) ș.a.
Patrimoniul construit	Ansambluri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na Monumente înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na

	Situri înscrise în Lista Monumentelor Istorice: na
Infrastructura turistică	Unități de cazare: 142 (2013) Sosiri ale turiștilor: 345971 (2013) Innoptări ale turiștilor: 1998528 (2013)
Mediu / biodiversitate	Arii naturale protejate: na Situri NATURA 2000: 8 Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 9 Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)
Factori de risc	• prezintă risc la inundații • prezintă risc ridicat la alunecări de teren